నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

సాసనవంసప్పదీపికా

బుద్ధం సుమాలీ ద్విపదుత్తమో తమో,
హన్త్వాన బోధేసిధ పఙ్కజం కజం;
మగ్గగ్గసేలమ్హి సుఞట్ఠితో ఠితో,
సో మం చిరం పాతు సుఖం సదా సదా.

సీహళద్దీపతోయేవ,
ఆగతేహి దిసన్తరే;
భిక్ఖూహి యాచితో కస్సం,
సాసన వంసప్పదీపికం.

కామఞ్చ పోరాణేహి యా,
సాసన వంసప్పదిపికా;
విత్థార వాచనామగ్గా,
విరచితా వినిచ్ఛయా.

సా పన మ్రమ్మసాసాయ,
కతత్తాయేవ ఏతేసం;
దీపన్తరనివాసినం,
వహోతి సుట్ఠునాత్థం.

తస్మా హి మూలభాసాయ,
కరిస్సామి అహం హవే;
సంసన్దిత్వాన గన్థేహి,
తం సల్లక్ఖేన్తు సాధవోతి.

తత్రాయంమాతికా –

౧. నవట్ఠానాగతసాసనవంసకథామగ్గో,

౨. సీహళదీపికసాసనవంసకథామగ్గో,

౩. సువణ్ణభూమిసాసనవంసకథామగ్గో,

౪. యోనకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో,

౫. వనవాసీరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో,

౬. అపరన్తరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో,

౭. కస్మీరగన్ధారరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో,

౮. మహింసకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో,

౯. మహారట్ఠసాసనవంసవథామగ్గో,

౧౦. చినరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గోచాతి.

౧. నవట్ఠానాగతసాసనవంసకథామగ్గో

౧. తత్థ చ నవట్ఠానాగతసాసనవంసకథామగ్గో ఏవం వేదితబ్బో. అమ్హాకఞ్హి భగవా సమ్మాసమ్బుద్ధో వేనేయ్యానం హితత్థాయ హత్థగతం సుఖం అనాదియిత్వా దీపఙ్కరస్స భగవతో పాదమూలే బ్యాకరణం నామ మఞ్జూసక పుప్ఫం పిలన్ధిత్వా కప్పసతసహస్సాధికాని చత్తారి అసఙ్ఖ్యే యాని అనేకాసు జాతీసు అత్తనో ఖేదం అనపేక్ఖిత్వా సమతింసపారమియో పూరేత్వా వేస్సన్తరత్తభావతో చవిత్వా తుసితపురే దేవసుఖం అనుభవి.

తదా దేవేహి ఉయ్యోజియమానో హుత్వా కపిలవత్థుమ్హి హోసమతరఞ్ఞా పభుతి అసమ్భిన్నాత్తియవంసికస్స సుద్ధో ధనస్సనామ మహారఞ్ఞో అగ్గమహేసియా అసమ్భిన్నాత్తియవం సికాయ మాయాయ కుచ్ఛిస్మిం ఆసాళిమాసస్స పుణ్ణమియం గురువారే పటిసన్ధిం గహేత్వా అసమాసచ్చయేన వేసాఖమాసస్స పుణ్ణమియం సుక్కవారే విజాయిత్వా సోళసవస్సికకాలే రజ్జసమ్పత్తిం పత్వా ఏకూనతింసవస్సాని అతిక్కమిత్వా మఙ్గలఉయ్యానం నిక్ఖమనకాలే దేవేహి దస్సితాని చత్తారి నిమిత్తాని పస్సిత్వా సంవేగం ఆపజ్జిత్వా మహాభినిక్ఖమనం నిక్ఖమిత్వా అనోమాయనామ నదియా తీరే భమర వణ్ణసన్నిభాని కేసాని ఛిన్దిత్వా దేవదత్తియకాసావం పటిచ్ఛాదేత్వా నే రఞ్జరాయనామ నదియా తీరే వేసాఖమాసస్స పుణ్ణమియం పచ్చూసకాలే సుజాతాయనామ సేట్ఠిధీతాయ దిన్నం పాయాసం ఏకూనపణ్ణాసవారేన పరిభుఞ్జిత్వా పురిమికానం సమ్మాసమ్బుద్ధానం ధమ్మతాయ సువణ్ణపాతిం నదియం ఓతారేత్వా మహాబోధిమణ్డం ఉపసఙ్కమిత్వా అపరాజితపల్లఙ్కే నిసీదిత్వా అనమతగ్గసం సారతో పట్ఠాయ అత్తానం ఛాయా వియ అనుయన్తానం అనేకసతకిలేసవేరీనం సీసం చతూహి మగ్గసత్థేహి ఛిన్దిత్వా తిలోకగ్గమహాధమ్మరాజత్తం పత్వా పఞ్చతాలీసవస్సానం తేసు తేసు ఠానేసు తేసం తేసం సత్తానం మహాకరుణాసమాపత్తిజాలం పత్థారేత్వా దేసనాఞాణం విజమ్భేత్వా ధమ్మం దేసేత్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి. పతిట్ఠాపేత్వా చ పన అసీతివస్సాయుకకాలే విజ్జోతయిత్వా నిబ్బాయనప్ప దాపజాలం వియ అనుపాదిసేసనిబ్బానధాతుయా పరినిబ్బాయి. మచ్చు ధమ్మస్స చ నామ తీసు లోకేసు అతిమమాయితబ్బో ఏస, అతిగరుకాతబ్బో ఏస, అతిభాయితబ్బో ఏసాతి విజాననసభావో నత్థి. భగవన్తంయేవ తావ తిలోకగ్గపుగ్గలం ఆదాయ గచ్ఛతి, కిమఙ్గం పన అఞ్ఞే యేవా తేవా, అహోవతఅచ్ఛరియా సఙ్ఖారధమ్మోతి. హోన్తి చేత్థ–

మచ్చుధమ్మో చ నామేస,
నిల్లజ్జో చ అనోత్తప్పీ;
తిలోకగ్గంవ ఆదాయ,
గచ్ఛీ పగేవ అఞ్ఞేసు.

యథా గోఘాతకో చోరో,
మారేతుంయేవ ఆరభి;
గోణం లద్ధాన లోకమ్హి,
పయోజనంవ ఏత్తకం.

తథేవ మచ్చురాజా చ,

హిన్దగూనం గుణం ఇధ;
న విజానాతి ఏసో హి,
మారేతుంయేవ ఆరభీతి.

సత్తాహపరినిబ్బుతే చ భగవతి ఆయస్మా మహాకస్సపో తియడ్డసతాధికేహి సహస్సమత్తేహి భిక్ఖూహి సద్ధి పావాతో కుసినారాయం ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే భగవా సమ్మాసమ్బుద్ధో పరినిబ్బుతోతి సుత్వా అవీతసోక భిక్ఖూ రోదన్తే దిస్వా వుద్ధపబ్బజితో సుభద్దానామ భిక్ఖు ఏవం వదతి– మా ఆవుసో పరిదేవిత్థ, నత్థేత్థ సోచితబ్బోనామకోచి, పుబ్బే మయం భవామ సమణేన గే,భమేన ఉపద్దుతా– ఇదం కరోథ ఇదం తుమ్హాకం కప్పతి, మా ఇదం కరిత్థ న ఇదం తుమ్హాకం కప్పతీతి, సేయ్యథాపి ఇణసాధికేన దాసోతి, ఇదాని పన మయం యం యం ఇచ్ఛామ, తం తం సక్కా కాతుం, యం యం పన న ఇచ్ఛామ,తం తం సక్కా అకాతున్తి. తం సుత్వా ఈదిసం పన పేరీపుగ్గలం పటిచ్చ సమ్మాసమ్బుద్ధస్స భగవతో సాసనం ఖిప్పం అన్తరధాయేయ్య, ఇదాని సువణ్ణక్ఖన్ధసదిసో సరీరో సంవిజ్జమానో యేవ దుక్ఖేన నిప్ఫాదితే సాసనే మహాభయం ఉప్పజ్జి చ, ఈదిసో పుగ్గలో అఞ్ఞం ఈదిసం పుగ్గలం సహాయం లభిత్వా వుద్ధిమాపజ్జన్తో హాపేతుం సక్కుణేయ్య మఞ్ఞోతి చిత్తక్ఖేదం పత్వా ధమ్మసంవేగం లభిత్వా ఇమం భిక్ఖుం ఇధేవ సేతవత్థం నివాసాపేత్వా సరీరే భస్మేన వికిరిత్వా బహిద్ధా కరిస్సామీతి చిన్తేసి.

తదా ఆయస్మతో మహాకస్సపత్థేరస్స ఏతదహోసి,– ఇదాని సమణస్స గోతమస్స సరీరం సంవిజ్జమానంయేవ పరిసా వివాదం కరోన్తీతి మనుస్సా ఉపవదిస్సన్తితి. తతో పచ్ఛా ఇమం వితక్కం వూపసమేత్వా ఖమిత్వా సమ్మాసమ్బుద్ధో భగవా పరినిబ్బాయమానోపి తేన పన దేసితో ధమ్మో సంవిజ్జతి, తేన దేసితస్స ధమ్మస్స ధిరం పతిట్ఠాపనత్థాయ సఙ్గాయియమానం ఈదిసేహి పుగ్గలేహి సాసనం న అన్తరధాయిస్సతి, చిరం ఠస్సతి యేవాతి మనసికరిత్వా భగవతో దిన్నపంసు కూలచీవరాదివసేన ధమ్మానుగ్గహం అనుస్సరిత్వా భగవతో పరినిబ్బానతో తతియే మాసే ఆసాళిమాసస్స పుణ్ణమితో పఞ్చమే దివసే రాజగహే సత్తపణ్ణిగుహాయం ఆజాతసత్తుంనామ రాజానం నిస్సాయ పఞ్చహి అరహన్త సతేహి సద్ధిం సత్తమాసేహి పఠమం సఙ్గాయనం అకాసి.

తదా అట్ఠచత్తాలీసాధికసతకలియుగం అనవసేసతో అపనేత్వా కలియుగేన సాసనం సమం కత్వా ఠపేసి. యదా పన అజాతసత్తు రఞ్ఞో రజ్జం పత్వా అట్ఠవస్సాని అహేసుం, తదా మరమ్మరట్ఠే తజ్కోసఙ్ఘత్వపురే జమ్బుదీపధజస్సనామ రఞ్ఞో రజ్జం పత్వా అతిరేకపఞ్చవస్సాని అహేసున్తి.

ఇమిస్సఞ్చ పఠమసఙ్గీతియం ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మా ఉపాలి ఆయస్మా ఆనన్దో ఆయస్మా అనురుద్ధో చాతి ఏవమాదయో పఞ్చసతప్పమాణా మహాథేరా పఠమం సఙ్గాయిత్వా సాసనం అనుగ్గహేసుం. ఏవం సుభద్దస్స దుట్ఠపబ్బజితస్స దుట్ఠవచనం సాసనస్స అనుగ్గహే కారణంనామ అహోసి. సుభద్దో చ నామ దుట్ఠపబ్బజితో ఆతుమానగరవాసీ అహోసి కప్పకకులికో. సో యదా భగవా ఆతుమానగరం గచ్ఛతి, తదా అత్తనో పుత్తే ద్వే సామణేరే కప్పకకమ్మం కారాపేత్వా లద్ధేహి తణ్డులతేలాదీహి వత్థూహి యాగుం పచిత్వా ససఙ్ఘస్స బుద్ధస్స అదాసి. భగవా పన తాని అప్పటిగ్గహేత్వా కారణం పుచ్ఛిత్వా విగరహిత్వా అకప్పియసమాదానదుక్కటాపత్తిం కప్పకపుబ్బస్స భిక్ఖుస్స ఖురధారణదుక్కటాపత్తిఞ్చ పఞ్ఞాపేసి. తం కారణం పటిచ్చ వేరం బన్ధిత్వా సాసనం విద్ధంసితుకామతాయ తత్తకఅయోగుళం గిలిత్వా ఉగ్గిరన్తో వియ ఈదిసదుట్ఠవచనం వదీతి.

అజాతసత్తురాజా చ తుమ్హాకం ధమ్మచక్కం హోతు, మమ ఆణాచక్కం పవత్తిస్సామి, విస్సట్ఠా హుత్వా సఙ్గాయన్తూతి అనుగ్గహేసి. తేనేస పఠమం సాసనానుగ్గహో రాజాతి వేదితబ్బో, మహాకస్సపాదీనఞ్చ అరహన్తానం పఞ్చసతానం సిస్సపరమ్పరా అనేకా హోన్తి, గణనపథం వీతివత్తా. యమేత్థ ఇతో పరం వత్తబ్బం, తం అట్ఠకథాయం వుత్తనయేన వేదితబ్బం. తే పన మహాథేరా సఙ్గాయిత్వా పరినిబ్బాయింసూతి. హోన్తి చేత్థ–

ఇద్ధిమన్తో చ యే థేరా,
పఠమస్సఙ్గీతిం కత్వా;
సాసనం పగ్గహిత్వాన,
మచ్చువసంవ సమ్పత్తా.

కిఞ్చాపి ఇద్ధియో సన్తి,
తథాపి తా జహిత్వాన;
నిబ్బాయింసు వసం మచ్చు,
పత్వా తే ఛిన్నపక్ఖావ.

కా కథావ చ అమ్హాకం,
అమ్హాకం గహణే పన;
మచ్చునో నత్థి సారో చ,
ఏవం ధారేయ్య పణ్డితోతి.

అయం పఠమసఙ్గీతికథా సఙ్ఖేపో.

తతో పరం వస్ససతం తేసం సిస్సపరమ్పరా సాసనం ధారేత్వా ఆగమంసు. అథానుక్కమేన గచ్ఛన్తేసు రత్తిదివేసు వస్ససతపరినిబ్బుతే భగవతి వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం కప్పతి సిఙ్గిలోణకప్పో, కప్పతి ద్వఙ్గులకప్పో, కప్పతి గామన్తరకప్పో, కప్పతి ఆవాసకప్పో, కప్పతి అనుమతికప్పో, కప్పతి ఆచిణ్ణకప్పో, కప్పతి అమథితకప్పో, కప్పతి జళోగిం పాతుం, కప్పతి అదసకం నిసీదనం, కప్పతి జాతరూపరజతన్తి ఇమాని దసవత్థూని దీపేసుం.

తేసం సుసునాగపుత్తో కాళాసోకోనామ రాజా పక్ఖో అహోసి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వజ్జీసు చారికం చరమానో వేసాలికా కిర వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం దసవత్థూని దిపేన్తీతి సుత్వా న ఖో పనేతం ప్పతిరూపం, య్వాహం దసబలస్స సాసనవిపత్తిం సుత్వా అప్పోస్సుక్కో భవేయ్యం, సన్దాహం అధమ్మవాదినో నిగ్గహేత్వా ధమ్మం దీపేస్సామీతి చిన్తయన్తో యేన వేసాలీ, తదవసరి. తదా ఆయస్మా మహాయసో రేవతసబ్బకామిఆదీహి సత్తసతేహి అరహన్తేహి సద్ధిం సఙ్గాయిస్సామీతి వేసాలియం వాలుకారామం ఆగచ్ఛి. వజ్జిపుత్తకాచ భిక్ఖూ ఉపారమ్భచిత్తా కాళాసోకంనామ రాజానం ఉపసఙ్కమిత్వా మయం ఖో మహారాజ ఇమస్మిం మహావనారామే గన్ధకుటిం రక్ఖిత్వా వస్సామ, ఇదాని మహారాజ అధమ్మవాదినో అఞ్ఞే భిక్ఖూ విలుమ్పితుకామా విద్ధంసితుకామా ఆగతాతి ఆరోచేసుం. కాళాసోకో చ మహారాజా ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం అప్పవిసనత్థాయ నివారేథాతి అమచ్చే పేసేసి. అమచ్చాచ నివారేతుం గచ్ఛన్తా దేవతానం ఆనుభావేన భిక్ఖూ న పస్సన్తి. తదహేవ చ రత్తిభాగే కాళాసోకమహారాజా లోహకుమ్భినిరయే పతనాకారేన సుపినం పస్సి.

తస్స రఞ్ఞో భగిని నన్దానామ థేరీ ఆకాసేన ఆగచ్ఛన్తి ధమ్మవాదినో మహాథేరే నిగ్గణ్హిత్వా అధమ్మవాదీనం భిక్ఖూనం పగ్గహణే దోసబహులతం పకాసేత్వా సాసనస్స పగ్గహణత్థాయ ఓవాదం అకాసి.

కాళాసోకరాజా చ సంవేగప్పత్తో హుత్వా ఆయస్మన్తానం మహాయసత్థేరాదీనం ఖమాపేత్వా అజాతసత్తురాజా వియ సఙ్గాయనే పగ్గహం అకాసి.

మహాయసత్థేరాదయో చ కాళాసోకం రాజానం నిస్సాయ వాలుకారామే వజ్జిపుత్తకానం భిక్ఖూనం పకాసితాని అధమ్మవత్థూని భిన్దిత్వా అట్ఠతి మాసేహి దుతియసఙ్గాయనం అకంసు.

తదా చ మజ్ఝిమదేసే పాతలిపుత్తనగరే సుసునాగరఞ్ఞో పుత్తభూతస్స కాళాసోకరఞ్ఞో అతిసేకం పత్వా దసవస్సాని అహేసుం. పరమ్మరట్ఠే పన సిరిఖేత్తనగరే ద్వత్తగోఙ్కస్సనామ రఞ్ఞో అభిసిత్తకాలతో పురే ఏకవస్సం అహోసి. జినసాసనం పన వస్ససతం అహోసి.

ఇమిస్సఞ్చ దుతియసఙ్గీతియం మహాయస రేవత సబ్బకామిప్పముఖా సత్తసతప్పమాణా మహాథేరా దుతియం సఙ్గాయిత్వా దుతియం సాసనం పగ్గహేసుం.

ఆయస్మా మహాయసత్థేరోచనామ పఞ్చహి ఏతదగ్గఠానే హి భగవతా ఠపితస్స ఆనన్దత్థేరస్స సద్ధివిహారికో అహోసి. వజ్జిపుత్తకానం భిక్ఖూనం అధమ్మవత్థుదీపనం దుతియసఙ్గీతియం కారణమేవ. కాళాసోకరాజాచ పగేవ అధమ్మవాదీభిక్ఖూనం సహాయోపి సమానో పున ధమ్మవాదిభిక్ఖూనం సహాయో హుత్వా అనుగ్గహం అకాసి. తస్మా దుతియసాసనపగ్గహో రాజాతి వేదితబ్బో.

దుతియసఙ్గీతియం పన మహాయసత్థేర రేవత సబ్బకామిప్పముఖానం సత్తసతానం మహాథేరానం సిస్సపరమ్పరా అనేకా హోన్తి, గణనపథం వీతివత్తా. యమేత్థ ఇతో పరం వత్తబ్బ, తం అట్ఠకథాయం వుత్తనయేన వేదితబ్బం. తే పన మహాథేరా దుతియం సఙ్గాయిత్వా పరినిబ్బాయింసూతి. హోన్తి చేత్థ–

బుద్ధిమన్తో చ యే థేరా,
దుతియస్సఙ్గీతిం కత్వా;
సాసనం పగ్గహిత్వాన,
మచ్చువసంవ సమ్పత్తా.

ఇద్ధిమన్తోపి యే థేరా,
మచ్చునో తావ వసం గముం;
కథంయేవ మయం ముత్తా,
తతో ఆరక ముచ్చనాతి;

అయం దుతియసఙ్గీతికథాసఙ్ఖేపో.

తతో పరం అట్ఠతింసాధికాని ద్వేవస్ససతాని సమ్మాసమ్బుద్ధస్స భగవతో సాసనం నిరాకులం అహోసి నిరబ్బుదం. అట్ఠతింసాధికే పన ద్వివస్ససతే సమ్పత్తే పాటలిపుత్త నగరే సిరిధమ్మాసోకస్సనామ రఞ్ఞో కాలే నిగ్రోధసామణేరం పటిచ్చ బుద్ధసాసనే పసీదిత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘస్స లాభసక్కారం బాహుల్లం అహోసి. తదా సట్ఠిసహస్సమత్తా తిత్థియా లాభసక్కారం అపేక్ఖిత్వా అపబ్బజితాపి పబ్బజితావియ హుత్వా ఉపోసథపవారణాదికమ్మేసు పవిసన్తి, సేయ్యథాపినామ హంసానం మజ్ఝే బకా, యథా చ గున్నం మజ్ఝే గవజా, యథా చ సిన్ధవానం మజ్ఝే గద్రభాతి.

తదా భిక్ఖుసఙ్ఘో ఇదాని అపరిసుద్ధా పరిసాతి మనసి కరిత్వా ఉపోసథం న అకాసి. సాసనే అబ్బుదం హుత్వా సత్తవస్సాని ఉపోసథపవారణాని ఛిజ్జన్తి. సిరిధమ్మాసో కో చ రాజా తం సుత్వా తం అధికరణం వూపసమేహి ఉపోసథం కారాపేహీతి ఏకం అమచ్చం పేసేసి. అమచ్చో చ భిక్ఖూ ఉపోసథం అకత్తుకామే కిం కరిస్సామీతి రాజానం పటిపుచ్ఛితుం అవిసహతాయ సయం మూళో హుత్వా అఞ్ఞేన మూళేన మన్తేత్వా సచే భిక్ఖుసఙ్ఘో ఉపోసథం న కరేయ్య, భిక్ఖుసఙ్ఘం ఘాతేతుకామో మహారాజాతి సయం మూళో హుత్వా మూళస్స సన్తికా మూళవచనం సుత్వా విహారం గన్త్వా ఉపోసథం అకత్తుకామం భిక్ఖుసఙ్ఘం ఘాతేసి.

రాజా చ తం సుత్వా అయం బాలో మయా అనాణత్తోవ హుత్వా ఈదిసం లుద్దకమ్మం అకాసి, అహం పాపకమ్మతో ముచ్చిస్సామివా మావాతి ద్వళకజాతో హుత్వా మహామోగ్గలిపుత్త తిస్సత్థేరం గఙ్గాయ పతిసోతతో ఆనేత్వా తం కారణం థేరం పుచ్ఛి. థేరో చ దీపకతిత్తిరజాతకేన అచేతనతాయ పాపకమ్మతో మోచేస్ససితి విస్సజ్జేసి, సత్తాహమ్పి తిత్థియానం వాదం సిరిధమ్మాసోకరఞ్ఞో సిక్ఖాపేసి, వాదేన వాదం తులయిత్వా సట్ఠిసహస్సమత్తే తిత్థియే సాసనబాహిరం అకాసి. తదా పన ఉపోసథం అకాసి. భగవతా వుత్తనియామేనేవ కథావత్థుఞ్చ భిక్ఖుసఙ్ఘమజ్ఝే బ్యాకాసి . అసోకారామే చ సహస్సమత్తా మహాథేరా నవహి మాసేహి సఙ్గాయింసుం.

తదా మజ్ఝిమదేసే పాటలిపుత్తనగరే సిరిధమ్మాసోకరఞ్ఞో రజ్జం పత్వా అట్ఠారసవస్సాని అహేసుం. మరమ్మరట్ఠే పన సిరిఖేత్తనగరే రమ్బోబ్బస్సనామ రఞ్ఞో రజ్జం పత్వా ద్వాదస వస్సాని అహేసున్తి.

ఇమిస్సఞ్చ తతియసఙ్గీతియం మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరోనామ దుతియసఙ్గాయకేహి మహాథేరేహి బ్రహ్మలో కం గన్త్వా సాసనస్స పగ్గహణత్థం తిస్సనామ మహాబ్రహ్మానం ఆయాచిత నియామేన తతో చవిత్వా ఇధ మోగ్గలియానామ బ్రాహ్మణియా కుచ్ఛిమ్హి నిబ్బత్తసత్తో.

లాభసక్కారం అపేక్ఖిత్వా సట్ఠిసహస్సమతానం తిత్థియానం సమణాలయం కత్వా ఉపోసథపవారణాదీసు కమ్మేసు పవేసనం పరిసాయ అసుద్ధత్తా సత్తవస్సాని ఉపోసథస్స అకరణఞ్చ సాసనస్స పగ్గహణే కారణమేవ. మహామోగ్గలిపుత్తతిస్స మజ్ఝన్తిక మహారేవప్పముఖా మహాథేరా తతియం సఙ్గాయిత్వా తతియం సాసనం పగ్గహేసుం.

సిరిధమ్మాసోకరాజా చ తిత్థియానం వాదం సల్లక్ఖేత్వా తిత్థియే బహిసాసనకరణాదీహి సాసనస్స పగ్గహో రాజాతి వేదితబ్బో. మహామోగ్గలిపుత్తతిస్స మజ్ఝన్తిక మహారేవప్పముఖానం సహస్సమత్తానం మహాథేరానం సిస్సపరమ్పరా అనేకా హోన్తి, గణనపథం వీతివత్తా. యమేత్థ ఇతో పరం వత్తబ్బం, తం అట్ఠకథాయం వుత్తనయేన వేదితబ్బం. తే పన మహాథేరా తతియం సఙ్గాయిత్వా పరినిబ్బాయింసూతి. హోన్తి చేత్థ–

మహిద్ధికాపి యే థేరా,
సఙ్గాయిత్వాన సాసనే;
మచ్చువసంవ గచ్ఛింసు,
అబ్భగబ్భంవ భాకరో.

యథా ఏతేచ గచ్ఛన్తి,
తథా మయమ్పి గచ్ఛామ;
కోనామ మచ్చునా ముచ్చే,
మచ్చుపరాయనా సత్తా.

తస్మా హి పణ్డితో పోసో,
నిబ్బానం పన అచ్చుతం;
తస్సేవ సచ్ఛికత్థాయ,
పుఞ్ఞం కరేయ్య సబ్బదాతి.

అయం తతియసఙ్గీతికథాసఙ్ఖేపో.

తతో పరం కత్థ సమ్మాసమ్బుద్ధస్స భగవతో సాసనం సుట్ఠు పతిట్ఠహిస్సతీతి విమంసిత్వా మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో పచ్చన్తదేసే జినసాసనస్స సుప్పతిట్ఠియమానభావం పస్సిత్వా నవట్ఠానాని జినసాసనస్స పతిట్ఠాపనత్థాయ విసుం విసుం మహాథేరే పేసేసి. సేయ్యథిదం. మహామహిన్దత్థేరం సీహళదీపం పేసేసి-త్వం ఏతం దీపం గన్త్వా తత్థ సాసనం పతిట్ఠపేహీతి, సోణత్థేరం ఉత్తరత్థేరఞ్చసువణ్ణభూమిం, మహారక్ఖితత్థేరం యోనకలోకం, రక్ఖితత్థేరం వనవాసీరట్ఠం, యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరం అపరన్తరట్ఠం, మజ్ఝన్తి కత్థేరం కస్మీరగన్ధా రరట్ఠం, మహారేవత్థేరం మహింసకమణ్డలం, మహాధమ్మరక్ఖితత్థేరం మహారట్ఠం, మజ్ఝిమత్థేరం చీనరట్ఠన్తి. తత్థ చ ఉపసమ్పదపహోనకేన సఙ్ఘేన సద్ధిం పేసేసి. తే చ మహాథేరా విసుం విసుం గన్త్వా సాసనం తత్థ తత్థ పతిట్ఠాపేసుం. పతిట్ఠాపేత్వా చ తేసు తేసు ఠానేసు భిక్ఖూనం కాసావపజ్జోతేన విజ్జోతమానా అబ్భహిమధూరజోరాహుసఙ్ఖాతేహి విమత్తో వియ నిసానాథో జినసాసనం అనన్తరాయం హుత్వా పతిట్ఠాసి.

తేసు పన నవసు ఠానేసు సువణ్ణభూమినామ అధునా సుధమ్మనగరమేవ. కస్మా పనేతం విఞ్ఞాయతీతి చే. మగ్గానుమానతో ఠానానుమానతో వా. కథం మగ్గానుమానతో. ఇతో కిర సువణ్ణభూమి సత్తమత్తాని యోజనసతాని హోన్తి, ఏకేన వాతే న గచ్ఛన్తీ నావా సత్తహి అహోరత్తేహి గచ్ఛతి, అథేకస్మిం సమయే ఏవం గచ్ఛన్తి నావా సత్తాహమ్పి నదియా వట్టమచ్ఛ పిట్ఠే నేవ గతాతి అట్ఠకథాయం వుత్తేన సీహళదీపతో సువణ్ణభూమిం గతమగ్గప్పమాణేన సుఖమ్మపురతో సీహళదీపం గతమగ్గప్పమాణం సమేతి. సుధమ్మే పురతో కిర హి హింసళదీపం సత్తమత్తాని యోజనసతాని హోన్తి, ఉజుం వాయుఆగమనకాలే గచ్ఛన్తి వాయునావా సత్తహి అహోరత్తేహి సమ్పాపుణాతి. ఏవంమగ్గానుమానతో విఞ్ఞాయతి.

కథం ఠానానుమానతో. సువణ్ణభూమి కిర మహాసముద్దసమీపే తిట్ఠతి, నానావేరజ్జకానమ్పి వాణిజానం ఉపసఙ్కమనట్ఠానభూతం మహాతిత్థం హోతి. తేనేవ మహాజనకకుమారాదయో చమ్పానగరాదితో సంవోహారత్థాయ

నావాయ సువణ్ణభూమిం ఆగమంసూతి. సుధమ్మపురమ్పి అధునా మహాసముద్దసమీపేయేవ తిట్ఠతి. ఏవం ఠానానుమానతో విఞ్ఞాయతీతి.

అపరే పన సువణ్ణభూమినామ హరిభుఞ్జరట్ఠంయేవ, తత్థ సు వణ్ణస్స బాహుల్లత్తాతి వదన్తి. అఞ్ఞే పన సియామరట్ఠంయేవాతి వదన్తి. తం సబ్బం విమంసితబ్బం.

అపరన్తం నామ విసుం ఏకరట్ఠమేవాతి అపరే వదన్తి. అఞ్ఞే పన అపరన్తంనామ సునాపరన్తరట్ఠమేవాతి వదన్తి. తం యుత్తమేవ. కస్మా అపరన్తం నామ సునాపరన్తరట్ఠమేవాతి విఞ్ఞాయతీతి చే. అట్ఠకథాసు ద్వీహి నామేహి వుత్తత్తా. ఉపరిపణ్ణాసఅట్ఠకథాయఞ్హి సళాయతనసంయుత్తట్ఠకథాయఞ్చ అట్ఠకథాచరియేహి సునాపరన్తరట్ఠే కోణ్డధానత్థేరేన సలాకాదానాధికారే లద్ధేతదగ్గట్ఠానతం దస్సేన్తేహి అపరన్తరట్ఠం సున సద్దేన యోజేత్వా వుత్తం. ధమ్మపదట్ఠకథాయం పన అఙ్గుత్తరట్ఠకథాయఞ్చ తమేవ రట్ఠం వినా సునసద్దేన వుత్తం. సునసద్దో చేత్థ పుత్తపరియాయో. మన్ధాతురఞ్ఞో జేట్ఠపుత్తో చతుద్దీపవాసి నో పక్కోసిత్వా తేసం విసుం విసుం నివాసట్ఠానం నియ్యాదేసి. తత్థ ఉత్తరదీపవాసీనం ఠానం కురురట్ఠంనామ, పుబ్బదీపవాసీనం పన వేదేహరట్ఠంనామ, పచ్ఛిమదీపవాసీనం అపరన్తం నామ. భత్తపచ్ఛిమదీపే జాతత్తా తే సునసద్దేన వుత్తా. తత్ర జాతాపి హి తేసం పుత్తాతివా సునాతివా వుత్తా, యథా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూతి. వత్తిచ్ఛావసేన వా వాచాసిలిట్ఠవసేన చ ఇదమేవ సునసద్దేన విసేసేత్వా వోహరన్తీతి దట్ఠబ్బం.

యోనకరట్ఠంనామ యవనమనుస్సానం నివాసట్ఠానమేవ, యంజఙ్గమఞ్ఝఇతి వుచ్చతి.

వనవాసీరట్ఠంనామ సిరిఖేత్తనగరట్ఠానమో. కేచి పన వనవాసీరట్ఠంనామ ఏకం రట్ఠమేవ, న సిరిఖేత్తనగరట్ఠానన్తి వదన్తి. తం న సున్దరం. సిరిఖేత్తనగరట్ఠానమేవ హి వనవాసీరట్ఠం నామ. కస్మా పనేతం విఞ్ఞాయతీతిచే. ఇమస్స అమ్హాకం రఞ్ఞో భాతికరఞ్ఞో కాలే సిరిఖేత్తనగరే గుమ్భేహి పటిచ్ఛాదితే ఏకస్మిం పథవిపుఞ్జే అన్తో నిమ్ముజ్జిత్వా ఠితం పోరాణికం ఏకం లోహమయబుద్ధపటిపిబ్బం పటిలభి, తస్స చ పల్లఙ్కే ఇదం వనవాసీరట్ఠవాసీనం పూజనత్థాయాతిఆదినా పోరాణలేఖనం దిస్సతి, తస్మా యేవేతం విఞ్ఞాయతీతి.

కస్మీరగన్ధారరట్ఠంనామ కస్మీరరట్ఠం గన్ధారరట్ఠఞ్చ. తాని పన రట్ఠాని ఏకాబద్ధాని హుత్వా తిట్ఠన్తి. తేనేవ మజ్ఝన్తి కత్థేరం ఏకం ద్వీసు రట్ఠేసు పేసేసి. జనపదత్తా పన నపుంసకేకత్తం భవతి. తదా పన ఏకస్స రఞ్ఞో ఆణాయ పతిట్ఠానవిసయత్తా ఏకత్తవచనేన అట్ఠకథాయం వుత్తన్తిపి వదన్తి.

మహింసకమణ్డలంనామ అన్ధకరట్ఠం, యం యక్ఖపురరట్ఠన్తి వుచ్చతి.

మహారట్ఠంనామ మహానగరరట్ఠం. ఆధునా హి మహారట్ఠమేవ న గరసద్దేన యోజేత్వా మహానగరరట్ఠన్తి వోహరన్తీతి. సియామరట్ఠన్తిపి వదన్తి ఆచరియా.

చినరట్ఠంనామ హిమవన్తేన ఏకాబద్ధం హుత్వా ఠితం చీనరట్ఠం యే వాతి.

ఇదం సాసనస్స నవసు ఠానేసు విసుం విసుం పతిట్ఠానం.

ఇదాని ఆదితో పట్ఠాయ థేరపరమ్పరకథా వత్తబ్బా. సమ్మాసమ్బుద్ధస్స హి భగవతో సద్ధివిహారికో ఉపాలిత్థే రో,తస్స సిస్సో దాసకత్థేరో, తస్స సిస్సో సోణకత్థేరో, తస్స సిస్సో సిగ్గవత్థేరో చన్దవజ్జిత్థే రో చ, తేసం సిస్సో మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరోతి ఇమే పఞ్చమహాథేరా సాసనవంసే ఆదిభూతా ఆచరియపరమ్పరానామ. తేసఞ్హి సిస్సపరమ్పరభూతా థేరపరమ్పరా యావజ్జతనా న ఉపచ్ఛిన్దన్తి. ఆచరియపరమ్పరాయ చ లజ్జిభిక్ఖూ యేవ పవేసేత్వా కథేతబ్బా నో అలజ్జిభిక్ఖూ. అలజ్జీభిక్ఖూ నామ హి బహుస్సుతాపి సమానా లాభగరులోకగరుఆదిహి ధమ్మతన్తి నాసేత్వా సాసనవరే మహాభయం ఉప్పాదేన్తీతి. సాసనరక్ఖనకమ్మంనామ హి లజ్జీనంయేవ విసయో నో అలజ్జీనం. తేనాహు పోరాణా థేరా, అనాగతే సాసనం కో నామ రక్ఖిస్సతీతి అనుపేక్ఖిత్వా అనాగతే సాసనం లజ్జినో రక్ఖిస్సన్తి, లజ్జినో రక్ఖిస్సన్తి, లజ్జినో రక్ఖిస్సన్తీతి తిక్ఖత్తుం వాచం నిచ్ఛారేసుం. ఏవం మజ్ఝిమదేసేపి అలజ్జీపుగ్గలా బహు సన్తీతి వేదితబ్బా.

పరినిబ్బానతో హి భగవతో వస్ససతానం ఉపరి పుబ్బే వుత్తనయేనేవ వజ్జిపుత్తికా భిక్ఖూ అధమ్మవత్థూని దీపేత్వా పఠమసఙ్గీతికాలే బహికతేహి పాపభిక్ఖూహి సద్ధిం మన్తేత్వా సహాయం గవేసేత్వా మహాసఙ్గీతివోహారేన మహాథేరా వియ సఙ్గీతిం అకంసు. కత్వా చ విసుం గణా అహేసుం. అహోవత ఇదం హాసితబ్బకమ్మం, సేయ్యథాపి నామ జరసిఙ్గాలో చతుపదసామఞ్ఞేన మానం జప్పేత్వా అత్తానం సీహం వియ మఞ్ఞిత్వా సీహో వియ సీహనాదం నదీతి. తే పావచనం యథా భూతం అజానిత్వా సద్దచ్ఛాయామత్తేన యథాభూతం అత్థం నామ సింసు. కిఞ్చి పావచనమ్పి అపనేసుం. తఞ్చ సకగణేయేవ హోతి, న ధమ్మవాదీగణే. ధమ్మవినయం వికోపేత్వా యథిచ్ఛిత వసేనేవ చరింసు. అయం పన మహాసఙ్గీతినామ ఏకో అధమ్మవాదీగణో.

తతో పచ్ఛా కాలం అతిక్కన్తే తతోయేవ అఞ్ఞమఞ్ఞం వాదతో భిజ్జిత్వా గోకులికోనామ ఏకో గణో ఏకబ్యోహారోనామ ఏకోతి ద్వే గణా భిజ్జింసు. తతో పచ్ఛా గోకులికగణగణతోయేవ అఞ్ఞమఞ్ఞం భిజ్జిత్వా బహుస్సుతికోనామ ఏకో గణో పఞ్ఞత్తివాదోనామ ఏకోతి ద్వే గణా భిజ్జింసు. పునపి తేహియేవ గణేహి చేతియవాదోనామ ఏకో గణో భిజ్జి.

తతో పచ్ఛా చిరకాలం అతిక్కన్తే ధమ్మవాదీగణేహి విసభాగగణం పవిసిత్వా మహింసాసకోనామ ఏకోగణో వజ్జిపుత్తకోనామ ఏకోతి ద్వే గణా భిజ్జింసు. తతో పచ్ఛాపి వజ్జిపుత్తకగణతోయేవ అఞ్ఞమఞ్ఞం భిజ్జిత్వా ధమ్ముత్తరికోనామ ఏకో గణో, భద్దయానికోనామ ఏకో, ఛన్నాగారికోనామ ఏకో, సముతికోనామ ఏకోతి చత్తారో గణా భిజ్జింసు.

పునపి మహింసాసకగణతో అఞ్ఞమఞ్ఞం భిజ్జిత్వా సబ్బత్థివాదోనామ ఏకో గణో, ధమ్మగుత్తికోనామ ఏకో, కస్సపియోనామ ఏకో, సఙ్కన్తికోనామ ఏకో, సుత్తవాదో నామ ఏకోతి పఞ్చ గణా భిజ్జింసు.

ఏవం మజ్ఝిమదేసే దుతియసఙ్గీతిం సఙ్గాయన్తానం మహాథేరానం ధమ్మవాదీథేరవాదగణతో విసుం విసుం భిజ్జమానా అధమ్మవాదీగణా సత్తరస అహేసుం. తే చ అధమ్మవాదీగణా సాసనే థేరపరమ్పరాయ అనన్తో గధా. తే హి సాసనే ఉపకారా న హోన్తి, థేరపరమ్పరాయ చ పవేసేత్వా గణ్హితుం న సక్కా, యథా హంసగణే బకో, యథా చ గో గణే గవజో, యథా చ సువణ్ణగణే హారకుటోతి.

మహాకస్సపత్థేరాదితో పన ఆగతా థేరపరమ్పరా ఉపాలి దాసకో చేవాతిఆదినా పరివారఖన్ధకే సమన్తపాసాదికట్ఠకథాయఞ్చ ఆగతనయేనేవ వేదితబ్బా.

ఉపాలిత్థేరాదీనం పరిసుద్ధాచారాదీని అనుమానేత్వా యావ మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరా, తావ తేసం థేరానం పరిసుద్ధా చారాదీనీతి సక్కా ఞాతుం, సేయ్యథాపి నదియా ఉపరిసోతే మేఘవస్సాని అనుమానేత్వా అధోసోతే నదియా ఉదకస్స బాహుల్లభావో విఞ్ఞాతుం సక్కాతి అయం కారణానుమాననయో నామ.

యావ పన మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరా, తావ థేరానం పరిసుద్ధాచారాదీని అనుమానేత్వా ఉపాలిత్థేరస్స పరిసుద్ధాచారాదీనీతి సక్కా ఞాతుం, సేయ్యథాపి నామ ఉపరిధూమం పస్సిత్వా అనుమానేత్వా అగ్గి అత్థీతి సక్కా ఞాతున్తి అయం ఫలానుమానన యో నామ.

అదిభూతస్స పన ఉపాలిత్థేరస్స అవసానభూతస్స చ మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరస్స పరిసుద్ధాచారాదీని అనుమానేత్వా మజ్ఝే దాసకసోణసిగ్గవాదీనం థేరానం పరిసుద్ధాచారాదీనితి సక్కా ఞాతుం, సేయ్యథాపి నామ సిలాపట్టస్స ఓరభాగే పారభాగే చ మిగపదవళఞ్జనం దిస్వా అనుమానేత్వా మజ్ఝే అపాకటం పదవళఞ్చనం అత్థీతి సక్కా ఞాతున్తి అయం మిగపదవళఞ్జన నయో నామ.

ఏవం తీహి నయేహి అయం థేరవాదగణో ధమ్మవాదీలజ్జిపేసలోతి వేదితబ్బో. ఏవముపరిపి నయో నేతబ్బో. థేరపరమ్పరా చ యావ పోత్థకారుళా పరివారఖన్ధకే సమన్త పాసాదికాయఞ్చ తతో మహిన్దో ఇట్టియోతిఆదినా వుత్త నయేన వేదితబ్బాతి.

ఇతి సాసనవంసే నవట్ఠానాగతసాసనవంసకథామగ్గో

నామ పఠమో పరిచ్ఛేదో.

౨. సీహళదీపికసాసనవంసకథామగ్గో

౨. ఇదాని సీహళదీపసాసనకథామగ్గం వత్తుం ఓకాసో అనుప్పత్తో, తస్మా తం వక్ఖామి.

సీహళదీపఞ్హి సాసనస్స పతిట్ఠానభూతత్తా చేతియగబ్భసదిసం హోతి. సమ్మాసమ్బుద్ధో కిర సీహళదీపం ధరమానకాలేపి తిక్ఖత్తుం అగమాసి. పఠమం యక్ఖానం దమనత్థం ఏకకోవ గన్త్వా యక్ఖే దమేత్వా మయి పరినిబ్బుతే సీహళదీపే సాసనం పతిట్ఠహిస్సతీతి తమ్బపణ్ణిదీపే ఆరక్ఖం కరోన్తో తిక్ఖత్తుం దీపం ఆవిజ్ఝి. దుతియం మాతులభాగినేయ్యానం నాగరా జూనం దమనత్థాయ ఏకకోవ గన్త్వా తే దమేత్వా అగమాసి. తతియం పఞ్చభిక్ఖుసతపరివారో గన్త్వా మహాచేతియట్ఠానే చ థూపారామచేతియట్ఠానే చ మహాబోధిపతిట్ఠితట్ఠానే చ మహియఙ్గణచేతియట్ఠానే చ ముదిఙ్గణచేతియట్ఠానే చ దీఘవాపి చేతియట్ఠానే చ కల్యాణియచేతియట్ఠానే చ నిరోధసమాపత్తిం సమాపజ్జిత్వా నిసీది.

తదా చ పన సాసనం ఓగాహేత్వాన తావ తిట్ఠతి. పచ్ఛా పన యథావుత్తత్థేరపరమ్పరాయ సమభినివిట్ఠేన మహామొగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరేన పేసితో మహిన్దత్థేరో జినచక్కే పఞ్చతింసాధికే ద్విసతే సమ్పత్తే దుతియకత్తికమాసే ఇట్టియేన ఉత్తియేన సమ్బులేన భద్దసాలేన చాతి ఏతేహి థేరేహి సద్ధిం సీహళదీపం అగమాసి. సోణుత్తరత్థేరాదయో జినచక్కే పఞ్చతింసాధికే ద్విసతే సమ్పత్తే దుతియకత్తికమాసేయేవ సాసనస్స పతిట్ఠాపనత్థాయ అత్తనో అత్తనో సమ్పత్తభారభూతం తం తం ఠానం అగమంసు.

మహామహిన్దత్థేరో పన సత్తమాసాని ఆగమేత్వా జినచక్కే ఛత్తింసాధికే ద్విసతే సమ్పత్తే జేట్ఠమాసస్స పుణ్ణమియం సీహళదీపం సాసనస్స పతిట్ఠాపనత్థాయ అగమాసి. తేనేవ తేసు నవసు ఠానేసు సీహళదీపం ఛత్తింసాధికే ద్విస తే అగమాసి. అఞ్ఞాని పన అట్ఠ ఠానాని పఞ్చతింసాధికద్విసతేయేవ అగమాసీతి విసుంవ వత్థపేతబ్బో.

కస్మా పన మహామహిన్దత్థేరో సత్తమాసాని ఆగమేత్వా సబ్బపచ్ఛా సీహళదీపం గచ్ఛతీతి. సీహళదీపే ముటభివో నామ రాజా జరాదుబ్బలో అహోతి, సాసనం పగ్గహేతుం అసమత్థో, తస్స పన పుత్తో దేవానం పియ తిస్సో నామ రాజకుమారో దహరో సాసనం పగ్గహేతుం సమత్థో భవిస్సతి, సో చ దేవానం వియతిస్సో రజ్జం తావ లభతు వేదిస్సకగిరినగరే మాతుయా సద్ధిం ఞాతకే తావ పస్సామీతి అపేక్ఖిత్వా సత్తమాసాని ఆగమేత్వా ఛత్తింసాధికద్విసతేయేవ జినచక్కే మహామహిన్దత్థేరో సీహళదీపం గచ్ఛతీతి వేదితబ్బం.

మహామహిన్దత్థేరో చ ఇట్టియాదీహి థేరేహి చతూహి భాగినేయ్యేన సుమనసామణేరేన భణ్డుకేన నామ ఉపాసకే న చాతి ఏతేహి సద్ధిం ఛత్తింసాధికే ద్విసతే జినచక్కే జేట్ఠమాసపుణ్ణమియం సువణ్ణహంసా వియ జేట్ఠమాసే నభం ఉగ్గన్త్వా ఆకాసమగ్గేన అనురాధపురస్స పురత్థిమదిసాభాగే మిస్స కపబ్బతకూటే పతిట్ఠాసి.

జేట్ఠమాసస్స చ పుణ్ణమియం లఙ్కాదీపే జేట్ఠమూలనక్ఖత్తసభా హుత్వా మనుస్సా ఛణం అకంసు. తేనేవాహ సారత్థదీపనియం నామ వినయడీకాయం, జేట్ఠమాసస్స పుణ్ణమియం జేట్ఠనక్ఖత్తం మూలనక్ఖత్తం వా హోతీతి. తత్థ చ పుణ్ణమినక్ఖత్తం రాజమత్తన్తే పుణ్ణమినక్ఖత్తవిచారణనయేన వుత్తన్తి దట్ఠబ్బం.

దేవానం పియ తిస్సో చ రాజా నక్ఖత్తం నామ ఘోసాపేత్వా ఛణం కారేథాతి అమచ్చే ఆణాపేత్వా చత్తాలీ సపురిససహస్సపరివారో నగరమ్హా నిక్ఖమిత్వా యేన మిస్స కపబ్బతో, తేన పాయాసి మిగవం కీళితుకామో. అథ తస్మిం పబ్బతే అధివత్థా ఏకా దేవతా మిగరూపేన రాజానం ఘలోభేత్వా పక్కోసిత్వా థేరస్స అభిముఖం అకాసి.

థేరో రాజానం ఆగచ్ఛన్తం దిస్వా మమంయేవ రాజా పస్సతు మా ఇతరేతి అధిట్ఠహిత్వా తిస్స తిస్స ఇతో ఏహీతి ఆహ. రాజా తం సుత్వా చిన్తేసి, ఇమస్మిం దీపే జాతో సకలోపి మనుస్సో మం తిస్సోతి నామం గహేత్వా ఆలపితుం సమత్థో నామ నత్థి, అయం పన భిన్నభిన్నపటధరో భణ్డుకాసావ వసనో మం నామేన ఆలపతి, కో నుఖో అయం భవిస్సతి, మనుస్సో వా అమనుస్సో వాతి. థేరో ఆహ,–

సమణా మయం మహారాజ, ధమ్మరాజస్స సావకా;
తవేవ అనుకమ్పాయ, జమ్బుదీపా ఇధాగతాతి.

తదా చ దేవానం పియతిస్సో రాజా అసోకరఞ్ఞా పేసితేన అభిసేకేన ఏకమాసాభిసిత్తో అహోసి. విసాఖపుణ్ణమాయం హిస్స అభిసేకమకంసు. సో చ అసోకరఞ్ఞా పేసితే ధమ్మపణ్ణాకారే రతనత్తయగుణప్పటిసంయుత్తం సాసనప్పవత్తిం అచిరసుతం అనుస్సరమానో తం థేరస్స సమణా మయం మహారాజ, ధమ్మరాజస్స సావకాతి వచనం సుత్వా అయ్యా నుఖో ఆగతాతి తావదేవ ఆవుధం నిక్ఖిపిత్వా ఏకమన్తం నిసీది సమ్మోదనీయం కథం కథయమానో. యథాహ,–

ఆవుధం నిక్ఖిపిత్వాన, ఏకమన్తం ఉపావిసి;
నిసజ్జ రాజా సమ్మోది, బహుం అత్థూపసఞ్హితన్తి.

సమ్మోదనీయం కథఞ్చ కురుమానేయేవ తస్మిం తానిపి చత్తాలీసపురిససహస్సాని ఆగన్త్వా సమ్పరివారేసుం. తదాథేరో ఇతరేపి ఛ జనే దస్సేసి. రాజా దిస్వా ఇమే కదా ఆగతాతి ఆహ. మయా సద్ధింయేవ మహారాజాతి. ఇదాని పన జమ్బుదీపే అఞ్ఞేపి ఏవరూపా సమణా సన్తీతి. సన్తి మహారాజ ఏతరహిజమ్బుదీపో కాలావపజ్జోతో ఇసివాతపటివాతో, తస్మిం–

తేవిజ్జా ఇద్ధిపత్తా చ, చేతోపరియకోవిదా;
ఖీణాసవా అరహన్తో, బహూ బుద్ధస్స సావకాతి.

భన్తే కేన ఆగతత్థాతి. నేవ మహారాజ ఉదకేన, న థలేనాతి. రాజా ఆకాసేన ఆగతాతి అఞ్ఞాసి. థేరో అత్థి నుఖో రఞ్ఞో పఞ్ఞావేయ్యత్తికన్తి వీమంసనత్థాయ ఆసన్నం అమ్బరుక్ఖం ఆరబ్భ పఞ్హం పుచ్ఛి, –

కిన్నామో మహారాజ అయం రుక్ఖోతి. అమ్బరుక్ఖో నామ భన్తేతి. ఇమం పన మహారాజ అమ్బం ముఞ్చిత్వా అఞ్ఞో అమ్బో అత్థి వా నత్థి వాతి. అత్థి భన్తే అఞ్ఞేపి బహూ అమ్బరుక్ఖాతి. ఇమఞ్చ అమ్బం తే చ అమ్బే ముఞ్చిత్వా అత్థి నుఖో మహారాజ అఞ్ఞే రుక్ఖాతి. అత్థి భన్తే, తే పన న అమ్బరుక్ఖాతి. అఞ్ఞే చ అమ్బే అనమ్బే చ ముఞ్చిత్వా అత్థి పన అఞ్ఞో రుక్ఖోతి. అయమేవ భన్తే అమ్బ రుక్ఖోతి. సాధు మహారాజ పణ్డితోసీతి.

అత్థి పన మహారాజ తే ఞాతకాతి. అత్థి భన్తే బహూజనాతి. తే ముఞ్చిత్వా కేచి అఞ్ఞాతకాపి అత్థి మహారాజాతి. అఞ్ఞాతకా భన్తే ఞాతకేహి బహుతరాతి. తవఞాతకే చ అఞ్ఞాతకే చ ముఞ్చిత్వా అత్థఞ్ఞో కోచి మహారాజాతి. అహమేవ భన్తేతి. సాధు మహారాజ అత్తా నామ అత్తనో నేవ ఞాతకో న అఞ్ఞాతకోతి.

అథ థేరో పణ్డితో రాజా సక్ఖిస్సతి ధమ్మం అఞ్ఞాతున్తి చూళహత్థిపదోపమసుత్తం కథేసి. కథాపరియోసానే రాజా తీసు సరణేసు పతిట్ఠహి సద్ధిం చత్తాలీసాయ పాణసహస్సేహీతి. తతో పరం యం యం వత్తబ్బం, తం తం సమన్తపాసాదికాదీసు వుత్తనయేన వేదితబ్బం.

ఇచ్చేవం సీహళదీపే సాసనానుగ్గహణ మహిన్దత్థేరతో ఆగతా సిస్సపరమ్పరా బహూ హోన్తి, గణనపథం వీతి వత్తా. కథం. మహామహిన్దత్థేరస్స సిస్సో అరిట్ఠో నామ థేరో, తస్స సిస్సో తిస్సదత్తో, తస్స సిస్సో కాళసుమనో, తస్స సిస్సో దీఘో, తస్స సిస్సో దీఘ సుమనో, తస్స సిస్సో కాళసుమనో, తస్స సిస్సో నాగో, తస్స సిస్సో బుద్ధరక్ఖితో, తస్స సిస్సో తిస్సో, తస్స సిస్సో రేవో, తస్స సిస్సో సుమనో, తస్స సిస్సో చూళనాగో, తస్స సిస్సో ధమ్మపాలి ఏతా, తస్స సిస్సో ఖేమో, తస్స సిస్సో ఉపలిస్సో, తస్స సిస్సో ఫుస్సదేవో, తస్స సిస్సో సుమనో, తస్స సిస్సో మహాపదుమో, తస్స సిస్సో మహాసీవో, తస్స సిస్సో ఉపాలి, తస్స సిస్సో మహానాగో, తస్స సిస్సో అభయో, తస్స సిస్సో తిస్సో, తస్స సిస్సో సుమనో, తస్స సిస్సో చూళాభయో, తస్స సిస్సో తిస్సో, తస్స సిస్సో చూళదేవో, తస్స సిస్సో సీవోతి. అయం యావ పోత్థకారుళసఙ్ఘాతా చతుత్థసఙ్గీతికా, తావ థేరపరమ్పరాతి దట్ఠబ్బా.

వుత్తఞ్హేతం అట్ఠకథాయం,– యావజ్జభనా తేసంయేవ అన్తేవాసికపరమ్పరభూతాయ ఆచరియపరమ్పరాయ ఆభతన్తితి వేదితబ్బన్తి.

ఏవం తేసం సిస్సపరమ్పరభూతా ఆచరియపరమ్పరా యావజ్జతనా సాసనే పాకటా హుత్వా ఆగచ్ఛన్తీతి వేదితబ్బ.

సాసనే వినయధరేహి నామ తిలక్ఖణసమ్పన్నేహి భవితబ్బం. తీణి హి వినయధరస్స లక్ఖణాని ఇచ్ఛి తబ్బాని. కతమాని తీణి. సుత్తఞ్చస్స స్వాగతం హోతి సుప్పవత్తి సువినిచ్ఛితం సుత్తతో అనుబ్యఞ్జనతోతి ఇదమేకం లక్ఖణం, వినయే ఖో పన ఠితో హోతి అసంహీరోతి ఇదం దుతియం, ఆచరియపరమ్పరా ఖో పనస్స సుగ్గహితా హోతి సుమనసికతా సుపధారితాతి ఇదం తతియం.

తత్థ ఆచరియపరమ్పరా ఖో పనస్స సుగ్గహితా హోతీతి థేరపరమ్పరా వంసపరమ్పరా చస్స సుట్ఠుగహితా హోతి. సుమనసికతాతి సుట్ఠు మనసికతా, ఆవజ్జితమత్తే ఞజ్జలి తప్పదీపో వియ హోతి.

సుపధారితాతి సుట్ఠు ఉపధారితా, పుబ్బాపరానుసన్ధితో అత్థతో కారణతో చ ఉప ధారితా. అత్తనో మతిం పహాయ ఆచరియసుద్ధియా వత్తా హోతి, మయ్హం ఆచరియో అసుకాచరియస్స సన్తికే ఉగ్గణ్హి, సో అసుకస్సాతి ఏవం సబ్బం ఆచరియపరమ్పరం థేర వాదఙ్గం ఆహరిత్వా యావ ఉపాలిత్థేరో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సన్తికే ఉగ్గణ్హీతి పాపేత్వా ఠపేతి. తతోపి ఆహరిత్వా ఉపాలిత్థేరో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సన్తికే ఉగ్గణ్హి, దాసకత్థేరో అత్తనో ఉపజ్ఝాయస్స ఉపాలిత్థేరస్స, సోణకత్థేరో అత్తనో ఉపజ్ఝాయస్స దాసకత్థేరస్స, సిగ్గవత్థేరో అత్తనో ఉపజ్ఝాయస్స సోణకత్థేరస్స, మోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో అత్తనో ఉపజ్ఝాయస్స

సిగ్గవత్థేరస్స చణ్డ వజ్జిత్థేరస్స చాతి ఏవం సబ్బం ఆచరియపరమ్పరం థేరవాదఙ్గం ఆహరిత్వా అత్తనో ఆచరియం పాపేత్వా ఠపేతి. ఏవం ఉగ్గహితా హి ఆచరియపరమ్పరా సుగ్గహితా హోతి.

ఏవం అసక్కోన్తేన పన ద్వే తయో పరివట్టా ఉగ్గహేతబ్బా. సబ్బపచ్ఛిమేన హి నయేన యథా ఆచరియో చ ఆచరియాచరియో చ పాళిఞ్చ పరిపుచ్ఛఞ్చ వదన్తి, తథా ఞాతుం వట్టతీతి.

యథా వుత్తత్థేరపరమ్పరా పన భగవతో ధరమానకాలతో పట్ఠాయ యావ పోత్థకారుళ్హా ముఖపాఠేనేవ పిటకత్తయం ధారేసుం, పరిపుణ్ణం పన కత్వా పోత్థకే లిఖిత్వా న ఠపేన్తి. ఏవం మహాథేరా దుక్కరకమ్మం కత్వా సాసనం పగ్గణ్హింసు. తత్రిదం వత్థు,–

సీహళదీపే కిర చణ్డాలతిస్సభయేన సఙ్ఖుబ్భిత్వా దేవో చ అవస్సిత్వా దుబ్భిక్ఖభయం ఉప్పజ్జి. తదా అక్కో దేవానమిన్దో ఆగన్త్వా తుమ్హే భన్తే పిటకం ధారేతుం న సక్ఖిస్సథ, నావం పన ఆరూహిత్వా జమ్బుదీపం గచ్ఛథ, సచే నావా అప్పహోనకా భవేయ్య, కట్ఠేన వా వేళునా వా తరథ, అభయత్థాయ పన మయం రక్ఖిస్సామాతి ఆహ.

తదా సట్ఠిమత్తా భిక్ఖూ సముద్దతీరం గన్త్వా పున ఏతదహోసి,– మయం జమ్బుదీపం న గచ్ఛిస్సామ, ఇధేవ వసిత్వా తేపిటకం ధారిస్సామాతి. తతో పచ్చా నావా తిత్థతో నివత్తిత్వా సీహళదీపేకదేసం మలయజనపదం గన్త్వా మూలఫలాదీహియేవ యాపేత్వా సజ్ఝాయం అకంసు. ఛాతకభయేన అతిపీళితా హుత్వా ఏవమ్పి కాతుం అసక్కోన్తో వాళుకతలే ఉరం ఠపేత్వా సీసేన సీసం అభిముఖం కత్వా వాచం అనిచ్ఛారేత్వా మనసాయేవ అకంసు. ఏవం ద్వాదసవస్సాని సద్ధిం అట్ఠకథాయ తేపిటకం రక్ఖిత్వా సాసనం అనుగ్గహేసుం.

ద్వాదసవస్సేసు పన అతిక్కన్తేసు తం భయం వూపసమిత్వా పుబ్బే జమ్బుదీపం గచ్ఛన్తా సత్తభిక్ఖుసతా ఆగన్త్వా సీహళదీపేకదేసం రామజనపదే మణ్డలారామవిహారం ఆపజ్జింసు. తేపి సట్ఠిమత్తా భిక్ఖూ తమేవ విహారం గన్త్వా అఞ్ఞమఞ్ఞం సమ్మన్తేత్వా సజ్ఝాయింసు. తదా అఞ్ఞమఞ్ఞం సమేన్తి, న విరుజ్ఝన్తి, గఙ్గొదకేన వియ యమునోదకం సంసన్దేన్తి. ఏవం పిటకత్తయం ముఖపాఠేనేవ ధారేత్వా మహాథేరా దుక్కరకమ్మం కరోన్తీతి వేదితబ్బా.

యమ్పి పరియత్తిం ఏకపదమత్తమ్పి అవిరజ్ఝిత్వా ధారేన్తి, తం దుక్కరకమ్మమేవ.

సీహళదీపే కిర పునబ్బసుకస్స నామ కుటుమ్బికస్స పుత్తో తిస్సత్థేరో బుద్ధవచనం ఉగ్గణ్హిత్వా ఇమం జమ్బుదీపం ఆగన్త్వా యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరస్స సన్తికే బుద్ధవచనం ఉగ్గణ్హిత్వా గచ్ఛన్తో నావం అభిరూహనతిత్థే ఏకస్మిం పదే ఉప్పన్నకఙ్ఖో యోజనసతమగ్గం నివత్తిత్వా ఆచరియస్స సన్తికం ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే ఏకస్స కుటుమ్బికస్స పఞ్హం కథేసి. సో పసీదిత్వా సతసహస్సగ్ఘనకం కమ్బలం అదాసి. సోపి తం ఆహరిత్వా ఆచరియస్స అదాసి. థేరో వా సియా కోట్టేత్వా నిసీదనట్ఠానే పరిభణ్డం కారేసి. కిమత్థాయాతి. పచ్ఛిమాయ జనతాయ అనుగ్గహత్థాయ. ఏవం కిరస్స అహోసి,– అమ్హాకం గతమగ్గం ఆవజ్జిత్వా అనాగతే సబ్రహ్మచారినో పటిపత్తిం పూరేతబ్బం మఞ్ఞిస్సన్తీతి. తిస్సత్థేరోపి ఆచరియస్స సన్తికే కఙ్ఖం ఛిన్దిత్వా సీహళదీపమేవ సకట్ఠానం ఆగమాసీతి. ఇచ్చేవం పరియత్తిం ఏకపదమత్తమ్పి అవిరజ్ఝిత్వా ధారణమ్పి దుక్కరకమ్మమేవాతి దట్ఠబ్బం.

యమ్పి యేభుయ్యేన పగుణం న కరోన్తి, తస్స అనన్తరధానత్థాయ అసమ్మోసత్థాయ ఉగ్గహధారణాదివసేన రక్ఖనమ్పి కరోన్తి, తం దుక్కరకమ్మమేవ.

సీహళదీపేయేవ కిర మహాభయే ఏకస్సేవ భిక్ఖునో మహానిద్దేసో పగుణో అహోసి. అథ చతునికాయికతిస్సత్థేరస్స ఉపజ్ఝాయో మహాతిపిటకత్థేరో నామ మహారక్ఖితత్థేరంఆహ,– ఆవుసో మహారక్ఖిత అసుకస్స సన్తికే మహానిద్దేసం గణ్హాహీతి. పాపోకిరాయం భన్తే న గణ్హామీతి. గణ్హావుసో అహం తే సన్తికే నిసీదిస్సామీతి. సాధు భన్తే తుమ్హేసు నిసిన్నేసు గణ్హిస్సామీతి పట్ఠపత్వా రత్తిన్దివం నిరన్తరం పరియాపుణన్తో ఓసానదివసే హేట్ఠామఞ్చే ఇత్థిం దిస్వా భన్తే సుతంయేవ మే పుబ్బే, సచాహం ఏవం జానేయ్యం, న ఈదిసస్స సన్తికే ధమ్మం పరియాపుణేయ్యన్తి ఆహ. తస్స పన సన్తికే బహూ మహాథేరా ఉగ్గణ్హిత్వా మహానిద్దేసం పతిట్ఠాపేసుం. ఏవం యం యేభుయ్యేన పగుణం న కరోన్తి, తస్స అనన్తరధానత్థాయ అసమ్మోసత్థాయ ఉగ్గహధారణాదివసేన రక్ఖనమ్పి దుక్కరకమ్మం యేవాతి దట్ఠబ్బం.

ఇచ్చేవం భగవతో ధరమానకాలతో పభుతి చిరకాలం యథావుత్తమహాథేరపరమ్పరా పరియత్తిం ముఖపాఠేనేవ ధారేసుం . అహోవత పోరాణికానం మహాథేరానం సతిపఞ్ఞాసమాధివేపుల్లతాయ హి తే ముఖపాఠేనేవ ధారేతు సక్కాతి. ముఖపాఠేనేవ పోరాణకత్థేరానం పరియత్తిధారణం పఞ్చనవుతాధికాని చతుసతాని అహోసి.

భగవతో పరినిబ్బానతో మహావంససారత్థసఙ్గహేసు ఆగతనయేన జినచక్కే పణ్ణాస్సాధికే చతుసతే సమ్పత్తే తమ్బపణ్ణిదీపే రాజూనం అట్ఠారసమకోసద్ధాతిస్సస్స నామ రఞ్ఞో పుత్తో వట్టగామణి నామ రాజా రజ్జం పత్వా ఛవస్సకాలే అనాగతే సత్తా హీనసతిపఞ్ఞాసమాధికా హుత్వా న సక్ఖిస్సన్తి ముఖపాఠేన ధారేతున్తి ఉపపరిక్ఖిత్వా పుబ్బే వుత్తేహి మహాథేరేహి అనుపుబ్బేన ఆగతా పఞ్చమత్తా మహాథేరసతా వట్టగామణిరాజానం నిస్సాయ తమ్బపణ్ణిదీపకదేసే మలయజనపదే ఆలోకలేణే అట్ఠకథాయ సహపిటకత్తయం పోత్థకే ఆరోపేసుం.

తఞ్చ యథావుత్తసఙ్గీతియో ఉపనిధాయ చతుత్థసఙ్గీతియేవ నామాతి వేదితబ్బా. వుత్తఞ్హేతం సారత్థదీపనియం నామ వినయటీకాయం,– చతుత్థసఙ్గీతిసదిసా హి పోత్థకారోహసఙ్గీతీతి.

సీహళదీపే పన వట్టగామణిరాజా మరమ్మరట్ఠే సిరిఖేత్తనగరే ఏకో నామ కుక్కుటసీసరాజా చ ఏకకాలేన రజ్జం కారేసి. అమరపురమాపకస్స రఞ్ఞో కాలే సీహళదీపభిక్ఖూహి ఇధ పేసితసన్దేసకథాయం పన తేత్తింసాధికచతుసతే సమ్పత్తే పోత్థకారుళం అకంసూతి ఆగతం. వుత్తఞ్హేతం తత్థ,– తేత్తింసాధికచతువస్ససతపరిమాణకాలన్తి.

ఇదం సీహళదీపే యావ పోత్థకారుళ్హా

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

అథాపరం జమ్బుదీపే సీహళదీపే చ భిక్ఖూ విసుం విసుం గణవసేన భిజ్జింసు, యథా అనోతత్తదహాతో నిక్ఖమననదియా గఙ్గాయమునాదివసేన భిజ్జన్తీతి. తత్థ జమ్బుదీపే గణానం భిజ్జమానతం ఉపరియేవ వక్ఖామ.

సీహళదీపే పన గణానం భిజ్జమానతా ఏవం దట్ఠబ్బా. కథం. సీహళదీపే హి సాసనస్స పతిట్ఠమానకాలతో అట్ఠారసాధి కద్విసస్సతే సమ్పత్తే వట్టగామణిరఞ్ఞా కారావితే అభయగిరివిహారే పరివారఖన్ధకం పాఠతో చ అత్థతో చ విపల్లాసం కత్వా

మహావిహారవాసిగణతో పుథు హుత్వా ఏకో గణో భిజ్జి, సో అభయగిరివాసిగణో నామ, ధమ్మరుచిగణోతి చ తస్సేవ నామం.

అభయగిరివాసిగణస్స భిజ్జమానతో ద్వేచత్తాలీసాధికతివస్ససతే సమ్పత్తే మహాసేనేన నామ రఞ్ఞా కారాపితే జేతవనవిహారే భిక్ఖూ ఉభతోవిసఙ్గపాఠే విపరీతవసేన అభిసఙ్ఖరిత్వా అభయగిరివాసిగణతో విసుం ఏకో గణో అహోసి, సో జేతవనవాసిగణో నామ, సాగలియగణోతి చ తస్సేవ నామం.

జేతవన వాసిగణస్స భిజ్జమానకాలతో ఏకపఞ్ఞాసవస్సాధికానం తిణ్ణం వస్ససతానం ఉపరి కురున్దవాసినో చ కోలమ్బవాసినో చ భిక్ఖూ భాగినేయ్యం దాఠాపతిం నామ రాజానం నిస్సాయ ఉభతోవిభఙ్గపరివారఖన్ధకపాఠే విపరీతవసేన అభిసఙ్ఖరిత్వా వుత్తేహి ద్వీహి గణేహి విసుం హుత్వా మహావిహార వాసిగణ్హత్తమం తులయిత్వా ఉపధారేత్వా మహావిహారనామం గహేత్వా ఏకో గణో భిజ్జి. ఏవం సీహళదీపే మహామహిన్దత్థేరాదీనం వంసభూతేన మహావిహారవాసి గణేన సద్ధిం చత్తారో గణా భిజ్జింసు.

తత్థ మహావిహారవాసి గణోయేవ ఏకో ధమ్మవాదీ అహోసి, సేసా పన అధమ్మవాదినో. తే చ తయో అధమ్మవాదినో గణా భూతత్థం పహాయ అభూతత్థేన ధమ్మం అగరుం కత్వా చరింసూతి వచనతో సీహళదీపే అధమ్మవాదినో తయోపి అలజ్జినో గణా పరిమణ్డలసుప్పటిచ్ఛన్నాదిసిక్ఖాపదాని అనాదియిత్వా విచరింసు. తతో పట్ఠాయ సాసనే ఏకచ్చానం భిక్ఖూనం నానప్పకారవసేన నివాసనపారుపనాదీని దిస్సన్తితి వేదితబ్బం.

అధమ్మవాదిగణానం భిజ్జమానకాలతో సత్తవీసాధికానం పఞ్చసతానం వస్సానఞ్చ ఉపరి సిరిసఙ్ఘబోధి నామ రాజా మహావిహార గణస్స పక్ఖో హుత్వా అధమ్మవాదినా తయో గణే నిగ్గహిత్వా జినసాసనం పగ్గహేసి. సో చ సిరిసఙ్ఘ బోధిరాజా అమ్హాకం మరమ్మరట్ఠే అరిమద్దననగరే అనురుద్ధేన నామ రఞ్ఞా సమకాలవసేన రజ్జసమ్పత్తిం అనుభవి.

తతో పచ్ఛా సీహళదీపే వోహారకతిస్సస్స నామ రఞ్ఞో కాలే కపిలేన నామ అమచ్చేన సద్ధిం మన్తేత్వా మహావిహార వాసినో భిక్ఖూ నిస్సాయ అధమ్మవాదిగణే నిగ్గణ్హిత్వా జినసాసనం పగ్గణ్హాతి.

తతో పచ్ఛా చ గోట్ఠాభయస్స నామ రఞ్ఞో కాలే అభయగిరి వాసినో భిక్ఖూ పరసముద్దం పబ్బాజేత్వా మహావిహార వాసినో భిక్ఖూ నిస్సాయ సాసనం విసోధయి.

తతో పచ్ఛాపి గోట్ఠాభయరఞ్ఞో పుత్తభూతస్స మహాసేనస్స నామ రఞ్ఞో కాలే అభయగిరివాసీనం భిక్ఖూనం అబ్భన్తరే సఙ్ఘమిత్తో నామ ఏకో భిక్ఖు రఞ్ఞో పధానాచరియో హుత్వా మహామహిన్దత్థేరాదీనం అరహన్తానం నివాసట్ఠానభూతం మహావిహారారామం వినస్సితుం మహాసేనరఞ్ఞా మన్తేత్వా ఆరభి. తదా నవవస్సాని మహావిహారే భిక్ఖు సఙ్ఘో అహోసి. అహోవత మహాథేరానం మహిద్ధికానం నివాసట్ఠానం అలజ్జినో భిక్ఖూ వినస్సాపేసుం, సువణ్ణహంస్సానం నివాసట్ఠానం కాకా వియాతి.

జేతవనవాసీనఞ్చ భిక్ఖూనం అబ్భన్తరే ఏకో తిస్సో నామ భిక్ఖు తేనేవ రఞ్ఞా మన్తేత్వా మహావిహారే సీమం సమూహని . అఛేకత్తా పన తేసం సీమసమూహనకమ్మం న సమ్పజ్జీతి. అహోవత దుస్సీలానం పాపకానం కమ్మం అచ్ఛరియం,

సేయ్యథాపి నామ సాఖమిగో అగ్గఘ్ఘో కాసివత్థం మహగ్ఘం భిన్నతి, ఏవమేవ భిన్దితబ్బవత్థునా భేదకపుగ్గలో అతివియ దూరో అహోసీతి. భవన్తి చేత్థ, –

యథా సాఖమిగో పాపో, అప్పగ్ఘోయేవ కాసికం;
మహగ్ఘం కచ్చ భిన్నంభిన్నం, మహుస్సాహేన ఛిన్దతి.

ఏవం అధమ్మవాదీ పాపో, ధమ్మవాదిగణం సుభం;
మహుస్సాహేన భిన్దయి, అహో అచ్ఛరియో అయం.

ఆరకా దూరతో ఆసుం, భిన్దితబ్బేహి భేదకా;
భూమితోవ భవగ్గన్తో, అహో కమ్మం అజానతన్తి.

ఇచ్చేవం అధమ్మవాదిగణానం బలవతాయ ధమ్మవాదిగణో పరిహాయతి. యథా హి గిజ్ఝసకుణస్స పక్ఖవాతేన సువణ్ణహంసా పకతియా ఠాతుం న సక్కోన్తి, ఏవమేవ అధమ్మవాదీనం బలవతాయ ధమ్మవాదీ పరిహాయతి. బ్యగ్ఘవసే వియ సువణ్ణమిగో నిల్లయిత్వా గోచరం గణ్హాతి, యథారుచివసేన ధమ్మం చరితుం ఓకాసం న లభి.

సీహళదీపే సాసనస్స పతిట్ఠానతో ద్విసత్తతాధికానం చతుసతానం వస్ససహస్సానఞ్చ ఉపరి సమ్మాసమ్బుద్ధస్స పరినిబ్బానతో అట్ఠసత్తసతాధికానం వస్ససహస్సానం ఉపరి మహారాజా నామ భూపాలో రజ్జం కారేసి. సో పన రాజా ఇదుమ్బరగిరివాసికస్సపత్థేరగ్గముఖా మహావిహారవాసినో భిక్ఖూ తమేవ రాజానం నిస్సాయ సాసనే మలం విసోధేసుం, యథా హేరఞ్ఞికో హిరఞ్ఞే మలన్తి.

మహావిహారవాసిగణతో అఞ్ఞే అధమ్మవాదినా ఉప్పబ్బా జేత్వా విసోధేసుం. సో చ మహారాజా అమ్హాకం మరమ్మరట్ఠే అరిమద్దననగరే నరపతిచఞ్ఞిసూనా నామ రఞ్ఞా సమకాల వసేన రజ్జం కారేసీతి వేదితబ్బో.

తతో పచ్ఛా వి విజయబాహురాజానం పరక్కమబాహురాజానఞ్చ నిస్సాయ మహావిహార వాసినో భిక్ఖూ సాసనం పరిసుద్ధం అకంసు, అధమ్మవాదినో సబ్బేపి ఉప్పబ్బాజేత్వా మహావిహారవాసిగణోయేవ ఏకో పతిట్ఠహి, యథా అబ్భాదిఉపక్కిలేసమలేహి విముత్తో నిసానాథోతి.

సిరిసఙ్ఘబోధిరాజా వోహారికతిస్సరాజా గోట్ఠాభయరాజాతి ఏతే రాజానో సాసనం విసోధేన్తోపి సబ్బేన సబ్బం అధమ్మవాదిగణానం అవినస్సనతో సాసనం పరిసుద్ధం న తావ అహోసి. సిరిసఙ్ఘబోధిరఞ్ఞో మహారఞ్ఞో విజయబాహురఞ్ఞో పరక్కమబాహురఞ్ఞోతి ఏతేసంయేవ రాజూనం కాలే సబ్బేన సబ్బం అధమ్మవాదీనం వినస్సనతో సాసనం పరిసుద్ధం అహోసి. తదా పన అధమ్మవాదినా సీసమ్పి ఉట్ఠహితుం న సక్కా, యథా అరుణుగ్గే కోసియాతి.

అపరభాగే పన చిరం కాలం అతిక్కన్తే మిచ్ఛాదిట్ఠికానం విజాతియానం భయేన లఙ్కాదీపే సాసనం ఓసక్కిత్వా గణపూరణమత్తస్సపి భిక్ఖుసఙ్ఘస్స అవిజ్జమానతాయ మహావిజయబాహురఞ్ఞో కాలే రామఞ్ఞదేసతో సఙ్ఘం ఆనేత్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి.

తతో పచ్ఛా చ విమలధమ్మసూరియస్స నామ రఞ్ఞో కాలే రక్ఖపురరట్ఠతో సఙ్ఘం ఆనేత్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి. తతో పచ్ఛా చ విమలస్స నామ రఞ్ఞో కాలే తతోయేవ సఙ్ఘం ఆనేత్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి. తతో పచ్ఛా చ కిత్తిస్సిరిరాజసీహస్స నామ రఞ్ఞో కాలే స్యామరట్ఠతో సఙ్ఘం ఆనేత్వా తథేవ అకాసీతి.

అయం సీహళదీపే సాసనస్స ఓసక్కనకథా.

తతో పచ్ఛా జినసాసనే నవుతాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే బుద్ధదాసస్స నామ రఞ్ఞో కాలే ఏకో ధమ్మ కథికత్థేరో ఠపేత్వా వినయపిటకం అభిధమ్మపిటకఞ్చ అవసేసం సుత్తన్తపిటకం సీహళభాసాయ పరివత్తిత్వా అభిసఙ్ఖరిత్వా ఠపేసి. తఞ్చ కారణం చూళవంసే వుత్తం.

తస్స కిర బుద్ధదాసస్స రఞ్ఞో పుత్తా అసీతిమత్తా అసీతిమహాసావకానం నామేనేవ వోహారితా అహేసుం. తేసు పుత్తేసు సారిపుత్తత్థేరస్స నామేన వోహారితో ఏకో ఉపతిస్సో నామ రాజకుమారో పితరి దేవఙ్గతే ద్వేచత్తాలీసవస్సాని రజ్జం కరేసి.

తతో పచ్ఛా కనిట్ఠో మహానామో నామ రాజకుమారో ద్వావీసవస్సాని రజ్జం కారేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే జిన చక్కే తేత్తింసాధికనవసతవస్సే సీహళదీపే ఛసట్ఠిమత్తానం రాజూనం పూరణకాలే బుద్ధఘోసో నామ థేరో సీహళదీపం గన్త్వా సీహళభాసాయ లిఖితే అట్ఠకథాగన్థే మాగధభాసాయ పరివత్తిత్వా లిఖి.

సో పన మహానామ రాజా అమ్హాకం మరమ్మరట్ఠే సిరిపచ్చయనగరే సవిలఙ్ఘోక్రోవి నామకేన రఞ్ఞా సమకాలో హుత్వా రజ్జం కారేసి. పరిత్తనిద్దానే పన బ్రూమవి?ఠీ? నామకేన రఞ్ఞా సమకాలో హుత్వా రజ్జం కారేసీతి వుత్తం. తం న యుజ్జతియేవ.

సీహళదీపే పన కిత్తిస్సిరిమేఘో నామ రాజా హుత్వా నవమే వస్సే తస్మింయేవ దీపే రాజూనం ద్వాసట్ఠిమత్తానం పూరణకాలే జినచక్కే తింసాధికే అట్ఠసతవస్సే జమ్బుదీపే కలిఙ్గపురతో కుహసివస్స నామ రఞ్ఞో జామాతా దన్తకుమారో హేమమాలం నామ రాజధీతం గహేత్వా దాఠాధాతుం థేనేత్వా నవాయ తరిత్వా సీహళదీపం అగమాసి. జినచక్కే తింసాధికఅట్ఠవస్ససతే జేట్ఠతిస్సరాజా నవవస్సాని రజ్జం కారేసి.

బుద్ధదాసరాజా ఏకూనతింసతి వస్సాని ఉపలిస్సరాజా చద్విచత్తాలీసవస్సాని మహానామరాజా ద్వావీసవస్సానీతి సబ్బాని సమ్పిణ్డిత్వా జినసాసనం ద్వత్తింసాధికనవవస్ససతప్పమాణం హోతి.

తస్మిఞ్చ కాలే యదా ద్వీహి వస్సేహి ఊనం అహోసి, తదా మహానామరఞ్ఞో కాలే తింసాధికనవవస్ససతమత్తే సాసనే బుద్ధఘోసో నామ థేరో లఙ్కాదీపం అగమాసి.

అమరపురమాపకస్స రఞ్ఞో కాలే సీహళదీపికేహి భిక్ఖూహి పేసితసన్నే సపణ్ణే పన ఛపణ్ణాసాధికనవవస్ససతాతిక్కన్తే సూతి వుత్తం.

ఏత్థ ఠత్వా బుద్ధఘోసత్థేరస్స అట్ఠుప్పత్తింసఙ్ఖేపమత్తం వక్ఖామ. కథం. సీహళభాసక్ఖరేహి పరివత్తితం పరియత్తిసాసనం మాగధసాసక్ఖరేన కో నామ పుగ్గలో పరివత్తితుం సక్ఖిస్సతీతి మహాథేరా నిమన్తయిత్వా తావతింసభవనం గన్త్వా ఘోసం

దేవపుత్తం దిస్వా సద్ధిం సక్కేన దేవానమిన్దేన తం యాచిత్వా బోధిరుక్ఖసమీపే ఘోసగామే కేసస్స నామ బ్రాహ్మణస్స కేసియా నామ బ్రాహ్మణియా కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హాపేసుం. ఖాదథ భోన్తో పివథ భోన్తోతిఆదినా బ్రాహ్మణానం అఞ్ఞమఞ్ఞం ఘోసకాలే విజాయనత్తా ఘోసోతి నామం అకాసి. సత్తవస్సికకాలే సో తిణ్ణం వేదానం పారగూ అహోసి.

అథ ఖో ఏకేన అరహన్తేన సద్ధిం వేదకథం సల్లపన్తో తం కథం నిట్ఠాపేత్వా కుసలా ధమ్మా అకుసలా ధమ్మా అబ్యాకతా ధమ్మాతిఆదినా పరమత్థవేదం నామ బుద్ధమన్తం పుచ్ఛి. తదా సో సుత్వా ఉగ్గణ్హితుకామో హుత్వా తస్స అరహన్తస్స సన్తికే పబ్బజిత్వా దేవసికం దేవసికం పిటకత్తయం సట్ఠిమత్తేహి పదసహస్సేహి సజ్ఝాయం అకాసి, వాచుగ్గతం అకాసి. ఏకమాసేనేవ తిణ్ణం పిటకానం పారగూ అహోసి.

తతో పచ్ఛా రహో ఏకకోవ నిసిన్నస్స ఏతదహోసి,– బుద్ధభాసితే పిటకత్తయే మమ వా పఞ్ఞా అధికా, ఉదాహు ఉపజ్ఝాయస్స వాతి. తం కారణం ఞత్వా ఉపజ్ఝాచరియో నిగ్గహం కత్వా ఓవది. సో సంవేగప్పత్తో హుత్వా ఖమాపేతుం వన్ది. ఉపజ్ఝాచరియో త్వం ఆవుసో సీహళదీపం గన్త్వా పిటకత్తయం సీహళస్సాసక్ఖరేన లిఖితం మాగధభాసక్ఖరేన లిఖాహి, ఏవం సతి అహం ఖమిస్సామీతి ఆహ.

బుద్ధఘోసో చ పితరం మిచ్ఛాదిట్ఠిభావతో మోచేత్వా ఆచరియస్స వచనం సిరసా పటిగ్గహేత్వా పిటకత్తయం లిఖితుం సీహళదీపం నావాయ అగమాసి. తదా సముద్దమజ్ఝే తీహి దివసేహి తరన్తే బుద్ధదత్తత్థేరో చ సీహళదీపతో నావాయ ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే దేవాన ఆనుభావేన అఞ్ఞమఞ్ఞం పస్సిత్వా కారణం పుచ్ఛిత్వా జాని. జానిత్వా చ బుద్ధదత్తత్థేరో ఏవమాహ,- మయా ఆవుసో కతో జినాలఙ్కారో అప్పస్సారోతి మఞ్ఞిత్వా పిటకత్తయం పరివత్తితుం లిఖితుం ఓకాసం నాదాసుం, త్వం పన పిటకత్తయం సంవణ్ణేహీతి వత్వా అత్తనో సక్కేన దేవానమిన్దేన దిన్నం హరితకిఫలం అయోమయలేఖన దణ్డం నిసితసిలఞ్చ బుద్ధఘోసత్థేరస్స అదాసి. ఏవం తేసం ద్విన్నం థేరానం అఞ్ఞమఞ్ఞం సల్లపన్తానంయేవ నావా సయమేవ అపనేత్వా గచ్ఛింసు.

బుద్ధఘోసత్థేరో చ సీహళదీపం పత్వా పరమం సఙ్ఘపాలత్థేరం పస్సిత్వా పిటకత్తయం మాగధభాసక్ఖరేన పరివత్తేతుం ఆగతోమ్హీతి కారణం ఆరోచేత్వా సీహళభిక్ఖూ చ సీలే పతిట్ఠాయాతిఆదిగాథం నియ్యాదేత్వా ఇమిస్సా గాథాయ అత్థం పిటకత్తయం ఆలోలేత్వా సంవణ్ణేహీతి ఉయ్యోజేసుం, తస్మింయేవ దివసే సాయన్హకాలతో పట్ఠాయ యథావుత్తగాథం పముఖం కత్వా విసుద్ధిమగ్గం అకాసి. కత్వా తం కమ్మం నిప్ఫాదేత్వా తస్స ఞాణప్పభవం వీమంసేతుకామో దేవానమిన్దో తఞ్చ గన్థం అన్తరధాపేసి. పునాపి థేరో అకాసి . తథేవ దేవానమిన్దో అన్తరధాపేసి. పునాపి థేరో అకాసి. ఏవం తిక్ఖత్తుం కారాపేత్వా పుబ్బగన్థేపి దస్సేసి. తిణ్ణమ్పి గన్థానం అఞ్ఞమఞ్ఞం ఏకపదమత్తేనపి విసేసతా నత్థి సఙ్ఘపాలత్థేరో చ తం ఆరాధయిత్వా పిటకత్తయం నియ్యాదేసి. ఏవం విసుద్ధిమగ్గే సఙ్ఘపాలత్థేరస్స యాచనం ఆరబ్భ విసుద్ధిమగ్గో కతోతి ఆగతం. బుద్ధఘోసుప్పత్తికథాయం పన సఙ్ఘరాజత్థేరస్స ఆయాచనం ఆరబ్భాతి ఆగతం.

అయం బుద్ధఘోసుప్పత్తికథాయం ఆగతనయేన దస్సితబుద్ధఘోసుప్పత్తికథాసఙ్ఖేపో.

చూళవంసే పనేవం ఆగతో. బుద్ధఘోసత్థేరో నామ మహాబోధిరుక్ఖసమీపే ఏకస్మిం బ్రాహ్మణగామే విజాతో తిణ్ణమ్పి వేదానం పారగూ అహోసి తేసు తేసు వాదేసు చ అతిఛేకో. సో అఞ్ఞేహి చ సద్ధిం పుచ్ఛాబ్యాకరణకమ్మం కత్తుకామో జమ్బుదీపతలే ఆహిణ్డన్తో ఏకం విహారం పత్వా తస్మిం వా ఆగన్తుకభావేన నిసీది. తస్మిఞ్చ విహారే రేవతో నామ థేరో వసి.

తేన థేరేన సద్ధిం భల్లపన్తో సో బ్రాహ్మణమాణవో తీసు వేదేసు అలోలేత్వా పఞ్హం పుచ్ఛి. పుచ్ఛితం పుచ్ఛితం థేరో బ్యాకాసి. థేరస్స పన పుచ్ఛితం పఞ్హం మాణవో న సక్కా బ్యాకాతుం. అథ మాణవో పుచ్ఛి,–కో నామాయం భన్తే మన్తోతి. బుద్ధమన్తో నామాయన్తి వుత్తే ఉగ్గణ్హితుకామో హుత్వా థేరస్స సన్తికే పబ్బజిత్వా పిటకత్తయం ఉగ్గణ్హి. అచిరసేవ తిణ్ణమ్పి పిటకానం పారగూ అహోసి. బుద్ధస్సేవ ఘోసో యస్స అత్థీతి బుద్ధఘోసోతి నామేన పాకటో అహోసి.

బుద్ధఘోసో చ ఆయస్మతో రేవతస్స సన్తికే నిసీదన్తో ఞాణోదయం నామ గన్థం అట్ఠసాలినిఞ్చ నామ గన్థం అకాసి. తతో పచ్ఛా పరిత్తట్ఠకథం కత్తుకామో హుత్వా ఆరభి. తదా ఆచరియో ఏవమాహ,– జమ్బుదీపే పన ఆవుసో పాళిమత్తంయేవ అత్థి, అట్ఠకథా పన నత్థి, ఆచరియవాదో చ భిన్నో హుత్వా అత్థి, తేనేవ మహామహిన్దత్థేరేన ఆనితా అట్ఠకథా తీసు చ సఙ్గీతీసు ఆరుళో పాళియో సారిపుత్తత్థేరాదీహి దేసితో కథామగ్గో సీహళదీపే అత్థి, త్వం గన్త్వా మాగధభాసక్ఖరేన లిఖేహీతి ఉయ్యోజియమానో బుద్ధఘోసత్థేరో సీహళదీపం గన్త్వా అనురాధపురే మహావిహారం పవిసిత్వా సఙ్ఘపాలత్థేరస్స సన్తికే సద్ధిం సీహళట్ఠకథాయ థేరవాదే సుత్వా అట్ఠకథం కరిస్సమీతి ఆరోచేసి. సీహళభిక్ఖూ చ పుబ్బే వుత్తనయేనేవ సీలే పతిట్ఠాయాతిఆది గాథా నియ్యాదేసుం. బుద్ధఘోసో చ సద్ధిం అట్ఠకథాయ పిటకత్తయం సఙ్ఖిపిత్వా విసుద్ధిమగ్గం అకాసి.

పుబ్బే వుత్తనయేనేవ సక్కో అన్తరధాపేత్వా తిక్ఖత్తుం కారాపేసి. సఙ్ఘపాలత్థేరోపి అరాధయిత్వా పిటకత్తయం నియ్యాదేసీతి.

కిఞ్చాపి నానా గన్థేసు నానాకారేహి బుద్ధఘోసుప్పత్తి ఆగతా, తథాపి బుద్ధఘోసత్థేరస్స సీహళదీపం గన్త్వా పిటకత్తయస్స లిఖనం అట్ఠకథానఞ్చ కరణమేవ పమాణన్తి మనోకిలిట్ఠం న ఉప్పాదేతబ్బన్తి. బుద్ధఘోసత్థేరో వికటత్తయం లిఖిత్వా జమ్బుదీపం పచ్చాగమాసి.

ఇచ్చేవం పాళిభాసాయ పరియత్తిం పరివత్తిత్వా పచ్ఛా ఆచరియపరమ్పరసిస్సానుసిస్సవసేన సీహళదీపే జినచక్కం మజ్ఝన్తి కంసుమాసీ వియ అతిదిబ్బతి, అనేకకోటిప్పమాణేహి సోతాపన్నసకదాగామిఅనాగామిఅరహన్తేహి లఙ్కాదీపం అతిసోభతి, సబ్బపాలిఫుల్లేన తియోజనికపారిచ్ఛత్తకరుక్ఖేన తావతింసభవనం వియ సతపత్తపదుమాదీహి మహాపోక్ఖరణీ వియ తేసు తేసు ఠానేసు మగ్గమహామగ్గఆపకఘరద్వారతిత్థవనపబ్బతగుహామన్దిరవిహారసాలాదీసు అలద్ధమగ్గఫలట్ఠానం నామ కిఞ్చి నత్థి, థోకం ఆగమేత్వా పిణ్డాయ పతిట్ఠమానపదేసేపి మగ్గఫలాని లభింసుయేవ.

మగ్గఫలాని సచ్ఛికరోన్తానం పుగ్గలానం బాహుల్లతాయ అయం పుథుజ్జనో అయం పుథుజ్జనోతి అఙ్గులిం పసారేత్వా దస్సేతబ్బో హోతి. ఏకస్మిం కాలే సీహళదీపే పుథుజ్జన భిక్ఖు నామ నత్థి. తథా హి వుత్తం విభఙ్గట్ఠకథాయం, ఏకవారం పుథుజ్జనభిక్ఖు నామ నత్థీతి.

అభిఞ్ఞాలాభీనం కిర మహిద్ధికానం గమనాగమనవసేన సూరియోస్సాసం అలభిత్వా ధఞ్ఞకోట్టకా మాతుగామా ధఞ్ఞకోట్టితుం ఓకాసం న లభింసు.

దేవలోకతో సుమనసామణేరో దక్ఖిణక్ఖకం సీహళదీపం అనేత్వా తస్స పాటిహారియం దస్సనవసేన ఉద్దకబిన్దూహి తియోజనసతం సకలమ్పి లఙ్కాదీపం బ్యాపత్వా భగవతా పరిభుత్తచేతియఙ్గణం వియ హుత్వా నవాయ గచ్ఛన్తా

మహాసముద్దే ఉదకతో నాళికేరమత్తమ్హి దిస్వా సకలలఙ్కాదీపం పూజేన్తి, మహామహిన్దత్థేరస్స సన్తికే అరిట్ఠత్థేరేన సద్ధిం పఞ్చమత్తా భిక్ఖుసతా పఠమం తావ వినయపిటకం ఉగ్గణ్హింసూతి ఇమేహి కారణేహి లఙ్కాదీపం జినచక్కస్స పతిట్ఠానం హుత్వా వరదీపన్తి నామం పటిలభి.

సీహళదీపేయేవ పిటకత్తయం పోత్థకారుళవసేన పతిట్ఠాపేత్వా తతో పచ్ఛా చోరనాగస్స నామ రఞ్ఞో కాలే సకలలఙ్కాదీపం దుబ్భిక్ఖభయేన పీళేత్వా పిటకత్తయం ధారేన్తా భిక్ఖూ జమ్బుదీపం ఆగమంసు. అనాగన్త్వా తత్థేవ ఠితాపి భిక్ఖూ ఛాతకభయేన పీళేత్వా ఉదరపటలం బన్ధిత్వా కుచ్ఛిం వాలుకరాసిమ్హి ఠపేత్వా పిటకత్తయం ధారేసుం.

కుట కణ్ణతిస్సస్స రఞ్ఞో కాలేయేవ దుబ్భిక్ఖభయం వూపసమిత్వా జమ్బుదీపతో భిక్ఖూ పున గన్త్వా సీహళదీపే ఠితేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం మహావిహారే పిటకత్తయం అవిరోధాపేత్వా సమసమం కత్వా ఠపేసుం. ఠపేత్వా చ పన సీహళదీపేయేవ సుట్ఠు ధారేసుం.

తత్థేవ అట్ఠకథాయో బుద్ధఘోసత్థేరో మాగధభాసాయ పరివత్తేత్వా విరచి. పచ్ఛా చ యేభుయ్యేన తత్థేవ అట్ఠకథాటీకాఅనుమధులక్ఖణగణ్ఠిగన్థన్తరాని అకంసు. పున సాసనం నభే రవిన్దువ పాకటన్తి.

తత్థ బుద్ధవంసట్ఠకథం బుద్ధదత్తత్థేరో అకాసి. ఇతివుత్తోదానచరియాపిటకథేరాథేరీవిమానవత్థుపేతవత్థునేత్తిఅట్ఠకథాయో ఆచరియధమ్మపాలత్థేరో అకాసి. సో చ ఆచరియధమ్మపాలత్థేరో సీహళదీపస్స సమీపే దమిలరట్ఠే బదరతిత్థమ్హి నివాసితత్తా సీహళదీపేయేవ సఙ్గహేత్వా వత్తబ్బో.

పటిసమ్భిదామగ్గట్ఠకథం మహానామో నామ థేరో ఆకాసి. మహానిద్దేసట్ఠకథం ఉపసేనో నామ థేరో అకాసి. అభిధమ్మటీకం పన ఆనన్దత్థేరో అకాసి. సా చ సబ్బాసం టీకానం ఆదిభూతత్తా మూలటీకాతి పాకటా.

విసుద్ధిమగ్గస్స మహాటీకం దీఘనికాయట్ఠకథాయ టీకం మజ్ఝిమనికాయట్ఠకథాయ టీకం సంయుత్తనికాయట్ఠకథాయ టీకఞ్చాతి ఇమాయో ఆచరియధమ్మపాలత్థేరో అకాసి.

సారత్థదీపనిం నామ వినయటీకం అఙ్గుత్తరనికాయటీకఞ్చ పరక్కమబాహురఞ్ఞా యాచితో సారిపుత్తత్థేరో అకాసి. విమతివినోదనిం నామ వినయటీకం దమిలరట్ఠవాసికస్సపత్థేరో అకాసి.

అనుటీకం పన ఆచరియధమ్మపాలత్థేరో. సా చ మూలటీకాయ అనుత్తానత్థాని ఉత్తానాని సంవణ్ణితత్తా అనుటీకా తివుచ్చతి.

విసుద్ధిమగ్గస్స చూళటీకం మఖుదీపనిఞ్చ అఞ్ఞోతరా థేరా అకంసు. సా చ మూలటీకాయ అత్థావసేసాతి చ అనుత్తానత్థాతి చ కత్వా మూలటీకాయ సద్ధిం సంసన్దిత్వా కతత్తా మధుర సత్తా చ మధుదీపనిన్తి వుచ్చతి. మోహవిచ్ఛేదనిం పన లక్ఖణగన్థం కస్సపత్థేరో అకాసి.

ఆభిధమ్మావతారం పన రుపారూపవిభాగం వినయవినిచ్ఛయఞ్చ బుద్ధ దత్తత్థేరో. వినయసఙ్గహం సారిపుత్తత్థేరో. ఖుద్దసిక్ఖం ధమ్మసిరిత్థేరో . పరమత్థవినిచ్ఛయం నామరూపపరిచ్ఛేదం అభిధమ్మత్థసఙ్గఞ్చ అనురుద్ధత్థేరో. సచ్చసఙ్ఖేపం

ధమ్మపాలత్థేరో. ఖేమం ఖేమత్థేరో. తే చ సఙ్ఖేపతో సంవణ్ణితత్తా సుఖేన చ లక్ఖణియత్తా లక్ఖణగన్థాతి వుచ్చన్తి.

తేసం పన సంవణ్ణనాసు అభిధమ్మత్థసఙ్గహస్స పోరాణటీకం నవవిమలబుద్ధిత్థేరో అకాసి. సచ్చంసఙ్ఖేపనామరూపపరిచ్ఛేదఖేమాఅభిధమ్మావతారానం పోరాణటీకం వాచిస్సరమహాసామిత్థేరో. పరమత్థవినిచ్ఛయస్స పోరాణటీకం మహాబోధిత్థేరో.

అభిధమత్థసఙ్గహాభిధమ్మావతారాభినవ టీకాయో సుమఙ్గలసామిత్థేరో. సచ్చసఙ్ఖేపాభినవటీకం అరఞ్ఞవాసిత్థేరో. నామరూపపరిచ్ఛేదాభినవటీకం మహాసామిత్థేరో. పరమత్థవినిచ్ఛయాభినవటీకం అఞ్ఞతరత్థేరో. వినయవినిచ్ఛయటీకం రేవతత్థేరో. ఖుద్దసిక్ఖాయ పురాణటీకం మహాయసత్థేరో. తాయయేవ అభినవటీకం సఙ్ఘరక్ఖితత్థేరోతి.

వజిరబుద్ధిం నామ వినయగణ్ఠిపదత్థం వజిరబుద్ధిత్థేరో. చూళగణ్ఠిం మజ్ఝిమగణ్ఠిం మహాగణ్ఠిఞ్చ సీహళదీపవాసినో థేరా. తే చ పదక్కమేన అసంవణ్ణేత్వా అనుత్తానత్థాయేవ సంవణ్ణితత్తా గణ్ఠిపదత్థాతి వుచ్చన్తి.

అభిధానప్పదీపికం పన మహామోగ్గలానత్థేరో. అత్థబ్యక్ఖానం చూళబుద్ధత్థేరో. వుత్తోదయం సమ్బన్ధచిన్తనం సుబోధాలఙ్కారఞ్చ సఙ్ఘరక్ఖితత్థేరో. బ్యాకరణం మోగ్గలానత్థేరో.

మహావంసం చూళవంసం దీపవంసం థూపవంసం బోధివంసం ధాతువం సఞ్చ సీహళదీపవాసినో థేరా. దాఠాధాతువంసం పన ధమ్మకిత్తిత్థేరో అకాసి. ఏతే చ పాళిముత్తకవసేన వుత్తత్తా గన్థన్తరాతి వుచ్చన్తి.

ఇచ్చేవం బుద్ధఘోసాదయో థేర వరా యథాబలం యథాసత్తిం పరియత్తిం సాసనం ఉపత్థమ్భేత్వా బహూహి మూలేహి బహుహిసాఖాహి బహూహి చ విటపేహి ఉపత్థమ్భియమానో వేపుల్లమా పజ్జమానో మహానిగ్రోధరుక్ఖో వియ థిరం హుత్వా చిరకాలం తిట్ఠతీతి వేదితబ్బం.

ఇదం సీహళదీపే పోత్థకారుళ్హతో పచ్ఛా సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఏతేపి చ మహాథేరో, యథాసత్తిం యథాబలం;
అట్ఠకథాదయో కత్వా, మచ్చుముఖం ఉపాగముం.

సేయ్యథాపి చ లోకస్మిం, ఓభాసిత్వాన చన్దిమా;
ఆవహిత్వాన సత్తానం, హితం అత్థంవ గచ్ఛతి.

ఏవమేవ మహాథేరా, ఞాణోభాసేహి భాసియ;
ఆవహిత్వాన సత్తానం, హితం అత్థంవ గచ్ఛతి.

ఇతి సాసనవంసే సీహళదీపికసాసనవంసకథామగ్గో

నామ దుతియో పరిచ్ఛేదో.

౩. సువణ్ణభూమిసాసనవంసకథామగ్గో

౩. ఇదాని యథారపితమాతికావసేన సువణ్ణభూమి రట్ఠే సాసనవంసకథామగ్గస్స వత్తుం ఓకాసో అనుప్పత్తో, తస్మా సువణ్ణభూమిరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గం ఆరభిస్సామి.

తత్థ సువణ్ణభూమీతి తీసు రామఞ్ఞరట్ఠేసు ఏకస్స నామం. తీణిహి రామఞ్ఞరట్ఠాని హోన్తి హంసావతీముత్తిమసువణ్ణభూమివసేన ఏకదేసేన సబ్బమ్పి రామఞ్ఞరట్ఠం గహేతబ్బం. తత్థ పన ఉక్కలాపజనపదే తపుస్సభల్లికే ఆదిం కత్వా భగవతో అభిసమ్బుజ్ఝిత్వా సత్తసత్తాహేసు అతిక్కన్తేసుయేవ ఆసాళ్హిమాసస్స జుణ్హపక్ఖపఞ్చమదివసతో పట్ఠాయ రామఞ్ఞరట్ఠే సాసనం పతిట్ఠతి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే పఠమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

భగవతో అభిసమ్బుద్ధకాలతో పుబ్బేయేవ అపరణ్ణకరట్ఠే సుభిన్ననగరే తిస్సరఞ్ఞో కాలే ఏకస్స అమచ్చస్స తిస్సో జయో చాతి ద్వేపుత్తా అహేసుం. తే గిహిభావే సంవేగం లభిత్వా మహాసముద్దస్స సమీపే గఙ్గగిరిమ్హి నామ పబ్బతే ఇత్థుసిపబ్బం పబ్బజిత్వా నిసీదిసుం. తదా నాగియా విజ్జాధరో సన్థవం కత్వా ద్వే అణ్డాని విజాయిత్వా సా నాగీ లజ్జాయ తాని విజహిత్వా గచ్ఛి.

తదా జేట్ఠో తిస్సకుమారో తాని లభిత్వా కనిట్ఠేన సద్ధిం విభజిత్వా ఏకం ఏకస్స సన్తికే ఠపేసి. కాలే అతిక్కన్తే తేహి అణ్డేహి ద్వే మనుస్సా విజాయింసు. తే దస వస్సవయే సమ్పత్తే కనిట్ఠస్స అణ్డతో విజాయనదహరో కాలం కత్వా మజ్ఝిమదేసే మిథిలనగరే గవంపతి నామ కుమారో ఉపజ్జి. సో సత్తవస్సికకాలే బుద్ధస్స భగవతో సన్తికే నియ్యాదేత్వా పబ్బాజేత్వా అచిరేనేవ అరహా అహోసి.

జేట్ఠస్స పన అణ్డతో విజాయనదహరో ద్వాదసవస్సికకాలే సక్కో దేవానమిన్దో ఆగన్త్వా రామఞ్ఞరట్ఠే సుధమ్మపురం నామ నగరం మాపేత్వా సీహరాజాతి నామేన తత్థ రజ్జం కారాపేసి. సిలాలోనే పన సిరిమాసోకోతి నామేనాతి వుత్తం. గవంపతిత్థేరో చ అత్తనా మాతరం దట్ఠుకామో మిథిలనగరతో ఆగన్తుం ఆరభి. తదా దిబ్బచక్ఖునా మాతుయా కాలఙ్కతభావం ఞత్వా ఇదాని మే మాతా కుహిం ఉప్పజ్జతీతి ఆవజ్జన్తో బాహుల్లేన నేసాదకేవట్టానం నివాసనట్ఠానభూతే దేసే ఉప్పజ్జతీతి ఞత్వా సచాహం గన్త్వా న ఓవాదేయ్యం, మాతా మే అపాయగమనియం అపుఞ్ఞం విచినిత్వా చతూసు అపాయేసు ఉప్పజ్జేయ్యాతి చిన్తేత్వా భగవన్తం యాచిత్వా రామఞ్ఞరట్ఠం వేహాసమగ్గేన ఆగచ్ఛి. రామఞ్ఞరట్ఠే సుధమ్మపరం పత్వా అత్తనో భాతునా సీహరాజేన సద్ధిం రట్ఠవాసీనం ధమ్మం దేసేత్వా పఞ్చసు సీలేసు పతిట్ఠాపేసి.

అథ సీహరాజా ఆహ, లోకేసు భన్తే త్వమసి అగ్గతరో పుగ్గలోతి. న మహారాజ అహం అగ్గతరో, తీసు పన భవేసు సబ్బేసం సత్తానం మకుటసఙ్కాసో గోతమో నామ మయ్హం సత్థా అత్థి, ఇదాని మజ్ఝిమదేసం రాజగహం పటివసతీతి. ఏవం పన భన్తే సతి తుమ్హాకం ఆచరియం మయం దట్ఠుం అరహామ వా నో వాతి పుచ్ఛి. గవంపతిత్థేరోచ ఆమ మహారాజ అరహాథ భగవన్తం దట్ఠుం, అహం యాచిత్వా ఆగచ్ఛామీతి వత్వా భగవన్తం యాచి. భగవా చ అభిసమ్బుజ్ఝిత్వా అట్ఠమే వస్సే సద్ధిం అనేకసతభిక్ఖూహి రామఞ్ఞరట్ఠే సుఖమ్మపురం ఆకాసేన ఆగమాసి. రాజవంసే పఞ్చహి భిక్ఖుసతేహి ఆగమాసీతి

వుత్తం. సిలాలేఖనే పన వీసతిసహస్సమత్తేహి భిక్ఖూహీతి వుత్తం. ఏత్థ చ యస్మా భగవా సపరిసోయేవ ఆగచ్ఛి, న ఏకకోతి ఏత్తకమేవ ఇచ్ఛితబ్బం, తస్మా నానా వాదతం పటిచ్చ చిత్తస్సాకులితా న ఉప్పాదేతబ్బాతి.

అథ ఆగన్త్వా రతనమణ్డపే నిసీదిత్వా సరాజికానం రట్ఠవాసీనం అమతరసం అదాసి. తీసు సరణేసు పఞ్చసు చ సీలేసు పతిట్ఠాపేసి. అథ భగవా దస్సనత్థాయ ఆగతానం ఛన్నం తాపసానం ఛ కేసధాతుయో పూజనత్థాయ అదాసి. తతో పచ్ఛాసత్తతింసవస్సాని పూరేత్వా పరినిబ్బానకాలేపి భగవతో అధిట్ఠానానురూపేన చితకట్ఠానతో తేత్తింస దన్తే గహేత్వా గవంపతిత్థేరో సుధమ్మపురం ఆనేత్వా సీహరఞ్ఞో దత్వా తేత్తింసచేతియాని పతిట్ఠాపేసి. ఏవం భగవతో పరినిబ్బానతో అట్ఠమేయేవ వస్సే గవంపతిత్థేరో రామఞ్ఞ రట్ఠే సుధమ్మపురే సాసనం పతిట్ఠాపేసి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే దుతియం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

భగవతో పరినిబ్బుతపఞ్చతింసాధికానం ద్విన్నం సతానం ఉపరిసువణ్ణభూమిం నామ రామఞ్ఞరట్ఠం ఆగన్త్వా సోణత్థేరో ఉత్తరత్థేరోచాతి ద్వే థేరా పఞ్చవగ్గకమ్మారహేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం సాసనం పతిట్ఠాపేసుం. తే చ థేరా మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరస్స సద్ధివిహారికాతి అట్ఠకథాయం ఆగతా.

తపుస్సభల్లికే గవంపతిత్థేరఞ్చ పటిచ్చ సాసనం తావ పతిట్ఠహి. తఞ్చ న సబ్బేన సబ్బం ఓగాహేత్వా యే యే పన సద్ధా పసన్నా, తే తే అత్తనో ఇచ్ఛావసేనేవ సాసనం పసీదింసు. పచ్ఛా పన సోణుత్తరత్థేరా మహుస్సాహేన ఆచరియ ఆణత్తియా సాసనస్స పతిట్ఠాపనత్థాయ ఉస్సుక్కం ఆపన్నా పతిట్ఠాపేసుం. తేన అట్ఠకథాయం ఏతం రట్ఠం గన్త్వా ఏత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేహీతి కారితపచ్చయవసేన ఆణత్తివిభత్తివసేనచ వుత్తం.

తదా పన సువణ్ణభూమిరట్ఠే సుధమ్మపురే సిరిమాసోకో నామ రాజా రజ్జం కారేసి. తఞ్చ సుధమ్మపురం నామ కేలాసపబ్బతముద్ధని దక్ఖిణాయ అనుదిసాయ పుబ్బడ్ఢభాగేన పబ్బతముద్ధని అపరడ్ఢభాగేన భూమితలే తిట్ఠతి. తంయేవ గుళపాచకానం మస్సానం గేహసదిసాని గేహాని యేభుయ్యేన, తేనేవ గోళమిత్తిక నామేనాపి వోహారియతి. తస్స పన నగరస్స మహాసముద్దసమీపే ఠితత్తా దకయక్ఖినీ సబ్బదా ఆగన్త్వా రాజగేహే జాతే జాతే కుమారే ఖాది.

సోణుత్తరత్థేరానం సమ్పత్తదివసయేవ రాజగేహే ఏకం పుత్తం విజాయి. దకయక్ఖినీచ ఖాదిస్సామీతి సహ పఞ్చహి యక్ఖినిసతేహి ఆగతా. తం దిస్వా మనుస్సా భాయిత్వా మహావిరవం రవన్తి. తదా థేరా భయానకం సీహసీసవసేన ఏకసీససరీరద్వయసమ్బన్ధసణ్ఠానం మనుసీహరూపం మాపేత్వా దస్సేత్వా తం యక్ఖినిం సపరిసం పలాపేసుం.

థేరా చ పున యక్ఖినియా అనాగమనత్థాయ పరిత్తం అకంసుతస్మిఞ్చ సమాగమే ఆగతానం మనుస్సానం బ్రహ్మజాలసుత్తం అదేసయ్యుం . సట్ఠిమత్తసహస్సా సోతాపన్నాదిపరాయనా అహేసుం. కులదారకానం అడ్ఢుడ్ఢాని సహస్సాని పబ్బజింసు. కులధీతానం పన దియడ్ఢసహస్సం. రాజకుమారానం పఞ్చసతాధికసహస్సమత్తం పబ్బజింసు. అవసేసాపి మనుస్సా సరణే పతిట్ఠహింసు. ఏవం సో తత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేసీతిఇ. వుత్తఞ్చ అట్ఠకథాయం,–

సువణ్ణభూమిం గన్త్వాన, సోణుత్తరా మహిద్ధికా;
పిసాచే నిద్ధమిత్వాన, బ్రహ్మజాలే మదేసిసున్తి.

తతో పట్ఠాయ రాజకుమారానం సోణుత్తరనామేహియేవ నామం అకంసు. అవసేసద్వారకానమ్పి రక్ఖసభయతో విమోచనత్థం తాలపత్తభుజపత్తేసు థేరేహి మాపితం మనుసీహరూపం దస్సేత్వా మత్థకే ఠపేసుం. మనుస్సాచ సిలామయం మనుసీహరూపం కత్వా సుధమ్మపురస్స ఏసన్నే పదేసే ఠపేసుం. తం యావజ్జతనా అత్థీతి. ఇచ్చేవం భగవతో పరినిబ్బానతో పఞ్చతింసాధికే ద్వివస్ససతే సమ్పత్తే సోణుత్తరత్థేరా ఆగన్త్వా సాసనం పతిట్ఠాపేత్వా సాసనం పతిట్ఠాపేత్వా అనుగ్గహం అకంసూతి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే తతియం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

తతో పచ్ఛా ఛసతాధికే సహస్సే సమ్పత్తే పుబ్బే వుత్తేహి తీహి కారణేహి సాసనస్స ఉప్పత్తిట్ఠానభూతం రామఞ్ఞరట్ఠం దామరికచోరభయేన పజ్జరరోగభయేన సాసనపచ్చత్థికభయేనచాతి తీహి భయేహి ఆకులితం అహోసి. తదా చ తత్థ సాసనం దుబ్బలం అహోసి, యథా ఉదకే మన్దే తత్రజాతం ఉప్పలం ఉప్పలం దుబ్బలన్తి. తత్థ భిక్ఖూపి సాసనం యథా కామం పూరేతుం న సక్కా.

సూరియకుమారస్స నామ మనోహరిరఞ్ఞో పన కాలే సాసనం అతివియ దుబ్బలం అహోసి. జినచక్కే ఏకఛసతాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే కలియుగేచ ఏకూనవీసతాధికే చతువస్ససతే సమ్పత్తే అరిమద్దననగరే అనురుద్ధా నామ రాజా తతో సహ పిటకేన భిక్ఖుసఙ్ఘం ఆనేసి.

తతో పచ్ఛా జినచక్కే నవాధికే సత్తసతే సహస్సే చ సమ్పత్తే లఙ్కాదీపే సిరిసఙ్ఘబోధిపరక్కమబాహుమహారాజా సాసనం సోధేసి.

తతో ఛన్నం వస్సానం ఉపరి కలియుగే ద్వత్తింసాధికే పఞ్చసతే సమ్పత్తే ఉత్తరాజీవో నామ థేరో సాసనే పాకటో అహోసి.

సో పన రామఞ్ఞరట్ఠవాసినో అరియావంసత్థేరస్స సద్ధివిహారికో. అరియావంసత్థేరో పన కప్పుఙ్గనగరవాసినో మహాకాళత్థేరస్స సద్ధివిహారికో. మహాకాళత్థేరో పన సుధమ్మపురవాసినో ప్రానదస్సిత్థేరస్స సద్ధివిహారికో. అయం పన ఉత్తరాజీవఛప్పదత్థేరానం వంసదీపనత్థం వుత్తా.

సో పన ప్రానదస్సిత్థేరో లోకియాభిఞ్ఞాయో లభిత్వా నిచ్చం అభిణ్హం పాతోవ మగధరట్ఠే ఉరువేలనిగమే మహాబోధిం గన్త్వా మహాబోధియఙ్గణం సమ్మజ్జిత్వా పున ఆగన్త్వా సుధమ్మపురే పిణ్డాయ చరి. ఇదం థేరస్స నిబద్ధవత్తుం. అయఞ్చ అత్థో సుధమ్మపురతో మగధరట్ఠం గన్త్వా ఉరువేలనిగమే వాణిజకమ్మం కరోన్తా తదాకారం పస్సిత్వా పచ్చాగమనకాలే సుధమ్మపుర వాసీనం కథేసుం, తస్మా విఞ్ఞాయతి.

తస్మిఞ్చ కాలే ఉత్తరాజీవత్థేరో పరిపుణ్ణవీసతివస్సేన ఛప్పదేన నామ సామణేరేన సద్ధిం సీహాళదీపం గచ్ఛి. సీహళదీపవాసినో చ భిక్ఖూ మయం మహామహిన్దత్థేరస్స వంసికా భవామ, తుమ్హేపి సోణుత్తరత్థేరానం వంసికా భవథ, తస్మా మయం ఏకవంసికా భవామ సమాన వాదికాతి వత్వా ఛప్పదసామణేరస్స ఉపసమ్పదకమ్మం అకంసు. తతో పచ్ఛా చేతియ వన్దనాదీని కమ్మాని నిట్ఠాపేత్వా ఉత్తరాజీవత్థేరో సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన అరిమద్దననగరం పచ్చాగమాహి.

ఛప్పదస్స పన ఏతదహోసి,- సచాహం ఆచరియేన సహ జమ్బుదీపం గచ్ఛేయ్యం, బహూహి ఞాతిబలిబోధేహి పరియత్తుగ్గహణే అన్తరాయో భవేయ్య, తేన హి సీహళదీపేయేవ వసిత్వా పరియత్తిముగ్గహేత్వా పచ్చాగమిస్సామీతి.

తతో ఆచరియస్స ఓకాసం యాచిత్వా సీహళదీపేయేవ పటివసి. సీహళదీపే వసిత్వా యావ లద్ధత్థేరసమ్ముతికా పరియత్తిం పరియాపుణిత్వా పున జమ్బుదీపం పచ్చాగన్తుకామో అహోసి. అథ తస్స ఏతదహోసి,– అహం ఏకకోవ గచ్ఛన్తో సచే మమ ఆచరియో నత్థి, సచేపి జమ్బుదీపవాసినా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం వినయకమ్మం కాతుం న ఇచ్ఛేయ్యం, ఏవం సతి విసుం కమ్మం కాతుం న సక్కుణేయ్యం, తస్మా పిటకధరేహి చతూహి థేరేహి సద్ధిం గచ్ఛేయ్యం, ఇచ్చేతం కుసలన్తి.

ఏవం పన చిన్తేత్వా తామలిత్తిగామవాసినా సివలిత్థేరేన కమ్బోజరఞ్ఞో పుత్తభూతేన తామలిన్దత్థేరేన కిఞ్చిపురవాసినా ఆనన్దత్థేరేన రాహులత్థేరేనచాతి ఇమేహి చతూహి థేరేహి సద్ధిం నావాయ పచ్చాగచ్ఛి. తే చ థేరా పిటకధరా అహేసుం దక్ఖా థామసమ్పన్నా చ. తేసు విసేసతో రాహులత్థేరో థామసమ్పన్నో. కుసిమనగరం సమ్పత్తకాలే ఉపకట్ఠవస్సూపగమనకాలో హుత్వా అరిమద్దననగరే ఆచరియస్స సన్తికం అసమ్పాపుణిత్వా కుసిమనగరయేవ వస్సం ఉపగమింసు. తేసం వస్సూపగమనవిహారవత్థు ఆరామపాకారో చ కుసిమనగరస్స దక్ఖిణదిసాసాగే యావజ్జతనా అత్థి.

వస్సంవుట్ఠకాలే పన మహాపవారణాయ పవారేత్వా తే పఞ్చ థేరా అరిమద్దననగరం అగమంసు. ఉత్తరాజీవత్థేరోచ అరిమద్దననగర వాసీహి భిక్ఖూహి విసుం హుత్వా సఙ్ఘకమ్మాని అకాసి. కిఞ్చాపి చేత్థ ఉత్తరాజీవత్థేరాదయో సీహళదీపతో పచ్చాగన్త్వా అరిమద్దననగరే వసిత్వా సాసనం అనుగ్గహేసుం, రామఞ్ఞరట్ఠే పన జాతత్తా పుబ్బే చ తత్థ నివాసత్తా ఇధ దస్సితాతి దట్ఠబ్బా.

తస్మిఞ్చ కాలే దలనగరే పదీపజేయ్యగామే జాతో సారిపుత్తో నామ మహల్లకస్సమణేరో ఏకో అరిమద్దననగరం గన్త్వా ఆనన్దత్థేరస్స సన్తికే ఉపసమ్పజ్జిత్వా పరియత్తి పరియపుణి. సో బహుస్సుతో అహోసి దక్ఖో థామసమ్పన్నో చ. తమత్థం సుత్వా నరపతిచఞ్ఞసూరాజా చిన్తేసి,- సచేసో అఙ్గపచ్చఙ్గసమ్పన్నో భవేయ్య, ఆచరియం కత్వా ఠపేస్సామి అనుగ్గహేస్సామీతి. రాజా ఏవం చిన్తేత్వా రాజపురిసే పేసేత్వా వీమంసాపేసి. రాజపురిసా చ తస్స ఛిన్నపాదఙ్గుట్ఠగ్గతం పస్సిత్వా తమత్థం రఞ్ఞో ఆరోచేసుం. రాజా తం సుత్వా ఏవం వికలఙ్గపచ్చఙ్గో భవేయ్య, పధానాచరియట్ఠానే ఠపేతుం న యుత్తోతి కత్వా పధానాచరియభావం న అకాసి. పూజాసక్కా రమత్తేనేవ అనుగ్గహం అకాసి. ఏకస్మిఞ్చ కాలే ధమ్మవిలాసోతి లఞ్ఛం దత్వా రామఞ్ఞరట్ఠే సాసనం సోధేత్వా పరిసుద్ధం కరోహీతి రామఞ్ఞరట్ఠం పేసేసి.

సోచ రామఞ్ఞరట్ఠం గన్త్వా దలనగరే బహూనం భిక్ఖూనం ధమ్మ వినయం వాచేత్వా సాసనం పగ్గహేసి. తత్థ చ రామఞ్ఞమనుస్సా తస్స ధమ్మవిలాసత్థేరస్స సిస్సానుసిస్సా సీహళభిక్ఖు గణాతి వోహారన్తి. ఇచ్చేవం సీహళదీపికస్స ఆనన్దత్థేరస్స సిస్సం ధమ్మవిలాసం పటిచ్చ రామఞ్ఞరట్ఠే సీహళదీపతో సాసనస్స ఆగతమగ్గోతి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే చతుత్థం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

తస్మిఞ్చ కాలే ముత్తిమనగరే అగ్గమహేసియా ఆచరియా బుద్ధవంసత్థేరమహానాగత్థేరా సీహళదీపం గన్త్వా మహావిహారవాసిగణవంసభూతానం భిక్ఖూనం సన్తికే పున సిక్ఖం గణ్హిత్వా ముత్తిమనగరం పచ్చాగన్త్వా ముత్తిమనగరవాసీతి

భిక్ఖూహి విసుం హుత్వా సఙ్ఘకమ్మాని కత్వా సాసనం పగ్గహేసుం. తేచ థేరే పటిచ్చ రామఞ్ఞరట్ఠే పున సీహళదీపతో సాసనం ఆగతన్తి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే పఞ్చమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

తతో పచ్ఛాచ ముత్తిమనగరే సేతిభిన్దస్స రఞ్ఞో మాతుయా ఆచరియో మేధఙ్కరో నామ థేరో సీహళదీపం గన్త్వా సీహళదీపే అరఞ్ఞవాసీనం మహాథేరానం సన్తికే పున సిక్ఖం గహేత్వా పరియత్తిం పరియాపుణిత్వా సువణ్ణరజతమయే తిపుసీసచ్ఛన్నే సేతిభిన్దస్స రఞ్ఞో మాతుయా కారావితే విహారే నిసిదిత్వా సాసనం అనుగ్గహేసి. లోకదీపకసారఞ్చ నామ గన్థం అకాసి. అథాపరిమ్పి ముత్తిమనగరేయేవ సువణ్ణసోభణో నామ థేరో సీహళదీపం గన్త్వా మహావిహారవాసిగణవంసభూతానం థేరానం సన్తికే పున సిక్ఖం గహేత్వా ముత్తిమనగరమేవ పచ్చాగచ్ఛి.

సో పన థేరో అరఞ్ఞోయేవ వసి. ధుతఙ్గధరో చ అహోసి అప్పిచ్ఛో సన్తుట్ఠో లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖా కామో దక్ఖో థామసమ్పన్నో చ. సీహళదీపే కలమ్బుమ్హి నామ జాతస్సరే ఉదకుక్ఖేపసీమాయం అతిరేకపఞ్చవగ్గేన వనరతనం నామ సఙ్ఘరాజం ఉపజ్ఝాయం కత్వా రాహులభద్దం నామ విజయబాహురఞ్ఞో ఆచరియభూతం థేరం కమ్మవాచాచరియం కత్వా ఉపసమ్పజ్జి. సోచ థేరో పునాగన్త్వా ముత్తిమనగరేయేవ వసిత్వా గణం వడ్ఢేత్వా సాసనం అనుగ్గహేసి. ఏతే చ ద్వే థేరే పటిచ్చ రామఞ్ఞరట్ఠే సీహళదీపతో సాసనం ఆగతం.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే ఛట్ఠం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

తతో పచ్ఛా సాసనవసేన ద్వివస్సాధికే ద్విసహస్సే కలియుగతో ఏకాసీతికే సమ్పత్తే హంసావతీనగరే సిరిపరమమహాధమ్మరాజాతి లద్ధనామో ధమ్మచేతియరాజా కుసిమమణ్డలే హంసావతీమణ్డలే ముత్తిమమణ్డలే చ రట్ఠవాసినో సపజంవియ ధమ్మేన సమేన రక్ఖిత్వా రజ్జం కారేసి. సో చ రాజా తీసు పిటకేసు చతూసు చ వేదేసు బ్యాకరణచ్ఛన్దాలఙ్కారాదీసు చ ఛేకో సిక్ఖితనానాసిప్పో నానాభాసాసు చ పసుతో సద్ధాసీలాదిగుణోపేతో కుముదకున్దసరదచన్దికాసమానసితపజపతిభూతో చ సాసనే చ అతిప్పసన్నో అహోసి.

ఏకస్మిం కాలే సో చిన్తేసి, భగవతో సాసనం నామ పబ్బజ్జఉపసమ్పదతావేన సమ్బన్ధం, ఉపసమ్పదభావో చ సీమపరిసవత్థు ఞత్తికమ్మవాచాసమ్పత్తీహి సమ్బన్ధోతి. ఏవఞ్చ పన చిన్తేత్వా సీమవినిచ్ఛయం తస్సం వణ్ణనం వినయసఙ్గహం తస్సంవణ్ణనం సీమాలఙ్కార సీమసఙ్గహఞ్చ సద్దతో అత్థతో చ పునప్పునం ఉపపరిక్ఖిత్వా అఞ్ఞమఞ్ఞం సంసన్దిత్వా పుబ్బాపరం తులయిత్వా భగవతో అధిప్పాయో ఈదిసో గన్థకారానం అధిప్పాయో ఈదిసోతి పస్సిత్వా అమ్హాకం రామఞ్ఞరట్ఠే బద్ధనదీసముద్దజాతేస్సరాదయో సీమాయో బహుకాపి సమానా అయం పరిసుద్ధాతి వవత్థపేతుం దుక్కరం, ఏవం సతి సీమపరిసాపరిసుద్ధా భవితుం దుక్కరాతి పటిభాతి.

తతో పచ్ఛా రామఞ్ఞరట్ఠే తిపిటకధరబ్యత్తప్పటిబలత్థేరేహి మన్తేత్వా రఞ్ఞో పటిభానానురూపం సీమపరిసా పరిసుద్ధా భవితుం దుక్కరాతి థేరా వినిచ్ఛినింసు.

అథ రాజా ఏవమ్పి చిన్తేసి,– అహోవత సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సాసనం పఞ్చవస్ససహస్సాని పతిట్ఠతిస్సతీతి గన్థేసు వుత్తోపి సమానో అభిసమ్బుద్ధతో చతుసట్ఠాధికద్విసహస్సమత్తేనేవ కాలేన సాసనే మలం హుత్వా ఉపసమ్పదకమ్మే కఙ్ఖాట్ఠానం తావ ఉప్పజ్జి, కథం పన పఞ్చవస్ససహస్సాని సాసనస్స పతిట్ఠానం భవిస్సతీతి. ఏవం ధమ్మసంవేగం ఉప్పాదేత్వా పునాపి ఏవం చిన్తేసి,- ఏవం ఏత్తకం సాసనే మలం దిస్సమానోపి సమానో ఉపసమ్పదకమ్మే కఙ్ఖాట్ఠానం దిస్సమానోపి సమానో పరిసుద్ధత్థాయ అనారభిత్వా మాదిసో అప్పోస్సుక్కో మజ్ఝత్తో నిసీదితుం అయుత్తో, ఏవఞ్హి సతి భగవతి సద్ధో పసన్నోమ్హీతి వత్తబ్బతం అనాపజ్జేయ్యం, తస్మా సాసనం నిమ్మలం కాతుం ఆరభిస్సామీతి.

కుతో నుఖో దాని సాసనం ఆహరిత్వా థిరం పతిట్ఠా పేయ్యన్తి ఆవజ్జన్తో ఏవం చిన్తేసి,- భగవతో కిర పరినిబ్బానతో ఛత్తింసాధికే ద్విసతే సమ్పత్తే మహామోగ్గలి పుత్తతిస్సత్థేరో మహామహిన్దత్థేరం పేసేత్వా సీహళదీపే సాసనం పతిట్ఠాపేసి, తదా దేవానం పియతిస్సరాజా మహావిహారం కారాపేత్వా అదాసి, సాసనవరఞ్చ ఏకాసితాధికాని ద్వివస్ససతాని విమలం హుత్వా పతిట్ఠహి, భిక్ఖుసఙ్ఘోపి మహావిహార వాసిగణవసేన ఏకతోవ అట్ఠాసి, తతో పచ్ఛా అభయగిరివాసిజే తవనవాసివసేన ద్వేధా హుత్వా భిజ్జి, జినచక్కే అట్ఠసత్తసతాధికే సహస్సే సమ్పత్తే సిరిసఙ్ఘబోధిపరక్కమబాహుమహారాజా ఉదుమ్బరగిరివాసి మహాకస్సపత్థేరప్పముఖం మహావిహార వాసిగణం అనుగ్గహేత్వా యథావుత్తే ద్వేగణే వినోధేసి, సాసనం నిమ్మలం అకాసి, తతో పచ్ఛా విజయబాహుపరక్కమబాహురాజూనం ద్విన్నం కాలేపి సాసనం నిమ్మలం హుత్వాయేవ అట్ఠాసి, తేనేవ బ్యత్తప్పటిబలభిక్ఖూ ఆయాచిత్వా సీహళదీపం గన్త్వా పున సిక్ఖం గణ్హా పేస్సామి, తేసం పన పరమ్పరవసేన పవత్తానం భిక్ఖూనం వసేన అమ్హాకం రామఞ్ఞరట్ఠే సాసనం నిమ్మలం హుత్వా పతిట్ఠహిస్సతీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా మోగ్గలానత్థేరం సోమత్థేరఞ్చ సీహళదీపం గమనత్థాయ యాచి. థేరాచ సాసనప్పటియత్తకమ్మమిదన్తి మనసికరిత్వా పటిఞ్ఞం అకంసు.

రాజా చ దాఠాధాతుపూజనత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘస్స పూజనత్థాయ భువనేకబాహురఞ్ఞో పణ్ణాకారత్థాయ దేయ్యధమ్మపణ్ణాకారవత్థూని పటియాదేత్వా చిత్రదూతం రామదూతన్తి ఇమే ద్వే అమచ్చే ద్వీసు నావాసు నాయకట్ఠానే ఠపేత్వా కలియుగే సత్తతింసాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే మాఘమాసస్స పుణ్ణమితో ఏకాదసమియం సూరవారే చిత్రదూతం సద్ధిం మోగ్గలానత్థేరప్పముఖేహి భిక్ఖూహి ఏకాయ నావాయ గమాపేసి. ఫగ్గుణమాసస్స అట్ఠమియం సీహళదీపే కలమ్బుతిత్థం పాయాసి.

రామదూతం పన తస్మింయేవ వస్సే మాఘమాసస్స పుణ్ణమితో ద్వాదసమియం చన్దవారే సద్ధిం సోమత్థేరప్పముఖేహి భిక్ఖూహి ఏకాయ నావాయ గమాపేసి. ఉజుకం పన వాతం అలభిత్వా చిత్రమాసస్స జుణ్హపక్ఖనవమియం సీహళదీపే వల్లిగామం పాయాసి.

తతో పచ్ఛా తేపి ద్వే అమచ్చా ద్వీసు నావాసు ఆభతాని దాతబ్బపణ్ణాకారవత్థూని సన్దేసపణ్ణాని చ భువనేకబాహురఞ్ఞో భిక్ఖుసఙ్ఘస్స చ అదాసి. రఞ్ఞా పేసితభిక్ఖూనఞ్చ సన్దేసపణ్ణే కథితనియామేనేవ కల్యాణియం నామ నదియం ఉదకుక్ఖేపసీమాయం సామణేరభూమియం పతిట్ఠాపేత్వా పున ఉపసమ్పదకమ్మం అకంసు.

ఉపసమ్పజ్జిత్వా చ భువనేకబాహురాజా నానాప్పకారే భిక్ఖూనం సారుప్పే పరిక్ఖారే దత్వా ఇదం పన ఆమిసదానం యావ జీవితపరియోసానాయేవ పరిభుఞ్జితబ్బం భవిస్సతి, నామలఞ్ఛం పన న జీరిస్సతీతి కత్వా రామదూతస్స నావాయ

పఖానభూతస్స సోమత్థేరస్స సిరిసఙ్ఘబోధిసామీతి నామం అదాసి. అవసేసానం పన దసన్నం థేరానం కిత్తిసిరిమేఘసామి పరక్కమబాహుసామి బుద్ధఘోససామి సీహళదీపవిసుద్ధసామి గుణరతనధరసామీ జినాలఙ్కారసామి రతనమాలిసామి సద్ధమ్మతేజసామి ధమ్మారామసామి భువనేకబాహుసామీతి నామాని అదాసి.

చిత్రదూతస్స నావాయ పఖానభూతస్స మోగ్గలానత్థేరస్స ధమ్మకిత్తిలోకగరుసామీతి నామం అదాసి. అవసేసానం పన సిరివనరతనసామి మఙ్గలత్థేరస్సామి కల్యాణతిస్సస్సామి చన్దగిరిసామి సిరిదన్తధాతుసామి వనవాసితిస్ససామి రతనలఙ్కారసామి మహాదేవసామి ఉదుమ్బరగిరిసామి చూళాభయతిస్ససామీతి నామాని అదాసి. బావీసతియా పన పచ్ఛా సమణానం నామం న అదాసి. అభినవసిక్ఖం పన సబ్బేసంయేవ అదాసి.

తతో పచ్ఛా చేతియపూజనాదీని కత్వా తంతంకిచ్చం నిప్ఫాదేత్వా పున ఆగమంసు. భువనేకబాహురాజా చిత్రదూతం ఏవమాహ, రామాధిపతిరఞ్ఞో పణ్ణాకారం పటిదాతుం ఇచ్ఛామి, పటిదూతఞ్చ పేసేతుం తావ త్వం ఆగమేహీతి. ఏవం పన వత్వా పచ్ఛా ఆగమనకాలే చణ్డవాతభయేన మహాసముద్దమజ్ఝే నావా అవగచ్ఛతి. తేన సీహళరఞ్ఞా పేసితనావాయ సబ్బే సన్నిపతిత్వా ఆరుహిత్వా ఆగచ్ఛన్తా తీణి దివసాని అతిక్కమిత్వా పున చణ్డవాతభయేన అగమ్భీరట్ఠానే సిలాయ ఘట్టేత్వా లగ్గిత్వా గన్తుం అసక్కుణిత్వా ఏకం ఉళుమ్పం బన్ధిత్వా జఙ్ఘేనేవ అగమంసు. సీహళరఞ్ఞో చ దూతో పణ్ణాకారం దత్వా పచ్ఛాగమాసి. భిక్ఖూసు చ భిక్ఖూ అన్తరామగ్గేయేవ మచ్చు ఆదాయ గచ్ఛతి. అహో అనిచ్చా వత సఙ్ఖారాతి. హోన్తి చేత్థ,–

ఇమేసం పన ఆరద్ధం, న కిచ్చం యావ నిట్ఠితం;
న తావ ఆదియిస్సన్తి, మచ్చు నత్థి ఆపేక్ఖనా.

నిక్కారుణికో హి ఏస, బలక్కారేన ఆదియ;
రోదమానంవ ఞాతీనం అనిచ్ఛన్తంవ గచ్ఛతీతి.

రామాధిపతిరాజాచ తేసం భిక్ఖూనం పత్తకాలే హంసావతీనగరస్స పచ్ఛిమస్మిం దిసాభాగే నరసూరేన నామ అమచ్చేన పరిభుత్తే గామఖేత్తే పాళిఅట్ఠకథాటీకాదయో పునప్పునం పస్సిత్వా ఉపపరిక్ఖిత్వా సీమసమూహనసీమసమ్ముతికమ్మాని కారపేసి. సీహళదీపే భగవతా న్హాయితపుబ్బాయ కల్యాణియా నామ నదియం ఉదకుక్ఖేపసీమం కత్వా తత్థ మహావిహారవాసీనం భిక్ఖూనం సన్తికే ఉపలద్ధఉపసమ్పదభావేహి భిక్ఖూహి కతత్తా కల్యాణీసీమాతి సమఞ్ఞం అకాసి. ఇచ్చేవం రామాధిపతిరాజా పత్తలబ్భే భిక్ఖూ నిస్సాయ సాసనం సుట్ఠు పతిట్ఠితం అకాసి. కలియుగస్స అట్ఠతింసాధికఅట్ఠవస్ససతకాలతో యావ ఏకచత్తాలీసాధికఅట్ఠవస్ససతా తేసం భిక్ఖూనం వంసే అసీతిమత్తా గణపామోక్ఖత్థేరా అహేసుం. తేసం సిస్సజాతాని పన ఛబ్బిసాధికాని ద్విసతాని చతుసహస్సాని దససహస్సాని అహేసుం. ఏవం భగవతో సాసనం రామఞ్ఞరట్ఠే వుడ్ఢిం రామఞ్ఞరట్ఠే వుడ్ఢిం విరూళ్హిం వేపుల్లమాపజ్జితి.

ఇదం రామఞ్ఞరట్ఠే సత్తమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

యదా పన అరిమద్దననగరే అనురుద్ధో నామ రాజా సుధమ్మపురం సరాజికం అభిభవిత్వా విద్ధంసి, తదా రామఞ్ఞరట్ఠం రాజసుఞ్ఞం హుత్వా పతిట్ఠహి. రామఞ్ఞరట్ఠే ముత్తిమనగరే సోణుత్తరవంసో ఏకో గణో, సివలివంసో ఏకో, తామలిన్దవంసో ఏకో,

ఆనన్దవంసో ఏకో, బుద్ధవంసో ఏకో, మహానాగవంసో ఏకోతి ఛగ్గణా విసుం విసుం హుత్వా అట్ఠంసు నానాసంవాసకా నానానికాయా.

ధమ్మచేతియరఞ్ఞా పన కారాపితసాసనమ్హి అభిజ్జమానం హుత్వా అట్ఠాసి. సమానసంవాసో ఏకనికాయోయేవ అహోసి. హంసావతీముత్తిమసువసేన తీణిపి రామఞ్ఞరట్ఠాని సునాపరన్త సఙ్ఖాతేన ఏకాబద్ధాని హుత్వా తిట్ఠన్తి. పుబ్బేచ మరమ్మరట్ఠిన్దరాజూనం ఆణాపవత్తనట్ఠానాని అహేసుం . తస్మా మరమ్మరట్ఠతో ఏకచ్చే భిక్ఖూ రామఞ్ఞరట్ఠం గన్త్వా కల్యాణీసీమాయం పున సిక్ఖం గణ్హింసు. ధమ్మచేతియరఞ్ఞాకారావితసాసనం సకలం మరమ్మరట్ఠమ్హి బ్యాపేత్వా ఓగాహేత్వా తిట్ఠతి.

రామఞ్ఞరట్ఠే సోణుత్తరత్థేరానం సాసనం పతిట్ఠాపితకాలతో పట్ఠాయ యావ సుధమ్మపురే మనోహరిరఞ్ఞా అరహన్తానం సంవిజ్జమానతా వేదితబ్బా. తతో పచ్ఛా పన ఉత్తరా జీవారియావంసమహాకాళప్రానదస్సిత్థేరానం కాలే లోకియజ్ఝానాభిఞ్ఞాలాభియోయేవ సంవిజ్జంసూతి. అధునా పన తీసుపి రామఞ్ఞరట్ఠేసు ధమ్మచేతియరఞ్ఞా కారావితసాసనంయేవ తిట్ఠతి. ఏత్థచ హేతుఫలసమ్బన్ధవసేన ఆదిఅన్తవసేనే చ సాసనవంసం పఞ్ఞాయ తులయిత్వా ఆదితోవ దస్సితేహి తీహి నయేహి యథాపవేణీ ఘట్టియతి, తథా గణ్హేయ్యాతి. అయఞ్చ సాసనవంసో లజ్జిపేసలసిక్ఖాకామానంయేవ వసేన వుత్తో, నాలజ్జీనం వసేనాతి దట్ఠబ్బో.

తాయ చ థేరపరమ్పరాయ ముత్తిమనగరవాసిమేధఙ్కరత్థేరో లోకదీపకసారం నామ గన్థం అకాసి. హంసావతీనగరవాసీ పన ఆనన్దత్థేరో మధుసారత్థదీపనిం నామ అభిధమ్మటీకాయ సంవణ్ణనం, హంసావతీనగరవాసీయేవ ధమ్మబుద్ధత్థేరో కవిస్సారం నామ ఛన్దోవణ్ణనం, హంసావతీనగరవాసీయేవ సద్ధమ్మాలఙ్కారత్థేరో పట్ఠానసారదీపనిం నామ పకరణం, తథేవ అఞ్ఞతరో థేరో అఫేగ్గుసారం నామ గన్థం అకాసి. ఏవం అనేకప్పకారానం గన్థకారానం మహాథేరానం వసనట్ఠానం హుత్వా సాసనం ఓగాహేత్వా విరూళట్ఠానంఅహోసీతి.

ఇతి సాసనవంసే సువణ్ణభూమిసాసనవంసకథామగ్గా నామ

తతియో పరిచ్ఛేదో.

౪. యోనకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౪. ఇదాని పన యోనకరట్ఠే సాసనస్సుప్పత్తిం కథేస్సామి . భగవా హి వేనేయ్యహితావహో యోనకరట్ఠే మమసాసనం చిరకాలం పతిట్ఠహిస్సతీతి ఆపేక్ఖిత్వా సద్ధిం భిక్ఖు సఙ్ఘేన దేసచారికం ఆహిణ్డన్తో లభుఞ్జం నామ నగరం అగమాసి. తదా ఏకో నేసాదో హరిఫలం దత్వా తం పరిభుఞ్జిత్వా హరిబీజే ఖిపితే పథవియం అపతిత్వా ఆకాసేయేవ పతిట్ఠాసి. తం దిస్వా సితం పత్వాకాసి. తమత్థం దిస్వా ఆనన్దత్థేరో పుచ్ఛి. అనాగతే ఖో ఆనన్ద ఇమస్మిం ఠానే మమ ధాతుచేతియం పతిట్ఠహిస్సతి, సాసనం విరూళమాపజ్జిస్సతీతి బ్యాకాసి. భగవతా పన హరిఫలస్స భుఞ్జితట్ఠానత్తాహరిభుఞ్జోతి తస్స రట్ఠస్స నామం అహోసి. ద్విన్నం తాపసానం ఠపితం జలసుత్తికం పటిచ్చ యోనకానం భాసాయ లభుఞ్జోతి నామం అహోసి.

తదా తత్థ మపిన్నాయ నామ ఏకిస్సా మాతికాయ సమీపే నిసిన్నో ఏకో లవకులికజేట్ఠకో అత్తనో పుత్తం సత్తవస్సికం భగవతో నియ్యాదేత్వా పబ్బాజేసి. కమ్మట్ఠానానుయోగవసేన అచిరేనేవ అరహత్తం పాపుణి. సత్తవస్సి కస్సచ సామణేరస్స అరహత్తం సచ్ఛికతట్ఠానతం పటిచ్చ యోనకభాసాయ ఏతం ఠానం చఙ్గమఙ్ఖ ఇతి వుచ్చతి. చిరకాల వసేన జఙ్గమఙ్ఖ ఇతి వుచ్చతి. తతో పట్ఠాయయేవ యోనకరట్ఠే సాసనం పతిట్ఠాతీతి.

ఇదం యోనకరట్ఠే పఠమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

సాసనే పన పఞ్చతింసాధికే ద్వివస్ససతే సమ్పత్తే మహారక్ఖితత్థేరో యోనకరట్ఠం గన్త్వా కమ్బోజఖేమావర హరిభుఞ్జాయుద్ధయాదీసు అనేకేసు రట్ఠేసు సాసనం పతిట్ఠాపేతి. తాని హి సబ్బాని రట్ఠాని సఙ్గహేత్వా దస్సేన్తేహి అట్ఠకథాచరియేహి యోనకలోకన్తి ఓకాసకాలోకవాచకేన సామఞ్ఞసద్దేన వుత్తం. పకతి హేసా గన్థకారానం యేన కేనచాకారేన అత్థన్తరస్స విఞ్ఞాపనాతి.

మహారక్ఖితత్థేరో చ సద్ధిం పఞ్చహి భిక్ఖూహి పాటలిపుత్తతో అనిలపథమగ్గేన యోనకలోకం ఆగన్త్వా కాళకారామసుత్తేన యోనకే పసాదేసి. సత్తతిసహస్సాధికపాణసతసహస్సం మగ్గఫలాలఙ్కారం అదాసి. సన్తికే చస్స దససహస్సాని పబ్బజింసు. ఏవం సో తత్థసాసనం పతిట్ఠాపేసి. తథా చ వుత్తం అట్ఠకథాయం,–

యోనకరట్ఠం తదా గన్త్వా, సో మహారక్ఖితో ఇసి;
కాళకారామసుత్తేన, తే పసాదేసి యోనకేతి.

తతో పట్ఠాయ తేసం సిస్సపరమ్పరా బహూ హోన్తి, గణనపథం వీతివత్తా.

ఇదం యోనకరట్ఠే మహారక్ఖితత్థేరాదయో పటిచ్చ

దుతియం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

యోనకరట్ఠే లకున్ననగరే జినచక్కే పఞ్చవస్ససతే మణిమయం బుద్ధప్పటిమం మాపేత్వా విసుకమ్మదేవపుత్తో నాగసేనత్థేరస్స అదాసి. నాగసేనత్థేరో చ తస్మిం పటిమమ్హి ధాతు ఆగన్త్వా పతిట్ఠాతూతి అధిట్ఠాసి. అధిట్ఠానవసేనేవ

సత్తధాతుయో ఆగన్త్వా తత్థ పతిట్ఠహిత్వా పాటిహారియం దస్సేసున్తి రాజవంసే వుత్తం.

తఞ్చ వచనం మమ పరినిబ్బానతో పఞ్చవస్ససతే అతిక్కన్తే ఏతే ఉప్పజ్జిస్సన్తీతి మిలిన్దపఞ్హాయం వుత్తవచనేన కాలపరిమాణవసేన చ సమేతి. యోనకరట్ఠే మిలిన్దరఞ్ఞో కాలే జినచక్కే పఞ్చవస్ససతేయేవ నాగసేనత్థేరం పటిస్స జినచక్కం విరూళం హుత్వా పతిట్ఠాసి.

ఇదం యోనకరట్ఠే నాగసేనత్థేరం పటిచ్చ తతియం

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

కలియుగే పఞ్చసట్ఠివస్సేలభుఞ్జనగరతో సక్కమిత్వా క్యఙ్గరనగరే మాపికస్స బఞ్ఞాచోమఙ్గర నామకస్స రఞ్ఞో కాలే మజ్ఝిమదేసతో కస్సపత్థేరో పఞ్చహి థేరేహి సద్ధిం ఆగచ్ఛి.

తదా సో రాజా విహారం కత్వా తేసం అదాసి. సీహళదీపతో చ ధాతుయో ఆనేత్వా ఏకో థేరో ఆగచ్ఛి. ధాతుతో పాటిహారియం దిస్వా పసీదిత్వా లభుఞ్జచేతియ నిధానం అకాసి. తే చ థేరే పటిచ్చ యోనకరట్ఠే సాసన వంసో ఆగతో.

ఇదం యోనకరట్ఠే చతుత్థం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

కలియుగే ద్వాసట్ఠాధికే సత్తసతే సమ్పత్తే చినరట్ఠిన్దో రాజా అభిభవిత్వా సకలమ్పి యోనకరట్ఠం సఙ్ఖభ్తితం హోతి. తదా మహాధమ్మగమ్భీరత్థేరో మహామేధఙ్కరత్థే రోచాతి ద్వే థేరో యోనకరట్ఠతో సద్ధిం బహూహి భిక్ఖూహి సీహళదీపం అగమంసు. తదా చ సీహళదీపే దుబ్భిక్ఖభయేన అభిభూతో హుత్వా తతో స్యామరట్ఠే సోక్కతయనగరం పున అగమంసు.

తతో పచ్ఛా లకున్నగరం గన్త్వా సాసనం పగ్గణ్హన్తానం లజ్జిపేసలానం భిక్ఖూనం సన్తికే పున సిక్ఖం గణ్హింసు. తే చ థేరో స్యామరట్ఠే యోనకరట్ఠే చ సబ్బత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేసున్తి.

ఇదం యోనకరట్ఠే పత్తలఙ్కే ద్వే థేరే పటిచ్చ పఞ్చమం

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

కలియుగే పఞ్చవీసాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే సిరిసద్ధమ్మలోకపతిచక్కవత్తిరాజా లభుఞ్జచేతియం పున మహన్తం కత్వా తస్స చేతియస్స సమీపే చత్తారో విహారే కారాపేత్వా మహామేధఙ్కరత్థేరస్స సారిపుత్తత్థేరస్స చ అదాసి. తదాపి తే ద్వే థేరా సాసనం పరిసుద్ధం కత్వా పతిట్ఠాపేసున్తి.

ఇదం యోనకరట్ఠే మహామేధఙ్కరసారిపుత్తత్థేరే

పటిచ్చ ఛట్ఠం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

కలియుగే తేచత్తాలీసాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే హంసావతీనగరే అనేకసేతిభిన్దో నామ రాజా యోనకరట్ఠం అభిభవిత్వా అత్తనో హత్థగతం కత్వా బలి భుఞ్జనత్థాయ జేట్ఠపుత్తస్స అనురుద్ధస్స నామ రాజకుమారస్స దత్వా బహూహి అమచ్చేహి

సద్ధిం తత్థ గన్త్వా అనురాజతాపేన రజ్జం కారాపేసి. సాసనఞ్చ విసోధాపేతుం సద్ధమ్మచక్కసామిత్థేరం తేన సద్ధిం పహిణి.

అనేకసేతిభిన్నో కిర రాజా యోనకరట్ఠం విజయకాలే పఠమం సాసనస్స పతిట్ఠానభూతమిదన్తి కత్వా తంరట్ఠవాసినో కరమరానీతభావేన న అగ్గహేసీతి.

యథావుత్తత్థేరవంసేసు చ ఏకో లకున్నగరే అరఞ్ఞవాసీ థేరో తత్థ నగరే అజ్జ అసుకస్మిం ఠానే ఏకో మతోతి గిహీనం కథేత్వా యథాకథితం భూతం హుత్వా అయం అభిఞ్ఞాలాభీతి పాకటో అహోసి.

తస్మింయేవ చ నగరే మహామఙ్గలో నామ థేరో అనేకసేతిభిన్దస్స రఞ్ఞో యుజ్ఝితుం ఆగతకాలే అనేకసేతిభిన్దో రాజా మం పక్కోసిస్సతి, సమానజాతికం దూతం పేస్సస్సతీతి పక్కోసితకాలతో పఠమమేవవది. యథావుత్తనియామేనేవ పక్కోసనతో అయం అభిఞ్ఞా లాభీతి కిత్తి ఘోసో అహోసి.

తత్థ నగరే ఞాణవిలాసత్థేరో సఙ్ఖ్యాపకాసకం నామ పకరణం అకాసి. తంళీకం పన పత్తలఙ్కత్థేరస్స విహారే వసన్తో సిరిమఙ్గలోనామ థేరో అకాసి.

విసుద్ధిమగ్గదీపనిం పన సంఞ్ఞత్తఅరఞ్ఞవాసీ ఉత్తరారామో నామ ఏకో థేరో. మఙ్గలదీపనిం సిరిమఙ్గలత్థేరో. ఉప్పాతసన్తిం అఞ్ఞతరో థేరో. తం కిర ఉప్పాతసన్తిం సజ్ఝాయిత్వా చీనరఞ్ఞో సేనం అజినీతి. ఇచ్చేవం యోనకరట్ఠే అభిఞ్ఞాలాభీనం గన్థకారానఞ్చ థేరానం ఆనుభావేన జినసాసనం పరిసుద్ధం హుత్వా పతిట్ఠాతి. ఏవం హేతుఫలసమ్బన్ధవసేన ఆది అన్త సమ్బన్ధవసేన చ యథావుత్తేహి తీహి నయేహి థేరపరమ్పరా ఘట్టేత్వా గహేతబ్బా.

ఇతి సాసనవంసే యోనకరట్ఠసాసనవంసకథా

మగ్గో నామ చతుత్థో పరిచ్ఛేదో.

౩. వనవాసీరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౩. ఇదాని వనవాసీరట్ఠే సిరిఖేత్తనగరసాసనవంసం వక్ఖామి. జినచక్కే హి ఏకాధికే వస్ససతే సమ్పత్తే జటిలో సక్కో నాగో గరుళో కుమ్భణ్డో చణ్డీ పరమీస్సరోచాతి ఇమే సత్త సిరిఖేత్తం నామ నగరం మాపేసుం. తత్థ ద్వత్తపోఙ్కో నామ రాజా రజ్జం కారేసి. తస్స కిర తీణి అక్ఖీని సన్తీతి. తదా భగవతో సావకా అరహన్తా తిసహస్సమత్తా తత్థ వసింసు. సో రాజా తేసం అరహన్తానం దేవసికం చతూహి పచ్చయేహి ఉపత్థమ్భి. ఛ సరీరధాతుయో చ ఏకేకం ఏకేకస్మిం నిదహిత్వా ఛ చేతిఇయాని కారాపేసి. దక్ఖిణబాహుం పన నిదహిత్వా ఏకమ్పి చేతియం కారాపేసి.

ఉణ్హీసధాతుం పన కజ్జరన్నగరతో ఆనేత్వా ఏకమ్పి చేతియం కారాపేసి. తం పన తావ న నిట్ఠితం. పచ్ఛా అనురుద్ధరాజా గహేత్వా అరిమద్దననగరం ఆనేత్వా చఙ్కోఙ్ఖ నామ చేతియే నిధానం అకాసి. తస్మా రక్ఖితత్థేరస్స ఆగమనతో పుబ్బేపి సాసనం పతిట్ఠాసీతి దట్ఠబ్బం. తతో పచ్ఛా సాసనం దుబ్బలం హుత్వా అట్ఠాసి.

ఇదం వనవాసీరట్ఠే పఠమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరేన పన పేసితో రక్ఖితత్థేరో వనవాసీరట్ఠం గన్త్వా ఆకాసే ఠత్వా అనమతగ్గపరియాయకథాయ వనవాసికే పసాదేసి. కథాపరియోసానే పనస్స సట్ఠిసహస్సానం ధమ్మాభిసమయో అహోసి. సత్తతిసహస్సమత్తా పబ్బజింసు. పఞ్చవిహారసతాని పతిట్ఠాపేసుం. ఏవం సో తత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేసి. తేనేవ అట్ఠ కథాయం –

గన్త్వాన రక్ఖితత్థేరో,
వనవాసిం మహిద్ధికో;
అన్తలిక్ఖే ఠితో తత్థ,
దేసేసి అనమతగ్గియన్తి వుత్తం.

ఏవం వనవాసీరట్ఠే పుబ్బేయేవ సాసనం ఓగాహేత్వా పతిట్ఠహి. న పన తావ సకలం బ్యాపేత్వా పతిట్ఠహి.

ఇదం తావ వనవాసీరట్ఠే సిరిఖేత్తనగరే దుతియం

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

జినచక్కే పన తేత్తింసాధికే చతువస్ససతే కుక్కుట సీసో నామ ఏకో రాజా రజ్జం కారేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే భగవతో సావకా అరహన్తా పఞ్చసతమత్తా అహేసుం. తేసమ్పి సో రాజా దేవసికం చతూహి పచ్చయేహి ఉపత్థమ్భేసి. సోతాపన్నసకదాగామిఅనాగామినో పన గణనపథం వీతివత్తా అహేసుం.

ఇదం వనవాసీరట్ఠే సిరిఖేత్తనగరే పరమ్పరాభతవసేన

తతియం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఇచ్చేవం వనవాసీరట్ఠే అనేకసతేహి అరహన్తత్థేరేహి సాసనం పుణ్ణిన్దుసఙ్కాసం హుత్వా అతివియ విజ్జోతేసి. సాసనిక గన్థకారా పన మహాథేరా తత్థ న సన్దిస్సన్తి. అరహన్తత్థేరా పన రాజూనం ఆయాచనం ఆరబ్భ ధమ్మసత్థం ఏకం విరచయింసూతి పోరాణా వదన్తీతి. ఇచ్చేవం–

తేచ థేరా మహాపఞ్ఞా,
పగ్గహేత్వాన సాసనం;
సూరియో వియ అత్థఙ్గో,
ఉపగా మచ్చుసన్తికం.

తస్మా హి పణ్డితో పోసో,
యావ మచ్చు నచాగతో;
తావ పుఞ్ఞం కరే నిచ్చం,
మా పమజ్జేయ్య సబ్బదాతి.

ఇతి సాసనవంసే వనవాసీరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

నామ పఞ్చమో పరిచ్ఛేదో.

౬. అపరన్తరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౬. ఇదాని పన మరమ్మమణ్డలే అపరన్తరట్ఠే సాసనవంసం వక్ఖామి. అమ్హాకఞ్హి మరమ్మరట్ఠే సుప్పాదకతిత్థే వాణిజగామే వసన్తే చూళపుణ్ణ మహాపుణ్ణేద్వే భాతికే పటిచ్చ భగవతో ధరమానస్సేవ అతిరేకవీసతివస్సకాలతో పభుతి సాసనం పతిట్ఠాసి. న పన తావ బ్యాపేత్వా పతిట్ఠాసి. తేనేవ పున సాసనస్స పతిట్ఠాపనత్థాయ మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరం పేసేసీతి.

భగవా పన లోహితచన్దనవిహారం పటిగ్గహేత్వా సత్తసత్తాహాని నిసీదిత్వా సమాగతానం దేవమనుస్సానం ధమ్మరసం అదాసి. సత్తాహేసు చ ఏకస్మిం అహు చతురాసీతిపాణసహస్సానం ధమ్మాభిసమయో అహోసి. పఞ్చసతమత్తేహి చ పాసాదేహి ఆగచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే సచ్చబన్ధపబ్బతే నిసిన్నస్స సచ్చబన్ధస్స నామ ఇసినో ధమ్మం దేసేత్వా ఛహి అభిఞ్ఞాహి సద్ధిం అరహత్తం పాపేసి. వాణిజగామే చ ఇసిదిన్నసేట్ఠి ఆదీనమ్పి ధమ్మరసం పాయేసి. ఇచ్చేవం సచ్చబన్ధఇసిదిన్నమహాపుణ్ణాదయో పటిచ్చ అమ్హాకం మరమ్మమణ్డలే సాసనం పతిట్ఠాసి.

ఇదం మరమ్మమణ్డలే అపరన్తరట్ఠే పఠమం సాసనస్స

పతిట్ఠానం.

భగవతో పరినిబ్బుతతో పఞ్చతింసాధికే ద్వివస్ససతే సమ్పత్తే తతియసఙ్గీతిం సఙ్గాయిత్వా అవసానే మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో అత్తనో సద్ధివిహారికం యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరం సద్ధిం చతూహి భిక్ఖూహి అపరన్తరట్ఠం పేసేసి. అపరన్తరట్ఠఞ్చ నామ అమ్హాకం మరమ్మమణ్డలే సునాపరన్తరట్ఠమేవ. తమత్థం పన హేట్ఠా అవోచుమ్హా.

యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరోపి అపరన్తరట్ఠం ఆగన్త్వా అగ్గిక్ఖన్ధోపమసుత్తేన రట్ఠవాసీనం పసాదేసి. సత్తతిమత్తానం పాణసహస్సానం ధమ్మరసం పాయేసి. రట్ఠవాసినో చ బహవో సాసనే పబ్బజింసు. రాజకులతోపి సహస్సమత్తా పబ్బజింసు. ఇత్థీనం పన అతిరేకసట్ఠిసహస్సమత్తా పబ్బజింసు. తఞ్చ న అగ్గిక్ఖన్ధోపమసుత్తన్తం సుత్వా పబ్బజన్తీనం ఇత్థీనం వసేన వుత్తం, అథ ఖో ఆదితో పట్ఠాయ యావచిరకాలా సాసనం పసీదిత్వా పబ్బజన్తీనం ఇత్థీనం వసేన వుత్తన్తి దట్ఠబ్బం. కస్మాతి చే, ఇత్థీనం భిక్ఖునీనం సన్తికేయేవ పబ్బజితుం యుత్తత్తా యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరేన చ సద్ధిం భిక్ఖునీనం అనాగతత్తా. ఏవం చిరకాలం అతిక్కమిత్వా పచ్ఛా భిక్ఖునియో ఆగన్త్వా తాసం సన్తికే పబ్బజితానం వసేన వుత్తన్తి దట్ఠబ్బం. సీహళదీపే అనుళాదేవియో పబ్బజితకాలే మహామహిన్దత్థేరస్స సఙ్ఘమిత్తాథేరియా పక్కోసనతా ఇధ ఞాపకాతి. ఏవం యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరం పటిచ్చ అపరన్తరట్ఠే సత్తానం బహుపకారో అహోసి. తేనేవట్ఠకథాయం–

అపరన్తం విగాహిత్వా, యోనకో ధమ్మరక్ఖితో;
అగ్గిక్ఖన్ధూపమేనేత్థ, పసాదేసి జనే బహూతి.

తత్థాయం అధిప్పాయ విసేసో గహేతబ్బో. కథం. అగ్గిక్ఖన్ధోపమసుత్తన్తం నామ భిక్ఖూనం పటిపత్తివసేన వుత్తం, తం భిక్ఖూనంయేవ దేసేతుం వట్టతి, థేరోపి తత్థ తం దేసేసి, తస్మా పుణ్ణసచ్చబన్ధాదయో పటిచ్చ భగవతో ధరమానస్స వీసతివస్సకాలేయేవ సాసనం అపరన్తరట్ఠే పతిట్ఠహిత్వా కస్మిఞ్చి కస్మిఞ్చి ఠానే భిక్ఖూనం సంవిజ్జమానత్తా తేసం భిక్ఖూనం

సఙ్గహేత్వా దేసేతుం పచ్ఛా ఆగతానఞ్చ భిక్ఖూనం పరిసుద్ధాచారతం విఞ్ఞాపేతుం అగ్గిక్ఖన్ధోపమసుత్తం థేరో దేసేసీతి. ఏవఞ్చ సతి అరిమద్దననగరే సమణకుత్తకానం సంవిజ్జమానభావం వక్ఖమానేన వచనేన సమేతి.

ఇదం మరమ్మమణ్డలే అపరన్తరట్ఠే దుతియం

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

యస్మా పన బుద్ధే, భగవా పుణ్ణత్థేరస్స యాచనమారబ్భ అపరన్తరట్ఠం ఆగన్త్వా వాణిజే హి కారితే చన్దనవిహారే వసిత్వా ఏకస్మిం సమయే ఆనన్దేన పచ్ఛాసమణేన తమ్బదీపరట్ఠమ్పి దేసచారికం ఆహిణ్డి. ఆహిణ్డిత్వా అరిమద్దననగరట్ఠానసమీపం పత్వా పబ్బతముద్ధని ఠత్వా అనాగతే ఖో ఆనన్ద ఇమస్మిం పదేసే సమ్ముతి నామ రాజా అరిమద్దనం నామ నగరం మాపేస్సతి , తస్మిఞ్చ నగరే మమ సాసనం విరూళం హుత్వా పతిట్ఠహిస్సతీతి బ్యాకాసి. అయమత్థో పోరాణపేదపొత్థకేసు వుత్తో.

యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరో చ అపరన్తరట్ఠం ఆగన్త్వా తమ్బదీపరట్ఠమ్పి ఆహిణ్డిత్వా తమ్బదీపరట్ఠవాసీనమ్పి ధమ్మరసం పాయేసియేవ. అయమత్థో ఖత్తియకులతో ఏవ పురిససహస్సాని పబ్బజింసూతి అట్ఠకథాయం వుత్తత్తా విఞ్ఞాయతి. తదా హి అపరన్తరట్ఠే ఖత్తియో నత్థి, తమ్బదీపరట్ఠిన్దోయేవ తం అనుసాసేత్వా అతి వసతి, ఖత్తియే చ అసన్తే కుతో ఖత్తియకులాని భవిస్సన్తి, తేనేవ తమ్బదీపరట్ఠతో పురిససహస్సాని పబ్బజింసూతి విఞ్ఞాతబ్బం. తస్మా తమ్బదీపికసాసనవంసమ్పి ఇధ వత్తుం యుజ్జతి.

తేనిదాని తమ్బదీపికాసాసనవంసం పవక్ఖామి. అమ్హాకఞ్హి మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠే అరిమద్దననగరే సమ్ముతిరాజా నామ భూపాలో రజ్జం కరేసి. తతో పట్ఠాయ యావ అనురుద్ధరఞ్ఞో సమధి నామకే దేసే నిసిన్నానం తింసమత్తానం సమణకుత్తకానం సట్ఠిసహస్సమత్తానం సిస్సానం ఓవాదం దత్వా చరింసు.

తేసం పన సమణకుత్తకానం అయం వాదో,- సచే యో పాణాతిపాతం కరేయ్య, నో ఈదిసం పరిత్తం భణన్తో తమ్హా పాపకమ్మా పరిముచ్చేయ్య, సచే పన యో మాతాపితరం హన్త్వా అనన్తరియకమ్మతో పరిముచ్చితుకామో భవేయ్య, ఈదిసం పరిత్తం భణేయ్య, సచేపి పుత్తధితానం ఆవాహవివాహకమ్మం కత్తుకామో భవేయ్య, ఆచరియానం పఠమం నియ్యాదేత్వా ఆవాహవివాహకమ్మం కాతబ్బం, యో ఇదం చారిత్తం అతిక్కమేయ్య, బహు అపుఞ్ఞం పసవేయ్యాతి ఏవమాదీహి మిచ్ఛావాదేహి అత్తనో అత్తనో ఉపగతానం ఓవాదం అదంసు. తమత్థం సుత్వా అనురుద్ధరాజా పరిచితపుఞ్ఞో తేసం వాదం న రుచి. అయం తేసం మిచ్ఛావాదోతి.

తదా చ అరిమద్దననగరే అరహన్తో నామ థేరో ఆగన్త్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి. అయం అరహన్తత్థేరస్స అట్ఠుప్పత్తి,– రాజవంసాగతపరిత్తనిదానాగతసాసనప్పవేణియాగతవసేన తివిధా హోతి.

తత్థాయం రాజవంసాగతట్ఠుప్పత్తి,– తదా హి సునాపరన్తతమ్బదీపరట్ఠేసు సబ్బేన సబ్బం సబ్బదా థిరం సాసనం న తావ పతిట్ఠాసి. తేనేవ భగవతో బ్యాకతనియామేన సాసనం పతిట్ఠాపేస్సామాతి చిన్తేత్వా మహాథేరా సక్కస్స దేవానమిన్దస్స సన్తికం గన్త్వా సాసనం అనుగ్గహితుం సమత్థం పుగ్గలం దేహీతి యాచింసు. సక్కోచ దేవానమిన్దో తావతింసభవనే ఏకం

దేవపుత్తం యాచిత్వా ఏకిస్సా బ్రాహ్మణియా కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హాపేసి. దసమాసచ్చయేన విజాయనకాలే సీలబుద్ధి నామ థేరో అనురక్ఖిత్వా వయే సమ్పత్తే పబ్బాజేసి. తీసు పిటకేసు అతివియ ఛేకో హుత్వా అరహత్తం పాపుణి. అరహన్తోతి నామేన పాకటో అహోసి.

సోచ థేరో మరమ్మమణ్డలే జినసాసనం విజ్జోతాపేతుం అరిమద్దననగరం ఆగన్త్వా నగరతో అవిదూరే ఏకస్మిం అరఞ్ఞే నిసీది. తదా సక్కో దేవానమిన్దో ఏకం నేసాదం పలోభేత్వా తస్స థేరం దస్సేసి. అథ నేసాదస్స ఏతదహోసి,– అయం పన అమనుస్సో యక్ఖో భవేయ్య, సచే పన మనుస్సో భవేయ్య, ఏవం సతి మిలక్ఖుజాతికో భవేయ్యాతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా రఞ్ఞో దస్సనత్థాయ నగరం ఆనేసి. థేరో చ అట్ఠపరిక్ఖారే గహేత్వా అనుగచ్ఛి. నేసాదా చ థేరం ఆనేత్వా రఞ్ఞో దస్సేసి.

రాజా దిస్వా సన్తిన్ద్రియో అయం, న మిలక్ఖుజాతికో, ఇమస్స అబ్భన్తరే సారధమ్మో అత్థి మఞ్ఞేతి లద్ధసూరియోభాసంవియ పదుమం ఫుల్లచిత్తం హుత్వా వీమంసేతుకామో థేరం ఆహ,– అత్తనో సారుప్పం ఆసనం ఞత్వా నిసీదాహీతి.

థేరో చ రాజపల్లఙ్కం ఆరుహిత్వా నసీది. రాజా చ అయం అగ్గాసనే నిసీది, అవస్సం అగ్గపుగ్గలో భవేయ్యాతి చిన్తేత్వా త్వం కస్స ఞాతి, కస్స భిస్సో, కుతో ఆగతోసీతి పుచ్ఛి. థేరో చ ఏవమాహ,– లోకస్మిం యో నవగుణసమ్పన్నో భగవా సమ్మాసమ్బుద్ధో, తస్సాహం ఞాతి, సోభగవాయేవ మమాచరియో, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స నిసిన్నట్ఠానతో ఆగతోమ్హీతి.

రాజా చ సోమనస్సప్పత్తో హుత్వా ఆహ, తవ ఆచరియేన దేసితం ధమ్మం ఏకదేసతో దేసేహీతి. అథ యథా సిరిధమ్మాసోకరఞ్ఞో నిగ్రోధసామణేరేన అప్పమాదధమ్మో దేసితో, ఏవం అప్పమాదధమ్మంయేవ థేరో దేసేసి.

రాజా చ పున ఆహ,– కుహిం దాని సమ్మాసమ్బుద్ధో నిసీదతి, తేన పన దేసితో ధమ్మో కతిప్పమాణో, తస్స సావకా పన కతిప్పమాణా, తుమ్హాదిసా అఞ్ఞే అత్థి వా మా వాతి. ఇదాని అమ్హాకం ఆచరియో సమ్మాసమ్బుద్ధో పరినిబ్బుతో, ధాతుయోయేవ ఇదాని అత్థి, తేన పన దేసితో ధమ్మో చతురాసీతిధమ్మక్ఖన్ధసహస్సప్పమాణో, సుధమ్మపురే పిటకత్తయం యుగళవసేన తింసవిధా అత్థి, మయా అఞ్ఞో పరమత్థ సమ్ముతివసేన దువిధోపి సఙ్ఘో అత్థీతి.

తం సుత్వా రాజా భియ్యోసోమత్తాయ పసన్నో హుత్వా పున ఆరోచేసి,– మమ భన్తే ఇమస్మిం పచ్చక్ఖే నత్థి తయా అఞ్ఞో నాథో, అజ్జభగ్గే పాణుపేతం మం ఉపాసకోతి ధారేహి, తవ ఓవాదం అహం సిరసా పటిగ్గణ్హిస్సామీతి.

తతో పచ్ఛా అరఞ్ఞకఙ్గారహే ఠానే విహారం కారాపేత్వా అదాసి. సమణకుత్తకానమ్పిఇ వాదం భిన్ది, యథా పన సువణ్ణపాతిం లభిత్వా సువణ్ణభాజనం లభిత్వా మత్తికాభాజనన్తి. సకలేపి చ రట్ఠే సమణకుత్తకానం వాదం జహాపేసి. తస్మిఞ్చ కాలే సమణకుత్తకా హీనలాభా హుత్వా థేరస్స ఉపనాహం బన్ధింసు. తే పన సమణకుత్తకా అరఞ్ఞే నిస్సామికావియ కోలేయకా సునఖా అనాథా హుత్వా కాయికచేతసికదుక్ఖం లభింసు.

రాజా చ తమత్థం ఞత్వా యథా సమణకుత్తకా నాభిభవన్తి, తథా ఆరక్ఖం ఠపేసి. తే చ సమణకుత్తకే సేతవత్థం నివాసాపేత్వా ఆవుధగాహయోధభావేన రాజకమ్మే నియోజాపేసి. థేరో చ సాసనే పసన్నే జనే పబ్బాజేత్వా ఉపసమ్పాదేత్వా సాసనం విసోధాపేసి. రాజా చ ఇమస్మిం రట్ఠే పోరాణికా రాజానో సమణకుత్తకానం వాదం గహేత్వా రజ్జం

కారేసుం, సచే హి పన తేసం అనత్థకరజ్జం పున గణ్హాపేతుం సక్కుణేయ్యం, ఏవం సతి అహం తేసం అనత్థకరజ్జం అపనేత్వా సాత్థకరజ్జం గణ్హాపేతుమిచ్ఛామీతి అనుసోచీతి.

అయం పన పరిత్తనిదానాగతత్థుప్పత్తి, –

సీహళదీపే కిర విప్పవాసీనగరే నిసిన్నో ఏకో భిక్ఖుఉపద్వారావతీనగరం గన్త్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హి. తతో పచ్ఛా సుధమ్మపురం గన్త్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హి. తస్మిఞ్చ కాలే సిరిఖేత్తనగరే పాటలిరుక్ఖే ఏకో గన్థో అత్థీతి సుత్వా సుధమ్మపురతో సిరిఖేత్తనగరం అగమాసి. అన్తరామగ్గే లుద్దకో థేరం పస్సిత్వా అయం యక్ఖోతి మఞ్ఞిత్వా గహేత్వా అనురుద్ధరఞ్ఞో దస్సేసి.

తదా రాజా థేరం పుచ్ఛి,– కో పన త్వన్తి. అహం మహారాజ గోతమస్స సావకోతి. పున రాజా పుచ్ఛి,–తిణ్ణం పన రతనానం కీదిసోతి. థేరో ఆహ,– మహోసధపణ్డితోవియ మహారాజ బుద్ధో దట్ఠబ్బో, ఉమఙ్గోవియ ధమ్మో, విదేహసేనా వియ సఙ్ఘోతి. ఏవం ఉపమాహి పకాసితో రాజా పున పుచ్ఛి,–కిం నుఖో ఇమే గోతమస్స సావకాతి. న ఖో మహారాజ ఇమే గోతమస్స సావకా, ఇమే పన అమ్హేహి విసభాగా సమణకుత్తకాయే వాతి. ఏవం వుత్తే తతో పట్ఠాయ తే సమణకుత్తకే విజహి, తిణం వియ నాతిమఞ్ఞి. పాటలిరుక్ఖసు సిరతోపి లద్ధం తేసం గన్థం లద్ధట్ఠానేయేవ అగ్గినా ఝాపేసి. తమ్పి ఠానం యావజ్జతనా అగ్గిఝాపనథలన్తి పాకటన్తి.

థేరో చ విమాన వత్థుం రఞ్ఞో దేసేసి. రాజా చ పసీదిత్వా సిరిఖేత్తనగరతో అరిమద్దననగరం పచ్చాగమనకాలే ఆనేసి.

ఇదం పన పాటలిసుసిరే లద్ధగన్థస్స కారణం,- తేసఞ్హి సమణకుత్తకానం అబ్భన్తరే ఏకో ఉపాయచ్ఛేకో సమణకుత్తకో అత్తనో వాదానురూపం గన్థం కత్వా సిరిఖేత్తనగరే ద్వత్తింసరతనక్ఖన్ధస్స పాటలిరుక్ఖస్స సుసిరే పవేసేత్వా పునప్పునం ఉదకేన తేమేత్వా మత్తికాయ లిమ్పేత్వా పున తచం ఉప్పాదేత్వా ఉట్ఠాపేసి. తదా మయం సుపినే పాటలిరుక్ఖే సారగన్థో అత్థబ్యఞ్జనసమ్పన్నో ఏకో అత్థీతిఇ పస్సామాతి కోలాహలం ఉప్పాదేసుం. తం సుత్వా రాజా సిరిఖేత్తనగరం గన్త్వా తం పాటలిరుక్ఖం భిన్దిత్వా గవేసేన్తో తం గన్థం లభి. గన్థే పన సకవాదవసేన సమణకుత్తకసామఞ్ఞతా ఈదిసాయేవ, ఏతే గోతమాసావకా హోన్తిఇ, ఏతేసంయేవ ఆచారో సగ్గమగ్గపథభూతోతి ఏవమాదీహి కారణేహి వుత్తం. రాజా చ పసీదిత్వా సమణకుత్తకానం బహూని దాతబ్బాని అదాసి. తతో పచ్ఛా థేరస్స ధమ్మకథం సుత్వా తం అగ్గినా ఝాపేసీతి ఏవం సమణకుత్తకానం వచనం సుత్వా సిరిఖేత్తనగరం గన్త్వా అరిమద్దననగరం పచ్చాగచ్ఛన్తో థేరం ఆనేసీతి దట్ఠబ్బం. అరిమద్దననగరం సమ్పత్తకాలే జేతవనం నామ విహారం కారాపేత్వా అదాసి. థేరో చ తత్థ సాసానం విసోధేత్వా నిసీది. రాజా దేవసికం ఉదకం ఆనేత్వా అగ్గమహేసీ పన దేవసికంయేవ పిణ్డపాతం ఆనేత్వా భోజేసి. ఉప్పన్నకఙ్ఖా కాలేపి తంతంకఙ్ఖట్ఠానం పుచ్ఛీతి.

అయం పన సాసనప్పవేణియాగతత్థుప్పత్తి,–

సుధమ్మపురే హి సమాపత్తిలాభీ అనోమదస్సీ నామ థేరో సోణుత్తరత్థేరానం వంసానురక్ఖణవసేన సద్ధిం పఞ్చహి భిక్ఖు సతేహి నిసీది. తస్స పన పధానసిస్సో అధిసీలోనామ, తస్స పధానసిస్సో ప్రానదస్సీ నామ, తస్స పధానసిస్సో కాళో నామ, తస్స పధానసిస్సో అరహన్తో నామ, తస్స పధానసిస్సో అరియవంసో నామాతి.

ఇదఞ్చ వచనం-కో పనేస ఉత్తరాజీవమహాథేరోతి. అయఞ్హి థేరో రామఞ్ఞదేసియపుత్తో అరియవంసత్థేరస్స సిస్సో. అరియవంసత్థేరో పన కప్పుఙ్గనగరవాసీ మహాకాళత్థేరస్స సిస్సో. సో పన సుధమ్మనగరవాసినో ప్రానదస్సీ మహాథేరస్స సిస్సోతి కల్యాణీ సిలాలేఖనే వుత్తవచనేన న సమేతి. ఏవమ్పి సతి యథిచ్ఛిత అధిప్పాయో న నస్సతీతి దట్ఠబ్బం.

ఏవం నానాచరియానం వాదో నానాకారేన దిస్సమానోపి అరహన్తత్థేరస్స అరిమద్దననగరే సాసనం అనుగ్గహేత్వా పతిట్ఠానతాయేవేత్థ పమాణన్తి కత్వా నావమఞ్ఞితబ్బో. సబ్బేసఞ్హి ఆచరియానం వాదేపి అరహన్తత్థేరో అరిమద్దననగరం ఆగన్త్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసీతి అత్థో ఇచ్ఛితబ్బోయేవాతి.

అరహన్తత్థేరో పన మూలనామేన ధమ్మదస్సీతి పాకటో సుధమ్మపురవాసీ సీలబుద్ధిత్థేరస్స సిస్సోతి దట్ఠబ్బో. సో చ థేరో పుబ్బేవ పబ్బజ్జకాలతో చతూసు వేదేసు సిక్ఖితసిప్పో. పబ్బజిత్వా పన సాళకథం పిటకత్తయం ఉగ్గణ్హిత్వా పారం గన్త్వా సబ్బత్థ పాకటో. సోక్కతయనగరం అనేత్వా మనుస్సా పూజేన్తి. తత్థ దసవస్సాని వసిత్వా పున సుధమ్మపురం ఆగన్త్వా అరఞ్ఞవాసం సమాదియి.

తతో పచ్ఛా జినచక్కే ఏకసట్ఠాధికే పఞ్చసతే సహస్సేచ సమ్పత్తే కలియుగే ఏకూనాసీతాధికే తిసతే సమ్పత్తే అనురుద్ధరాజా రజ్జం పాపుణి. తదా అరిమద్దననగరే సమణకుత్తకా మయం గోతమసావకాతి వత్వా తింసతింసవగ్గా హుత్వా నిసీదింసు. వగ్గవసేన కిర సహస్సమత్తాతి. అనురుద్ధరాజా చ తేసం సమణకుత్తకానం ఆగారియాబ్రహ్మచరియాదీని సుత్వా న పసీది. ఏవమ్పి పవేణియా ఆగభత్తా న పజహి. అరహన్తం పన థేరం పస్సిత్వా తతో పట్ఠాయ తేసం సమణకుత్తకానం నిబద్ధవత్తాని భిన్దిత్వా సాసనే పసీది.

ఇదం మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠే అరిమద్దననగరే అరహన్తం.

నామ థేరం పటిచ్చ తతియం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

తస్మిఞ్చ కాలే అరహన్తత్థేరో అనురుద్ధరాజానం ఆహ,-తీసు సాసనేసు పరియత్తిసాసనే తిట్ఠన్తేయేవ పటిపత్తి సాసనం తిట్ఠతి, పటిపత్తిసాసనే తిట్ఠన్తేయేవ పటివేధసాసనం తిట్ఠతి, యథా హి గున్నం సతేపి సహస్సేపి విజ్జమానే పవేణిప,లికాయ ధేనుయా అసతి సో వంసో సాపవేణీ న ఘటీయతిఇ, ఏవమేవం ధుతఙ్గధరానం భిక్ఖూనం సతేపి సహస్సేపి విజ్జమానే పరియత్తియా అన్తరహితాయ పటివేధో నామ న హోతి, యథా పన నిమికుమ్భియో జాననత్థాయ పాసాణ పిట్ఠే అక్ఖరేసు ఠపితేసు యావ అక్ఖరాని ధరన్తి, తావ నిధికుమ్భియో నట్ఠా నామ న హోన్తి, ఏవమేవం పరియత్తియా ధరమానాయ సాసనం అనన్తరహితం నామ హోతి, యథా చ మహతో తళాకస్స పాళియా థిరాయ ఉదకం న ఠస్సతీతి న వత్తబ్బం, ఉదకే సతి పదుమాదీని పుప్ఫాని న పుప్ఫిస్సన్తీతి న వత్తబ్బం, ఏవమేవం మహాతళాకస్స థిరపాళిసదిసే తేపిటకే బుద్ధవచనే సతి ఉదకసదిసా పటిపత్తిపూరకా కులపుత్తా నత్థీతి న వత్తబ్బం, తేసు సతి పదుమాదిపుప్ఫసదిసో పటివేధో నత్థీతి న వత్తబ్బం, ఏవం ఏకన్తతో పరియత్తిమేవ పమాణం, తస్మా అన్తమసో ద్వీసు పాతిమోక్ఖేసు వత్తమానేసుపి సాసనం అనన్తరహితమేవ, పరియత్తియా అన్తరహితాయ సుప్పటిపన్నస్సాపి ధమ్మాభిసమయో నత్థి, అనన్తరహితాయ ఏవ ధమ్మాభిసమయో అత్థి , ఇదానిపి అమ్హాకం పరియత్తిసాసనం పరిపుణ్ణం నత్థి, సరీరధాతుయో చ నత్థి, తస్మా యత్థ పరియత్తిసాసనం సరీరధాతుయో చ అత్థి, తత్థ పణ్ణాకారేన సద్ధిం దూతం పేసేత్వా ఆనేతబ్బా, ఏవం సతి అమ్హాకం రట్ఠే జినసాసనం చిరకాలం పతిట్ఠహిస్సతీతి.

ఏవం పన భన్తే సతి కత్థ యాచిస్సామాతి. సువణ్ణభూమిరట్ఠే మహారాజ సుధమ్మపురే తీహి వారేహి పిటకత్తయం లిఖిత్వా ఠపేసి, సరీరధాతుయో చ బహూ తత్థ అత్థీతి. రాజా ఏవం భన్తేతి పటిగ్గణ్హిత్వా బహూ పణ్ణాకారే పటియాదేత్వా రాజలేఖనం లిఖిత్వా అట్ఠఙ్గసమన్నాగతం ఏకం అమచ్చం దూతం కత్వా పేసేసి.

సుధమ్మపురిన్దో మనోహరి నామ రాజాపి మచ్ఛేరచిత్తో హుత్వా తుమ్హాదిసానం మిచ్ఛాదిట్ఠీనం ఠానే పిటకత్తయం సరీరధాతుయో చ పహిణితుం న యుత్తా, తిలోకగ్గస్స హి సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సాసనం సమ్మాదిట్ఠీనం ఠానేయేవ పతిట్ఠహిస్సతి, యథా నామ కేసరసీహరాజస్స వసా సువణ్ణపాతియంయేవ, న మత్తికాభాజనేతి.

దూతా పచ్చాగన్త్వా అనురుద్ధరఞ్ఞో తమత్థం ఆరోచేసుం. తం సుత్వా అనురుద్ధరాజా కుజ్ఝి, తత్తకపాలే పక్ఖిత్తతిలంవియ తట తటాయి.

అథ రాజా నదీమగ్గేన నావానం అసీతిసతసహస్సేహి నావికానం యోధానం అట్ఠకోటీహి సేనం బ్యూహిత్వా థలమగ్గేన సద్ధిం చతూహి మహాయోధనాయకేహి హత్థీనం అసీతి సహస్సేహి అస్సానం నవుతిఇసతసహస్సేహి యోధానం అసీతికోటియా సేనం బ్యూహిత్వా సయమేవ యుజ్ఝితుం సుధమ్మపరం గచ్ఛి.

తం సుత్వా మనోహరిరాజా సీతతసితో హుత్వా అత్తనో బహూ యోధే సంవిదహిత్వా సుధమ్మపురయేవ పటిసేనం కత్వా నిసీది.

అథ అథబ్బణవేదే ఆగతప్పయోగవసేన పునప్పునం వాయమన్తాపి నగరమూలం ఉపసఙ్కమితుం న సక్కా. తదా రాజా వేదఞ్ఞూనో పుచ్ఛి,–కస్మా పనేత్థ నగరమూలం ఉపసఙ్కమితుం న సక్కోమాతి. వేదఞ్ఞూనో ఆహంసు,- అథబ్బణవేదవిధానం మహారాజ అత్థి మఞ్ఞేతి. అథ రాజా పథవియం నిదహిత్వా మతకళేవరం ఉద్ధరిత్వా మహాసముద్దే ఖిపేసి.

ఏకం కిర మనుస్సం హిన్దుకులం జేజ్జనామకం కీటం ఖాదాపేత్వా తం మారేత్వా హత్థపాదాదీని అఙ్గపచ్చఙ్గాని గహేత్వా ఛిన్నభిన్నాని కత్వా నగరస్స సామన్తా పథవియం నదహిత్వా ఠపేసి. తదా పన నగరం ఉపసఙ్కమితుం సక్కా. నగరఞ్చ పవిసిత్వా అనురుద్ధరాజా మనోహరిరాజానం జీవగ్గాహం గణ్హి. సుధమ్మపురే పోరాణికానం రాజూనం పవేణీఆగతవసేన రతనమయమఞ్జూసాయం ఠపేత్వా పూజితం సహధాతూహి పిటకత్తయం గహేత్వా మనోహరిరఞ్ఞో సన్తకానం ద్వత్తింసహత్థీనం పిట్ఠియం ఆరోపేత్వా ఆనేసి.

అరిమద్దననగరం పన పత్వా ధాతుయో రతనమయమఞ్జూసాయం ఠపేత్వా సిరిసయనగబ్భే రతనమఞ్చే సీసోపదేసస్స సమీపే ఠపేసి. పిటకత్తయమ్పి రతనమయే పాసాదే ఠపేత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘస్స ఉగ్గహధారణాదిఅత్థాయ నియ్యాదేసి. తతో కిర ఆనీతం పిటకత్తయం ఉగ్గణ్హన్తానం అరియానం సహస్సమత్తం అహోసీతి.

సుధమ్మనగరం విజయిత్వా పిటకేన సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘం ఆనేత్వా సాసనస్స పతిట్ఠాపనం జినచక్కే ఏకాధికే ఛసతే వస్ససహస్సే కలియుగే చ సోళసాధికే చతుసతే సమ్పత్తేతి సిలాలేఖనేసు వుత్తం.

అనురుద్ధరఞ్ఞో కాలే పుఞ్ఞానుభావేన తిఇణ్ణం రతనానం పరిపుణ్ణత్తా పుణ్ణగామోతిఇ సమఞ్ఞా అహోసి. చిరకాలం అతిక్కన్తే ణ్ణకారం లోపవసేన మకారస్స చ నిగ్గహిత వసేన పుగమీతి మరమ్మభాసాయ వోహారీయతీతి అనాగతవంసరాజవంసేసు వుత్తం.

అనురుద్ధరాజాయేవ చత్తారో మహాయోధే సీహళదీపం పేసేత్వా తతోపి పిటకత్తయం ఆనేసి. సీహళదీపతో ఆనీతపిటకత్తయేన సుధమ్మపురతో ఆనీతపిటకత్తయం అఞ్ఞమఞ్ఞం యోజేత్వా సంసన్దేత్వా అరహన్తత్థేరో వీమంసేసి. తదా గఙ్గోదకేనవియ యమునోదకం అఞ్ఞమఞ్ఞం అనూనం అనధికం అహోసి. తేహి పిటకేహి అఞ్ఞానిపి వడ్డేత్వా తిపిటకగబ్భే ఠపేత్వా పూజేసి. తేసు తేసు ఠానేసుపి పతిట్ఠాపేసి.

మనోహరిరాజానమ్పి మ్రుఙ్కపా నామ దేసే ఉపట్ఠాకేహి సహ ఠపేసి. తస్స చ కిర రఞ్ఞో ముఖం వివరిత్వా కథం సల్లాపేన్తస్స ముఖతో ఓభాసో పజ్జలిత్వా నిక్ఖమి. సో కదాచి కదాచి అనురుద్ధరఞ్ఞో సన్తికం ఆగన్త్వా గారవవసేన వన్దనాదీని అకాసి. తదా అనురుద్ధరఞ్ఞో లోమహంసో ఉప్పజ్జి ఉబ్బిగ్గో చ. తస్మా తస్స రఞ్ఞో నిత్తేజత్థాయ బుద్ధరూపస్స చేతియస్స భత్తం పూజేత్వా తం గహేత్వా మనోహరిరఞ్ఞో భాజేసి. తదా తస్స తదానుభావో అన్తరధాయి. మనోహరిరాజా సంవేగం ఆపజ్జిత్వా సంసారే సంసరన్తో యావ నిబ్బానం న పాపుణామి, తావ పరవసే నానువత్తేయ్యన్తి పత్థనం అకాసి. సుధమ్మపురతో ఆభతం అత్తనో సన్తకం మనోమయ మణిం ఏకస్స సేట్ఠినో సన్తికే విక్కిణిత్వా లద్ధమూలేన పఞ్చవాహరజతేన అభుజితపల్లఙ్కవసేన ఏకం మహన్తం బుద్ధ బిమ్బం పరినిబ్బానాకారేన ఏకన్తి ద్వే బుద్ధప్పటిబిమ్బాని కారాపేసి. యావజ్జతనా తాని సన్తీతి. ఇచ్చేవం అనురుద్ధరాజా సుధమ్మపురతో సీహళదీపతో చ సాసనం ఆనేత్వా అరిమద్దననగరే పతిట్ఠాపేసీతి.

ఇదం అమ్హాకం మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠే అరిమద్దననగరే

అనురుద్ధరాజానం పటిచ్చ చతుత్థం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఉత్తరాజీవత్థేరోపి సోణుత్తరానం వంసతో సాసనం గహేత్వా సుధమ్మపురతో అరిమద్దననగరం ఆగన్త్వా సాసనం పతిట్ఠాపేసి.

ఇదం అమ్హాకం మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠే అరిమద్దననగరే ఉత్తరాజీవత్థేరం పటిచ్చ పఞ్చమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఉత్తరాజీవత్థేరస్స సీహళదీపం గతకాలే తేన సద్ధిం గతం ఛప్పదం నామ సామణేరం సీహళదీపేయేవ సీహళదీపికా పబ్బజింసు. పబ్బజిత్వా చ ఛప్పదసామణేరో పరియత్తిం ఉగ్గణ్హిత్వా దసవస్సం తత్థ వసిత్వా అరిమద్దననగరం పచ్చాగచ్ఛి. సివలిత్థేరఞ్చ తామలిన్దత్థేరఞ్చ ఆనన్దత్థేరఞ్చ రాహులత్థే రఞ్చ అనేసి. తే పన థేరా తిపిటకధరా హోన్తి బ్యత్తా దక్ఖా చ. అయఞ్చత్థో విత్థారేన హేట్ఠా వుత్తో.

అరిమద్దననగరం పత్వా అరిమద్దన వాసీహి భిక్ఖూహి సద్ధిం వినయకమ్మాని అకత్వా పుథు హుత్వా నిసీదింసు. నరపతిరాజా చ తేసు థేరేసు అతివియ పసీది. ఏరావతీనదియం ఉళుమ్పం బన్ధిత్వా తత్థేవ ఉపసమ్పదకమ్మం కారాపేసి.

చిరకాలం అతిక్కమిత్వా సో గణో వుడ్ఢి హుత్వా ఉప్పజ్జి.

నరపతిరాజా చ తే థేరే సద్ధిం సఙ్ఘేన నిమన్తేత్వా మహాదానం అదాసి. తదా ఛణే ఆకప్పసమ్పన్నం రూపసోభగ్గప్పక్కం ఏకం నాటకిత్థిం దిస్వా రాహులత్థేరో పటిబద్ధచిత్తో లేపే లగ్గితవానరోవియ కద్దమే లగ్గితమాతఙ్గోవియ చ కామ గుణలేపకద్దమేసు లగ్గితో సాసనే విరమిత్వా హీ నాయావత్తితుం ఆరభి. మరణన్తి కరోగేన అభిభూతో వియ అతేకిచ్ఛో హుత్వా సేసత్థేరేసు ఓవాదం దిన్నేసు పినాదియి. తదా సేసత్థేరా తం ఏవమాహంసు,-మా త్వం ఏకం తం పటిచ్చ సబ్బేపి అమ్హే లజ్జాపేతుం న అరహసి, మా ఇధ హీనాయా వత్తేహి, మల్లారుదీపం గన్త్వా యథారుచిం కరోహీతి పేసేసుం. రాహులత్థేరో చ కుసిమతిత్థతో నావం ఆరుయ్హ మల్లారుదీపం అగమాసి. మల్లారుదీపం పత్తకాలే మల్లారురాజా వినయం జానితుకామో సహ టీకాయ ఖుద్దసిక్ఖాపకరణం తస్స సన్తికే ఉగ్గణ్హిత్వా ఏకపత్తమత్తం మణిం అదాసి. సోచ తం లభిత్వా హీనాయావత్తీతి. హోన్తి చేత్థ,-

అతిదూరేవ హోతబ్బం, భిక్ఖునా నామ ఇత్థిభి;
ఇత్థియో నామ భిక్ఖూనం, భవన్తి ఇధ వేరినో.

తావ తిట్ఠన్తు దుప్పఞ్ఞా, మయం పోరాణికాపి చ;
మహాపఞ్ఞా వినాసం, పత్తా హరితచాదయో.

తస్మా హి పణ్డితో భిక్ఖు, అన్తమసోవ ఇత్థిభి;
విస్సాసం న కరే లోకే, రాగో చ దుప్పవారితోతి.

సేసేసు చ థేరేసు ఛప్పదో నామ థేరో పఠమం కాలఙ్కతో. సివలితామలిన్దానన్దత్థేరాయేవ తయో పరియత్తిఉగ్గహణధారణాదివసేన సాసనం ఉపత్థమ్భేత్వా అరిమద్దననగరే నిసీదింసు. ఏకస్మిఞ్చ కాలే రాజా తేసం తిణ్ణం థేరానం ఏకేకం హత్థిం అదాసి. సివలితామలిన్దత్థేరా పటిగ్గహేత్వా వనే విస్సజ్జాపేసుం. ఆనన్దత్థేరో పన కిఞ్చిపురనగరం పహిణిత్వా ఞాతకానం దేహీతి కుసిమతిత్థం గన్త్వా నావం ఆరోపేసి. తం కారణం ఞత్వా సివలితామలిన్దత్థేరాతం ఏవమాహంసు,– మయం పన ఆవుసో హత్థినం సుఖత్థాయ వనే విస్సజ్జేమ,త్వం పన అధమ్మికం కరోసీతి. కిన్నామ భన్తే ఞాభకానం సఙ్గహో న వట్టతి, నను ఞాతకానఞ్చ సఙ్గహోతి భగవతా వుత్తన్తి.

థేరా ఆహంసు,-సచే త్వం అమ్హాకం వచనం నకరేయ్యాసి,భవ ఇచ్ఛానురూపం కరోహి, మయం పన తయా సద్ధిం సంవాసం న కరిస్సామాతి విసుం నిసీదింసు.

తతో పట్ఠాయ ద్వే గణా భిజ్జింసు. తతో పచ్ఛాకాలే అతిక్కన్తే తామలిన్దత్థేరో బహుస్సుతానం బ్యత్తిబలానం సిస్సానం అనుగ్గహత్థాయ గహట్ఠానం సన్తికే అయం బహుస్సుతో అయం మహాపఞ్ఞోతి ఏవమాదినా వచీవిఞ్ఞత్తిం సముట్ఠాపేతి, ఏవం కతే కులపుత్తా సులభపచ్చయవసేన సాసనస్స హితం ఆవహిభుంసక్ఖిస్సన్తీతి కత్వా. తం కారణం సుత్వా సివలిత్థేరో ఏవమాహ,- కస్మా త్వం వచీవిఞ్ఞత్తిం సముట్ఠాపేత్వా బుద్ధప్పటికుచ్ఛితం కమ్మం కరోసీతి. భగవతా అత్తనో అత్థాయయేవ వచీవిఞ్ఞత్తిం పటిక్ఖిత్తా, అహం పన పరేసంయేవ అత్థాయ వచీవిఞ్ఞత్తింసముట్ఠాపేమి, నాత్తనో అత్థాయ, సాసనస్స హి వేపుల్లత్థాయ ఏవం వచీవిఞ్ఞత్తింసముట్ఠాపేమి. సివలిత్థేరోపి న త్వం మమ వచనం కరోసి, యం యం త్వం ఇచ్ఛసి, తం తం

కరోహి, అహం పన తయా సద్ధిం సంవాసం నకరిస్సామీతి విసుం హుత్వా సద్ధిం సకపక్ఖేన నిసీది. తతో పట్ఠాయ తయో గణా భిజ్జింసు.

ఏవం అరిమద్దననగరే అరహన్తత్థేరస్స ఏకో వంసో, సివలిత్థేరస్స ఏకో, తామలిన్దత్థేరస్స ఏకో, ఆనన్దత్థేరస్స ఏకోతి చత్తారో గణా అహేసుం.

తేసు అరహన్తత్థేరగణో సుధమ్మపురతో పఠమం ఆగతత్తా పురిమగణోతి వోహారియతి, అఞ్ఞో పన పచ్ఛా ఆగతత్తా పచ్ఛాగణాతి.

సివలిత్థేరో అరిమద్దననగరే యావజీవం సాసనం పగ్గణ్హిత్వా కలియుగే నవుతాధికే పఞ్చవస్ససతే కాలే కాలమకాసి.

ఆనన్దత్థేరో పన అరిమద్దననగరేయేవ చతుచత్తాలీస వస్సాని సాసనం పగ్గణ్హిత్వా ఛనవుతాధికే పఞ్చవస్ససతే కాలే కాలమకాసి.

తామలిన్దత్థేరోపి యావజీవం సాసనం పగ్గణ్హిత్వా అట్ఠన వుతాధికే పఞ్చవస్ససతే కాలే కాలమకాసీతి. అహో సఙ్ఖారసభావోతి.

సేయ్యథాజగరస్సేవ, నాభియా చక్కమణ్డలే;
లగ్గో సనో సమిత్వాపి, దిసం గచ్ఛతి తం ముఖం.

తథేవ సబ్బసత్తాపి, మచ్చుచక్కేసు లగ్గితా;
యావజీవమ్పి ధావిత్వా, మచ్చుముఖం ఉపాగమున్తి.

ఇచ్చేవం అరిమద్దనపురే అరహన్తేహి చ గన్థకారేహి చ పుథుజ్జనేహి జినసాసనం నభే చన్దోవియ విజ్జోతతి.

తత్థ హి యదా అనురుద్ధరాజా సుధమ్మపురతో సాసనం ఆనేసి, తదా అరహన్తా ఛసతసహస్సమత్తా ఆగతా, సోతాపన్నసకదాగామిఅనాగామినో పన గణనపథం వీతి వత్తాతి.

ఛత్తగుహిన్దస్స నామ రఞ్ఞో కాలేపి హిమవన్తే గన్ధమాదనపబ్బతతో అట్ఠ అరహన్తా పిణ్డాయ రాజగేహం ఆగమంసు. రాజా చ పత్తం గహేత్వా పిణ్డపాతేన భోజేత్వా ఇదాని కుతో ఆగతత్థాభి పుచ్ఛి. హిమవన్తే మహారాజ గన్ధ మాదనపబ్బతతోతి. అథ రాజా అతిప్పసన్నో హుత్వా ఇధ తేమాసం వస్సం ఉపగచ్ఛథాతి యాచిత్వా విహారం కారాపేత్వా అదాసి. తేమాసమ్పి అన్తోగేహే నిమన్తేత్వా పిణ్డపాతేన భోజేసి.

ఏకం సమయం అరహన్తానం గన్ధమాదనపబ్బతే నన్దమూలగుహం వియ ఏకం గుహం మాపేత్వా దస్సేహీతి యాచి. తే చ అరహన్తా నన్దమూలగుహంవియ ఏకం గుహం ఇద్ధియా మాపేత్వా దస్సేసుం . రాజా చ తాయ గుహాయ సదిసం ఏకం గుహం కారాపేసి. నన్దమూలగుహాకారేన పన కతత్తా నన్దాతి నామమ్పి అకాసి. ఇచ్చేవం ఛత్తగుహిన్దస్స రఞ్ఞో కాలే గన్ధమాదనపబ్బతే నన్దమూలగుహాతో ఆగన్త్వా అరహన్తా సాసనం పతిట్ఠాపేసుం.

అరహన్తభావో చ నామేస యథాభూతం జానితుం దుక్కరో, అనుపసమ్పన్నానం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మదస్సనస్స పటిక్ఖిత్తత్తా, అరహత్తం వా పత్వాపి వాసనాయ అప్పజహితత్తా. అరహాపి హి సమానో అహం అరహాతి అనుపసమ్పన్నానం కథేతుం న వట్టతి, అరహత్తం పత్వాపి ఏకచ్చో వాసనం పజహితుం న సక్కా, పిలిన్దవచ్ఛత్థేరవత్థుచేత్థ ఞాపకం. ఏవం లోకే అరహన్త భావో జానితుం దుక్కరో. తేనేవ మహాకస్సపత్థేరస్స ఉపట్ఠాకో ఏకో భిక్ఖు అత్తనో ఉపజ్ఝాయస్స మహాకస్సపత్థేరస్స సన్తికే వసిత్వాపి తస్స అరహన్త భావం న జాని.

మహాకస్సపత్థేరఞ్హి ఏకేన సద్ధివిహారికేన సద్ధిం అరఞ్ఞవిహారతో గామం పిణ్డాయ చరన్తం అన్తరామగ్గే పత్తా దిపరిక్ఖారే గహేత్వా పచ్ఛా గచ్ఛన్తోయేవ ఏకోసద్ధి విహారికో ఏవమాహ,–లోకస్మిం భన్తే అరహా అరహాతి పాకటో, సుతమత్తోవాహం భవామి, న కదాచి దిట్ఠపుబ్బోతి. తం సుత్వా థేరో పచ్ఛా పరివత్తిత్వా ఓలోకేన్తో పరిక్ఖారే ఆవుసో గహేత్వా అరహన్తస్స పచ్ఛాగచ్ఛన్తోయేవ అరహన్తభావం న జానాతీతి ఆహాతి.

అరిమద్దననగరేపి సీలబుద్ధిపోల్లోఙ్కసుమేధత్థేరాదయోపి అరహన్తాయేవ అహేసుం. నరపతిరాజా హి ఖణిత్తి పాదపబ్బతం గన్త్వా పచ్ఛాగమనకాలే అన్తరామగ్గే ఏకిస్సా మాతికాయ మణోభాసం దిస్వా ఇధ పుఞ్ఞం కారేతుకామో సక్కో దస్సేతి మఞ్ఞేతి మనసికరిత్వా చేతియం కారాపేస్సామీతి తత్థ రట్ఠవాసీతి సమం భూమిభాగం కారాపేసి.

అథ ఏకో సీలబుద్ధి నామ థేరో ఏవమాహ,– పుఞ్ఞం మహారాజ కరిస్సమీతి ఇదం భూమిపరికమ్మం కారాపేసి, ఏవం కారాపేన్తస్స తే అపుఞ్ఞంయేవ భవతి, నోపుఞ్ఞన్తి వత్వా బహూ సత్తా మా కిలమన్తూతి మనసికత్వా రఞ్ఞో దణ్డకమ్మేన తజ్జనత్థాయ రఞ్ఞా దిన్నం పిణ్డపాతం నభుఞ్జి. రాజా చ సచే త్వం మయా దిన్నం పిణ్డపాతం అభుఞ్జితుకామో భవేయ్యాసి, మమ విజితే వసన్తోయేవ త్వం మమ పిణ్డపాతా న ముచ్చేయ్యాసి, రట్ఠవాసీహిపి దిన్నపిణ్డపాతో మయ్హమేవ సన్తకో, నను నామ మమ పిణ్డపాతంయేవ త్వం భుఞ్జసీతి ఆహ.

సీలబుద్ధిత్థేరోపి సచే అహం ఏవం భవేయ్యామి, సీహళదీపం గన్త్వా వసిస్సామీతి చిన్తేత్వా అరఞ్ఞే వసి.

అథ తమత్థం జానిత్వా నగరద్వారే ఆరక్ఖో ఏకో యక్ఖో రఞ్ఞో ఆగతకాలే అభిముఖం ఠితోవ భయానకరూపం నిసీది. అథ నానావిజ్జాకమ్మేహి అపనేన్తోపి న సక్కా అపనేతుం.

అథ రాజా నిమిత్తపాఠకే పక్కోసాపేత్వా పుచ్ఛి,-కేన కారణేన అయం యక్ఖో ఇధ నిసిన్నోతి. త్వం మహారాజ సీలబుద్ధిత్థేరం అగారవవసేన పుబ్బే కథేసి, యక్ఖాపి థేరే అతివియ పసన్నాతి అమ్హేహి సుతపుబ్బా, తం పటిచ్చ యక్ఖో భయానకరూపం దస్సేత్వా నిసిన్నో భవిస్సతీతి ఆహ.

రాజాపి అమచ్చే ఆణాపేసి థేరం పక్కోసథాతి. థేరో నాగచ్ఛి. సీహళదీపంయేవ గమిస్సామీతి ఆరభి. తమత్థం సుత్వా రాజా ఏకం చతురఙ్గపచ్చయం నామ అమచ్చం పక్కోసాపేత్వా త్వం గన్త్వా థేరం పక్కోసాహీతి పేసేసి. చతురఙ్గపచ్చయో చ ఛేకతాయ ఏకం సువణ్ణమయం బుద్ధప్పటిబిమ్బం నావాయ ఠపేత్వా మహాసముద్దతిత్థం అగమాసి. అథ థేరం సమ్పాపుణిత్వా ఇదాని ఇధ భగవా సమ్మాసమ్బుద్ధో అగమాసి, సీలబుద్ధిత్థేరో భగవతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స దస్సనత్థాయ ఆగచ్ఛతూతి దూతం పేసేసి. థేరోపి భగవతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స దస్సనత్థాయ ఆగచ్ఛతూతి వచనం పటిక్ఖిపితుం బుద్ధగారవవసేన అవిసహతాయ ఆగచ్ఛీతి.

పోరాణికానంవ థేరానం, బుద్ధే సగారవం ఇధ;
పణ్డితో గారవం బుద్ధే, కరే పసన్నచేతసాతి.

నావం అభిరూహిత్వా థేరో భగవతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స వన్దనామానపూజాసక్కారదీని అకాసి. థేరస్స ఏవం వన్దనామానపూజాసక్కారాదీని కరోన్తస్సేవ వేగేన నావం ఆనేత్వా గచ్ఛి. అథ చతురఙ్గపచ్చయో ఏవమాహ,– ఇదాని భన్తే తుమ్హాకం ఆచరియస్స సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సాసనం పగ్గణ్హితుం యుత్తోతి. రాజా చ అమచ్చేహి పరివారితో పచ్చుగ్గచ్ఛి. నావాయ థేరస్స హత్థే గహేత్వా రాజగేహం ఆనేసి. ద్వారం పత్తకాలే యక్ఖో పథవియం నిసీదిత్వా థేరం వన్ది.

రాజా రాజగేహం పత్వా థేరం నానాభోజనేహి భోజేసి. ఏవఞ్చ అవోచ,–అజ్జతగ్గే భన్తే త్వమసి మమాచరియో, భగవతోవ ఓవాదం సిరసా పటిగ్గహేత్వా అనువత్తిస్సామాతి అత్తనో పఞ్చపుత్తేపి థేరస్స అదాసి. తే చ పఞ్చకుమారా థేరేన సద్ధిం అనువత్తింసు. థేరో తే పక్కోసేత్వా విహారం అగమాసి. అన్తరామగ్గే కప్పియపథవియం పఞ్చ పరిమణ్డలాకారాని లిఖిత్వా తేసం రాజకుమారానం దస్సేత్వా నివత్తాపేసి. రాజకుమారా పటినివత్తిత్వా తం కారణం రఞ్ఞో ఆరోచేసుం. రాజా చ తుమ్హాకం పుఞ్ఞం కారాపనత్థాయ దస్సేతీతి వత్వా తులావసేన తేహి రాజకుమారేహి సువణ్ణం సమం కత్వా తేన సువణ్ణేన మూలం కత్వా భగవతో ధరమానకాలే పసేనదికోసలరఞ్ఞా కారాపితం చన్దనప్పటిబిమ్బంవియ విసుం విసుం పటిబిమ్బం కారాపేసి.

తేసం నిధానట్ఠానభూతాని పఞ్చ చేతియానిపి సక్కో కమ్మ విధాయకో హుత్వా పతిట్ఠాపేసి. ఏత్థ చ పుబ్బే రఞ్ఞా పసీదిత్వా థేరస్స రాజకుమారా దిన్నా, మూలం రతనత్తయస్స దత్వా పున రాజకుమారే భుజిస్సే కారేతుకామతాయ థేరో ఏవం సఞ్ఞం అదాసీతి దట్ఠబ్బం.

సో చ సీలబుద్ధిత్థేరో అరహన్తగణవంసోతి దట్ఠబ్బో.

అరిమద్దననగరేయేవ నరపతి రఞ్ఞో కాలే కస్సపో నామ థేరో దేసచారికం చరమానో పోల్లోజ్కనామకం దేసం, తదవసరి. అథ ద్వే మహల్లకపోల్లోజ్కా మనుస్సా థేరే అతిప్పసన్నతాయ ద్వే పుత్తే ఉపట్ఠాకత్థాయ నియ్యాదేసుం.

పోల్లోజ్కమనుస్సానం అతిప్పసన్నతం పటిచ్చ థేరోపి పోల్లోజ్కత్థేరోతి వోహారియతి. యదా చ పన సో థేరో సీహళదీపం గన్తుకామో అహోసి, తదా సక్కో దేవానమిన్దో బ్యగ్ఘరూపం మాపేత్వా పిట్ఠియా యావ మహాసముద్దతీరం ఆనేసి. మహాసముద్దతీరం పన పత్వా నావం అభిరూహిత్వా వాణిజేహి సద్ధిం తరి.

మహాసముద్దమజ్ఝే పన పత్వా సా నావా న గచ్ఛి, నిచ్చలావ అట్ఠాసి. అథ వాణిజా మన్తేసుం,-అమ్హాకం నావాయ అలక్ఖీ పాపజనో అత్థి మఞ్ఞేతి. ఏవం పన మన్తేత్వా సలాకాదానం అకంసు. యావ తతియమ్పి థేరస్సేవ హత్థే సలాకా పుబ్బే కతకమ్మవిపాకవసేన నిపతి. ఇదం పన థేరస్స పుబ్బే కతకమ్మం,-థేరో హి తతో అత్తభావతో సత్తమే భవే ఏకస్మిం గామే కులదారకో హుత్వా కీళనత్థాయ ఏకం సునఖం నదియం ఓతారేత్వా ఉదకే కీళమాపేసి. ఏవం కీళమన్తం సునఖం సయమేవ ఉరేన ఉగ్గహేత్వా తీరం ఆనేసీతి ఏవం పుబ్బే కతకమ్మవిపాకవసేన థేరస్సేవ హత్థే సలాకా నిపతి.

తదా వాణిజా ఉదకపిట్ఠే ఖిపింసు. అథ సక్కో దేవానమిన్దో కుమ్భీలరూపం మాపేత్వా పిట్ఠియం ఆరోపేత్వా ఆనేసి. థేరో యక్ఖదీపం పత్వా అన్ధచక్ఖుకానం యక్ఖానం మేత్తానుభావేన చక్ఖుం లభాపేసి. యక్ఖా చ థేరస్స గుణం ఞత్వా ద్వే యక్ఖభాతికే అదంసు. థేరో చ సీహళదీపం గన్త్వా మహాచేతియరూపం లోహపాసాదరూపం సరీరధాతుం మహాబోధిబీజాని చ ఆనేత్వా పచ్చాగమాసీతి.

సుమేధత్థేరో చ హలఙ్కస్స నామ నగరస్స దక్ఖిణదిసాభాగే ఝ్వత్తిపామే పురత్థిమాయ అనుదిసాయ దిన్ననామికే విహారే వసి. ఠానస్స పన నామవసేన థేరస్సోపి దిన్నవిహారో త్వేవ నామం అహోసి. సోపి థేరో పంసుకూలికో లజ్జీపేసలో సిక్ఖాకామో ఝానలాభీ అరహాయేవ. సో హి దేవసికం దేవసికం అట్ఠనవయోజనప్పమాణే పాదచేతియం గన్త్వా వన్ది. చేతియఙ్గణవత్తఞ్చ అకాసి. తతో ఆగన్త్వా ఝ్వత్తిగామే పిణ్డాయ చరి. ఇదం థేరస్స నిబద్ధవత్తం.

అపరానిపి వత్థూని బహూని సన్తి, సబ్బాని పన తాని విత్థారేత్వా వత్తబ్బానిపి గన్థపారవభయేన న వక్ఖామ. సబ్బానిపి హి వుచ్చమానాని అయం సాసనవంసప్పదీపికా అతిప్పపఞ్చా భవిస్సతి.

సమ్మాసమ్బుద్ధస్స హి పరినిబ్బానతో యావజ్జతనా థేరానం పరమ్పరవసేన సఙ్ఖిపిత్వా ఆనయనమేవేత్థ అధిప్పేతం. యథావుత్తాని పన వత్థూని అధునా అభిఞ్ఞాలాభీనం పుగ్గలానం అఖేత్తభావేన పసఙ్గఞాణప్పటిబాహణత్థం అరిమద్దననగరే చ బహూనం అభిఞ్ఞాలాభీనం పుగ్గలానం నివాసట్ఠానతా దస్సనత్థం వుత్తాని. వుత్తఞ్హేతం భిక్ఖునీఖన్ధకట్ఠకథాయం,–

పటిసమ్భిదాపత్తేహి వస్ససహస్సం సుక్ఖవిపస్సకేహి వస్ససహస్సం అనాగామీహి వస్ససహస్సం సకదాగామీహి వస్ససహస్సం సోతాపన్నేహి వస్ససహస్సన్తి ఏవం పఞ్చవస్ససహస్సాని పటివేధధమ్మో ఠస్సతీతి.

దీఘనికాయట్ఠకథాయం పన సంయుత్తనికాయట్ఠకథాయఞ్చ పటిసమ్భిదాపత్తేహి వస్ససహస్సం ఛళాభిఞ్ఞేహి వస్ససహస్సం తేవిజ్జేహి వస్ససహస్సం సుక్ఖవిపస్సకేహి వస్ససహస్సం పాతిమోక్ఖేన వస్ససహస్సన్తి వుత్తం.

అఙ్గుత్తరనికాయట్ఠకథాయం పన విభఙ్గకథాయఞ్చ బుద్ధానం పరినిబ్బానతో వస్ససహస్సమేవ పటిసమ్భిదా నిబ్బత్తేతుం సక్కోన్తి, తతో పరం ఛ అభిఞ్ఞా, తతోపి అసక్కోన్తా తిస్సో విజ్జా నిబ్బత్తింసు. గచ్ఛన్తే కాలే తాపి నిబ్బత్తేతుం అసక్కోన్తా సుక్ఖవిపస్సకా హోన్తి. ఏతేనేవ నయేన అనాగామినో సకదాగామినో సోతాపన్నాతి వుత్తం.

ఏవం నానానయేహి అట్ఠకథాయపి ఆగతత్తా అధునా లోకే అరియపుగ్గలా భవితుం న సక్కాతి న వత్తబ్బం. అరియానమేవ ఖేత్తస్స అధునాపి సమ్భవతో, సచే ఆరద్ధవిపస్సకో భవేయ్య సో అరహా భవితుం సక్కాయేవాతి నిట్ఠమేత్థావగన్తబ్బం. అట్ఠకథాసు పన నానాభాణకత్థేరానం నానావాదవసేన వుత్తన్తి దట్ఠబ్బం. ఏత్తకేనేవ పన నానాకారేన వాదో భిన్నోపి సాసనం భిజ్జతియేవ. సాసనస్స అభిన్నంయేవ హి ఏత్థ పమాణన్తి.

ఏవం మరమ్మమణ్డలే అరిమద్దననగరే అనేకేహి అరహన్తసతేహి సాసనం విజ్జోతతి. భగవతో పన పరినిబ్బానతో తింసాధికానం నవవస్ససతానం ఉపరి పరమ్మరట్ఠే సేఞిలఙ్కక్రోధనామేన రఞ్ఞా సమకాలవసేన సీహళదీపే రజ్జం పత్తస్స మహానామరఞ్ఞో కాలే బుద్ధఘోసబుద్ధదత్తత్థేరేహి పభుతి తేతేమహాథేరా తేతేగన్థే అకంసు.

తతో పచ్ఛా సతిసమాధిపఞ్ఞామన్దవసేన సుఖావబోధనత్థం టీకాయో అకంసు. అరిమద్దననగరే జినచక్కేసత్తనవుతాధికే ఛసతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తిణ్ణం పిటకానం మూలభూతేసు సద్దనయేసు సోతారానం ఛేకత్థాయ మహాసముద్దేవియ ఆనన్దో నామ మహామచ్ఛో తీసు పిటకేసు సాట్ఠకథేసు విలోలేత్వా అగ్గవంసో నామ థేరో సద్దనీతిప్పకరణం అకాసి. అరిమద్దననగరే హి ఉత్తరాజీవత్థేరాదీనం సీహళదీపం గమనతో పుబ్బేయేవ తయో మహాథేరా పరియత్తివిసారదా, మహాఅగ్గపణ్డితో, తస్స సద్ధివిహారికో దుతియఅగ్గపణ్డితో, తస్స భాగినేయ్యో తతియఅగ్గపణ్డితోతి. తతియఅగ్గపణ్డితో పన అగ్గవంసోతిపి వోహారియతి.

తస్మిఞ్చ కాలే అరిమద్దననగరవాసినో సద్దకోవిదా బహవో సన్తీతి యావ లఙ్కాదీపా కిత్తిఘోసో పత్థరి. తస్మా సీహళదీపికా సద్దకోవిదా వీమంసేతుకామా హుత్వా అరిమద్దననగరం ఆగమంసు. తదా అరిమద్దననగరవాసినో భిక్ఖూ సద్దనీతిప్పకరణం దస్సేసు.

సీహళదీపికా చ తం దిస్వా ఉపధారేన్తా సద్దవిసయే అయం గన్థోవియ సీహళదీపే గన్థో ఇత్థి, ఇమస్మిం పకరణే ఆగతవినిచ్ఛయమ్హి సకలం న జానిమ్హాతి నానాప్పకారేహి థోమేసున్తి యావజ్జభనా కథామగ్గో న ఉపచ్ఛిన్నోతి.

అరిమద్దననగరే సీహళదీపం గన్త్వా పచ్చాగతో ఛప్పదో నామ సద్ధమ్మజోతిపాలత్థేరో సద్దనయే ఛేకతాయ సుత్తనిద్దేసం అకాసి. పరమత్థధమ్మే చ ఛేకతాయ సఙ్ఖేపవణ్ణనం నామచారదీపకఞ్చ. వినయే ఛేకతాయ వినయగూళత్థదీపనిం సీమాలఙ్కారఞ్చ అకాసి. అత్తనా కథానం గన్థానం నిగమే సద్ధమ్మ జోతిపాలోతి మూలనామేన వుత్తం. కుసిమనగరే పన ఛప్పద గామే జాతత్తా రానస్స నామేన ఛప్పదోతి పాకటో.

కుఖననగరే పన ఛప్పదోతి వోహారితోపి ఏకో థేరో అత్థి. సో అలజ్జీ దుస్సీలో. ఏకచ్చే పన నామసామఞ్ఞలేసమత్తేన పత్తలబ్భం సీలవన్తం పేసలం సిక్ఖాకామం ఛప్పదత్థేరం అలజ్జిదుస్సీలభావేన ఉపవదన్తి, యథా నామ సామఞ్ఞలేసమత్తేన మల్లపుత్తం ఆయస్మన్తం దబ్బం అసమాచారేనాతి.

అరిమద్దననగరయేవ అలోఙ్గచఞ్ఞేసూనామకస్స రఞ్ఞో కాలే మహావిమలబుద్ధిత్థేరో చూళవిమలబుద్ధిత్థేరోతి ద్వే థేరా పరియత్తివిసారదా అహేసుం. తేసు మహావిమలబుద్ధిత్థేరో కచ్చాయనస్స సంవణ్ణనం న్యాసగన్థమకాసి.

కేచి పన సీహళదీపవాసీ విమలబుద్ధిత్థేరో తమకాసీతి వదన్తి. చూళవిమలబుద్ధిత్థేరో పన వుత్తోదయస్స పోరాణటీకమకాసి. ఛన్దోసారత్థవికాసినిం సద్ధమ్మఞాణత్థేరో అకాసి. వచనత్థజోతిం పన వేపుల్లత్థేరో అకాసి. న్యాసగన్థస్సపోరాణటీకం నరపతిరఞ్ఞో కాలే ఏకో అమచ్చో అకాసి.

సో హి రఞ్ఞో ఏకం ఓరోధం పటిచ్చ జాతం ఏకం ధీతరం దిస్వా వానరోవియ లేపే లగ్గితో తిస్సం పటిబన్ధచిత్తో హుత్వా లగ్గి. తమత్థం జానిత్వా రాజా ఏవమాహ,– సచే ఏతం ఇచ్ఛేయ్యాసి, ఏకం గన్థం పరిపుణ్ణవినిచ్ఛయం గూళత్థం కరోహి, సచే త్వం తాదిసం గన్థం కాతుం సక్కుణేయ్యాసి, ఏతం లభిస్ససీతి. అథ సో న్యాసస్స సంవణ్ణనం పోరాణటీకం అకాసి.

తతో పచ్ఛా హీనాయావత్తిత్వా ధీతరం దత్వా రజ్జగ్గాహమచ్చట్ఠానే ఠపేసి, యం మరమ్మవోహారేన సంప్యఙ్గఇతి వుచ్చతి. తేన పన కతత్తా సోపి గన్థో తం నామేన వుచ్చతి. కారికం తస్సా చ సంవణ్ణనం ఛత్తగుహిన్దస్స నామ రఞ్ఞో

కాలేధమ్మసేనాపతిత్థేరో అకాసి. తేన కిర కారపితే నన్దగుహాయ సమీపే నన్దవిహారే నిసీదిత్వా అకాసి.

తస్మిఞ్చకాలే గన్ధమాదనపబ్బతే నన్దమూలగుహాతో అరహన్తా ఆగన్త్వా తస్మిం విహారే వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. తేసం సమ్ముఖే కతత్తా తే చ గన్థా పణ్డితేహి సారతో పచ్చేతబ్బాతి ఆచరియా వదన్తి.

వాచ్చవాచకం పన ధమ్మదస్సీ నామ సామణేరో అకాసి.

సద్దత్థభేదచిన్తం పన అరిమద్దననగరసమీపే ఠితస్స ఖణిత్తిపాదపబ్బతస్స సమీపే ఏకస్మిం గామే వసన్తో సద్ధమ్మసిరి నామ థేరో అకాసి. సోయేవ థేరో బ్రహజం నామ వేదసత్థమ్పి మరమ్మభాసాయ పరివత్తేసి.

ఏకక్ఖరకోసం పన సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరో అకాసి. సో హి కలియుగే సత్తాసీతాధికే అట్ఠసతే సమ్పత్తే మిచ్ఛా దిట్ఠికానం జలుమసఞ్ఞితానం కులానం భయేన సకలేపి తమ్బదీపరట్ఠే సాసనోభాసో మిలాయతి. బహూనిపి పోత్థకాని అగ్గిభయేన నస్సేసుం.

తదా తం పవత్తిం పస్సిత్వా సచే పరియత్తిధమ్మో వినస్సెయ్య, పటిపత్తిధమ్మోపి నస్సిస్సతి, పటిపత్తిధమ్మే నస్సన్తే కుతో పటివేధధమ్మో భవిస్సతీతి సంవేగం అపజ్జిత్వా ఇమం గన్థం అకాసీతి తట్టికాయం వుత్తం.

ముఖమత్తసారం సాగరత్థేరో అకాసి.

కలియుగే ఏకాసీతాధికే పఞ్చసతే సమ్పత్తే ఏకం దహరపుత్తం కాలఙ్కతం పటిచ్చ సంవేగం ఆపజ్జిత్వా పచ్చేకబుద్ధత్తం పత్థయన్తస్స జేయ్యసిఙ్ఘనామకస్స రఞ్ఞో పుత్తో క్యచ్వానామకో రాజా రజ్జం కారేసి. ధమ్మరాజాతిపి నామలఞ్ఛం పటిగ్గణ్హి. తీసు పన పిటకేసు యథాభూతం విజానకతాయ మరమ్మవోహారేన క్యచ్వాతి వోహారియతి.

సో చ కిర రాజా పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అతిఛేకతాయ పిటకత్తయే సాకచ్ఛమత్తమ్పి కాతుం సమత్థో నామ నత్థీతి ఉగ్గహితతిపిటకో హుత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘమ్పి దివసే సత్తహి వారేహి గన్థం వాచేతి.

ఖణిత్తిపాదపబ్బతస్స సమీపేపి ఏకం తళాకం కారాపేత్వా తత్థ రాజాగారం కారాపేత్వా తత్థ నిసీదిత్వా గన్థం వాచేతి. సబ్బాని పన రాజూనం కిచ్చాని పుత్తస్సేవ ఉపరాజస్స నియ్యాదేసి. గన్థం ఉగ్గణ్హన్తానం ఓరోధానమత్థాయ సఙ్ఖేపతో సద్దబిన్దుం నామ పకరణం పరమత్థబిన్దుఞ్చ నామ పకరణం అకాసి. తస్స హి చిత్తం పరియత్తియంయేవ రమతి. అఞ్ఞం పన రాజకిచ్చం సుణితుమ్పి న ఇచ్ఛి. అనురుద్ధరాజా అనాగతే అహం రాజా భవేయ్యామి, తదాయేవ ఇమాని తాళిబీజాని ఉట్ఠహన్తూతి అధిట్ఠహిత్వా రోపేసి. తాని తస్స రఞ్ఞో కాలే ఉట్ఠహింసు. తేసేవ అనురుద్ధరాజాయేవాయన్తి రట్ఠవాసినో సఞ్జానింసు. సమ్ముతిరాజా హి అనురుద్ధరాజా క్యచ్వారాజాతి ఇమే తయో ఏకసన్తానాతి వదన్తి.

సో రాజా ఏకమ్పి చేతియం అకాసి, న తం నిట్ఠం అగమాసి, పరియత్తియంయేవ పరిచారకత్తాతి రాజవంసే ఆగతం. లోకసమ్ముతివసేన కక్ఖళదినే ఇట్ఠకాని కారాపేత్వా తస్మింయేవ దినే భూమిసమం కత్వా తస్మింయేవ దినే అఞ్ఞమ్పి సబ్బం కారాపేసి. తేన మరమ్మవోహారేన ప్రస్సదా చేతియన్తి యావజ్జభనా పాకటం.

తస్స రఞ్ఞో ఏకా ధీభా విభత్యత్థం నామ గన్థం అకాసీతి.

పుబ్బే కిర అరిమద్దననగరే ఉగ్గహధారణాదివసేన సాసనం అతివియ విరూళ్హమాపజ్జి. అరిమద్దననగరేయేవ హి ఏకో వుడ్ఢపబ్బజితో భిక్ఖు గన్థం లిఖితుం సిలాలేఖనదణ్డేన ఇచ్ఛన్తో రాజగేహం పావిసి. రాజా కేన ఆగతోసీతి పుచ్ఛి. గన్థం లిఖితుం సిలాలేఖనదణ్డేన ఇచ్ఛన్తో ఆగతో మ్హీతి. ఏవం మహల్లకో త్వం గన్థం మహుస్సాహేన పరియాపుణన్తోపి గన్థేసు ఛేకస్స ఓకాసం న పస్సామి, సచే హిముసలో అఙ్కురం ఉట్ఠాపేత్వా రూహేయ్య, ఏవం సతి త్వం గన్థేసు ఛేకతం ఆపజ్జేయ్యాసీతి ఆహ.

తతో పచ్ఛా విహారం గన్త్వా దేవసికం దేవసికం ఏకదన్తకట్ఠప్పమాణత్తం లేఖనం ఉగ్గహేత్వా కచ్చాయనఅభిధమ్మత్థసఙ్గహప్పకరణం ఆదిం కత్వా ఆచరియస్స సన్తికే ఉగ్గణ్హి. సో అచిరేనేవ గన్థేసు ఛేకతం పత్వా ముసలే జమ్బురుక్ఖఙ్కురం బన్ధిత్వా ఉస్సాపేత్వా రాజగేహం పావిసి.

అథ తం రాజా పుచ్ఛి,-కేనఆగతోసీతి. అయం మహారజ ముసలో అఙ్కురం ఉట్ఠాపేత్వా రూహతీతి ఆచిక్ఖితుం ఆగతోమ్హీతి వుత్తే రాజా ఏతస్స గన్థేసు ఛేకతం పత్తోమ్హీతి వుత్తం హోతీతి జానాసి. తం సచ్చం వా అలికం వాతి వీమంసనత్థాయ మహాథేరానం సన్తికం పహిణి. మహాథేరాపి గూళ్హట్ఠానం పుచ్ఛింసు. సోపి పుచ్ఛితం పుచ్ఛితం బ్యాకాసి.

అలథ సో భిక్ఖు మహాథేరే ఏవమాహ,-తుమ్హే భన్తే మం బహూ పుచ్ఛథ, అహమ్పి తుమ్హే పుచ్ఛితుం ఇచ్ఛామి, ఓకాసం దేథాతి యాచిత్వా అఞ్ఞసమానచేతసికన్తి ఏత్థ అఞ్ఞసద్దస్స అవధ్యాపేక్ఖత్తా అవధిపదం ఉద్ధరిత్వా దస్సేథాతి పుచ్ఛి. మహాథేరాపి పుబ్బే అమనసికతత్తా సీఘం విస్సజ్జితుం న సక్ఖింసు. రాజా తమత్థం సుత్వా తుట్ఠచిత్తో హుత్వా దిసా పామోక్ఖనమేన ఆచరియట్ఠానే ఠపేసి. సో పన భిక్ఖు అగన్థకారకోపి గన్థకారకోవియ పచ్ఛిమానం జనతానం దిన్నోపదేసవసేన ఉపకారం కత్వా సాసనే ఉప్పజ్జీతి. హోన్తి చేత్థ,–

అహం మహల్లకో హోమి, దుప్పఞ్ఞో పరియత్తికం;
ఉగ్గహం మహుస్సాహేన, న సక్ఖిస్సామి జానితుం.

ఏవఞ్చ నాతిమఞ్ఞేయ్య,
నాప్పోస్సుక్కతమాపజ్జే;
సద్ధమ్మే ఛేకకామోవ,
ఉస్సాహంవ కరే పోసో.

వుడ్ఢపబ్బజితో భిక్ఖు,
మహల్లకోపి దుప్పఞ్ఞో;
ఆపజ్జి ఛేకతం ధమ్మే,
తమపేక్ఖన్తు సోతారోతి.

పుబ్బే కిర అరిమద్దననగరే మాతుగామాపి గన్థం ఉగ్గణ్హింసు. యేభుయ్యేన ఉగ్గహధారణాదివసేన పరియత్తిసాసనం పగ్గహేసుం. మాతుగామా హి అఞ్ఞమఞ్ఞం పస్సన్తా తుమ్హే కిత్తకం గన్థం ఉగ్గణ్హథ, కిత్తకం గన్థం వాచుగ్గతం కరోథాతి పుచ్ఛి సున్తి.

ఏకో కిర మాతుగామో ఏకం మాతుగా,మం పుచ్ఛి,-త్వం ఇదాని కిత్తకం గన్థం వాచుగ్గతం కరోసీతి. అహం పన ఇదాని దహరపుత్తేహి బలిబోధత్తా బ్యాకులం పత్వా బహుం గన్థం వాచుగ్గతం కాతుం నసక్కా,సమన్తమహాపట్ఠానే పన కుసలత్తికమత్తంవ వాచుగ్గతం కరోమీతి ఆహాతి.

ఇదమ్పి అరిమద్దననగరవాసీనం మాతుగామానమ్పి పరియత్తుగ్గహణే ఏకం వత్థు,–

ఏకం కిర భిక్ఖుం పిణ్డాయ చరన్తం ఏకా ద్వాదసవస్సికా దహరిత్థీ పుచ్ఛి,-కిన్నామోసి త్వం భన్తేతి. ఖేమానామాహన్తి. కథఞ్హి భన్తే పుమావ సమానో ఇత్థిలిఙ్గేన నామం అకాసీతి ఆహ. అథ అన్తోగేహే నిసిన్నా మాతా సుత్వా ధీతరం ఆహ,-త్వం రాజాదిగణస్స లక్ఖణం న జానాసీతి. ఆమ జానామి, అయం పన ఖేమసద్దో న రాజాదిగణపక్ఖం భజతీతి. అథ మాతా ఏవమాహ,-అయం పన ఖేమసద్దో ఏకదేసేనేవ రాజాదిగణపక్ఖం భజతీతి.

అయం పనేత్థ ధీతు అధిప్పాయో,-న రాజాదిసద్దో కదాచి రాజోతి పచ్చత్తవచనవసేన ఓకారన్తో దిస్సతి వినా దేవరాజోతిఆదిసమాసవిసయం, ఖేమసద్దో పన కత్థచి ఖేమోతి చ ఖేమన్తి చ లిఙ్గన్తరవసేన రూపన్తరం దిస్సతి, తేనేవ ఖేమసద్దో న రాజాదిగణోతి వేదితబ్బోతి.

అయం పన మాతు అధిప్పాయో,-ఖేమసద్దో అభిధేయ్యలిఙ్గత్తా తిలిఙ్గికో,యదా పన సఞ్ఞాసద్దాధికారే పచ్చత్తవచనవసేన ఖేమాతి ఆకారన్తో దిస్సతి, తదా ఏకదేసేన ఖేమసద్దో రాజాదిగణపక్ఖం భజతీతి.

ఇదమ్పి ఏకం వత్థు,–

అరిమద్దననగరే కిర ఏకస్స కుటుమ్బికస్స ఏకో పుత్తో ద్వే ధీతరో అహేసుం. ఏకస్మిఞ్చ కాలే ఘమ్మాభిభూతత్తా గేహస్స ఉపరితలే నహాయిత్వా నిసీది. అథ ఏకా దాసీ గేహస్స హేట్ఠా ఠత్వా కిఞ్చి కమ్మం కరోన్తీ తస్స కుటుమ్బికస్స గుయ్హట్ఠానం ఓలోకేసి. తమత్థం జానిత్వా కుటుమ్బికో సాఖం ఓలోకేసీతి ఏకం వాక్యం బన్ధిత్వా పుత్తస్స దస్సేసి,ఇమస్స అత్థయోజనం కరోహీతి. అథ పుత్తో అత్థయోజనం అకాసి,-సాఖం రుక్ఖసాఖం ఓలేకేసి ఉదిక్ఖతీతి. అథ పచ్ఛా ఏకాయ ధీతుయా దస్సేసి, ఇమస్స అత్థయోజనం కరోహీతి. సాపి అత్థయోజనం అకాసి,- సా సునఖో ఖం ఆకాసం ఓలోకేసి ఉదిక్ఖతీతి. అథ పచ్ఛా ఏకాయ ధీతుయా దస్సేసి, ఇమస్స అత్థ యోజనం కరోహీతి. సాపి అత్థయోజనం అకాసి,-సా ఇత్థీ ఖం అఙ్గజాతం ఓలోకేసి ముఖం ఉద్ధం కత్వా ఓలోకేసీతి.

ఇదమ్పి ఏకం వత్థు,–

ఏకో కిర సామణేరో రతనపూరవాసీ అరిమద్దననగరే మాతుగామాపి సద్దనయేసు అతికోవిదాతి సుత్వా అహం తత్థ గన్త్వా జానిస్సామీతి అరిమద్దననగరం గతో. అథ అన్తరామగ్గే అరిమద్దననగరస్స సమీపే ఏకం దహరిత్థిం కప్పాసవత్థుం రక్ఖిత్వా నిసిన్నం పస్సి. అథ సామణేరో తస్సా సన్తికం మగ్గపుచ్ఛనత్థాయ గచ్ఛి. అథ దహరిత్థీ సామణేరం పుచ్ఛి,-కుతో ఆగతోసీతి.

సామణేరో ఆహ,-రతనపూరతో అహం ఆగచ్ఛతీతి. కుహిం గతోసీతి వుత్తే అరిమద్దననగరం గచ్ఛతీతి ఆహ. అథ దహరిత్థీ ఏవమాహ,-త్వం భన్తే సద్దయోగవినిచ్ఛయం అనుపధారేత్వా కథేసి, అమ్హాయోగట్ఠానే హి త్వం నామ యోగసద్దేన

యోజేత్వా కథేసి, నను పణ్డితానం వచనేన నామ పరిపుణ్ణత్థేన అవిరుద్ధసద్దనయేన పుణ్ణిన్దుసఙ్కాసేన భవితబ్బన్తి. అథ సామణేరో ఖేత్తవత్థూని రక్ఖన్తీ దుగ్గతా దహరిత్థీపి తావ సద్దనయకోవిదా హోతి, కిమఙ్గం పన భోగసమ్పన్నా మహల్లకిత్థియోతి లజ్జిత్వా తతోయేవ పటినివత్తిత్వా పచ్చాగమాసీతి.

ఇదం మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠే అరిమద్దననగరే థేరపరమ్పరవసేన సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఇదాని మరమ్మమణ్డలేయేవ జేయ్యవడ్ఢనరట్ఠే కేతుమతీనగరే సాసనవంసం వక్ఖామి.

కలియుగే హి ద్విసత్తతాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే జేయ్యవడ్ఢనరట్ఠే కేతుమతీనగరే మహాసిరిజేయ్యసూరో నామ రాజా రజ్జం కారేసి. ఏకం అతిఛేకం దేవనాగ నామకం ఏకం హత్థిం నిస్సాయ విజితం విత్థారమకాసి. తస్స పన రఞ్ఞో కాలే కలియుగే ద్వినవుతాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే మహాపరక్కమో నామ థేరో సీహళదీపతో నావాయ ఆగన్త్వా కేతుమతీనగరం సమ్పత్తో. రాజా చ ద్వారా వతీనగరస్స దక్ఖిణదిసాభాగే మహావిహారం కారాపేత్వా తస్స అదాసి నిచ్చభత్తమ్పి. తస్మిఞ్చ విహారే సీమం సమ్మన్నిత్వా తిస్సం సీమాయం తులావసేన అత్తనా సమం కత్వా లోహమయబుద్ధప్పటిబిమ్బం కారాపేసి. తఞ్చ బుద్ధప్పటిబిమ్బిం సమ్పత్తలఙ్కాదీపన్తి నామేన పాకటం అహోసి.

తస్స రఞ్ఞో కాలే సురామేరయసిక్ఖాపదం పటిచ్చ వివాదో అహోసి. కథం. బీజతో పట్ఠాయాతి సమ్భారే పటియా దేత్వా చాటియం పక్ఖిత్తకాలతో పట్ఠాయ తాలనాలికేరాదీనం పుప్ఫరసో పుప్ఫతో గలితాభినవకాలతో పట్ఠాయ చ న పాతబ్బోతి కఙ్ఖావితరణీటీకాదీసు వుత్తవచనే అధిప్పాయం విపల్లాసతో గహేత్వా తాలనాలికేరాదీనం రసో గలితాభినవతో పట్ఠాయ పివితుం న వట్టతీతి ఏకచ్చే వదన్తి. ఏకచ్చే పన ఏవం వదన్తి,–తాలనాలికేరాదీనం రసో గలితాభినవకాలే పివితుం వట్టతీతి.

తత్థ పుబ్బపక్ఖే ఆచరియానం అయమధిప్పాయో,–

బీజతో పట్ఠాయాతి ఏత్థ సమ్భారే పటియాదేత్వా చాటియం పక్ఖిత్తకాలతో పట్ఠాయ న పాతబ్బో. తాలనాలికేరాదీనం పుప్ఫరసో చ గలితాభినవకాలతోయేవ న పాతబ్బోతి.

అయం పన అపరపక్ఖే ఆచరియానమధిప్పాయో,–

బీజతో పట్ఠాయాతి ఏత్థ సమ్భారే పటియాదేత్వా చాటియం పక్ఖిత్తకాలతో పట్ఠాయ న పాతబ్బో. తాలనాలికేరాదీనం సమ్భారేహి పటియాదితో పుప్ఫరసో పుప్ఫతో గలితాభినవకాలతో న పాతబ్బోతి.

ఏవం తాలనాలికేరాదీనం రసో గలితాభినవకాలతో పట్ఠాయ పాతుం వట్టతి న వట్టతీతి వివాదం కరోన్తానం మజ్ఝే నిసీదిత్వా సమ్పత్తలఙ్కో మహాపరక్కమత్థేరో తాదిసో పివితుం వట్టతీతి వినిచ్ఛిన్ది, సురావినిచ్ఛయఞ్చ నామ గన్థం అకాసి . ఏవం కేతుమతీనగరం మాపేన్తం మహాసిరిజేయ్యసూరం నామ రాజానం నిస్సాయ కేతుమతియం సాసనం పతిట్ఠహి.

ఇదం మరమ్మమణ్డలేయేవ కేతుమతీనగరే

సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఇదాని మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠేయేవ ఖన్ధపురసాసనవంసం వక్ఖామి.

కలియుగే హి చతుసట్ఠాధికే ఛవస్ససతే తయో భాతికా కిత్తితరనామకం రాజానం రజ్జతో చావేత్వా ఖన్ధపురనగరే రజ్జం కారేసుం. తదా కిత్తితరనామకస్స రఞ్ఞో ఏకో పుత్తో చీనరట్ఠిన్దరాజానం యాచిత్వా బహూహి సేనఙ్గేహి ఖన్ధపురనగరం సమ్పరివారేత్వా అట్ఠాసి. అథ తీసు పిటకేసు ఛేకం ఏకం మహాథేరం పక్కోసేత్వా మన్తేసుం. థేరో ఏవమాహ,– జనపదాయత్తమిదం కమ్మం సమణానం న కప్పతి విచారేతుం, అహమ్పి సమణో, నాటకేహి పన సద్ధిం మన్తేథాతి. అథ నాటకే పక్కోసేత్వా మన్తేసుం. నాటకాపి సచే కారణం నత్థి, ఏవం సతి ఫలం న భవేయ్య, సచే పూతి నత్థి, మక్ఖికా న సన్నిపతేయ్యున్తి గీతం గాయిత్వా ఉదకే కీళన్తి.

అథ తేచ తయో భాతికా తం సుత్వా కిత్తితరనామకం రాజానం బన్ధనాగారతో గహేత్వా మారేత్వా ఇదాని యం రజ్జే ఠపయిస్సామాతి చిన్తేత్వా తుమ్హే గచ్ఛథ, అయం తస్స సీసో, ఇదాని ఏస పరలోకం గతోతి సీసం దస్సేసుం. అథ చీనరట్ఠసేనాయోపి ఇదాని రాజవంసికో నత్థి, తే నహి యుజ్ఝితుం న ఇచ్ఛామ, యం రజ్జే ఠపయిస్సామాతి కత్వా మయం ఆగతా, ఇదాని నో నత్థీతి వత్వా నివత్తేత్వా అగమంసు.

సో చ థేరో నాటకేహి సద్ధిం మన్తేథాతి ఏత్తకమేవ వుత్తత్తా భిక్ఖుభావతో న మోచేతీతి దట్ఠబ్బం. వుత్తఞ్హేతం,–

> పరియాయోచ ఆణత్తి, తతియే దుతియే పన;
> ఆణత్తియేవ సేసేసు, ద్వయమేతం న లబ్భతీతి.

తస్మిం పన ఖన్ధపురే అరిమద్దననగరే అరహన్తగణవంసికా ఛప్పదగణవంసికా ఆనన్ద గణవంసికా చ థేరా బహవో వసన్తి. తేహి పన కతగన్థో నామ కోచి నత్థీతి.

ఇదం ఖన్ధపురే సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఇదాని మరమ్మమణ్డలే తమ్బదీపరట్ఠేయేవ విజయపురే సాసనవంసం వక్ఖామి.

కలియుగే హి చతుసత్తతాధికే ఛవస్ససతే సీహసూరో నామ రాజా విజయపురం మాపేసి. తతో పచ్ఛా ద్వీసు సంవచ్ఛరేసు అతిక్కన్తేసు చమునదియం మతసేతిభం ఏకం లభిత్వా ఏకసేతిభిన్నోతి తస్స నామం పాకటం అహోసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే విజయపురే సీలవన్తా లజ్జీపేసలా భిక్ఖూ బహవో నత్థి. అరిమద్దననగరతో అనురుద్ధరాజకాలే రాజభయేన నిలీయిత్వా అవసేసా సమణకుత్తకాయేవ బహవో అత్థి. పచ్ఛా చూళఅరహన్తత్థేరదిబ్బచక్ఖుత్థేరానం ఆగతకాలేయేవ లజ్జీపేసలా భిక్ఖూ బలవన్తా హుత్వా గణం వడ్ఢాపేసుం. రాజా చ దిబ్బచక్ఖుత్థేరం అన్తేపురం పవేసేత్వా దేవసికం పిణ్డపాతేన భోజేసి. అనురుద్ధరఞ్ఞా తమ్బులమఞ్జూసాయం ఠపేత్వా పూజితా సత్త ధాతుయో లభిత్వా తాసం పఞ్చధాతుయో చఙ్ఖిఙ్గచేతియే నిధానం అకాసి. అవసేసా పన ద్వే ధాతుయో పుఞ్ఞస్స నామ అమచ్చస్స పూజనత్థాయ నియ్యాదేసి. సోచ అమచ్చో జేయ్యపురే పుఞ్ఞచేతియే నిధానం అకాసి.

తదా చ కిర సమణకుత్తకా గహట్ఠావియ రాజరాజమహామత్తానం సన్తికే ఉపట్ఠానం అకంసు. కలియుగే చతుఅసీతాధికే ఛవస్ససతే సమ్పత్తే సీహసూరరఞ్ఞో జేట్ఠ పుత్తో ఉజనో నామ రాజా రజ్జం కారేసి. సో పన అవపబ్బా నామకే దేసే

చమ్పకకట్ఠమయే సత్తవిహారే కారాపేసి. ద్వి వస్సాధికే సత్తవస్ససతే కాలే తే విహారా నిట్ఠం అగమంసు.

తేసు విహారేసు చమ్పకం నామ పధానవిహారం అమచ్చపుత్తస్స సుధమ్మమహాసామిత్థేరస్స అదాసి. సో పన థేరో అరిమద్దననగరే అరహన్తత్థేరస్స వంసికోతి దట్ఠబ్బో.

వేళువనం నామ పరివారవిహారం పన ఆభిధమ్మికస్స ఞాణధజస్స నామ థేరస్స అదాసి. సోపి అరహన్తత్థేరస్స వంసికో.

జేతవనం నామ పరివారవిహారం పన సకలవినయపిటకం వాచుగ్గతం కరోన్తస్స గుణారామత్థేరస్స అదాసి. సో పన థేరో అరిమద్దననగరేయేవ ఆనన్దత్థేరస్స వంసికో.

కులవిహారం నామ పరివారవిహారం ఆదిచ్చరంసినో నామ థేరస్స అదాసి. సోపి ఆనన్దత్థేరస్స వంసికోయేవ.

సువణ్ణవిహారం నామ పరివారవిహారం సుధమ్మాలఙ్కారస్స నామ థేరస్స అదాసి. సోపి ఆనన్దత్థేరవంసికోయేవ.

నీచగేహం నామ పరివారవిహారం వరపత్తస్స నామ థేరస్స అదాసి. సో పన సుధమ్మమహాసామిత్థేరస్స అన్తేవాసికో.

దక్ఖిణకోటిం నామ పరివారవిహారం సిరిపుఞ్ఞవాసినో నామ థేరస్స అదాసి. సోపి సుధమ్మమహాసామిత్థేరస్స అన్తేవాసికోతి.

తేసం విహారానం ఏసన్నట్ఠానే రాజా సయమేవ హత్థేన గహేత్వా మహాబోధిరుక్ఖం రోపేసి. తేసం విహారానం పటిజగ్గనత్థాయ బహూనిపి ఖేత్తవత్థూని అదాసి ఆరామగోపక కులాని చ.

తేసం పన థేరానం సుధమ్మపురారిమద్దనపురభిక్ఖువంసికత్తాలజ్జిపేసలతా విఞ్ఞాతబ్బా. తేనేవ విజయపురే సాసనం అతివియ పరిసుద్ధం అహోసీతి దట్ఠబ్బం.

తేసమ్పి సిస్సపరమ్పరా అనేకసహస్సప్పమాణా అహేసుం. ఏవం లజ్జీపేసలానంయో భిక్ఖూనం సన్తికా కేచి సద్ధివిహారికా కీటాగిరిమ్హి అస్సజిపునబ్బసుకావియ అలజ్జీ దుస్సీలా ఉప్పజ్జింసు, సేయ్యథాపి నామ మధురమ్బరుక్ఖతో అమ్బిలఫలన్తి. తే పన బహుఅనాచారం చరింసుయేవ. ఇదం పన తేసం మూలఉప్పత్తి దస్సనం.

రాజా హి తదా తేసం విహారానం పటిజగ్గనత్థాయ బహూని ఖేత్తవత్థూని అదాసి. తేసు ఖేత్తవత్థూసు బలివిచారణత్థాయ సుధమ్మమహాసామిత్థేరో ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఆరక్ఖణట్ఠానే ఠపేసి. ఆరక్ఖణభిక్ఖూ పన ధమ్మానులోమవసేన కస్సకానం ఓవాదాపేసి, ఖేత్తవత్థుసామిభాగమ్పి పటిగ్గణ్హాపేసి. తస్మిఞ్చ కాలే ఖేత్తవత్థూని పటిచ్చ భిక్ఖూ వివాదం అకంసు. అథ తం వివాదం సుత్వా సాసనధరత్థేరో చ ద్వే పరక్కమత్థేరా చ తతో నిక్ఖమింసు. నిక్ఖమిత్వా సాసనధరత్థేరో ఖణిత్తి పాదపబ్బతే నిసీది. ద్వే పరక్కమత్థేరా చ చఙ్గకిఙ్గపబ్బతకన్దరే నిసీదింసు. తేసఞ్హి నివాసట్ఠానత్తా యావజ్జతనా తం ఠానం పరక్కమట్ఠానన్తి పాకటం అహోసి. తే పన థేరా ఏకచారాతి వోహారింసు. అవసేసా పన భిక్ఖూ గామవాసీబహుచారాతి వోహారింసు. తతో పట్ఠాయ అరఞ్ఞవాసీగామవాసీవసేన విసుం గణా హోన్తి. విహారస్స నిన్నానం ఖేత్తవత్థూనం బలిప్పటిగ్గాహకభిక్ఖూనమ్పి సఙ్ఘజాతిసమఞ్ఞా అహోసి.

కలియుగే చతువస్సాధికే సత్తసతే ఉజనస్స రఞ్ఞో ధరమానస్సేవ కనిట్ఠభాతికో క్యేచ్వా నామ రాజా కుమారో రజ్జం గణ్హి.

అయం పన తస్స అట్ఠుప్పత్తి,– ఉజనో నామ రాజా త్వం సముద్దమజ్ఝం నామ గామం గన్త్వా తత్థ నిసీదిత్వా తత్రుప్పాదబలిం భుఞ్జాహీతి నియ్యాదేసి. సో పన రాజకుమారో లుద్దకమ్మేసుయేవ అభిరమ్మణసీలో. ఏకస్మిం సమయే పిగవం గన్త్వా పచ్చాగతకాలే రత్తియం సుపినం పస్సి,– సక్కో దేవానమిన్దో ఆగన్త్వా ఉపోసథసీలం సమాదియాహి, ఏవం సతి అచిరేనేవ సేతిభే లభిస్ససతీతి వత్వా తావతింసభవనం పున గతోతి.

సోచ రాజకుమారో తతో పట్ఠాయ ఉపోసథసీలం సమాదియి. పచ్ఛా కాలేపి అత్తనో హత్థే గుథేన కిలిన్నం భవతీతి పున సుపినం పస్సి. సో అచిరేనేవ పఞ్చ సేతిభే లభి. అథ ఏకో అమచ్చో గన్త్వా రఞ్ఞో తమత్థం ఆరోచేసి. రాజా తుట్ఠచిత్తో హుత్వా మమ కిర భోన్తో కనిట్ఠభాతికో పఞ్చ సేతిభే లభీతి రాజపురిసానం మజ్ఝే సంవణ్ణేసి. అమచ్చో పున రాజకుమారస్స సన్తికం గన్త్వా తమత్థం ఆరోచేసి. రాజకుమారోపి మమ భాతికో రాజా అకథితపుబ్బం వాచాపేయ్యం వదతీతి ఆరాధయిత్వా పున గన్త్వా తమత్థం రఞ్ఞో ఆరోచాపేసి. రాజాపి తథేవ వదతీతి. తం సుత్వా రాజకుమారో భియ్యోసో పసీది.

కస్మా పన ఉజనో రాజా కిత్తితరం నామ రాజకుమారం కనిట్ఠవోహారేన న వదతీతి. ఏకసేతిభిన్దో హి రాజా అపరస్స రఞ్ఞో దేవిం గబ్భినిం ఆనేత్వా అగ్గమహేసిట్ఠానే ఠపేసి, ఠపేత్వా అచిరేనేవ ఉజనం విజాయి, తేనేవ న ఉజనో ఏకసేతిభిన్దస్స పుత్తో, కిత్తితరో నామ రాజకుమారోయేవ ఏకసేతిభిన్దస్స పుత్తో, తస్మా తం కారణం పటిచ్చ సో తం కనిట్ఠవోహారేన న వదతీతి.

కనిట్ఠో పఞ్చసేతిభే లభతీతి సుత్వా రాజా భాయిత్వా కనిట్ఠస్స రజ్జం ఉపనియ్యాదేసి. రాజా రాజగేహస్స పచ్ఛిమద్వారేన నిక్ఖమి. కనిట్ఠో పురిమద్వారేన పావిసి. పఞ్చన్నం పన సేతిభానం లద్ధత్తా పఞ్చసేతిభిన్దోతి పాకటో. మూలనామం పనస్స సీహసూరోతి దట్ఠబ్బం. తస్స రఞ్ఞో కాలే బహూ అలజ్జినో గామసామన్త విహారే వసిత్వా అనేకవిధం అనాచారం చరింసు. సుధమ్మపురఅరిమద్దనపురతో పరమ్పరవసేన ఆగతా భిక్ఖూపి బహూ లజ్జినో సిక్ఖాకామా సన్తి.

అథ తస్స రఞ్ఞో భత్తం పరిభుఞ్జనకాలే ఏకో సమణకుత్తకో అట్ఠ పరిక్ఖారే గహేత్వా ఆగన్త్వా రఞ్ఞో సమ్ముఖే అట్ఠాసి. కిమత్థాయ ఆగతోసీతి పుచ్ఛితే పిణ్డపాతత్థాయ ఆగతోమ్హీతి ఆహ. అథ రాజా సయం భుఞ్జిస్సామీతి ఆరభిత్వాపి అతిప్పసన్నతాయ పన సువణ్ణపాతియా పటియాదితం సకలమ్పి భత్తం అదాసి. అథ రాజా ఏవం చిన్తేసి,– అయం భిక్ఖు పిణ్డపాతత్థాయ ఉపమజ్ఝన్తి కయేవ ఆగన్త్వా అట్ఠాసి, న సో పుథుజ్జనభిక్ఖు, అథ ఖో అభిఞ్ఞాలాభీ అరహా భవేయ్య, మమ పుఞ్ఞత్థాయ ఆగతో భవేయ్య మం అనుకమ్పం ఉపాదాయాతి.

ఏవం పన చిన్తేత్వా ఏకం రాజపురిసం ఆణాపేసి తస్స పచ్ఛా అనుగన్త్వా ఓలోకేతుం. సో పన సమణకుత్తకో సయం అలజ్జిభూతత్తావ అత్తనో భరియా పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తం గణ్హి. తం దిస్వా రాజపురిసో రఞ్ఞో సన్తికం గన్త్వా పఠమమేవ ఏవం చిన్తేసి,– సచే యథాభూతం ఆరోచేయ్యం, రఞ్ఞో పసాదో వినస్సేయ్య, ఏవం పన అనారోచేత్వా యథా రఞ్ఞో పస్సాదో భియ్యోసోమత్తాయ భవేయ్య, మయ్హమ్పి లాభో ఉప్పజ్జేయ్య, సమణకుత్తకోపి రాజపరాధతో విముచ్చేయ్య, ఏవం ఆరోచేస్సామీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా అహం మహారాజ తం అనుగన్త్వా ఓలోకేసి, అథ మమ ఏవం ఓలోకేన్తస్సేవ అన్తరధాయీతి ఆరోచేసి. రాజా భియ్యోసోమత్తాయ పసీదిత్వా హత్థం పసారేత్వా యథాహం మఞ్ఞామి, తథా అవిరజ్ఝనమేవతన్తి తిక్ఖత్తుం వాచం నిచ్ఛారేసి, రాజపురిసస్స చ దాతబ్బం అదాసి.

తస్మింయేవ దివసే ఏకో అమచ్చో రఞ్ఞో పణ్ణాకారత్థాయ వేలాహకం నామ ఏకం తురఙ్గమం అదాసి. అథ రాజా మమ పుఞ్ఞానుభావేన ఏస లద్ధోతి సమ్పహంసి. తం పన తురఙ్గమం ఆరోహిత్వా ఏకం హత్థారోహం పాజాపేసి. అథ మహాజనస్స ఓలోకేన్తస్స హత్థారోహస్స సీసవేట్ఠనదుస్సంయేవ పస్సిత్వా ఆకాసే పక్ఖన్దో బకోవియ పఞ్ఞాయతి. సో పన తురఙ్గమో పాతోవ విజయపురతో గచ్ఛన్తో పబ్బతబ్భన్తరనగరం సాయన్హసమయే పాపుణి. అబ్బ విజబ్బనఅస్సోతిపి నామం అకాసి.

ఇచ్ఛేవం సమణకుత్తికా దారమ్పి పోసేసుం, పగేవ ఇతరం అనాచారం. తేనేవ తే సమణకుత్తికా రఞ్ఞో మల్లరఙ్గమ్పి పవిసిత్వా మల్లం యుజ్ఝేసుం. తేసు పన సమణకుత్తకేసు ఓవిచఙ్గాఖుంసఙ్ఘజో నామ సమణకుత్తకో మల్లకమ్మే అతివియ ఛేకో అధికో. సో కిర సంవచ్ఛరే సంవచ్ఛరే రఞ్ఞో మల్లరఙ్గే జయిత్వా పన్నరస వా వీసతి వా అస్సే పటిలభీతి.

రతనపూరనగరే మల్లకమ్మే అతిఛేకో అధికో ఏకో కమ్బోజకులో అత్థి. సో రతనపూరనగరే జేయ్యపురనగర చ అత్తనా సమథామం మల్లపురిసం అసభిత్వా విజయ పురం ఆగన్త్వా చమ్పకవిహారస్స ద్వారసమీపే మల్లసభామణ్డపే పవిసిత్వా మల్లకమ్మం కాతుం ఇచ్ఛామీతి రఞ్ఞో ఆరోచేసి. అథ రాజా తం సఙ్ఘజం ఆమన్తేత్వా ఏవమాహ,- ఇదాని భో త్వం ఇమినా సద్ధిం మల్లయుద్ధం కాతుం సక్ఖిస్ససీతి. ఆమమహారాజ పుబ్బే అహం దహరే హుత్వా కీళనత్థాయయేవ మల్లకమ్మం అకాసిం, ఇదాని పన ఏకూనసత్తతివస్సో అహం ఇతో పచ్ఛా మల్లయుద్ధం కాతుం సక్ఖిస్సామి వా మా వాతి న జానామి, ఇదాని పరపక్ఖం మల్లపురిసం మల్లకమ్మేన మారేస్సామీతి వదతి.

అథ రాజానం మల్లకమ్మం నామ కీళనత్థాయయేవ భవతి, మా మారేతుం ఉస్సాహం కరోహీతి వత్వా అఞ్ఞమఞ్ఞం మల్లయుద్ధం కారాపేసి . సపరిసస్స రఞ్ఞో ఓలోకేన్తస్సేవ తే మల్లాకారేన నచ్చిత్వా అఞ్ఞమఞ్ఞం సమీపం ఉపగచ్ఛింసు. అథ సఙ్ఘజో మల్లో కమ్బోజమల్లస్స పాదేన పహరణాకారం దస్సేత్వా దక్ఖిణహత్థముట్ఠినా కపాలే పహారం అదాసి. అథ కమ్బోజమల్లస్స ముఖం పచ్ఛతో అహోసి. తదా సపరిసో రాజా ఈదిసా పన విముఖతో మరణమేవ సేయ్యో ఇదాని పన ఇమం పస్సితుం న విసహామీతి వదతి. పున సఙ్ఘజో వామహత్థ ముట్ఠినా పహారం అదాసి. అథ కమ్బోజమల్లస్స ముఖం పరివట్టేత్వా యథా పుబ్బే, తథా పతిట్ఠాసి.

తస్మిఞ్చ కాలే సపరిసో ఖత్తియో తం అచ్ఛరియం దిస్వా ద్వే అస్సే తింసమత్తాని వత్థాని సతకహాపణఞ్చ అదాసీతి. ఇదఞ్చ వచనం పోరాణపోత్థకేసు ఆగతత్తా సాధుజనానఞ్చ సంవేజనియట్ఠానత్తా వుత్తం. రపేత్వా హి సంవేగలాభం నత్థి అఞ్ఞం కిఞ్చి పయోజనన్తి.

కలియుగే తేరసాధికే సత్తవస్ససతే విజయపురేయేవ తస్స పుత్తో కిత్తితరనామకో రాజా రజ్జం కారేసి. వితరా సదిసనామవసేనేవ సీహసూరోతి నామం పటిగ్గణ్హి. పితు రఞ్ఞో కాలే లద్ధేసు పఞ్చసు సేతిభేసు చతున్నంయేవ అవసేసత్తా చతుసేతిభిన్దోతి నామం పాకటం. తేనే వాహ అభిధానప్పదీపికాటీకాయం చతుసేతిభిన్దోతి. తస్స రఞ్ఞో కాలే చతురఙ్గబలో నామ మహాఅమచ్చో గన్థకోవిదో అభిధానప్పదీపికాసం వణ్ణనం అకాసి. సో పన సకలబ్యాకరణవనాసఙ్గఞాణాచారీ అహోసి.

ఏకస్మిఞ్చ సమయే రాజా ఏకం మహన్తం విహారం కారాపేత్వా అసుకరఞ్ఞా అయం విహారో కారాపితో, ఇమస్మిం విహారే సీలవన్తాయేవ నిసీదన్తూతి కోలాహలం ఉప్పాదేసి. అథ సాచఞ్ఞినామగామవాసీ ఏకో థేరో ఆగన్త్వా నిసీది.

అయం పన తస్స థేరస్స అట్ఠుప్పత్తి,–

సాచణ్ణిగామే కిర ఏకో గహపతి అత్తనో పుత్తం సిప్పుగ్గహణత్థాయ విహారే ఏకస్స భిక్ఖుస్స సన్తికే నియ్యాదేసి. పుత్తస్స పన విహారం అగన్తుకామస్స తజ్జనత్థాయ సకణ్టకగచ్ఛస్స ఉపరి ఖిపతి. సో చ దహరో నిక్ఖమిత్వా గేహం అనాగత్వా విహారేయేవ నిసీది. మాతాపితూనం సన్తికం అనాగన్త్వా థోకం థోకం దూరం గన్త్వా సామణేర భూమితో ఉపసమ్పదభూమిం పత్వా అరిమద్దననగరం గచ్ఛి. అతిపఞ్ఞవన్తతాయ పన పత్తప్పత్తట్ఠానే మహాథేరో సఙ్గణ్హింసు. తేనేవేస సకలమరమ్మరట్ఠే పాకటో అహోసి. అథ మాతాపితరో పుత్తస్స ఆగమనం అపేక్ఖిత్వాయేవ నిసీదింసు. తమత్థం పన సుత్వా ఏస అమ్హాకం పుత్తో భవిస్సతి వా నో వాతి వీమంసితుకామో పితా అనుగచ్ఛి. అరిమద్దననగరే తం సమ్పాపుణిత్వా ఉపట్ఠపేత్వా నిసీది. సోపి భిక్ఖు యథాఉపట్ఠానేనేవ సన్తప్పేత్వా గన్థం ఉగ్గణ్హి. అపరస్మిం పన కాలేసో భిక్ఖు అజ్జ సూపో అప్పలోణోతిఆదినా పునప్పునం భణతి.

అథ పితా ఏవమాహ,- న పుబ్బే పియపుత్తక తయా ఈదిసం వచనం కథితం, ఇదాని పన త్వం అభిణ్హం ఈదిసం వచనం ఛణసి, కారణమేత్థ కిన్తి పుచ్ఛి. పుబ్బే గన్థేసు ఛేకత్తం అప్పత్వా గన్థేసు ఛేకత్థం బ్యాపన్నచిత్తతాయ న వుత్తం, ఇదాని పన మయా ఇచ్ఛితో అత్థో మత్థకం పత్తో, తస్మా కాయబలపరిగ్గహణత్థాయ మయా ఈదిసం వచనం వుత్తన్తి వదతి. తం వచనం సుత్వా పితా మాతుయా సన్తికం గమనత్థాయ ఓకాసం యాచిత్వా పితరా సద్ధిం సకట్ఠానం ఆగచ్ఛన్తో విజయపురం చేతియవన్దనత్థాయ పావిసి.

తదా రఞ్ఞా వుత్తవచనం సుత్వా తస్మిం విహారే అరుహిత్వా నిసీది . ఆరక్ఖపురిసా చ తం భిక్ఖుం విహారే నిసిన్నం దిస్వా తమత్థం రఞ్ఞో ఆరోచేసుం. రాజా చ చతురఙ్గబలం అమచ్చం ఆణాపేసి,-గన్త్వా తస్స భిక్ఖుస్స ఞాణథామం ఉపధారేహీతి. చతురఙ్గబలో చ గన్త్వా తం భిక్ఖుం గూళ్హగూళ్హట్ఠానం పుచ్ఛి. సోపి పుచ్ఛితం పుచ్ఛితం విస్సజ్జేసి. చతురఙ్గబలో చ తమత్థం రఞ్ఞో ఆరోచేసి. రాజా తుట్ఠచిత్తో హుత్వా తం విహారం తస్స భిక్ఖుస్స అదాసి. తస్స పన భిక్ఖుస్స దహరకాలే సకణ్టకగచ్ఛే పితునో ఖిపనం పటిచ్చ కణ్డకఖిపత్థేరోతి సమఞ్ఞా అహోసి, మూలనామం పనస్స నాగితోతి. సోతస్మిం విహారే నిసీదిత్వా సద్దసారత్థజాలినిం నామ గన్థం అకాసి. తస్స కిర థేరస్స కాలే తస్మిం నగరే ఆరద్ధ విపస్సనాధురా మహల్లకా భిక్ఖూ సహస్సమత్తా అహేసుం. ఆరద్ధగన్థధురా పన దహరభిక్ఖూ గణనపథం వీతివత్తా.

తస్స పన పితరమ్పి సేట్ఠిట్ఠానే ఠపేసి. తేనేవ తం గామం సేట్ఠిగామోతి నామేన వోహరింసు.

కచ్చాయనవణ్ణనం పన విజయపురేయేవ అభయగిరిపబ్బతే నిసిన్నో మహావిజితావీ నామ థేరో అకాసి. వాచకోపదేసమ్పి సోయేవ అకాసి. సద్దవుత్తిం పన సద్ధమ్మగురుత్థేరో అకాసి.

ఇచ్చేవం విజయపురే అనేకేహి గన్థకారేహి సాసనం విపులం అహోసి.

కలియుగే పన పఞ్చాసీతాధికే ఛవస్ససతే సమ్పత్తే అసఙ్ఖయాచోయోన్నామకో రాజా జేయ్యపురనగరం మాపేత్వా తత్థ రజ్జం కారేసి. తత్థ పన రాజూనం కాలే థేరేహి కతగన్థో నామ నత్థి.

కలియుగే ఛబ్బిసాధికే సత్తవస్ససతే వేసాఖమాసే జేయ్యపురనగరం వినస్సి. తస్మింయేవ సంవచ్ఛరే జేట్ఠమాసే విజయపురం వినస్సి. తస్మింయేవ సంవచ్ఛరే ఫగ్గునమాసే సత్విపరాజా రతనపూరం నామ నగరం మాపేత్వా రజ్జం కారేసీతి.

ఇదం విజయపురజేయ్యపురేసు సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఇదాని మరమ్మమణ్డలే తమ్పనీపరట్ఠేయేవ రతనపూరనగరే సాసనవంసం వక్ఖామి.

కలియుగే హి అట్ఠాసీతాధికే సత్తవస్ససతే నరపతిరఞ్ఞో ధితాయ సద్ధిం అలోజ్గచణ్ణిసూరఞ్ఞో పుత్తో ఆనన్దసూరియో నామ సన్థవం కత్వా ఏకం (సిద్ధికం నామ పుత్తం విజాయి. సో వయే సమ్పత్తే రజ్జసమ్పత్తిం లభి. తతో పభుతి యావ మ్రేనచోదిఘా రఞ్ఞా అరిమద్దననగరే రజ్జం అకంసు). తతో పచ్ఛా సిరిసుధమ్మరాజాధిపతీతి లద్ధనామో సత్విపరాజా రతనపూరనగరే రజ్జం కారేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే కలియుగే ఏకనవుతాధికే సత్తవస్ససతే సమ్పత్తే లఙ్కాదీపతో సిరిసద్ధమ్మాలఙ్కారత్థేరో సీహళమహాసామిత్థేరోచాతి ఇమే ద్వే థేరా పఞ్చ సరీరధాతుయో ఆనేత్వా నావాయ కుసిమతిత్థం పాపుణిత్వా రామఞ్ఞరట్ఠే బఞ్ఞారని నామేన రఞ్ఞా నివారితా అనిసీదిస్వా తతో సోయేవ రాజా థేరే యావ సిరిఖేత్తనగరా పహిణి. తమత్థం ఞత్వా రతనపూరిన్దో రాజా చత్తాలీసాయ నావాహి యావ సిరిఖేత్తనగరం పచ్చుగ్గన్త్వా ఆనేసి. ఆనేత్వా చ మహానవగామం పత్తకాలే సహ ఓరోధేహి అమచ్చేహి చ సయమేవ రాజా పచ్చుగ్గచ్ఛి. రతనపూరం ప్పన పత్తకాలే మహాపథవీ చలి, పటినాదఞ్చ నది. తదా రాజా సమ్మాసమ్బుద్ధస్స తిలోకగ్గస్స సాసనం పగ్గణ్హిస్సామీతి చిన్తేత్వా సరీరధాతుం ఆనేత్వా ఇధ పత్తకాలే అయం మహాపథవీ చలతి, పటినాదఞ్చ నదతి, ఇదం అమ్హాకం రట్ఠే జినసాసనస్స చిరకాలం పతిట్ఠానభావే పుబ్బనిమిత్తన్తి సయమేవ నిమిత్తపాఠం అకాసి.

తావ తిట్ఠతు జీవమానస్స సమ్మాసమ్బుద్ధస్స ఆనుభావో, అహోవత సరీరధాతుయాయేవ అనుభావోతి బహురట్ఠ వాసినో పసిదింసు. హోన్తి చేత్థ, –

సరీరధాతుయా తావ, మహన్తోచ్ఛరియో హోతి;
కా కథా పన బుద్ధస్స, జీవమానస్స సేట్ఠస్స.

ఏవం అనుస్సరిత్వాన, ఉప్పాదేయ్య పసాదకం;
బుద్ధగుణేసు బాహుల్లం, గారవఞ్చం కరే జనోతి.

కలియుగే ద్వేనవుతాధికే సత్తవస్ససతే తా పఞ్చ ధాతుయో నిదహిత్వా జేయ్యపురనగరతో పచ్ఛిమదిసాభాగే సమభూమిభాగే చేతియం పతిట్ఠాపేసి. తఞ్చ చేతియం రతనచేతియన్తి పఞ్ఞాపేసి, హత్థిరూపబాహుల్లతాయ పన అనేకిభిన్దోతి పాకటం హోతి. తీహి సిరిగబ్భేహి సత్తహి ద్వారేహి చ అలఙ్కతం నామ మహావిహారం కారాపేత్వా ద్విన్నం సీహళదీపికత్థేరానం అదాసి. తతో పచ్ఛా తేసు మహన్తత్థేరో సకవిహారసమీపే పబ్బతముద్ధని అత్తనో సిస్సేపి అప్పవేసేత్వా లజ్జీపేసలబహుస్సుతసిక్ఖాకామేహి సబ్బేహి తీహి థేరేహి సద్ధిం సీమం సమ్మన్నతి. ఇచ్చేవం సీమసమ్ముతిపరియత్తివాచనాదికమ్మేహి మరమ్మరట్ఠే సాసనం విరూళం కత్వా పతిట్ఠాపేసి.

ఇదం మరమ్మమణ్డలే రతనపూరనగరే సీహళదీపికే

ద్వే థేరే పటిచ్చ పఠమం సాసనస్స పతిట్ఠానం.

కలియుగే ఛబ్బీసాధికే సత్తవస్ససతే సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసే సత్వవరాజా రతనపూరనగరం మాపేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే జేయ్యపురనగరే ఏకా పూపికా ఇత్థీ అలజ్జినో ఏకస్స భిక్ఖుస్స సన్తికే ధనం ఉపనిదహి. అపరభాగేసా తం ధనం యాచి. అథ సో భిక్ఖు తవ ధనం అహం న పటిగ్గణ్హామీతి ముసా భణతి. ఏవం వివాదం కత్వా తం కారణం రఞ్ఞో ఆరోచేసి. రాజా పక్కోసాపేత్వా సయమేవ తం భిక్ఖుం పుచ్ఛి,-త్వం భన్తే తస్సా ఇత్థియా ధనం పటిగ్గణ్హాసి వా మా వాతి. అహం మహారాజ సమణో అలికం భణితుం న వట్టతి, న పటిగ్గణ్హామీతి వదతి. తం కారణం రాజా చ పునప్పునం పుచ్ఛిత్వా వీమంసన్తో భిక్ఖుస్స కేరాటికభావం జానిత్వా తం సమణో సమానో భగవతో పఞ్ఞత్తం సిక్ఖాపదం అక్కమిత్వా ముసా భణతీతి కుజ్ఝిత్వా సయమేవ అపరాధానురూపం సీయం ఛిన్దిత్వా రాజగేహతో హేట్ఠా ఖిపి.

తఞ్చ కారణం సకలమరమ్మరట్ఠే పాకటం. అలజ్జీభిక్ఖూపి అఞ్ఞో పాపకమ్మం కాతుం న విసహింసు. రఞ్ఞా భాయిత్వాయేవ సిక్ఖాపదం న అక్కమేసుం.

కలియుగే తింసాధికే సత్తవస్ససతే సమ్పత్తే మజ్ఝక్రిత్వాచోజ్క నామ రాజా రజ్జం కారేసి. సో పన రాజా రట్ఠవాసీనం సుఖత్థాయ నిమిత్తం గహేత్వా తాలవణ్టం గహేత్వా రాజగేహం పటిగ్గణ్హి. సో చ రాజా సక్కరాజే పఞ్చచత్తాలీసాధికే సత్తవస్ససతే సమ్పత్తే చఞ్ఞిజ్ఝం నామ చేతియం పతిట్ఠాపేసి. యఙ్గరనామకస్స సిలాపబ్బతస్స సమీపే పోరాణికం ఏకం చేతియం నదీఉదకం భిన్ది. తదా సకరణ్డకా పఞ్చ ధాతుయో ఉదకే నిమ్ముజ్జన్తియో ఏరాపథో నామ నాగో గహేత్వా పచ్ఛా చఞ్ఞిజ్ఝం నామ చేతియం పతిట్ఠాపేస్సామీతి రఞ్ఞా ఆరద్ధకాలేయేవ దాతానాగస్స నామ థేరస్స సహ కరణ్డకేన పఞ్చ ధాతుయో నియ్యాదేసి. సో చ థేరో రఞ్ఞో అదాసి. రాజా ద్వే ధాతుయో ముట్ఠోచేతియే నిధానం అకాసి. తిస్సో పన చఞ్ఞిజ్ఝం చేతియేతి పోరాణపోత్థకేసు వుత్తం.

సో రాజా కుమారకాలే సిక్ఖాపకస్స ఆచరియస్స సేతచ్ఛత్తం దత్వా సఙ్ఘనాయకట్ఠానం నియ్యాదేసి. ఖేమాచారో నామ ఏకో థేరో రత్తిభాగే మజ్ఝన్తికకాలే చేతియఙ్గణే ఓలమ్బేత్వా ఠపితం భేరిం అనేకవారం పహరి. అథ రాజా రాజగేహతోయేవ సుత్వా యథాఠపితన్తియామవసేన విహారే కోచి భిక్ఖు కాలం కతో భవేయ్యాతి మఞ్ఞిత్వా విహారం గన్త్వా పుచ్ఛాహీతి దూతం పేసేసి. దూతో విహారం గన్త్వా కారణం పుచ్ఛి. భిక్ఖూ చ ఏవమాహంసు,- న అమ్హేసు కాలఙ్కతభిక్ఖు నామ అత్థి, అథ ఖో సక్కో దేవానమిన్దో ఇదాని కాలఙ్కతోతి బహూనం మనుస్సానం ఞాపనత్థాయ భేరిం పహరిమ్హాతి. పున రాజా భిక్ఖూ పక్కోసాపేత్వా పుచ్ఛి,-కస్మా పన భన్తే తుమ్హే సక్కస్స దేవానమిన్దస్స కాలఙ్కతభావం జానాథాతి. అథ భిక్ఖూ ఏవమాహంసు,-భగవతో పరినిబ్బానకాలే సాసనం రక్ఖిస్సామీతి సక్కో దేవానమిన్దో పటిఞ్ఞం కత్వాపి ఇదాని సాసనే వసన్తానం అమ్హాకం అనుపాలనకమ్మం నామ కిఞ్చి న అకాసి, సచే పన సక్కో దేవానమిన్దో జీవమానో భవేయ్య, సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సన్తికే పటిఞ్ఞం దళం కత్వా ఇదాని అప్పోస్సుక్కో న భవేయ్య. ఇదాని పన సక్కస్స దేవానమిన్దస్స ఆరక్ఖణకమ్మం నామ కిఞ్చి న దిస్సతి, తస్మా ఇదాని సక్కో దేవానమిన్దో కాలఙ్కతోతి జానిమ్హాతి.

రాజా తం సుత్వా ఖేమాచారత్థేరస్స పసీదిత్వా విహారం కారాపేత్వా అదాసి. సో చ థేరో సుధమ్మపురవాసీనం సీహళవంసికానం మహాథేరానం వంసే భవతి లజ్జీ పేసలో హోతీతి.

రతనపూరనగరేయేవ అధికరఞ్ఞో కాలే రతనపూరనగరస్స దక్ఖిణదిసాభాగే మహాసేతుం కారాపేసి. తస్స పన ఆచరియో సఙ్ఘరాజా లజ్జీపక్ఖం న భజతి. తేనేవ థేరపరమ్పరాయ ఏస న సఙ్గహితబ్బో.

తస్స రఞ్ఞో కాలే ఛసట్ఠాధికే సత్తవస్ససతే కలియుగే రాజాధిరాజా నామ రామఞ్ఞరట్ఠిన్దో భూపాలోతి సహస్సప్పమాణాసు నావాసు సట్ఠిసతసహస్సేహి యోధేహి సద్ధిం నదీమగ్గేన యుజ్ఝనత్థాయ రతనపూరాభిముఖం ఆగతో.

అథ అధికరాజా బహవో అమచ్చేచ భిక్ఖూ చ సన్నిపాతాపేత్వా మన్తేసి,-ఇదాని రామఞ్ఞరట్ఠినో రాజా యుజ్ఝనత్థాయ ఇధ ఆగచ్ఛతి, యుద్ధం అకత్వా కేనుపాయేన తం పటినివత్తాపేతుం సక్ఖిస్సామాతి. అథ సబ్బే కిఞ్చి అకథేత్వా తుణ్హీభావేనేవ నిసీదింసు.

అథ జాతవస్సేన ఏకత్తింసవస్సికో ఉపసమ్పదావసేన పన ఏకాదసవస్సికో ఏకో భిక్ఖు ఏవమాహ,-ఏకో పన రామఞ్ఞరట్ఠిన్దో రాజాధిరాజా తావ తిట్ఠతు, సచే సకలేపి జమ్బుదీపే సబ్బే రాజానో ఆగచ్ఛేయ్యుం, ఏవమ్పి కథాసల్లాపేనేవ యుద్ధం అకత్వా పటినివత్తాపేసుం సక్కోమీతి.

అథ అధికరాజా తుట్ఠచిత్తో హుత్వా ఆహ,- యథా భన్తే త్వం సక్కోసి రాజాధిరాజం యథాసల్లాపేన పటిని వత్థాపేతుం, తథా కరోహీతి.

అథ సో భిక్ఖు మేత్తాసన్దేసపణ్ణం పేసేత్వా ఓకాసం యాచి తస్స రాజాధిరాజస్స సన్తికం పవిసితుకామో. రాజాధిరాజా చ తస్స భిక్ఖుస్స మేత్తాసన్దేసపణ్ణం పస్సిత్వా తం భిక్ఖుం సీఘం ఆనేథాతి దూతం పేసేసి. దూతో ఆనేత్వా రఞ్ఞో దస్సేసి. అథ సో భిక్ఖు రాజాధిరాజం ధమ్మదేసనాయ ఓవాదం దత్వా సకట్ఠానం పటినివత్తాపేసి. అయఞ్చ భిక్ఖు అరిమద్దననగరే చతూసు గణేసు అరహన్తగణవంసో సిక్ఖాకామో లజ్జీ పేసలో. అరిమద్దననగరే చాగహే నామ దేసే పన జాతత్తా చాగ్రిహి భిక్ఖూతి వోహారియతి.

కలియుగే అట్ఠాసీతాధికే సత్తవస్ససతే సమ్పత్తే మిఞ్ఖఙ్గ ధమ్మరాజా రతనపూరేయేవ రజ్జం సమ్పత్తో. తస్స రఞ్ఞో కాలే సీహళదీపతో ద్వే మహాథేరా రతనపూరం ఆగన్త్వా సాసనం అనుగ్గహేత్వా నిసీదింసు.

తదా కలియుగే అట్ఠసతే సమ్పుణ్ణే పోరాణకం కలియుగం అపనేత్వా అభినవం ఠపేతుం ఓకాసో అనుప్పత్తో. అథ చాగ్రిహి థేరో చ రాజవిహారవాసిత్థేరో చ ఏవమాహంసు,- అపనీతబ్బకాలే మహారాజ సమ్పత్తే అనపనేతుం న వట్టతీతి.

అథ రాజా పున ఏవమాహ,-అపనీతబ్బే సమ్పత్తే అనపనేత్వా అజ్ఝుపేక్ఖిత్వా వసన్తస్స కో దోసోతి. సచే అపనీతబ్బే సమ్పత్తే అనపనేత్వా అజ్ఝుపేక్ఖిత్వా నిసీదేయ్య, రట్ఠవాసీనం దుక్ఖం భవిస్సతీతి వేదసత్థేసు ఆగతం, సక్కరాజం అపనేన్తోపి రాజా తస్మిఁయేవ వస్సే దివఙ్గతో భవేయ్యాతి ఆహంసు.

అథ రాజా సత్తానం సుఖం లభీయమానతం జానన్తోయేవ మాదిసో అత్తనో భయం అపేక్ఖిత్వా అపనీతబ్బం అనపనేత్వా నిసీదితుం న వట్టతి, కమ్మం ఖీయిత్వాపి మమ అగుణం లోకే పత్థరిత్వా పతిట్ఠహిస్సతీతి మనసికరిత్వా సక్కరాజే అట్ఠవస్ససతే సమ్పుణ్ణే బస్యుఛిద్రమునిసఖ్యం అపనేత్వా చమ్మావసేసం ఠపేసి. అథ మహామణ్డపం కారాపేత్వా మహాఛణం కత్వా మహాదానమ్పి అదాసి.

చాగ్రిహిథేరో రాజవిహార వాసిత్థేరోచాతి అరిమద్దన నగరే అరహన్తగణాంసికో లజ్జీ పేసలో సిక్ఖాకామో.

ఈదిసం పన వచనం సాసనప్పటియత్తత్తా చ రట్ఠవాసికాయత్తత్తా చ ధమ్మానులోమవసేన వుత్తం.

కలియుగే చతువస్సాధికే అట్ఠసతే మహానరపతి రాజా రతనపూరనగరే రజ్జం కారేసి. సో చ రాజా థూపారామచేతియం కారాపేసి. తస్స పన ఆచరియో మహాసామిత్థేరో నామ. సో పన థేరో సీహళదీపం గన్త్వా సీహళిన్దస్స రఞ్ఞో ఆచరియస్స సారిపుత్తత్థేరస్స సన్తికే సిక్ఖం గహేత్వా పచ్చాగతత్థేరవంసికోతి దట్ఠబ్బో. తస్స రఞ్ఞో కాలే రతనపూరనగరే మహాఅరియవంసో నామ ఏకో థేరో అత్థి. సో పన పరియత్తివిసారదో అరిమద్దననగరే ఛప్పదగణతో ఆగతవంసికో.

ఏకస్మిం సమయే జేయ్యపురనగరం గన్త్వా రేజ్గ ఇతి పాకటస్స మహాథేరస్స సన్తికే సద్దనయం ఉగ్గణ్హిత్వా నిసీది. సో పన కిర మహాథేరో అఞ్ఞేహి సద్ధిం యంవా తంవా కథం అసల్లపితుకామతాయ ముఖే ఉదకం ఠపేత్వా యేభుయ్యేన నిసీదతి. తేనేవేస మరమ్మవోహారేన రేజ్గ ఇతి పాకటో అహోసి.

సో కిర అరియవంసత్థేరో రేజ్గం థేరస్స సన్తికం గన్థం వాచాపేతు ఓకాసం యాచిస్సామీతి ఉపగచ్ఛన్తోపి కథాసల్లాపం అకత్వా ద్వే అహాని వత్తం పరిపూరేత్వాయేవ పచ్చాగచ్ఛి. తతియదివసే పన చమ్మఖణ్డం ఆకోటునత్తా సద్దం సుత్వా ముఖతో ఉదకం ఉగ్గిరిత్వా కారణం పుచ్ఛి. గన్థం ఉగ్గహణత్థాయ ఆగతభావం ఆరోచేసి.

అథ థేరో ఏవమాహ,-అహం ఆవుసో దివసే దివసే తిక్ఖత్తుం గన్థం వాచేమి, మజ్ఝన్తి కాతిక్కమకాలేపి పణ్ణచేతియం గన్త్వా చేతియఙ్గణే సమ్మజ్జనకిచ్చం కరోమి, ఓకాసం న లభామి, ఏవమ్పి త్వం బహూగన్థే ఉగ్గహేత్వాపి ఆచరియేహి దిన్నోపదేసం అలభిత్వా పున మమ సన్తికం ఆగచ్ఛసి, తస్మాయఙ్గణే సమ్మజ్జనవత్తం తావకాలికం వికోపేత్వా గన్థుగ్గహణత్థాయ ఓకాసం దస్సామీతి వత్వా అభిధమ్మత్థవిసావినిం నామ లక్ఖణటీకం ఉగ్గణ్హాపేసి. నానానయేహి ఉపదేసం దత్వా వాచేసి. వాచేత్వా చ తతియదివసే ఆచరియస్స సన్తికం నాగచ్ఛి. మహాథేరోపి కారణం అకల్లతాయ అనాగతో భవేయ్యాతి మఞ్ఞిత్వా పుచ్ఛనత్థాయ భిక్ఖూ పేసేసి.

అరియవంసత్థేరోచ ఆచరియస్స సన్తికం గమిస్సామీతి ఆగతో, అన్తరామగ్గేయేవ దూతభిక్ఖూ పస్సిత్వా తేహి సద్ధిం మహాథేరస్స సన్తికం ఆగమంసు. ఆచరియస్స సన్తికం పత్వా ఆచరియో అరియవంసత్థేరం పుచ్ఛి,-కస్మా పన త్వం న ఉగ్గహణత్థాయ ఆగతోసీతి. అహం భన్తే తుమ్హేహి దిన్నోపదేసం నిస్సాయ ఇదాని సబ్బం నయం జానామీతి. అథ ఆచరియో ఆహ, యం పన గన్థం నిస్సాయ త్వం ఛేకతం పత్తోసి, తస్స సంవణ్ణనం కత్వా ఉపకారం కరోహీతి. అథ అరియవంసత్థేరో ఆచరియస్స వచనం సిరసా పటిగ్గహేత్వా అభిధమ్మత్థవిభావినియా మణిసారమఞ్జూసం నామ అనుసంవణ్ణనం అకాసి. నిట్ఠితనిట్ఠితపాళం ఉపోసథదివసే ఉపోసథదివసే పుణ్ణచేతియస్స చేతియఙ్గణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘస్స మజ్ఝే వాచాపేత్వా సుణాపేసి,- సచే కోచి దోసో అత్థి, తం వదథాతి.

అథ అరిమద్దననగరతో చేతియవన్దనత్థాయ ఏకో భిక్ఖు ఆగన్త్వా పరిసకోటియం సుణిత్వా నిసీది. అథ సో భిక్ఖు ద్వే వారం ఏఏఇతి సద్దం అకాసి. తం ఠానం సల్లక్ఖేత్వా ఠపేసి. నివాసనట్ఠానఞ్చ పుచ్ఛి. అరియవంసత్థేరోపి సకవిహారం పత్వా తస్మిం ఠానే ఉపధారేన్తో ఏకస్మిం ఠానే ఏకస్స అత్థస్స ద్విక్ఖత్తుం వుత్తత్తా పునరుత్తిదోసో దిస్సతి, ఏకస్మిం ఠానే ఇమం గన్థన్తి పుల్లిఙ్గరూపేన వత్తబ్బట్ఠానే ఇదం గన్థన్తి నపుంసకలిఙ్గేన వుత్తత్తా లిఙ్గవిరోధిదోసో దిస్సతి.

అథ తం పుగ్గలం పక్కోసాపేత్వా ఏవమాహ,-అహం ఆవుసో ఇమం గన్థం మహుస్సాహేన కరోమి, తఞ్చ వివేకకాలే రత్తిభాగేయేవ పోత్థకం పత్థరిత్వా లిఖామి, ఏవం మహుస్సాహేన కరోన్తమ్పి త్వం అరుచ్చనాకారేన సద్దం కరోసి, కీదిసం పన దోసం సుత్వా ఏవం కరోసీతి పుచ్ఛి. అథ సో భిక్ఖు ఏవమాహ,- తయో భన్తే మహుస్సాహేన కతే గన్థే దోసవసేన బహువత్తబ్బట్ఠానం నత్థి, సద్దతోచేవ అత్థతో చ పరిపుణ్ణోయేవేస గన్థో, అథ ఖో పన ఏకస్మిం ఠానే ఏకస్స అత్థస్స ద్విక్ఖత్తుం వుత్తత్తా పురనుత్తిదోసో దిస్సతి, ఏకస్మిం పన ఇమం గన్థన్తి పుల్లిఙ్గేన వత్తబ్బట్ఠానే ఇదం గన్థన్తి నపుంసకలిఙ్గేన వుత్తత్తా లిఙ్గవిరోధిదోసో దిస్సతి, ఏవం ఏత్తకంయేవ దోసం దిస్వా ఈదిసం అరుచ్చనాకారం దస్సేమీతి.

అథ అరియవంసత్థేరో తుట్ఠచిత్తో హుత్వా అత్తనో సరీరపారుపితం దుపట్టచీవరం ఇమినాహం తవ ఞాణం పూజేమీతి వత్వా అదాసి. పచ్ఛాకాలే అధికరాజా తమత్థం సుత్వా నామ లఞ్ఛం అదాసి.

సో చ అరియవంసత్థేరో మణిదీపం నామ గన్థం గన్ధా భరణఞ్చేవ జాతకవిసోధనఞ్చ పాళిభాసాయ అకాసి. అనుటీకాయ పన అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

ఏకం సమయం అధికరాజా విహారం గన్త్వా ధమ్మం సుణి. థేరో ధమ్మం దేసేత్వా నిట్ఠితకాలే యానబలిం సుఖత్థాయ యాచి. రాజా అదత్వా నావం అభిరూహిత్వా పచ్చాగచ్ఛి. అన్తరామగ్గే నావాయ ఫియం ఏకో సంసుమారో ముఖేన గణ్హిత్వా నిచ్చలం కత్వా ఠపేసి. థేరేన యాచితం యానబలిం దదామీతి మహాసద్దం కత్వా రాజపురిసే తిక్ఖత్తుం నిచ్ఛారేసి. అథ సంసుమారో నావం ముఞ్చిత్వా గచ్ఛి. ఏకస్మిఞ్చ కాలే రాజా విహారం నిక్ఖమి. అథ ఏకో హత్థినీ విహారసమీపే బన్ధిత్వా ఠపేసి. సా బోధిరుక్ఖసాఖం ఛిన్దిత్వా ఖాది. సా తత్థేవ భూమియం పతి. అథ థేరో సచ్చకిరియం కత్వా మేత్తాభావనం భావేత్వా మేత్తోదకేన భిఞ్చి. తం ఖణఞ్ఞేవ సా ఉట్ఠహి. రాజా చ తం అచ్ఛరియం దిస్వా తస్సా అగ్ఘనకమూలం దత్వా విహారతో నదీ తిత్థం గమనమగ్గే సిలాపట్టం చినిత్వా సేతుం అకాసీతి.

సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరో పన అరియవంసత్థేరస్స సద్ధివిహారికో జేతవనవిహారవాసీ. తే పన థేరా ఛప్పదగణవంసికాతి దట్ఠబ్బా.

కలియుగే ద్వేచత్తాలీసాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే రతనపూరనగరేయేవ సిరిసుధమ్మరాజాధిపతి నామ దుతియాధికరాజా రజ్జం కారేసి. తస్మిఞ్చ కాలే పబ్బతబ్భన్తరనగరతో మహాసీలవంసో నామ థేరో పఞ్చచత్తాలీసాధికే అట్ఠవస్ససతే సమ్పత్తే సుమేధకథం కబ్యాలఙ్కారవసేన బన్ధిత్వా బుద్ధాలఙ్కారఞ్చ నామ కబ్యాలఙ్కారం పబ్బతబ్భన్తరప్పటిసంయుత్తఞ్చేవ కబ్యాలఙ్కారం బన్ధిత్వా తే గహేత్వా రతనపూరనగరం ఆగచ్ఛి.

అథ రాజా థూపారామచేతియస్స ఏసన్నట్ఠానే రతనవిమానవిహారే నిసీదాపేసి. సో చ థేరో తత్థ సోతారానం పరియత్తిం వాచేత్వా నిసీది. సో చ థేరో తత్థ నిసిన్నానం థేరానం అట్ఠమకో హోతి. సో చ మహాసీలవంసత్థేరో కలియుగస్స పన్నరసాధికే అట్ఠవస్ససతే జాతో. తింసవస్సకాలే రతనపూరనగరం ఆగతోతి పోరాణపోత్థకేసు వుత్తం. సో పన థేరో నేత్తిపాళియా అత్థ యోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి పారాయనవత్థుఞ్చ.

రతనపూరనగరేయేవ రట్ఠసారో నామ ఏకో థేరో అత్థి, మహాసీలవంసత్థేరేన సమఞ్ఞాణథామో. సో పన రతనపూరనగరేయేవ కలియుగస్స తింసాధికే అట్ఠవస్ససతే కాలే జాతో. భూరిదత్తజాతకం హత్థిపాలజాతకం

సంవరజాతకఞ్చ కబ్యాలఙ్కారవసేన బన్ధి అఞ్ఞఞ్చ అనేకవిధం కబ్యాలఙ్కారం. తే పన ద్వే థేరా కబ్యాలఙ్కారకా రకాతి థేరపరమ్పరాయ పవేసేత్వా న గణేన్తి పోరాణా.

ఏత్థ చ కిఞ్చాపి సమణానం ఉపోసథికానఞ్చ కబ్యాలఙ్కారం బన్ధితుం వాచేతుం వా కప్పాకప్పవిచారణం వత్తుం ఓకాసో లద్ధో, సాసనవంసం పన వత్తుం ఓకాసస్స అతివిత్థారోవసేసత్తా తం అవత్వా అజ్ఝుపేక్ఖిస్సామ. ఉపోసథవినిచ్ఛయే పన నచ్చగీతాదిసిక్ఖాపదస్స విసయే విత్థారేన మయం అవోచుమ్హా.

కలియుగస్స గతే తేసట్ఠాధికే అట్ఠవస్ససతే రతనపూరనగరేయేవ సిరిత్రిభవనాదిత్యనరపతిపవరమహాధమ్మ రాజాధిపతిరాజా రజ్జం కారేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలేతిసాసనధజో నామ భిక్ఖు సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరస్స సన్తికే గన్థం ఉగ్గణ్హి. అథ అరిమద్దననగరతో ఏకో మహాథేరోసోతునం వాచిత్వా రతనపూరనగరే నిసీదిస్సామీతి ఆగతో. అథ సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరస్స గన్థం వాచేన్తస్సేవ విహారస్స హేట్ఠా నిసీదిత్వా సో మహాథేరో సద్దం సుణిత్వా ఏవం చిన్తేసి,-ఏతస్స సన్తికే అహం నవకట్ఠానే ఠత్వా థోకం గన్థం ఉగ్గణ్హిస్సామీతి. అథ సో మహాథేరో సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరస్స సన్తికం పవిసిత్వా గన్థం వాచాపేతుం ఓకాసం యాచి. అథ సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరో వస్సపమాణం పుచ్ఛిత్వా త్వం భన్తే మయా వుడ్ఢతరోసీతి ఆహ. అహం తయా వుడ్ఢతరోపి సమానో నవకట్ఠానే ఠత్వా గన్థం ఉగ్గణ్హిస్సామీతి ఆహ. అథ సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరో తస్స గన్థం వాచేసి. అతిపసీదిత్వా పన తం మహాథేరం మహాసాధుజ్జనోతి నామేన వోహారతి.

అథ పచ్ఛా మరమ్మరట్ఠం కలియుగస్స పఞ్చాసీతాధికఅట్ఠసతకాలతో పట్ఠాయ యావ అట్ఠాసీతాధికఅట్ఠసతవస్సకాలం నానాభయేహి సఙ్ఖుబ్భితం అహోసి. తదా కమ్బోజరట్ఠతో సిహనిస్సో నామ భిన్నకుతో ఆగన్త్వా రతన పూరనగరే రజ్జం గణ్హి. అథ సో ఏవం చిన్తేసి,- భిక్ఖూ అదారా అపుత్తికా హుత్వా పున సిస్సే పోసేత్వా పరివారం గవేసన్తి, సచే భిక్ఖూ పరివారం విచినిత్వా రాజభావం గణ్హేయ్యుం, ఏవం సతి రజ్జం గహేతుం సక్ఖిస్సన్తి, ఇదానేవ భిక్ఖూ గహేత్వా మారేతుం వట్టతీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా తోవిసీలూ నామకే ఖేత్తవనే బహూ మణ్డపే కారాపేత్వా గోమహిసకుక్కుటసూకరాదయో మారాపేత్వా భిక్ఖూ భోజేస్సామీతి వత్వా జేయ్యపురవిజయపురరతనపూరనగరేసు సబ్బే మహాథేరే బహూహి అన్తేవాసికేహి సద్ధిం పక్కోసాపేత్వా తేసు మణ్డపేసు నిసీదాపేత్వా హత్థిఅస్సాదిసేనఙ్గేహి పరివారేత్వా మారేసి. తదా కిర తిసహస్సప్పమాణా భిక్ఖూ మరింసూతి. భిక్ఖూ చ మారేత్వా బహూపి పోత్థకే అగ్గినా ఝాపేసి, చేతియానిపి భేదాపేసి. అహోవత పాపజనస్స పాపకమ్మన్తి. హోన్తి చేత్థ,-

సాసనం నామ రాజానం, నిస్సాయ తిట్ఠతే ఇధ;
మిచ్ఛాదిట్ఠికరాజానో, సాసనం దూసేన్తి సత్థునో.

సమ్మాదిట్ఠీ చ రాజానో, పగ్గణ్హన్తేవ సాసనం;
ఏవఞ్చ సతి ఆకాసే, ఉలూరాజావ దిబ్బతీతి.

అథ కలియుగే ఏకవస్సాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే ఆకాసే బహూహి తారకాహి ధూమా నిక్ఖమింసు. చఙ్కోఙ్గచేతియేపి బుద్ధప్పటిబిమ్బస్స అక్ఖికూపతో ఉదకధారానేత్తజలానివియ నిక్ఖమింసూతి రాజవంసే వుత్తం.

అథ సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరో సద్ధిం మహాసాధుజ్జనతిసాయ నధజత్థేరేహి కేతుమతీనగరం అగమాసి. రట్ఠసారత్థేరోపి సిరిఖేత్తనగరం సయమేవ అగమాసీతి పోరాణపోత్థకేసు వుత్తం. తం పన రాజవంసే సిరిఖేత్తనగరిన్దో సత్వ వరాజా తం ఆనేసీతి వుత్తవచనేన న సమేతి.

సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరోపి కేతుమతీనగరే కాలఙ్కతో. తతో పచ్ఛా థోకం కాలం అతిక్కమిత్వా మహాసాధుజ్జనత్థేరో తత్థేవ కాలమకాసి.

తిసాసనధజత్థేరో పన కలియుగే ద్వాదసాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే హంసావతీనగరే అనేకసేతిభిన్దస్స రఞ్ఞో కాలే కేతుమతీనగరతో హంసావతీనగరం అగమాసి.

తతో పచ్ఛా తిచత్తాలీసవస్సికో హుత్వా కలియుగే తేరసాధికే నవవస్ససతే మిఙ్ఘ బ్రహ్మనరపతిరఞ్ఞోకాలే పున జేయ్యపురనగరం సమ్పత్తో హుత్వా జేతవనవిహారసమీపే ఏకిస్సం గుహాయం దిసీది. మహాఅరియవంసగణికస్స జేతవనత్థేరస్స సన్తికే ఉపసఙ్కమి.

తస్మిఞ్చ కాలే జేతవనత్థేరో గిలానో హుత్వా మయి కాలఙ్కతే మమ ఠానం అధునా హంసావతీనగరతో ఆగతో తిసాసనధజో నామ థేరో పరిగ్గణ్హితుం సమత్థో భవిస్సతి, తస్స నియ్యాదేస్సామీతి చిన్తేసి. తస్మిం ఖణే తిసాసనధజత్థేరో పురిమయామే సుపినం మస్సి,– మతకళేవరం సమీపం ఆగచ్ఛతీతి, మజ్ఝిమయామే పన తం మతకళేవరం గుహాయం పవిసతీతి, పచ్ఛిమయామే మతకళేవరస్స మంసం సత్థేన ఛిన్దతీతి. అథ సుపినం పస్సితభావం అత్తనో సమీపే సయన్తస్స ఏకస్స సామణేరస్స ఆరోచేసి. ఆరోచేత్వా చ పరిత్తం భణేత్వా నిసీదన్తస్సేవ జేతవనత్థేరో తం పక్కోసిత్వా జేతవనవిహారం తస్స నియ్యాదేసి. తిసాసనధజత్థేరో చ జేతవనవిహారే నిసీదిత్వా గన్థం వాచేత్వా నిసీది. మిఙ్ఘ బ్రహ్మనరపతిరాజా చ తస్స అనుగ్గహితం అకాసి.

పచ్ఛా కలియుగే సోళసాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే హంసావతీనగరిన్దో అనేకసేతిభిన్దో నామ రాజా రతనపూరనగరం విజయిత్వా ఏకం విహారం కారాపేత్వా తస్స అదాసి.

సో చ తిసాసనధజత్థేరో అరిమద్దననగరే అరహన్త గణవంసికోతి దట్ఠబ్బో.

తస్స పన సిస్సా అనేకసతప్పమాణా లజ్జినో అహేసుం. తేసు పన సిస్సేసు వరబాహుత్థేరో భూమినిఖానేన గరవాసిత్థేరో మహారట్ఠగామవాసినో తయో మహాథేరాతి ఇమే పఞ్చ థేరా విసేసతో పరియత్తికోవిదాతి.

తిసాసనధజత్థేరో చ మహల్లకకాలే అనాపాన సతికమ్మట్ఠానం గహేత్వా అరఞ్ఞం పవిసిత్వా వివేకట్ఠానం గణ్హి. తదా జేతవనగణాదయో అరహన్త గణవంసాయేవ. అపరభాగేయేవ తేసం సిస్సానుసిస్సపరమ్పరాసు కేచి భిక్ఖూ సిరచ్ఛాదనం నానావణ్ణప్పటిమణ్డితఞ్చ తాలవణ్టం గహేత్వా ఆచారవికారం ఆపజ్జింసు.

కలియుగే ఏకవస్సాధికే సహస్సే సమ్పత్తే ఉక్కంసికో నామ రాజా విహారం కారాపేత్వా తిసాసనధజత్థేరస్స సిస్సభూతస్స వరబాహుత్థేరస్స సిస్సభూతస్స మహారతనాకరస్స నామ థేరస్స అదాసి.

సో చ మహారతనాకరత్థేరో ఉక్కంసికరఞ్ఞో సిరిసుధమ్మరాజామహాధిపతీతి నామలఞ్ఛం ఛన్దాలఙ్కారసద్దనేత్తి నయేహి అలఙ్కరిత్వా దస్సితం రజిన్దరాజనామాభిధేయ్యాదీపనిం నామ గన్థం అకాసి.

తఞ్చ గన్థం పరివిసోధనత్థాయ తిరోపబ్బతాభిధేయ్యస్స మహాథేరస్స నియ్యాదేసి. తిసాసనధజత్థేరస్స సిస్సభూతేసు మహారట్ఠగామవాసీసు తీసు భాతికత్థేరేసు జేట్ఠో తింసగుహాసువసన్తో పరియత్తిం వాచేత్వా నిసీది. సత్వవరాజా చ తస్మిం థేరే అతివియ పసన్నో అహోసి. ఞోఙ్కరమి నామకస్స రఞ్ఞో కాలేపి చూళపితా ఏకం విహారం కారాపేత్వా తస్సేవ అదాసి. ఉక్కంసికరఞ్ఞో కాలేపి మఙ్గవంనామకే పబ్బతే విహారం కారాపేత్వా తస్సేవ అదాసి.

తేసు మహారట్ఠగామవాసిత్థేరేసు మజ్ఝిమత్థేరోపి తిసాసనధజత్థేరస్స జేట్ఠభాతికత్థేరస్స చ నివాసట్ఠానభూతే జేతవనవిహారేయేవ గన్థం వాచేత్వా నిసీది. కనిట్ఠత్థేరోపి తేసం నివాసట్ఠానభూతేసుయేవ విహారేసు గన్థం వాచేత్వా నిసీది. ఏత్థ చ తిసాసనధజత్థేరో నామ లజ్జిఅలజ్జివసేన దుబ్బిధో. యథావుత్తత్థేరో పన లజ్జీయే వాతి దట్ఠబ్బో. అలజ్జీ పన ఇమస్మిం థేరపరమ్పరాదస్సనే న ఇచ్ఛితబ్బో. అలజ్జీభూతస్స పన తిసాసనధజత్థేరస్స వత్థుం ఇధ అవత్వా అజ్ఝుపేక్ఖిస్సామ, పయోజనాభావా గన్థస్స చ పపఞ్చుపగమనత్తాతి.

యోగిరఙ్గ నామకస్స రఞ్ఞో కాలే జేయ్యపురే సువణ్ణగుహవాసీ మహాథేరో దక్ఖిణారామవిహారవాసీ మహాథేరో చతుభూమికవిహారవాసీ మహాథేరో తోఙ్గభీలూ విహారవాసీ మహాథేరో చ తిసాసనధజమహాథేరస్స సద్ధివిహారికాయేవ. తేసం పన వత్థుమ్పి గన్థవిత్థారభయేన న వదామ. లజ్జిగణవంసికా ఏతేతి విజాననమేవ హేత్థ పమాణన్తి.

కలియుగే ఏకసట్ఠాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసస్స జుణ్హపక్ఖదుతియదివసే సుక్కవారే రతనపూరనగరం దుతియం మాపేత్వా ఞోగిరఙ్గ నామ రాజా రజ్జం కారేసి. సీహసూరధమ్మరాజాతిపి నామలఞ్ఛం పటిగ్గణ్హి. తోచభీలూ విహారవాసీమహాథేరం ఉద్దిస్స చతుభూమికవిహారం కారాపేసి. చత్తారి మహామునిచేతియానిపి కారాపేసి. విహార చేతియేసు అనిట్ఠితేసుయేవ సిన్నీనగరం నిక్ఖమిత్వా తత్థ వేరం వూపసమాపేత్వా పచ్ఛాగతకాలే సఙ్ఖారసభావం అనతిక్కమనతో దివఙ్గతో అహోసి. అహోవత సఙ్ఖారధమ్మాతి. హోన్తి చేత్థ,–

> సేయ్యథా వాణిజానంవ, ఘురగోళికరూపకం;
> తంతందిసం భమిత్వావ, సీసం లభేతి ఉత్తరం;
>
> ఏవం లోకమ్హి సత్తా చ, సన్ధిచుతీనమన్తరే;
> యథా తథా భమిత్వావ, అన్తే లభన్తి సన్తనున్తి;

కలియుగే సత్తసట్ఠాధికే నవవస్ససతే ఫగ్గునమాసస్స కాళపక్ఖతేరసమియం తస్స జేట్ఠపుత్తో పితు సన్తకం రజ్జం గణ్హి. మహాధమ్మరాజాతి నామలఞ్ఛమ్పి పటిగ్గణ్హి. పితు కాలే అనిట్ఠితాని చేతియాని పున కారాపేసి. చతుభూమికవిహారఞ్చ నిట్ఠం గమాపేత్వా తోవిభీలూ మహాథేరస్స పరలోకం గన్త్వా అవిజ్జమానతాయ చతుభూమికవిహారవాసీ మహాథేరస్స దస్సామీతి అన్తేపురం పక్కోసాపేసి. థేరో ద్వే వారాని పక్కోసియమానోపి నాగచ్ఛి. తతియ వారే పన బహూ సద్ధివిహారికా అన్తేపురం గన్త్వా పవిసథ, న హి సక్కా రఞ్ఞా పక్కోసితే పటిక్ఖిపితున్తి ఆహంసు.

అథ థేరో ఏవమాహ,- అహం ఆవుసో రట్ఠపీళనపిణ్డపాతం భుఞ్జితుం న ఇచ్ఛామి, ఏవమ్పి సచే తుమ్హే ఇచ్ఛథ రఞ్ఞో సన్తికం గన్తుం, ఏవం సతి ఇదాని రఞ్ఞో సన్తికం అహం గమిస్సామీతి అన్తేపురం పావిసి. పవిసిత్వా రఞ్ఞా సద్ధిం సల్లాపం కత్వా అయం విహారో అరఞ్ఞవాసీనం భిక్ఖూనం అసప్పాయోతి పటిక్ఖిపి. ఏవం పన భన్తే సతి తస్మిం విహారే నిసీదియమానం థేరం ఉపదిస్సథాతి . ఖణిత్తిపాదవిహారవాసీ మహారాజ థేరో పరియత్తివిస్సారదో సిక్ఖాకామో, తస్స దాతుం వట్టతీతి. అథ రాజా తస్స విహారం అదాసి. మహాసఙ్ఘనాథోతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి. సో తత్థ పరియత్తిం వాచేత్వా నిసీది.

తస్స పన విహారస్స పరివారభూతేసు చత్తాలీసాయ విహారేసు ఉత్తరాయ అనుదిసాయ ఏకస్మిం విహారే వసన్తో వరాభిసఙ్ఘనాథో నామ థేరో మణికుణ్డలవత్థుం మరమ్మభాసాయ అకాసి. పచ్ఛిమాయ అనుదిసాయ ఏకస్మిం విహారే వసన్తో ఏకో థేరో సత్తరాజధమ్మవత్థుం అకాసి.

తస్మిఞ్చ కాలే భామఅజ్ఝో ఆచారఅజ్ఝోతి ద్విన్నం భిక్ఖూనఞ్చ లోకధమ్మేసు ఛేకతాయ ద్వే విహారే కత్వా అదాసి. తే పన ద్వే థేరా వేదసత్థకోవిదా, పరియత్తిపటిపత్తీసు పన మన్దా, రామఞ్ఞరట్ఠతో ఆగతా. తే పన థేరపరమ్పరాయ న గణన్తి పోరాణా.

కలియుగే తిసత్తతాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే మహామునిచేతియస్స పురత్థిమదిసాభాగే చత్తారో విహారే కారాపేత్వా చతున్నం థేరానం అదాసి. తే చ థేరా తత్థ నిసీదిత్వా సాసనం పగ్గణ్హింసు.

తస్మింయేవ కాలే బదరవనవాసీ నామ ఏకోపి థేరో అత్థి. సోపి పరియత్తివిసారదో ఛప్పదవంసికో. సో చ థేరో యావజీవం యథాబలం సాసనం పగ్గణ్హిత్వా దుతియభవే చలఙ్గనగరే ఏకిస్సా ఇత్థియా కుచ్ఛిమ్హి పటిసన్ధిం గణ్హి. దసమాసచ్చయేన కలియుగే చత్తాలీసాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే బుధవారే విజాయిత్వా తేరసవస్సికకాలే సాసనే పబ్బజిత్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హి. సిరిఖేత్తనగరిన్దో రాజా సిరిఖేత్తనగరం ఆనేత్వా సిరిఖేత్తనగరే సామణేరోతి నామేన పాకటో హుత్వా కలియుగే చతుపణ్ణాసాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే పన్నరసవస్సికకాలే వేస్సన్తరజాభకం కబ్యాలఙ్కారవసేన బన్ధి. పరిపుణ్ణవీసతివస్సకాలే సిరిఖేత్తనగరేయేవ సిరిఖేత్తనగరిన్దో వేరవిజయో నామ రాజా అనుగ్గహేత్వా ఉపసమ్పదభూమియం పతిట్ఠాతి. పచ్ఛిమపక్ఖాధికో నామ రాజా సిరిఖేత్తనగరం అత్తనో హత్థగతం అకాసి. తస్మిఞ్చ కాలే తం థేరం ఆనేత్వా రతనపూరనగరే వసాపేసి. సూరకిత్తి నామ రఞ్ఞో కనిట్ఠభాతికో ఏరావతీనదీతీరే చతుభూమికవిహారం కారాపేత్వా తస్స థేరస్స అదాసి. రాజా చ తిపిటకాలఙ్కారోతి నామలఞ్ఛం అదాసి.

కలియుగే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసస్స పుణ్ణమియం సట్ఠివస్సికో హుత్వా తిరియపబ్బతం గన్త్వా అరఞ్ఞవాసం వసి. ద్వే వస్సాధికే వస్ససహస్సే రాజా తస్మిం విహారం కారాపేత్వా తస్సేవ థేరస్స అదాసి. సో పన తిపిటకాలఙ్కారత్థేరో సిరిఖేత్తనగరే నవఙ్గకన్దరే పత్తలఙ్కస్స అతులవంసత్థేరస్స వంసికో. సిరిఖేత్తనగరే నవఙ్గకన్దరే సువణ్ణవిహారే వసన్తస్స థేరస్స కిత్తిఘోసో సబ్బత్థ పత్థరి. జేయ్యపురే ఏరావతీనదీతీరే చతుభూమికవిహారే వసనకాలే అట్ఠసాలినియా ఆదితో వీసతి గాథానం సంవణ్ణనం అకాసి. సూరకిత్తినామకస్స కనిట్ఠభాతికస్స యాచనమారబ్భ యసవడ్ఢనవత్థుఞ్చ అకాసి. తిరియపబ్బతే వసనకాలే వినయాలఙ్కారటీకం అకాసి. పచ్ఛిమపక్ఖాధికరఞ్ఞో కాలే మహాసఙ్ఘనాథత్థేరం సఙ్ఘరాజభావే ఠపేసి. సో చ సఙ్ఘరాజా అతివియ పరియత్తి విసారదో. తస్మిఞ్చ కాలే రతనపూరనగరేపి అరియాలఙ్కారత్థేరో నామ ఏకో అత్థి. సో పన తిపిటకాలఙ్కారత్థేరేన సమఞ్ఞాణథామో. వయసాపి సమానవస్సికా.

తేసు తిపిటకాలఙ్కారత్థేరో గన్థన్తరబహుస్సుతత్తానే అధికో, అరియాలఙ్కారత్థేరో పన ధాతుపచ్చయవిభాగత్తానే అధికోతి దట్ఠబ్బో. పచ్ఛా పన ఉక్కంసికరఞ్ఞోకాలే తేపి ద్వే థేరా రఞ్ఞో ఆచరియా హుత్వా సాసనం పగ్గణ్హింసు. తేసు అరియాలఙ్కారత్థేరో అపరభాగే కాలఙ్కరిత్వా తస్స థేరస్స సద్ధివిహారికస్స దుతియారియాలఙ్కారత్థేరస్స రాజమణిచూళచేతియస్స సమీపే దక్ఖిణవనారామం నామ విహారం కారాపేత్వా అదాసి.

ఉక్కంసికో నామ రాజా పన సాసనే బహుప్పకారో. సో చ కలియుగే ఛనవుతాధికే నవవస్ససతే రజ్జం పత్తో. రజ్జం పన పత్వా సిరిధమ్మాసోకరాజావియ చత్తారి వస్సాని అతిక్కమిత్వా ముద్ధాభిసేకం పటిగ్గహేత్వా సిరిసుధమ్మ రాజామహాధిపతీతి నామలఞ్ఛమ్పి పటిగ్గణ్హి. ఏకస్మిం పన సమయే హంసావతీనగరం గన్త్వా తత్థ నిసీది. అథ రామఞ్ఞరట్ఠవాసినో ఏవమాహంసు,- మరమ్మికభిక్ఖూ నామ పరియత్తికోవిదా వేదసత్థఞ్ఞూనో నత్థీతి. తం సుత్వా రాజా చతుభూమికవిహారవాసిత్థేరస్స సన్తికం సాసనం పేసేసి,-తింసవస్సికా చత్తాలీసవస్సికా వా పరియత్తికోవిదా వేదసత్థఞ్ఞూనో భిక్ఖూ రామఞ్ఞరట్ఠం మమ సన్తికం పేసేథాతి. అథ చతుభూమి కవిహారవాసిత్థేరో తిపిటకాలఙ్కారం తిలోకాలఙ్కారం తిసాసనాలఙ్కారఞ్చ సద్ధిం తింసమత్తేహి భిక్ఖూహి పేసేసి. హంసావతీనగరం పన పత్వా మోధోచేతియస్స పురత్థిమభాగే విహారే కారాపేత్వా తేసం అదాసి.

ఉపోసథదివసేసు సుధమ్మసాలాయం రామఞ్ఞరట్ఠవాసినో పరియత్తికోవిదే వేదసత్థఞ్ఞూనో సన్నిపాతాపేత్వా తేహి తేహి థేరేహి సద్ధిం కథాసల్లాపం కారాపేసి. అథ రామఞ్ఞరట్ఠవాసినో భిక్ఖూ ఏవమాహంసు,– పుబ్బే పన మయం మరమ్మరట్ఠే పరియత్తికోవిదా వేదసత్థఞ్ఞూనో నత్థీతి మఞ్ఞామ, ఇదాని మరమ్మరట్ఠవాసినో అతివియ పరియత్తి కోవిదా వేదసత్థఞ్ఞూనోతి. అపరభాగే కలియుగే ఛనవుతాధికే నవవస్ససతే సమ్పత్తే రాజా రతనపూరనగరం పచ్చాగచ్ఛి.

తేపి థేరా పచ్చాగన్తుకామా రామఞ్ఞరట్ఠే పధానభూతస్స తిలోకగరూతి నామధేయ్యస్స మహాథేరస్స సన్తికం వన్దనత్థాయ అగమంసు.

తదా తిలోకగరుత్థేరోపి తేహి సద్ధిం సల్లాపం కత్వా ఏవమాహ,-తుమ్హేసు పన తిపిటకాలఙ్కారత్థేరో పఠమం ఆవాసవిహారం లభిస్సతీతి. కస్మా పన భన్తే ఏవమ వోచాతి వుత్తే అయం పన పిణ్డాయ చరన్తోపి అన్తరామగ్గే వేళుపేత్తాదీనిఇ లభిత్వా గహేత్వా విహారే పటిసఙ్ఖరణం అకాసి, తస్మాహం ఏవం వదామి, లోకే విహారే పటిసఙ్ఖరణసీలా భిక్ఖూ సీఘమేవ ఆవాసవిహారం లభన్తీతి హి పోరాణత్థేరా ఆహంసూతి ఆహ.

తేపి రతనపూరనగరం పచ్చాగచ్ఛింసు. తిలోకగరుత్థేరస్స వచనానురూపమేవ తిపిటకాలఙ్కారత్థేరో సబ్బపఠమం ఆవాసవిహారం లభీతి.

కలియుగే పన నవవస్సాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే రఞ్ఞో కనిట్ఠో కాలమకాసి. అథం రఞ్ఞో పుత్తో ఉచ్చనగరభోజకో బాలజనేహి సన్థవం కత్వా తేసం వచనం ఆదియిత్వా పచ్చూసకాలే పితరం ఘాతేతుకామో అన్తేపురం సహసా పావిసి.

రాజాప అనగ్ఘం ముద్దికం గహేత్వా నన్దజేయ్యేన నామ అమచ్చేన రాజయోధేన నామ అమచ్చేనచ సద్ధిం అఞ్ఞాతరవేసేన నగరతో నిక్ఖమిత్వా రజతవాలుకనదిం సమ్పత్తో.

తస్మిఞ్చ కాలే ఏకో సామణేరో మాతాపితూనం గేహే పిణ్డపాతం ఆనేస్సామీతి ఖుద్దకనావాయ నదియం ఆగచ్ఛి. అథ తం సామణేరం దిస్వా రాజా ఏవమాహ,- అమ్హే భన్తే పరతీరం నావాయ ఆనేహీతి. సామణేరో చ ఆహ,-సచే ఉపాసక తుమ్హే పరతీరం ఆనేయ్యం, భత్తకాలం అతిక్కమేయ్యన్తి. అథ రాజా అమ్హేయేవ సీఘం ఆనేహి, ఇమం ముద్దికం దస్సామీతి అస్సాసేత్వా ఆనేతుం ఓకాసం యాచి. అథ సామణేరో కారుఞ్ఞప్పత్తం వచనం సుత్వా పరతీరం ఆనేసి.

అథ చతుభూమికవిహారం పత్వా తస్మిం విహారే థేరస్స సబ్బమ్పి కారణం ఆరోచేత్వా ఏవమాహ,-సచే భన్తే అమ్హే గణ్హితుం ఆగచ్ఛయ్యు, తే నివారేథాతి. థేరోచ మయం మహారాజ సమణా న సక్కా ఏవం నివారేతుం, ఏవమ్పి ఏకో ఉపాయో అత్థి,-నిసిన్నవిహారవాసిత్థేరో పన గిహికమ్మేసు అతివియ ఛేకో, తం పక్కోసేత్వా కారణం చిన్తేతుం యుత్తన్తి. అథ తం పక్కోసేత్వా తమత్థం ఆరోచేత్వా రాజా ఇదమవో చ,- సచే భన్తే అమ్హే గణ్హితుం ఆగచ్ఛేయ్యుం, అథ కేనచిదేవ ఉపాయేన తే నివారేథాతి. అథ సో థేరో ఏవమాహ,-తేన హి మహారాజ మా కిఞ్చి సోచి మాభాయి విహారమజ్ఝే సిరిగబ్భం పవిసిత్వా నిసీదథాతి వత్వా పిణ్డాయ అచరన్తే భిక్ఖుసామణేరే సన్నిపాతాపేత్వా విసుం విసుం దణ్డహత్థా హుత్వా ఏకస్సపి పురిసస్స విహారం పవిసితుం ఓకాసం మా దేథాతి వత్వా సేనంవియ బ్యూహేసి. సామన్తవిహారేసుపి వసన్తే భిక్ఖుసామణేరే పక్కోసి. తదా కిర ఆగన్త్వా సన్నిపాతానం భిక్ఖుసామణేరానం అతిరేకసహస్సమత్తం అహోసి. థేరో తే విహారే ద్వారకోట్ఠకేసు ఆగతమగ్గే చ విసుం విసుం దణ్డహత్థా హుత్వా ఆరక్ఖణత్థాయ ఠపేసి, యథా వడ్ఢకీ సూకరో బ్యగ్ఘస్స నివారణత్థాయ విసుం విసుం సూకరే సంవిధాయ ఠపేసీతి. అథ పుత్తస్స యోధాపి రాజానం గహేతుం న సక్కా, భిక్ఖు సామణేరానం గారవవసేన బలక్కారేన మారేత్వా పవిసితుం న విసహన్తి, భిక్ఖు సామణేరానం బాహుల్లతాయ చ.

తస్మింయేవ సంవచ్ఛరే అస్సయుజమాసస్స కాళపక్ఖపఞ్చమితో యావ కత్తికమాసస్స కాళపక్ఖపఞ్చమీ విహారేయేవ రాజా నిలీయిత్వా నిసీది. అథ అన్తేపురవాసికా అమచ్చా పుత్తం అపనేత్వా రాజానం ఆనేత్వా రజ్జే ఠపేసుం. రాజా చ పున రజ్జం పత్వా విహారే నిసిన్నకాలే మా భాయి మహారాజ త్వం జినేస్సతీతి రఞ్ఞో ఆరోచేన్తస్స వేదసత్థఞ్ఞునో ఏకస్స భిక్ఖుస్స చక్ఖాక్ఖిచేతియస్స ఏసన్నట్ఠానే ఏకం విహారం కారాపేత్వా అదాసి. ధమ్మనన్దరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి. తస్స పన విజాతట్ఠానభూతం గామం నిస్సాయ మరమ్మవోహారేన 'యే సే నా సే యాం వ' ఇతి సమఞ్ఞా అహోసి.

రాజా చ పున రజ్జం పత్వా తస్మింయేవ సంవచ్ఛరే కత్తికమాసస్స కాళపక్ఖచుద్దసమియం సబ్బేపి మహాథేరే నిమన్తేత్వా రాజగేహం పవేసేత్వా పిణ్డపాతేన భోజేసి. అథ రాజా ఏవమాహ,-చతుభూమికవిహారవాసిత్థేరో సమ్పరాయికత్థావహో ఆచరియో, నిసిన్నవిహారవాసిత్థేరో పన దిట్ఠధమ్మికత్థావహోతి ఏవం రాజావంసే వుత్తం. పోరాణపోత్థకేసు పన చతుభూమికవిహార వాసిత్థేరో ఏకన్తసమణో ఆచరియో, నిసిన్నవిహారవాసిత్థేరో పన యోధారహో యోధకమ్మే ఛేకోతి రాజా అహాతి వుత్తం. రాజా కిర సమ్పరాయికత్థం అనుపేక్ఖిత్వా దిన్నకాలే నిసిన్నవిహారత్థేరస్స న అదాసి, కదాచి కదాచి పన దిట్ఠధమ్మికత్థం అనుప్పేక్ఖిత్వా తస్స విసుం అదాసీతి. ఏత్థ చ యస్మా నిసిన్నవిహార వాసిత్థేరో రఞ్ఞో భీయేహి నివారణత్థాయ ఆరక్ఖం అకాసి, న పరేసం విహేఠనత్థాయ, ఆణత్తికప్పయోగా చ న దిస్సతి, తస్మా నత్థి ఆపత్తిదోసో. సద్ధాతిస్సరఞ్ఞో భయేహి నివారణత్థం అరహన్తేహి థేరేహి కతప్పయోగోవియ దట్ఠబ్బో.

చతుభూమికవిహార వాసిత్థేరో పన ఖణిత్తిపాదగామే జాతో, అరిమద్దనపురే అరహన్తత్థేరగణప్పభవో, యత్థ కత్థచి గన్త్వా అఞ్ఞేసం భిక్ఖూనం ఆచారం యథాభూతం జానిత్వా తేహి చతుపచ్చయసమ్భోగో న కభపుబ్బో, అన్తమసో ఉదకమ్పి న పివితపుబ్బో, తంతంట్ఠానమ్పి చమ్మఖణ్డం గహేత్వాయేవ గమనసీలో. ఉక్కంసికరాజా పన సిరిఖేత్తనగరే ద్వత్తపోఙ్కరఞ్ఞా

కారావితచేతియసణ్ఠానం గహేత్వా రాజమణిచూళం నామ చేతియం అకాసి. తం పన చేతియం పరిమణ్డలతో తిహత్థసతప్పమాణం, ఉబ్బేధతోపి ఏత్తకమేవ. తస్స పన చేతియస్స చతూసు పస్సేసు చత్తారో విహారేపి కారాపేసి, పురత్థిమపస్సే పుబ్బవనారామో నామ విహారో, దక్ఖిణపస్సే పన దక్ఖిణవనారామో నామ, పచ్ఛిమపస్సే పచ్ఛిమవనారామో నామ, ఉత్తరపస్సే ఉత్తరవనారామో నామ. తేసు చతూసు విహారేసు ఉత్తరవనారామో నామ విహారో అసనిపాభగ్గినా డయ్హిత్వా వినస్సి. అవసేసే పన తయో విహారే పరియత్తికోవిదానం తిణ్ణం మహాథేరానం అదాసి. నామ లఞ్ఛమ్పి తేసం అదాసి. పచ్ఛిమస్స రఞ్ఞో కాలేయేవ ఉత్తరపస్సే విహారం కారాపేసి.

తస్మిం పన చేతియే ఛత్తం అనారోపేత్వాయేవ సో రాజా దివఙ్గతో. తేసు పన చతూసు విహారేసు నిసిన్నానం థేరానం దక్ఖిణవనారామవిహారవాసీమహాథేరో కచ్చాయనగన్ధస్స అత్థం ఛబ్బిధేహి సంవణ్ణనానయేహి అలఙ్కరిత్వా మరమ్మభాసాయ సంవణ్ణేసి. పచ్ఛిమవనారామవిహార వాసిత్థేరో పన న్యాసస్స సంవణ్ణనం ఛహి నయేహి అలఙ్కరిత్వా అకాసి.

కలియుగే పన దసవస్సాధికే సహస్సే సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో పుత్తో సిరినన్దసుధమ్మరాజాపవరాధీపతి రజ్జం కారేసి. పితునో రాజగేహం భిన్దిత్వా విహారం కారాపేత్వా తిలోకాలఙ్కారస్స నామ మహాథేరస్స అదాసి. తిలోకాలఙ్కారత్థేరో చ నామ తిపిటకాలఙ్కారత్థేరేన సమఞ్ఞాణథామస్స అరియాలఙ్కారత్థేరస్స సిస్సోతి దట్ఠబ్బో. అయఞ్చత్థో హేట్ఠా దస్సితో. జేయ్యపురే చతుభూమికఅతులవిహారం కారాపేత్వా దాట్ఠానాగరాజగురుత్థేరస్స అదాసి. సో చ థేరో నిరుత్తిసారమఞ్జూసం నామ న్యాససంవణ్ణనం అకాసీ.

కలియుగే ద్వాదసాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసే సోతాపన్నా నామ ఆరక్ఖదేవతా అఞ్ఞత్థ గమిస్సామాతి ఆహంసూతి నగరా సుపినం పస్సన్తా హుత్వా బహూసన్నిపతిత్వా దేవపూజం అకంసు. దేవతానం పన సక్కమనం నామ నత్థి, పుబ్బనిమిత్తమేవతన్తి దట్ఠబ్బం.

తస్మిఞ్చ కాలే చినరఞ్ఞో యోధా ఆగన్త్వా మరమ్మరట్ఠం దూసేసుం. సాసనం అబ్భప్పటిచ్ఛన్నో వియ చన్దో దుబ్బలం అహోసి.

కలియుగే తేవీసాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో కనిట్ఠో మహాపవరధమ్మరాజాలోకాధిపతి నామ రాజా రజ్జం కారేసి. తస్మిఞ్చ కాలే లోకసఙ్కేతవసేన పుఞ్ఞం మన్దం భవిస్సతీతి వేదసత్థఞ్ఞూహి ఆరోచితత్తా లోకసఙ్కేతవసేనేవ అభినవపుఞ్ఞుప్పాదనత్థం ఖన్ధవారగేహం కారాపేత్వా తావకాలికవసేన సఙ్కమిత్వా నిసీది. తతో అపరభాగే ఉత్తరగేహం భిన్దిత్వా తస్మింయేవ ఠానే విహారం కారాపేత్వా ఏకస్స మహాథేరస్స అదాసి.

దక్ఖిణగేహం పన నగరస్స పురత్థిమదిసాభాగే విహారం కారాపేత్వా అగ్గణమ్మాలఙ్కారత్థేరస్స అదాసి. సో చ థేరో కచ్చాయనగన్ధస్సచేవ అభిధమ్మత్థసఙ్గహస్స చ మాతికాధాతుకథాయమకపట్ఠానానఞ్చ అత్థం మరమ్మభాసాయ యోజేసి.

ఉపరాజా చ మహాసేతునో పముఖే ఠానే సోవణ్ణమయవిహారం కారాపేత్వా ఉత్తరగేహవిహార వాసిత్థేరస్స అన్తేవాసికస్స జినారామత్థేరస్స అదాసి. తస్మింయేవ ఠానే నానారతనవిచిత్రం విహారం కారాపేత్వా తస్సేవ థేరస్స అన్తేవాసికస్స గుణగన్ధత్థేరస్స అదాసి.

సో పన థేరో 'ఛిన వ్డిన' గామే విజాతో. వయే పన సమ్పత్తే రతనపూరనగరం గన్త్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హిత్వా తతో పున నివత్తిత్వా బదుననగరే బదరగామే నిసీదిత్వా పచ్ఛా 'ఛిన వ్డిన' గామే చతూహి పచ్చయేహి కిలమథో హుత్వా వసతి. తస్మిఞ్చ కాలే గామే మోక్ఖస్స నామ పురిసస్స సన్తికే ఏకం అనగ్ఘం మణిం రాజా లభిత్వా అతివ మమాయి. 'ఛిన వ్డిన' మోక్ఖమణీతి పాకటో అహోసి.

అథ ఉత్తరగేహవిహారవాసిత్థేరో ఆహ,- 'ఛిన వ్డిన' గామకే న మణియేవ అనగ్ఘం, అథ ఖో ఏకోపి థేరో గుణగన్థో నామ పరియత్తికోవిదో అనగ్ఘోయేవాతి.

అథ తం సుత్వా రాజా తం పక్కోసేత్వా చతూహి పచ్చయేహి ఉపత్థమ్భేత్వా పూజం అకాసి.

సహస్సోరోధగామే గుణసారో నామ థేరో పలిణగామే సుజాతో నామ థేరో చ గుణగన్థత్థేరస్స సిస్సాయేవ అహేసుం.

ఏకస్మిఞ్చ కాలే తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరో భిక్ఖుసఙ్ఘమజ్ఝే అగ్గధమ్మాలఙ్కారత్థేరం కీళనవసేన ఏవమాహ,- అమ్హేసు ఆవుసో అన్తరధాయమానేసు త్వం లోకే ఏకో గన్థకోవిదత్థేరో భవిస్ససి మఞ్ఞేతి. అథ అగ్గధమ్మాలఙ్కారో చ ఏవమాహ,-తుమ్హేసు భన్తే అన్తరధాయమానేసు మయం గన్థకోవిదాన భవేయ్యామకో నామ పుగ్గలో లోకే గన్థకోవిదో భవిస్సతీతి. పోరాణపోత్థకేసు పన అరియాలఙ్కారత్థేరో నను పనిదాని మయం గన్థకోవిదా న తావ భవామాతి ఏవమాహాతి వుత్తం. సో అగ్గధమ్మాలఙ్కారత్థేరోయేవ రఞ్ఞా యాచితో రాజవంస. సఙ్ఖేపమ్పి అకాసి. సో ప్పన థేరో అమచ్చపుత్తో.

ఏకస్మిఞ్చ కాలే హీనాయావత్తకో ఏకో మహాఅమచ్చో రఞ్ఞో సన్తికా అత్తనా ఉపలద్ధపరిభోగం సబ్బం గహేత్వా విహారం ఆగన్త్వా అగ్గధమ్మాలఙ్కారత్థేరేన సద్ధిం సల్లాపం అకాసి. సల్లాపం పన కత్వా సబ్బం పరిభోగం థేరస్స దస్సేత్వా సచే భన్తే త్వం గిహీ భవేయ్యాసి, ఏత్తకం పరిభోగం లభిస్సతీతి ఆహ. థేరోపి ఏవమాహ,-తుమ్హాకం పన ఏత్తకో పరిభోగో అమ్హాకం సమణానం వచ్చకుటిం అసుభభావనం భావేత్వా పవిసన్తానం పుఞ్ఞం కలం నాగ్ఘతి సోళసిన్తి. కిఞ్చాపి ఇదఞ్చ పన వచనం సాసనవంసే అప్పధానం హోతి, పుబ్బాచరియసీహేహి పన వుత్త వచనం యావ అపాణకోటికా సరితబ్బమేవాతి మనసికరోన్తేన వుత్తన్తి.

కలియుగే పన చతుత్తింసాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే తస్స పుత్తో నరావరో నామ రాజా రజ్జం కారేసి. మహాసీహసూరధమ్మరాజాతి నామలఞ్ఛం పటిగ్గణ్హి. తస్స రఞ్ఞో కాలే 'సీ ఖోం' చేతియస్స సమీపే జేతవనవిహారే గన్థం ఉగ్గణ్హన్తో ఏకో దహరభిక్ఖు గన్థఛేకోపి సమానో బాలకాలే బాలచిత్తేన ఆకులితో హుత్వా వచ్చకూపే వాతాతపేహి బహిసుక్ఖభావేన పటిచ్ఛాదితే దణ్డేన ఆలులిత్వా దుగ్గన్ధోవియ చిత్తసన్తానే పరియత్తివాతాతపేహి బహిసుక్ఖభావేన పటిచ్ఛాదితే కేనచిదేవ రూపారమ్మణాదినా ఆలులిత్వా కిలేససత్తిసఙ్ఖాతో దుగ్గన్ధో వాయిత్వా హీనాయావత్తిస్సామీతి చిన్తేత్వా గిహివత్థాని గహేత్వా సద్ధిం సహాయభిక్ఖుహి నదీతిత్థం అగమాసి. అన్తరామగ్గే తావ భిక్ఖుభావేనేవ చేతియం వన్దిస్సామీతి గిహివత్థాని సహాయకానం హత్థే ఠపేత్వా చేతియప్పముఖే లేణం పవిసిత్వా వన్దిత్వా నిసీది. అథ ఏకా దహరిత్థీ చేతియజణం ఆగన్త్వా బహి లేణం నిసీదిస్వా ఉదకం సిఞ్చిత్వా పత్థనం అకాసి,-ఇమినా పుఞ్ఞకమ్మేన సబ్బేహి అపాయాదినుక్ఖేహి మోచేయ్యామి, భవే భవే చ హీనాయావత్తకస్స పురిసస్స పాదచారికా న భవేయ్యామీతి.

అథ తం సుత్వా దహరభిక్ఖు ఏవం చిన్తేసి,-ఇదాని అహంహీనాయావత్తిస్సామీతి చిన్తేత్వా ఆగతో, అయమ్పి దహరిత్థీ హీనాయావత్తకస్స పురిసస్స పాదచారికా న భవేయ్యా మీతి పత్థనం అకాసి, ఇదాని తం దహరిత్థిం కారణం పుచ్ఛిస్సామీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా బహి లేణం నిక్ఖమిత్వా తం దహరిత్థింకారణం పుచ్ఛి,-కస్మా పన త్వం హీనాయావత్తకస్స పురిసస్స పాదచారికా న భవేయ్యామీతి పత్థనం కరోసీతి. హీనాయావత్తకస్స భన్తే పురిసస్స పాదచారికా న భవేయ్యామీతి వుత్తవచనం బాలపురిసస్స పాదచారికా న భవేయ్యామీతి వుత్తవచనేన నానా న హోతి, సదిసత్థకమేవాతి నను హీనాయా వత్తకో బాలోయేవ నామ, సచే పన భన్తే హీనాయావత్తకో బాలో నామ న భవేయ్య, కో నామ లోకే బాలో భవేయ్య, భిక్ఖు నామ హి పరేహి దిన్నం చీవరపిణ్డపాతసేనాసనం పరిభుఞ్జిత్వా సుఖం వసతి, సచే గన్థం ఉగ్గణ్హితు కామో భవేయ్య, యథాకామంయేవ గన్థం ఉగ్గణ్హితుం ఓకాసం లభతి, ఏవం పన అహుత్వా అలసికోయేవ భుఞ్జిత్వా సయిత్వా నిసీదితుం ఇచ్ఛేయ్య, ఏవమ్పి యథాకామం భుఞ్జితుం సయితుం ఓకాసం లభతి, ఏవమ్పి సమానో పరస్స దాసో భవిస్సామి, దారస్స కింకరో భవిస్సామీతి అకథేన్తోపి కథేన్తోవియ హుత్వా హీనాయావత్తేయ్య, సో లోకే అఞ్ఞేహి బాలేహి అధికో బాలోతి అహం మఞ్ఞామి, సచే పన బాలతరస్స భరియా భవేయ్య, అహం బాలతరీ భవేయ్యన్తి వుత్తే సో దహరభిక్ఖు సంవేగం ఆపజ్జిత్వా బహినగరద్వారం నిక్ఖమిత్వా వానరగణేన వినా ఝాయన్తోవియ వానరో ఝాయిత్వా నిసీది.

అథ సహాయకా ఆగన్త్వా గిహివత్థాని గణ్హాహీతి పక్కోసింసు. తస్మిం కాలే సో దహరభిక్ఖు ఆగచ్ఛథ భవన్తోతి వత్వా సబ్బం కారణం తేసం ఆచిక్ఖిత్వా ఇదాని పన భవన్తో హీనాయావత్తేహీతి సచే యో కోచి ఆగన్త్వా మమ సీసం ముగ్గరేన పహారేయ్య, ఏవం సన్తేపి హీనాయావత్తితుం న ఇచ్ఛామి, ఇతో పట్ఠాయ యావ జీవితపరియన్తా హీనాయావత్తితుం మనసాపి న చిన్తయిస్సామీతి వత్వా ఏరావతీనందిం తరిత్వా జేయ్యపురం అగమాసి. తదా కిర దహరిత్థీ దేవలాభవయ్యా, న మనుస్సిత్థీతి వదన్తి పణ్డితాతి.

జేయ్యపురం పన పత్వా పరియత్తికోవిదానం మహాథేరానం సన్తికే నయం గహేత్వా పుఞ్ఞచేతియస్స దక్ఖిణదిసాభాగే ఏకస్మిం విహారే నిసీది. పరియత్తిం వాచేత్వా అథ కమేన తంతందిసాహి భిక్ఖుసామణేరా ఆగన్త్వా తస్స సన్తికే పరియత్తిం ఉగ్గణ్హింసు. ఆవాసం పన అలభిత్వా కేచి భిక్ఖుసామణేరా ఛత్తానిపి ఛాదిత్వా నిసీదింసు.

ఏకస్మిం కాలే రాజా నిక్ఖమిత్వా పుఞ్ఞచేతియం వన్దిస్సామీతి చేతియఙ్గణం పావిసి. అథ ఛత్తాని ఛాదేత్వా నిసిన్నే భిక్ఖూ దిస్వా గుహాయ సద్ధిం విహారం కారాపేత్వా తస్స భిక్ఖుస్స అదాసి. తిలోకగరూతిపి నామలఞ్ఛం అదాసి. సుఖవోహారత్థం పన కకారలోపం కత్వా తిలోగరూతి వోహరింసు.

తస్స పన సద్ధివిహారికో సత్తవస్సికో తేజోదీపో నామ భిక్ఖు పరిత్తటీకం అకాసి. అపరభాగే పన తిలోకాలఙ్కారోతి నామలఞ్ఛం అదాసి. ఏవం తేజేదీపో నామ భిక్ఖు నరావరరఞ్ఞో కాలే పరిత్తటీకం అకాసీతి దట్ఠబ్బం. కేచి పన పచ్ఛిమపక్ఖాధికరఞ్ఞో కాలేతి వదన్తి.

ఏకస్మిం పన కాలే తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరో పాదచేతియం వన్దనత్థాయ గన్త్వా పచ్చాగతకాలే కుఖననగరే సువణ్ణగుహాయం జమ్బుధజత్థేరస్స సన్తికం పవిసిత్వా తేన సద్ధిం సల్లాపం అకాసి. తే చ మహాథేరా అఞ్ఞమఞ్ఞం పస్సిత్వా సల్లపిత్వా అతివియ పమోదింసు. లోకస్మిఞ్హి బాలో బాలేన పణ్డితో పణ్డితేన సద్ధిం అతివియ పమోదతీతి. తే చ ద్వే థేరా సమానవస్సికా. తిరియపబ్బతవిహార వాసీమహాథేరో తేన సద్ధిం సల్లాపం కత్వా పచ్చాగచ్ఛి. జమ్బుధజత్థేరో చ మగ్గం

అచిక్ఖితుం అనుగచ్ఛి. అథ తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరో జమ్బుధజత్థేరం ఆహ,- అహం భన్తే రాజవల్లభో హోమి రాజగురు,త్వంయేవ మమ పురతో గచ్ఛాహీతి. అథ జమ్బుధజత్థేరోపి తిరియపబ్బతవిహారవాసిత్థేరం ఆహ,-త్వం భన్తే రాజవల్లభో భవసిరాజగురు, లోకే రాజగురు నామ పధానభావే ఠితో, తస్మా త్వంయేవ మమ పురతో గచ్ఛాహీతి. ఏత్థ చ ద్వేపి మహాథేరా అఞ్ఞమఞ్ఞం గారవవసేన లోకవత్తం అపేక్ఖిత్వా ఏవమాహంసూతి దట్ఠబ్బం.
తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరోపి రతనపూరనగరం పత్వా రాజవంసపబ్బతం గన్త్వా అరఞ్ఞవాసం వసి.

అథ ఉక్కంసికరాజా కనిట్ఠేన సూరకిత్తినామేన సద్ధిం మన్తేసి,-సచే త్వం వనే థేరం పఠమం పస్ససి, త్వంయేవ విహారం కారాపేత్వా థేరస్స దదాహి, సచే పనాహం పఠమం పస్సెయ్య, అహం విహారం కారాపేత్వా దదామీతి.

అథ కనిట్ఠా పఠమం పస్సిత్వా తిరియపబ్బతకన్దరే జేతవనం నామ విహారం కారాపేత్వా అదాసి. ఇదఞ్చ వచనం సాధుజ్జనానం గుణం ఏవకారం పీతిసోమనస్సం ఉప్పజ్జి, తేన పుఞ్ఞకమ్మేన తేన పీతిసోమనస్సేన సత్తక్ఖత్తుం దేవరజ్జసమ్పత్తిం సత్తక్ఖత్తుం మనుస్సరజ్జసమ్పత్తిం పటిలభీతి వుత్తత్తా సాధుజ్జనానం గుణం అనుస్సరిత్వా పుఞ్ఞవిసేసలాభత్థాయ వుత్తం.

తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరో చ జమ్బుధజత్థేరస్స గుణం ఉక్కంసికరఞ్ఞో ఆరోచేసి. రాజా చ అతివియ పసీదిత్వా జమ్బుధజోతి మూలనామే దీపసద్దేన యోజేత్వా జమ్బుదీపధజోతి నామలఞ్చం అదాసి.

జమ్బుధజత్థేరో చ నామ ధమ్మనన్దత్థేరస్స సద్ధివిహారికా. ధమ్మనన్దత్థేరో చ జోతిపుఞ్ఞత్థేరస్స సద్ధివిహారికో. తే చ థేరా అరహన్తగణవంసికా.

జమ్బుధజత్థేరో పన వినయపాళియా అట్ఠకథాయ చ అత్థ యోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి. మణిరతనో నామ పన థేరో అట్ఠసాలినీసమ్మోహవినోదనీకఙ్ఖావితరణీఅట్ఠకథానం అభిధమ్మత్థవిభావనీసఙ్ఖేపవణ్ణనాళీకానఞ్చ అత్థం మరమ్మ భాసాయ యోజేసి.

మూలావాసగామే చ పుబ్బారామవిహారవాసిత్థేరో గూళత్థ దీపనిం నామ గన్థం విసుద్ధిమగ్గగణ్ఠిపదత్థఞ్చ మూలభాసాయ అకాసి, నేత్తిపాళియా చ అత్థం మరమ్మభాసాయ యోజేసి. సో పన థేరో పుబ్బే గామవాసీ హుత్వా సీసవేఠనతాలపత్తాని గహేత్వా ఆచరియప్పవేణీవసేన వినయవిలోమాచారం చరి. పచ్ఛా పన తం ఆచారం విస్సజ్జిత్వా అరఞ్ఞవాసం వసి. సోపి థేరో గమ్భీరఞాణికో సద్దత్థనయేసు అతివియ ఛేకో.

కలియుగే పన పఞ్చతింసాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే కనిట్ఠో సిరిపవరమహాధమ్మరాజా నామ భూపాలో రజ్జం కారేసి. దబ్బిముఖజాతస్సరే పన గేహం కారాపేత్వా నిసీదనతో దబ్బిముఖజాతస్సరోతి నామం పాకటం అహోసి. తస్మిం పన జాతస్సరే జేయ్యభూమికిత్తిం నామ విహారం కారాపేత్వా సిరిసద్ధమ్మపాలత్థేరస్స అదాసి. బహూనమ్పి గామవాసీ అరఞ్ఞవాసీ భిక్ఖూనం అనుగ్గహం అకాసి. రతనపూరనగరస్మిఞ్హి దససు 'ఇ్యాోం యాం' రాజాంసేసు ప్పచ్ఛిమా పఞ్చ రాజానో అవిచినిత్వాయేవ అలజ్జీలజ్జీమిస్సకవసేన సాసనం పగ్గణ్హింసు. తదా జినసాసనం అబ్భన్తరే చన్దోవియ అతిపరిసుద్ధం న అహోసి. ఏవమ్పి లజ్జినో అత్తనో అత్తనో వంసానురక్ఖణవసేన ధమ్మం పూరేతుం అనివారితత్తా లజ్జీగణవంసో న ఛిజ్జతి.

తథా అలజ్జినోపి అత్తనో అత్తనో ఆచరియప్పవేణీవసేన విచరింసు, తేన అలజ్జీగణవంసోపి న ఛిజ్జతీతి దట్ఠబ్బం. తస్స రఞ్ఞో కాలే దేవచక్కోభాసో నామ ఏకో థేరో అత్థి, పేదసత్థఞ్ఞూ పిటకేసు పన మన్దోతి.

కలియుగే పన అట్ఠతింసాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే వేసాఖమాసస్స కాళపక్ఖఅట్ఠమితో పట్ఠాయ లోకసజ్జేతవసేన ఉప్పజ్జమానం భయం నివారేతుం నవగుహాయం తేన దేవచక్కోభాసత్థేరేన కథితనియామేన పఠమం మరమ్మికభిక్ఖూ పట్ఠానప్పకరణం వాచాపేసి. తతో పచ్ఛా జేట్ఠమాసస్స జుణ్హపక్ఖపాటిపదదివసతో రామఞ్ఞరట్ఠవాసికే భిక్ఖూ పట్ఠానప్పకరణం వాచాపేసి. మహాఛణఞ్చ కారాపేసి. రట్ఠవాసినోపి బహుపూజాసక్కారం కారాపేసి. తస్స కిర రఞ్ఞో కాలే పోత్థకం అట్ఠిభల్లికరుక్ఖనియ్యాసేహి పరిమట్ఠం కత్వా మనోసిలాయ లిఖిత్వా సువణ్ణేన లిమ్పేత్వా పిటకం పతిట్ఠాపేసి. తతో పట్ఠాయ యావజ్జతనా ఇదం పోత్థకకమ్మం మరమ్మరట్ఠే అకంసూతి.

కలియుగే సట్ఠాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే (అస్సయుజమాసస్స కాళపక్ఖఛట్ఠమియం అఙ్గారవారే) తస్స పుత్తో రజ్జం కారేసి. సిరిహాసీహసూరసుధమ్మరాజాతి నామలఞ్ఛమ్పి పటిగ్గణ్హి. పితు రఞ్ఞో గేహట్ఠానే చేతియం కారాపేసి. తస్స పన మారజేయ్యరతనన్తి సమఞ్ఞా అహోసి. తస్స పన రఞ్ఞో కాలే సల్లావతియా నామ నదియా పచ్ఛిమభాగే తున్ననామకే గామే గుణాభిలఙ్కారో నామ థేరో సామణేరానం గామగ్గవేసనకాలే ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా సీసవేఠనతాలపత్తాని పన న గణ్హాపేత్వా తాలవణ్టమేవ గణ్హాపేసి. ఏకో గణో హుత్వా సపరివారేన సద్ధిం తున్నగామే నిసీది. తున్నగణోతి తస్స సమఞ్ఞా అహోసి. సో పన థేరో పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అధిప్పాయం యథాభూతం న జానాతి, అభిధమ్మపిటకంయేవ సిస్సానం వాచేత్వా నిసీది.

తస్మిఞ్చ కాలే కేతుమతీనగరే నిసిన్నా బద్ధన్నా బుద్ధఙ్కురత్థేర చిత్తత్థేరా, దీపయఙ్గనగరే ఉళుగామే నిసిన్నో సునన్దత్థేరో, తలుప్పనగరే జేయ్యబాహుఅన్దగామే కల్యాణత్థేరోతి ఇమే చత్తారో థేరా సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం అకారాపేత్వా సీసవేఠనతాలపత్తాని అగ్గణ్హాపేత్వా చీవరం పారుపాపేత్వా తాలవణ్టం గణ్హాపేత్వా సకలకగణం ఓవాదం కత్వా నిసీదింసు. తే పన థేరా పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అధిప్పాయం యథాభూభం జానింసు, తీసుపి పిటకేసు కోవిదా అహేసుం. ఇచ్చేవం సిరిమహాసీహసూరసుధమ్మరఞ్ఞో కాలే పారుపనభిక్ఖూహి నానా హుత్వా విరూపం ఆపజ్జిత్వా ఏకంసికగణో నామ విసుం భిజ్జి, యథా పన అయమలం అయతో ఉట్ఠహిత్వా విసదిసం హుత్వా విరుద్ధం హోతీతి. ఏవం భిజ్జమానాపి గణా రాజా పమాదో అనుస్సుక్కో హుత్వా అత్తనో అత్తనో రుచివసేనేవ చరిత్వా నిసీదింసు.

తేసు చ ద్వీసు గణేసు పారుపనగణే థేరా పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు నీతత్థవసేన వుత్తం వచనం నిస్సాయ నిక్కఙ్ఖా నిద్దోసావ హుత్వా నిసీదింసు. ఏకంసికగణే పన థేరా అత్తనో అత్తనో వాదో న పాళియం న చ అట్ఠకథాసు నేవ టీకాసు నాపి గన్థన్తరేసు దిస్సతి, ఇమమత్థం అజానన్తా ఇదమేవ సచ్చం మోఘమఞ్ఞన్తి వత్వా కేచి పన సకసకసిస్సానం ఓవాదం అదంసు. ఏవరూపాపి సిస్సా ఓవాదం పటిగ్గణ్హింసు.

కేచి పన పాళియాదీసు సకవాదస్స అనాగతభావం ఞత్వాయేవ అపరిసుద్ధచిత్తా హుత్వా సమ్మాసమ్బుద్ధస్స భగవతో ముఖం అనోలోకేత్వా సమ్మాసమ్బుద్ధస్సేవ భగవతో గుణం అనుస్సరిత్వా సకవాదే ఆకాసే పసారిత హత్థోవియ అప్పతిట్ఠానోతి జానిత్వాయేవ అమ్హాకం వాదో సమ్పత్తలఙ్కస్స సద్ధమ్మచారిత్థేరస్స వంసప్పభవోతి అనిస్సాయభూభమ్పి

నిస్సయం అకంసు. అభూతేన మహాథేరం సీలవన్తం అబ్భాచిక్ఖింసు. ఘ్యసీనామకే గామే దిట్ఠధమ్మికసమ్పరాయి కత్థం అనపేక్ఖన్తస్స హీనాయావత్తకస్స దుస్సీలస్స ఉపాసకస్స లఞ్జం దత్వా అమ్హాకం వాదానురూపం ఏకం గన్థం కరోహీతి ఉయ్యోజేత్వా అనాగతే అనుభవియమానదుక్ఖతో అభాయిత్వా నిస్సయం గవేసింసూతి.

తస్మింఞ్చ కాలే నిగ్రోధపాళిసువణ్ణవిహారవాసిత్థేరో గామవాసీభిక్ఖు గణం సమితిం కత్వా తస్స నాయకో హుత్వా సీసవేఠనం అధారేన్తా అమఙ్గలభిక్ఖూ సాసనే మాతిట్ఠన్తూతి అరఞ్ఞవాసీనం భిక్ఖూనం గన్థం వికోపేత్వా తతో తతో పబ్బాజేసుం. అథ హత్థిసాలగామస్స పురత్థిమాయ అనుదిసాయ సేట్ఠితళాకస్స దక్ఖిణాయ అనుదిసాయ విహారే నిసిన్నే అతిరేకపణ్ణాసభిక్ఖూపి పబ్బాజేస్సామాసి చిన్తేత్వా గామవాసీభిక్ఖూ సన్నహిత్వా అగమాసి. అథ రాజా తమత్థం సుత్వా గామవాసీగణోపి ఏకో, అరఞ్ఞవాసీగణోపి ఏకో, గామవాసీభిక్ఖూ అరఞ్ఞవాసీభిక్ఖూ విహేఠేసుం న సక్కా, సకసకవాదవసేన సకసకట్ఠానే నిసీది తబ్బన్తి రాజలేఖనం పేసేసి. అథ అరఞ్ఞవాసీభిక్ఖూ సుఖం వసితుం ఓకాసం లభింసు.

కలియుగే ఛసత్తతాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో పుత్తో మహాసీహసూరధమ్మరాజాధిరాజా నామ రజ్జం కారేసి. సోయేవ సూరఞ్జరాజాతి చ సేతిభిన్దోతి చ వోహారియతి.

తస్స రఞ్ఞో కాలే సువణ్ణయానేలోకనగామవాసీఉక్కంసమాలం నామ థేరం అన్తోయుధనాయకో ఏకో అమచ్చో ఆనేత్వా రతనపూరనగరం పత్వా సువణ్ణకుక్కుటాచలే విహారం కారాపేత్వా ఠపేసి.

సో పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అతివియ ఛేకో. వణ్ణబోధనం నామ లిఖననయఞ్చ అకాసి. తస్స గామస్స రాజూహి దిన్నవసేన చేతియజగ్గనకమ్మే యుత్తకులత్తా పన రఞ్ఞో ఆచరియట్ఠానే అట్ఠపేత్వా అన్తోయుధనాయ కస్సేవ పూజనత్థాయ నియ్యాదేసి. తస్సాపి రఞ్ఞో కాలే సామణేరేహి గామప్పవసనకాలే పారుపేత్వా పవిసితబ్బన్తి ఏకచ్చే వదింసు. ఏకచ్చే పన ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కత్వా పవిసితబ్బన్తి వదింసు. ఏవం అఞ్ఞమఞ్ఞం కలహం అకంసు.

తత్థ ఉక్కంసమాలానామకో థేరో పారుపనగణే పధానో హుత్వా నానాగన్థేసు పారుపనవత్తమేవ ఆగతన్తి పకాసింసు. ఏకంసికగణే పన తిరియపబ్బతవిహారవాసీమహాథేరా ఆచరియప్పవేణీదస్సనవసేన పారుపనవాదం పటిక్ఖిపింసు.

అథ రాజా చ ఫలికఖచితవిహారవాసిత్థేరం మేఘుచ్ఛనవిహారవాసిత్థేరం సుహత్థత్థేరం బుద్ధఙ్కురత్థేరఞ్చాతి ఇమే చత్తారో థేరే వినయవినిచ్ఛకట్ఠానే ఠపేత్వా ద్వే పక్ఖా అత్తనో అత్తనో వాదం దస్సేన్తూతి ఆహ.

తే చ చత్తారో థేరా పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అకోవిదా. తేసఞ్హి ఠపేత్వా రాజవల్లభమత్తం అఞ్ఞో కోచి గుణవిసేసో నత్థి రాజగురుభావత్థాయ, యథా బ్యగ్ఘా రుక్ఖగచ్ఛలతాదిప్పటిచ్ఛన్నే దుగ్గట్ఠానే నిసిన్నే మిగే ఖుద్దకత్తా దుబ్బలేపి గణ్హితుం న సక్కోన్తి, ఏవమేవ తే ఏకంసికత్థేరే రాజానం నిస్సాయ ఠితే గన్థేసు అనాగతత్తా దుబ్బలేపి వాదవసేన అభిభవితుం న సక్ఖింసు. తేనేవ పరసేనాయ బలవతం జానిత్వా నిపచ్చకారం దస్సేత్వా వేరం సమేత్వా నిసిన్నో పణ్డితయోధోవియ వాదం నిట్ఠం అప్పాపేత్వాయేవ పారుపనగణా నిసీదింసూతి.

కలియుగే పన పఞ్చనవుతాధికే వస్ససహస్సే సమ్పత్తే తస్స పుత్తో మహారాజాధిపతి నామ రజ్జం కారేసి. పచ్ఛా పన కాలే తేరసాధికే సతే వస్ససహస్సే చ సమ్పత్తే రామఞ్ఞరట్ఠినో రాజా తం అభిభవిత్వావ అనీతత్తా పత్తహంసావతీతి పాకటం

అహోసి.

తస్స రఞ్ఞో కాలే కుఖననగరే జాలయుత్త గామతో ఞాణవరం నామ థేరం ఆనేత్వా ఆచరియట్ఠానే ఠపేసి. సో పన థేరో పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు అతివియ ఛేకో. సుధమ్మసభాయం పరియత్తివాచకానం సోతారానం అత్థాయ అభిధమ్మత్థసఙ్గహప్పకరణస్స గణ్ఠిపదత్థం పఠమం అకాసి. తతో పచ్ఛా అట్ఠసాలినియం గణ్ఠిపదత్థం సురావినిచ్ఛయఞ్చ అకాసి. తతో పచ్ఛా తేన రఞ్ఞా యాచితో అభిధానప్పటీపికాయ అత్థం మరమ్మభాసాయ యోజేసి. రఞ్ఞో నామలఞ్ఛం ఛన్దోలఙ్కారసద్దనేత్తివిదగ్గదణ్డీబ్యఞ్జనయేహి అలఙ్కరిత్వా రాజాధిరాజనామత్థప్పకాసినిం నామ గన్థమ్పి అకాసి.

రాజా హత్థిసాలనామకే దేసే కారాపితగేహం భిన్దిత్వా సతప్పమాణే విహారే కారాపేత్వా సబ్బేసమ్పి విహారానం కిత్తిజేయ్యావాసట్ఠాపనన్తి నామాని పఞ్ఞాపేత్వా తస్సేవ థేరస్స అదాసి. విహారనామేనేవ చ థేరస్సాపి తంసమఞ్ఞా అహోసి.

తస్మిఞ్చ కాలే అక్యకరఞ్ఞో పితురఞ్ఞో చ కాలే తేసం ద్విన్నం గణానం వివాదవసేన అవిప్పకతవచనం పున వివాదస్స వూపసమనత్థాయ అత్తనో అత్తనో వాదం కథాపేసి. పారుపనగణే సో థేరో పధానో హుత్వా ఏకంసికగణే పన పాసంసత్థేరో పధానో హుత్వా యథాయుద్ధం అకాసి. అథ రాజా అతివియ రాజవల్లభం జేయ్యభూమిసువణ్ణవిహారవాసిత్థేరం తేసం వాదస్స వినిచ్ఛినన్దనత్థాయ వినయచరేట్ఠానే ఠపేసి.

కిఞ్చాపి సో పన థేరో పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు థోకంయేవ జానకత్తా పరియత్తికోవిదేసు అబ్బోహారికోయేవ అహోసి, రాజవల్లభత్తా పన రాజా యథాభూతం అజానిత్వా వినయధరట్ఠానే ఠపేసి. యథా పన అయం పురత్థిమదిసా, అయం పన పచ్ఛిమదిసాభి ఏవమాదినా దిసావవత్థానమత్తంయేవ కాతుం సమత్థం నఙ్గలకోటియా సంవడ్ఢన్తం పరిసుం రాజాగారే ధమ్మవినిచ్ఛకామపచ్చట్ఠానే ఠపేతి, ఏవమేవ రాజా అయం ఈదిసో అయం ఈదిసోతి అజానిత్వా వినయధరట్ఠానే ఠపితత్తా సో జేయ్యభూమిసువణ్ణవిహారవాసిత్థేరో తేసం ద్విన్నం పక్ఖానం ద్వీసు వాదేసు అయం భూతో అయం అభూతోతి వత్తుం న సక్కా, అద్వారఘరే పవిట్ఠకాలేవియ తదా అహోసి. సేయ్యథాపి నామ మహిసో అత్తనో సమీపే ఠత్వా దేవగీతం గాయిత్వా దేవవీణం వాదేన్తస్స దేవగన్ధబ్బస్స వేళుసలాకం పహరన్తస్స చ గామదారకస్స సద్దేసు కిఞ్చి విసేసం న జానాతి, ఏవమిదం సమ్పదం దట్ఠబ్బం. అథ రాజా మమ విజితే యేయేభిక్ఖూ యంయంఇచ్ఛన్తి, తేతేభిక్ఖూ తంతంచరిత్వా యథాకమ్మం నిసీదన్తూతి రాజలేఖనం ఠపేసి. తేసం వివాదో తదా న వూపసమి.

అపరభాగే తేరసాధికే సతే సహస్సే చ సమ్పత్తే రతనపూరనగరం వినస్సి.

తతో పచ్ఛా దుతియే సంవచ్ఛరే రతనసిఖనగరమాపకో రాజా రామఞ్ఞరట్ఠిన్దస్స రఞ్ఞో సేనం యవఖేత్తతో చాతకసకుణంవియ అత్తనో పుఞ్ఞనుభావేన మరమ్మరట్ఠతో నీహరిత్వా సకలమ్పి రామఞ్ఞరట్ఠం అత్తనో హత్థగతం కత్వా రజ్జం కారేసి.

తస్మిఞ్చ కాలే సకలమరమ్మరట్ఠవాసీనం చిత్తం పసాదేసి, యథా నామ సూరియాతపేన మిలాయన్తానం కుముదానం అనోతత్తోదకేన సిఞ్చిత్వా హరితత్తం పాపేతి, ఏవమేవ రామఞ్ఞరట్ఠిన్దస్స సేనాబలాతపేహి దుక్ఖప్పత్తానం మరమ్మరట్ఠవాసీనం గహట్ఠానఞ్చేవ భిక్ఖూనఞ్చ అత్తనో పుఞ్ఞానోతత్తోదకేన ఛిఞ్చిత్వా కాయికచేతసికవసేన దువిధమ్పి సుఖం ఉప్పాదేసి.

సకలమరమ్మరట్ఠవాసినో చ అయం అమ్హాకం రాజా బోధిసత్తోతి వోహారింసు. అథ ఏకస్మిం మాసే చతూసు ఉపోసథదివసేసు భిక్ఖుసఙ్ఘం నిమన్తేత్వా అన్తేపురే పవేసేత్వా పిణ్డపాతేన భోజేసి. రాజోరోధామచ్చేహి సద్ధిం ఉపోసథం ఉపవసి. సబ్బేసమ్పి రాజోరోధామచ్చానం గుణత్తయపాఠం సహ అత్థయోజనానయేన వాచగ్గతం కారాపేసి.

అథ బేలువగామవాసీయసత్థేరం అనేత్వా అత్తనో ఆచరియట్ఠానే ఠపేసి. మహాఅతులయసధమ్మరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి. తతో పట్ఠాయ పన అతులత్థేరోతి నామేన పాకటో అహోసి. తస్మిఞ్చ కాలే పారుపనగణపక్ఖాపలిణగామవాసీసుజాతత్థేరాదయో సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే చీవరం పారుపిత్వా పవిసితబ్బన్తి అక్ఖరం లిఖిత్వా రఞ్ఞో సన్తికం సన్దేసపణ్ణం పవేసేతి.

అథ ఏకంసికగణపక్ఖాపి అతులత్థేరాదయో పుబ్బేసం రాజూనం కాలే అధికరణం వూపసమి, ఇదాని వూపసమితకమ్మం పున న ఉప్పాదేతబ్బన్తి లేఖనం లిఖిత్వా రఞ్ఞో సన్తికం పేసేసి.

అథ రాజా ద్విన్నం పక్ఖానం సకసకవాదం కథేతుకామోపి ఇదాని రాజప్పటిసంయుత్తం కమ్మం బహు అత్థి, తిట్ఠతు తావ సాసనప్పటిసంయుత్తం కమ్మం, రాజప్పటిసంయుత్తమేవ కమ్మం పఠమం ఆరభిస్సామి, పచ్ఛా సాసనప్పటిసంయుత్తం కమ్మం కరిస్సామీతి రాజలేఖనం ఠపేసి. అపరభాగే పన రాజా ఏవం ఆణం ఠపేసి,-ఇదాని మమ విజితే సబ్బేపి భిక్ఖూ మమ ఆచరియస్స మతిం అనువత్తిత్వా చరన్తూతి.

అథ పారుపనగణభిక్ఖూపి ఏకంసికగణం అనువత్తేసుం రఞ్ఞో ఆణావసేన. సహస్సోరోధగామే పన ద్వే మహాథేరా అత్తనో పరిసం పారుపనవసేనేవ గామప్పవేసనవత్తం పరిపూరితబ్బన్తి ఓవదిత్వా నిసీదింసు.

తదా రఞ్ఞో ఆచరియో యసత్థేరో తమత్థం సుత్వాతే పక్కోసాపేసి. తే చ ఆగన్త్వా నగరం సమ్పత్తకాలే ఏకో ఉపాసకో పసన్నో హుత్వా తేసం థేరానం పిణ్డపాతేన ఉపట్ఠహి. అథ అతులత్థేరో తే మహాథేరే దూరట్ఠానతో వాలుకం ఆనేత్వా తస్స ఉపాసకస్స గేహసమీపే ఓకిరాపేసి. ఇదం వినయధమ్మస్స అననులోమవసేన చరన్తానం దణ్డకమ్మన్తి కోలాహలమ్పి ఉప్పాదేసి. అథ తేసం వాలుకం ఆహరన్తానంయేవ అఞ్ఞమఞ్ఞం సల్లపేసుం,-ఇదాని భన్తే వినయధమ్మానులోమవసేన ఆచరన్తానం అమ్హాకం ఈదిసం కమ్మం అసారుప్పం, అహో అచ్ఛరియధమ్మో లోకోతి ఏకో థేరో ఆహ. అథ పన ఏకో థేరో ఏవమాహ,-ఇదాని ఆవుసో లోకపాలా దేవా ఈదిసం అధమ్మకమ్మం దిస్వాయేవ అజ్ఝుపేక్ఖిత్వా అప్పోస్సుకా నిసీదితుం న సక్కా, ఇదాని లోకపాలా దేవా పమజ్జిత్వా నిసీదన్తి మఞ్ఞేతి.

తస్మింయేవ ఖణే వేగేన మేఘో ఉట్ఠహిత్వా అతులత్థేరస్స విహారే రాజగేహే చ ఏకక్ఖణే అసనియో నిపతింసు. ఏవం సమానోపి సో థేరో అతిమానథద్ధతాయ సతిం న లభి.

పున రాజా ఇదాని మమ విజితే సబ్బేపి భిక్ఖూ మమ ఆచరియస్స మతిం అనువత్తన్తి వా మా వాతి అమచ్చే పుచ్ఛి. అమచ్చాపి ఏవం రఞ్ఞో ఆరోచేసుం,-ఇదాని మహారాజ కుఖననగరే నీపగామే నిసిన్నో ఏకో మహాథేరో మునిన్దఘోసో నామ అత్థి, సో పారుపనవసేన అత్తనో పరిసం ఓవాదేత్వా బహుగుణం ఉప్పాదేత్వా నిసీదతీతి.

అథ రాజా ఏవమాహ,-తం పక్కోసేత్వా సుధమ్మససాయం మహాథేరే సన్నిపాభాపేత్వా తస్స థేరస్స వినయ పణ్ణత్తిం యథాభూతం అజానన్తస్స యథాభూతం సభావం దస్సేత్వా ఓవాదేన్తూతి.

అథ అమచ్చా తథా అకంసు. మహాథేరా చ సుధమ్మసస్సయం సన్నిపతిత్వా తం పక్కోసేత్వా ఓవదింసు. తేసు పన మహాథేరేసు ఏకో థేరో భూపాలస్స సఙ్ఘరఞ్ఞో చ ముఖం ఓలోకేత్వా భగవతో పన సమ్మాసమ్బుద్ధస్స ముఖం అనోలోకేత్వా మునిన్దఘోసత్థేరం ఏవమాహ,- ఇదాని ఆవుసో ఇమస్మిం మరమ్మరట్ఠే సబ్బేపి భిక్ఖూ భూపాలస్స సఙ్ఘస్స రఞ్ఞో చ ఆణం అనువత్తిత్వా ఏకంసికాయేవ అహేసుం, త్వంయేవ ఏకో సద్ధిం పరిసాయ పారుపనవత్థం చరిత్వా నిసీదసి, కస్మా పన త్వం మానథద్ధో హుత్వా ఈదిసం అనాచారం అవిజహిత్వా తిట్ఠసీతి.

అథ మునిన్దఘోసత్థేరో తస్స థేరస్స ముఖం ఉజుకం ఓలోకేత్వా ఏవమాహ,- త్వం లజ్జీపేసలో సిక్ఖాకామోతి పుబ్బే మయా సుతపుబ్బో, ఈదిసో పన పుగ్గలో ఈదిసం వచనం వత్తునం యుత్తో,ఈదిసస్స హి పుగ్గలస్స ఈదిసం వచనం అస్సారుప్పం, సచే త్వం అయం అప్పపుఞ్ఞో నిత్తేజో అనాథోతి మం మఞ్ఞిత్వా అగారవవసేన వత్తుం ఇచ్ఛేయ్యాసి, ఏవం సన్తేపి మమాచరియస్స ముఖం ఓలోకేత్వా మమాచరియస్స గుణం జానిత్వా తస్స సిస్సోయన్తి అనుస్సరిత్వా ఈదిసం వచనం అధమ్మికం వత్తుం న సక్కాతి.

అథ సో థేరో తం పుచ్ఛి,-కో పన తవాచరియోతి. అథ సుఖమ్మసభాయం ఠపితం బుద్ధరూపం వద్దిత్వా అయం మమాచరియోతి ఆహ. మమాసరియోతి వత్వా పన భిక్ఖుసఙ్ఘమజ్ఝే ఉట్ఠహిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా అహం భన్తే యావ జీవితపరియోసానా మమ జీవితంయేవ పరిచ్చజిస్సామి, భగవతో పనతి లోకగ్గస్స సిక్ఖాపదం న విజహిస్సామీతి ఆరోచేసి.

అథ రాజా తమత్థం సుత్వా మానథద్ధో ఏసో మమ విజితే నిసీదాపేతుం వట్టతి, రట్ఠన్తరం పబ్బాజేతబ్బోతి రాజాణాయ రట్ఠన్తరం పేసేసి.

రాజపురిసా చ తం పక్కోసేత్వా రట్ఠన్తరం ఆనేసి. బహఙ్గం నామ దేసం పత్వా బహఙ్గనాయకో పురిసో రాజపురిసానం లఞ్జం దత్వా ఏవమాహ,- అయం పన భోన్తో మరమ్మరట్ఠస్స పరియన్తప్పదేసో, ఇధేవ ఠపేత్వా తుమ్హే నివత్తథాతి.

రాజ పురిసాపి లఞ్జం గహేత్వా తత్థేవ ఠపేత్వా నివత్తింసు. థేరోపి చతూహి దిసాహి ఆగతానం భిక్ఖుసామణేరానం పారుపనవసేన ఓవాదం దత్వా పరియత్తిం వాచేత్వా తత్థ నిసీది. అభిధమ్మత్థసఙ్గహగన్థస్స అత్థయోజనమ్పి మరమ్మభాసాయ అకాసి.

అపరభాగే రాజా తమత్థం సుత్వా ఇదాని సో థేరో మమ విజితపరియన్తేయేవ నిసీదిత్వా అమ్హేహి అనిచ్ఛితం నివారితం కమ్మం కత్వా నిసీది, తం పక్కోసథాతి ఆహ.

రాజదూతా చ తత్థ గన్త్వా పక్కోసింసు. థేరో చ ఇదాని మం రాజా మారేతుకామోతి మఞ్ఞిత్వా సిక్ఖం పచ్చక్ఖిత్వా గిహివత్థం నివాసేత్వా తేహి సద్ధిం ఆగచ్ఛి. నగరం పన ఆగన్త్వా పత్తకాలే రఞ్ఞో సన్తికం ఆనేసి.

అథ రాజా ఏవమాహ,-త్వం భిక్ఖు హుత్వా గణం వడ్ఢాపేత్వా నిసీదసీతి మయా సుతం, కస్మా పనిదాని గిహి భవసీతి. సచే త్వం మహారాజ మం మారేతుకామో పక్కోసేయ్యాసి, ఏవం సతి యది సిక్ఖం అప్పచ్చక్ఖాయ రితం మం మారేయ్యాసి, తవ భారియం కమ్మం భవిస్సతీతి మనసికరిత్వా తవ కమ్మస్స అభారియత్థాయ సిక్ఖం పచ్చక్ఖిత్వా ఆగతోమ్హి, సచే మం మారేతుకామోసి, మారేహిహి. రాజా చ తం బన్ధనాగారే ఠపేత్వా స్యామరట్ఠం యుజ్ఝనత్థాయగచ్ఛి. యజ్ఝనత్థాయ పన గన్త్వా పచ్చాగతకాలే అన్తరామగ్గేవ దివఙ్గతో అహోసీతి.

కలియుగే పన ద్వావీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తస్స జేట్ఠపుత్తో సిరిపవరమహాధమ్మరాజా నామ రజ్జం కారేసి. రతనసిఖనగరతో సఙ్కమేత్వా జేయ్యపురం దుతియం మాపితత్తా జేయ్యపురమాపకో రాజాతిపి తస్స సమఞ్ఞా అహోసి. తస్మిఞ్చ కాలే మహాపబ్బతబ్భన్తరనగరవాసిం ఞాణత్థేరం ఆనేత్వా ఆచరియట్ఠానే ఠపేసి. సోకిర థేరో గమ్భీరపఞ్ఞో ఏకస్మిం దివసే నవ వా దస వా భాణవారే వాచుగ్గతం కాతుం సమత్థో అహోసి. అభినవోపసమ్పన్నకాలేయేవ పదవిభాగగన్థం న్యాససం వణ్ణనం యమకసంవణ్ణనం మహాపట్ఠానసంవణ్ణనఞ్చ మరమ్మభాసాయ అకాసి. రాజా మహాభూమిరమ్మణియవిహారం నామ కారాపేత్వా తస్సేవ అదాసి. ఞాణాలఙ్కారమహాధమ్మరాజగురూ తిపి నామలఞ్ఛం అదాసి.

తస్మిఞ్చ కాలే పారుపనగణే థేరా ఏవం చిన్తేసుం,- ఇదాని పన అమ్హాకం పక్ఖికో థేరో రఞ్ఞో ఆచరియో అహోసి, ఇదాని మయం పతిట్ఠానం లభామాతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే చీవరం పారుపేత్వా పవిసితబ్బన్తి సన్దేసపణ్ణం రఞ్ఞో సన్తికం పవేసేసి. అథ అతులత్థేరో పుబ్బే వుత్తనయేన వూపసమితం కమ్మమిదన్తి సన్దేసపణ్ణం రఞ్ఞో సన్తికం పవేసేసి. తేనేవ అఞ్ఞమఞ్ఞం పటివచనవసేన దస్సేతుం ఓకాసం న లభింసూతి.

తతో పచ్ఛా కలియుగే పఞ్చవీసవస్సాధికే సతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో సిరిపవరసుధమ్మమహారాజిన్దాధిపతి నామ రజ్జం కారేసి. రతనపూరం పన తతియం మాపకత్తా రతనపూరమాపకోతి ఏకస్స పన ఛద్దన్తనాగరాజస్స సామిభూతత్తా సేతిభిన్దోతి చ సమఞ్ఞా అహోసి. చరచ్చ గామవాసీచన్దావరం నామ థేరం ఆనేత్వా అత్తనో ఆచరియట్ఠానే ఠపేసి. సూమికిత్తిఅతులం నామ విహారం కారాపేత్వా తస్స అదాసి. జమ్బుదీపఅనన్తధజమహాధమ్మరాజగురూతిపి నామలఞ్ఛం అదాసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే ఏకచ్చే మనుస్సా దిట్ఠివిపల్లాసా అహేసుం, తేపి పక్కోసాపేత్వా సమ్మాదిట్ఠిం గణ్హాపేసి. తస్స పన రఞ్ఞో కాలే ఏకంసికగణం అభిభవితుం ఓకాసం న లభింసూతి.

తతో పచ్ఛా కలియుగే అట్ఠతింసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో పుత్తో మహాధమ్మే రాజాధిరాజా నామ రజ్జం కారేసి. నగరస్స దక్ఖిణదిసాభాగే పఞ్చభూమికవిహారం కారాపేత్వా జేయ్యభూమివాసాతులనామేన పఞ్ఞాపేత్వా మారావట్టనస్స నామ థేరస్స అదాసి. గుణమునిన్దాభిసాసనధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతిపి నామలఞ్ఛం అదాసి.

తస్మిఞ్చ కాలే నన్దమాలో నామ థేరో చలఙ్గనగరస్స పురత్థిమదిసాభాగే విహారే నిసీదిత్వా బహూనం భిక్ఖుసామణేరానం గన్థం వాచేసి. సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే పారుపనవత్తమేవ పరిపూరేత్వా పవిసితబ్బం, ఏకంసికవత్తం పన నేవ పాళియం న అట్ఠకథాయం న చ టీకాసు నాపి గన్థన్తరేసు దిస్సతి, న ధమ్మానులోమన్తి ఓవాదం అభిణ్హం అదాసి. పాళిఅట్ఠకథాదీసు ఆగతవినిచ్ఛయం దస్సేత్వా ఏకమ్పిగన్థం అకాసి.

అథ ఏకంసికగణికా భిక్ఖూ తం గన్థం రఞ్ఞో సన్తికం పవేసింసు దోసావికరణత్థాయ. తస్మిఞ్చ కాలే రాజా ఏవరూపం సుపినం పస్సి, -సక్కో హి దేవరాజా సేతవత్థం నివాసేత్వా సేతాలఙ్కారేహి అలఙ్కరిత్వా సేతకుసుమాని పిలన్ధిత్వా రఞ్ఞో సన్తికం ఆగన్త్వా ఏవమాహ,- అపరన్తరట్ఠేహి మహారాజ నమ్మదానదీతీరే పాదచేతియే బహూని తిణాని ఉట్ఠహిత్వా అఞ్ఞమఞ్ఞం మూలేన మూలం ఖన్ధేన ఖన్ధం పత్తేన పత్తం సమ్బన్ధిత్వా పటిచ్ఛాదేత్వా ఠితాని, తాని పన పుబ్బరాజూహి యథాభూతం అజానన్తేహి అవిసోధితాని, ఇదాని పన తయా యథాభూతం జానన్తేన పరిసుద్ధం కత్తుకామేన విసోధితబ్బాని, తత్థచ ఏకో భిక్ఖు ఆగన్త్వా ఉపదేసనయం దస్సతీతి.

ఏవం పన సుపినం పస్సిత్వా నన్దమాలం నామ థేరం పక్కోసాపేత్వా రతనపూరనగరస్స ఏసన్నట్ఠానే ఉదకకీళనత్థాయ కారాపితే రాజగేహే వసాపేసి.

అథ థేరో సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే పారుపనవసేన పవిసితబ్బన్తి పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేహి రాజానం జానాపేసి, యథా మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో సిరిధమ్మాసోకరాజానం సమ్మావాదన్తి. అథ రాజా పరిచిత పారమీపుఞ్ఞసమ్భారో మహాఞాణో జానాసి,-పారుపనవాదోయేవ పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు ఆగతో, ఏకంసికవాదో పన తేసు కత్థచిపి న ఆగతోతి. ఏవం పన జానిత్వా రఞ్ఞో గేహే ద్వే పక్ఖే థేరే సన్నిపాతాపేత్వా అత్తనో అత్తనో వాదం కథాపేసి.

అథ ఏకంసికత్థేరో ఏవమాహంసు,-తుమ్హాకం పారుపనవాదో కత్థ ఆగతోతి. తదా పారుపనత్థేరా పరిమణ్డలం పారుపిస్సామీతిఆదినా నయేన పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు పారుపనవాదో ఆగతోతి ఆహంసు. తతో పచ్ఛా పారుపనత్థేరా ఏవమాహంసు,-తుమ్హాకం పన ఏకంసికవాదో కత్థ ఆగతోతి. తదా తే ఏకంసికత్థేరా అద్వారఘరం పవిట్ఠకాలోవియ రత్తిభాగే మహావనమగ్గే గమనకాలోవియ చ హుత్వా కిఞ్చి వత్తుం న సక్కా. ముఖం నామ కథనత్థాయ భుఞ్జనత్థాయ హోతీతి వుత్తత్తా యం వా తం వా వదన్తాపి రాజానం ఆరాధేతుం న సక్ఖింసు.

రాజా చ థేరం నిస్సాయ వినయే కోసల్లతాయ పాళియం ఈదిసోయేవ ఆగతో, అట్ఠకథాదీసు ఈదిసోయేవాతి వత్వా తుమ్హాకం ఏకంసికవాదో పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరేసు న దిస్సతి, ఏవమ్పి సమానా కస్మా ఈదిసం వత్తం అకంసూతి పుచ్ఛి. అథ తే ఏకంసికత్థేరా చతుహత్థగబ్భే సహోడ్ఢేన గహితచోరావియ మనుస్సేహి గళితకాకావియ చ కిఞ్చి వత్తుం అసక్కుణేయ్యతాయ సబ్బదిసాసు ఓలోకేత్వాయేవ అమ్హాకం చారిత్తం పాళిఆదీసు న దిట్ఠపుబ్బం, అథ ఖో పన ఆచరియప్పవేణీవసేనేవ చరిమ్హాతి వత్వా పరాజయం పత్వా పారుపనపక్ఖేయేవ పవిసింసూతి. రాజా చ ఇతో పట్ఠాయ భిక్ఖూ పారుపనవత్తమేవ కారాపేతుం సామణేరానం ఓవదన్తూతి రాజాణం ఠపేసి. తతో పట్ఠాయ ఏకంసికపక్ఖాథేరా అరుణుగ్గమనకాలే కోసియావియ సీసం ఉట్ఠహితుమ్పి న సక్కాతి.

సోకసరభూమహాచేతియస్స పురత్థిమదిసాభాగే ద్వీహి పాసాదేహి అలఙ్కతం చతుభూమికం భూమికిత్తివిరామం నామ విహారం కారాపేత్వా నన్దమాలత్థేరస్స అదాసి, నరిన్దాభిధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి. సో పన థేరో ఛప్పదవంసికోతి దట్ఠబ్బో. అభినవోపసమ్పన్నకాలేయేవ వినయవినిచ్ఛయస్స సుత్తసఙ్గహస్స మహావగ్గట్ఠకథాయ చ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి, సాసనసుద్ధిదీపికం నామ గన్థమ్పి అకాసీతి.

తతో పచ్ఛా కలియుగే తేచత్తాలీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసస్స కాళపక్ఖపన్న రసమియం రతనసిఖమాపకస్స రఞ్ఞో మజ్ఝిమపుత్తో రజ్జం కారేసి .

తదా రాజా ఏవం చిన్తేసి,-ఏకంసికపారుపనవసేన ఉప్పన్నో వివాదో పుబ్బేసం రాజూనం కాలే వూపసమితుం న సక్కా, సిరిపవరసుధమ్మమహారాజిన్దాధిపతినో కాలేపి రాజగేహే సన్నిపాతాపేత్వా రఞ్ఞో సమ్ముఖే కథాపితత్తా విస్సట్ఠేన కథేతుం ఓకాసస్స అలద్ధత్తా యథాకామం వత్తుం అవిసహత్తా పరాజయో అహోసీతి లేసం ఓడ్డతుం ఓకాసో భవేయ్యమయ్హం పన కాలే ఈదిసం అకత్వా తేసం తేసం థేరానం విహారే దూతం పేసేత్వా సకసకవాదం కథా పేస్సామి, ఏవఞ్హి సతి తేతేథేరా విస్సట్ఠా హుత్వా కథేస్సన్తీతి.

ఏవం పన చిన్తేత్వా అన్తోయుధనాయకం అమచ్చం పధానం కత్వా తేసం తేసం థేరానం సన్తికం గన్త్వా ఆరోచాపేసి,-సకసకవాదం విస్సట్ఠా హుత్వా వదథాతి. అథ ఏకంసికగణికా థేరా అమ్హేహి వుత్తవచనం పాళిఆదీసు న దిస్సతి, అథ ఖో పన ఆచరియప్పవేణీవసేనేవ మయం చరిమ్హాతి అనుజానింసు.

మహారాజా చ ఏవం థేరానం అనుజాననే సతి కిఞ్చి కత్తబ్బం నత్థి, ఇదాని పరిమణ్డలసుప్పటిచ్ఛన్నసిక్ఖాపదాని అవికోపేత్వా సామణేరా గామం పవిసన్తూతి రాజలేఖనం తత్థ తత్థ పేసేసి.

అపరభాగే పన సహస్సోరోధగామతో ఉపసమ్పదా వస్సేన సత్తవస్సికం ఞాణం నామ భిక్ఖుం ఆనేత్వా అన్తోయుధవిహారం నామ కారాపేత్వా తస్స అదాసి, ఞాణాభిసాసనధజమహాధమ్మరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి. అథ రఞ్ఞా యాచితో రాజాభిసేకగన్థం పరిసోధేత్వా మరమ్మభాసాయ అత్థం యోజేసి.

అపరభాగే భగవా ధరమానోయేవ ఆగన్త్వా చతున్నం యక్ఖానం దమేత్వా తేహి దిన్నం మంసోదనం పటిగ్గహేత్వా పబ్బతసామన్తదేసం గన్త్వా పరిభుఞ్జిత్వా తం ఠానం ఓలోకేత్వా సితం పాత్వాకాసి. అథ ఆనన్దత్థేరో కారణం పుచ్ఛి. అనాగతే ఖో ఆనన్ద ఇమస్మిం దేసే మహానగరం భవిస్సతి, చత్తారో చ ఇమే యక్ఖా తస్మిం నగరే రాజానో భవిస్సన్తీతి బ్యాకాసి.

యథాబ్యాకతనియామేనేవ కలియుగే చతుచత్తాలీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే మాఘమాసస్స కాళపక్ఖద్వాదసమియం అఙ్గారవారే ఉత్తరఫగ్గునీనక్ఖత్తేన యోగే అమరపురం నామ మహారాజట్ఠానీనగరం మాపేసి.

సిరిపరవిజయానన్తయసత్రిభవనాదిత్యాధిపతిపణ్డితమహాధమ్మరాజాధిరాజాతి నామలఞ్ఛమ్పి పటిగ్గణ్హి.

అగ్గమహేసియా కారాపితం జేయ్యభూమివిహారకిత్తినామకం విహారం గుణాభిలఙ్కారసద్ధమ్మమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'మే ఓ సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

కన్నినగరభోజకాయ రాజకఞ్ఞాయ కారాపితం విహారరమణీయవిరామం నామ విహారం గుణమునిన్దాధిపతి మహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'మాం లే సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

ఉపరఞ్ఞో దేవియా కారాపితం మఙ్గలావిరామం నామ విహారం తిపిటకసద్ధమ్మసామిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'సోం ఠా సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

మజ్ఝిమగేహవాసిదేవియా కారాపితం మఙ్గలావాసాతులం నామ విహారం ఞాణజమ్బుదీపఅనన్తధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'మేం జ్వా సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

ఇమే ప్పన చత్తారో మహాథేరే సఙ్ఘరాజట్ఠానే ఠపేసి.

ఉత్తరగేహవాసిదేవియా కారాపితం మఙ్గలభూమికిత్తిం నామ విహారం కవిన్దాభిసద్ధమ్మధరధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'ఞోం కాం సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

సిరిఖేత్తనగరభోజకేన రాజకుమారేన కారాపితం అతులభూమివాసం నామ విహారం కవిన్దాభిసద్ధమ్మపవరమహాధమ్మ రాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'స్వే టోం సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

అన్తోఅమచ్చేన ఏకేన కారాపితం విహారం ఞాణాలఙ్కారసద్ధమ్మధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'సేం టే సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

వామబలనాయకేనామచ్చేన కారాపితం విహారం పరమసిరివంసధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'మే రీ సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

ధమ్మవినిచ్ఛకేన ఏకేనామచ్చేన కారాపితం విహారం కవిన్ద సారధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స అదాసి, యో 'లోకా మ్హాం కేం సయాడో' ఇతి వుచ్చతి.

ఇచ్చేవం పరియత్తికోవిదానం అనేకానం మహాథేరానం సద్ధిం నామలఞ్ఛేన విహారం దత్వా అనుగ్గహం అకాసి. యస్మా పన సబ్బేసం థేరానం నామం ఉద్ధరిత్వా విసుం విసుం కథితే అయం సాసనవంసప్పదీపికకథా అతిప్పపఞ్చా భవిస్సతి, తస్మా ఇధ అజ్ఝుపేక్ఖిత్వా వత్తబ్బమేవ వక్ఖామాతి.

పచ్ఛాభాగే చత్తారో మహాథేరా రాజాదుబ్బలతాయ యథాకామం సాసనం విసోధేతుం సక్ఖిస్సన్తీతి మఞ్ఞిత్వా పున అట్ఠ థేరే ఏతేహి చతూహి మహాథేరేహి సద్ధిం సాసనం విసోధాపేతుం సఙ్ఘనాయకట్ఠానే ఠపేసి. సేయ్యథిదం, కవిన్దాభిసద్ధమ్మపవరమహాధమ్మరాజగురుత్థేరో, తిపిటకాలఙ్కారధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరో, చక్కిన్దాభిధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరా, పరమసిరివంసధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరో, జనిన్దాభిపవరమహాధమ్మరాజగురుత్థేరో, మహాఞాణాభిధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరో , ఞాణాలఙ్కారసద్ధమ్మధజమహాధమ్మరాజగురుథేరో, ఞాణాభిసాసనధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరోతి.

అథ అరహాపి సమానో నిస్సయముచ్చకభిక్ఖువికలో వినానిస్సయాచరియేన వసితుం న వట్టతీతి జానిత్వా నిస్సయా చరియప్పహోనకానం థేరానం నిస్సయఙ్గాని నిస్సయముచ్చకారహానం నిస్సయముచ్చకఙ్గాని పరిపూరాపేత్వా నిస్సితకానం నిస్సయం గణ్హిత్వావ నిసీదాపేసి.

తతో పచ్ఛా కలియుగే పఞ్ఞాసాధికే వస్ససతే సహస్సేవ సమ్పత్తే ఞాణాభిసాసనధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరంయేవ ఏకం సఙ్ఘరాజట్ఠానే ఠపేసి. తతో పట్ఠాయ సోయేవ ఏకో సఙ్ఘనాయకో హుత్వా సాసనం విసోధయి.

తతో పచ్ఛా ఏకపణ్ణాసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసే మహామునిచేతియస్స దక్ఖిణదిసాభాగే ద్వీహి ఇట్ఠకమయేహి పాకారేహి పరిక్ఖిత్తం పఞ్చభూమికం అసోకారామే రతనభూమికిత్తిం నామ విహారం అతిమహన్తం కారాపేత్వా

ఞాణాభిసాసనధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరస్స అదాసి. ఞాణాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి పున అదాసి. తతో అఞ్ఞాని జేయ్యభూమివిహారకిత్తిమఙ్గలవిరామాదయో అనేకేపిఞ విహారే తస్సేవ అదాసి.

సో పన తేసు విహారేసు వారేన నిసీదిత్వా పరియత్తిం వాచేసి. ఉభతోవిభఙ్గానిపి వాచుగ్గతం అకాసి. నిచ్చంయేవ ఏకాసనికధుఙ్గం సమాదియి.

సో పన థేరో ఉపసమ్పదావస్సేన పఞ్చవస్సికో హుత్వా పుబ్బేవ సఙ్ఘరాజభావతో పేటకాలఙ్కార నామ నేత్తిసంవణ్ణనం అభినవటీకం అకాసి. అట్ఠవస్సికకాలే సఙ్ఘరాజా అహోసి. సఙ్ఘరాజా హుత్వా సాధుజ్జనవిలాసినిం నామ దీఘనికాయటీకం అకాసి. అరియవంసాలఙ్కారం నామ గన్థఞ్చ అకాసి. మహాధమ్మరఞ్ఞా యాచితో జాతకట్ఠకథాయ అత్థయోజనం చతుసామణేరవత్థుం రాజోవాదవత్థుం తిగుమ్బథోమనం ఛద్దన్తనాగరాజుప్పత్తికథం రాజాధిరాజ విలాసినిం నామ గన్థఞ్చాతి ఏవమాదయోపి అకాసిఞ.

కలియుగే పన ద్వాసట్ఠాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే సీహళదీపతో అమ్బగహపతిస్సో, మహాదమ్భో, కోచ్ఛ గోధో, బ్రాహ్మణవత్తో, భోగహవత్తో, వాతురగమ్మోతి ఇమే ఛ సామణేరా దస ధాతుయో ధమ్మపణ్ణా కారత్థాయ ఆనేత్వా అమరపురం నామ మహారాజట్ఠానీనగరం ఆగతా సద్ధిం ఏకేన ఉపాసకేన.

అథ ఞాణాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురునా సఙ్ఘరఞ్ఞా ఉపజ్ఝాయేన కవిన్దాభిసద్ధమ్మధరధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరేన జనిన్దాభిధజమహాధమ్మరాజగురుత్థేరేన మునిన్దఘోసమహాధమ్మరాజగురుత్థేరేనాతి ఏవమాదీహి రాజగురుత్థే రేహి కమ్మవాచరియేహి హత్థిరజ్జుసువణ్ణగుహసీమాయం ఉపసమ్పదకమ్మం కారాపేసి, ఉపాసకఞ్చ సామణేరభూమియం పతిట్ఠాపేసి, తతో పచ్ఛా చ అనేకవారం ఆగతానం భిక్ఖూనం పున సిక్ఖం గణ్హాపేసి, సామణేరానఞ్చ ఉపసమ్పదకమ్మం కారాపేసి, ఉపాసకానఞ్చ పబ్బజ్జకమ్మన్తి.

అపరభాగే పన కలియుగే ఛచత్తాలీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే పితురఞ్ఞో ఆచరియపుబ్బో అతులో నామ థేరో చీవరపటలం ఉపరిసఙ్ఘాటిం కత్వా ఉరబన్ధనవత్థం బన్ధితబ్బన్తి చూళగణ్ఠిపదే వుత్తత్తా సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కత్వా ఉరబన్ధనవత్థం బన్ధిత్వాయేవ పవిసితబ్బన్తి దళం కత్వా రఞ్ఞో సన్తికం లేఖనం పవేసేసి.

అథ రాజా తం సుత్వా మహాథేరే సుధమ్మసభాయం సన్నిపాతాపేత్వా అతులత్థేరేన సద్ధిం సాకచ్ఛం కారాపేసి. అథ అతులత్థేరో చీవరపటలం ఉపరిసఙ్ఘాటిం కత్వా ఉరబన్ధనవత్థం బన్ధితబ్బన్తి చూళగణ్ఠిపదే ఆగతపాఠం దస్సేత్వా సామణేరానం గామప్పవేసనకాలే ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కత్వా ఉరబన్ధనవత్థం బన్ధిత్వా పవిసితబ్బన్తి ఆహ.

అథ మహాథేరా తం పుచ్ఛింసు,-ఈదిసో అధిప్పాయో అఞ్ఞత్థ దిస్సతి వా మా వాతి. అథ అతులత్థేరో ఏవమాహ,- అఞ్ఞత్థ పన ఈదిసో అధిప్పాయో న దిస్సతీతి. ఏవం హోతు, అయం గన్థో కేన కతోతి. సీహళదీపే అనురాధపురస్స దక్ఖిణదిసాభాగే పోక్కన్తి గామే అరహన్తేన మోగ్గలానత్థేరేనాతి. అయమత్థో కథం జానితబ్బోతి. పిటకత్తయలక్ఖణగన్థే ఆగతత్తాతి. అయఞ్చ పిటకత్తయ లక్ఖణగన్థో కుతో లద్ధోతి. బుద్ధఘోసత్థేరేన కిర సీహళదీపతో ఆనీతత్తా తతో, అయఞ్హి గన్థో సీహళదీపతో అత్తనా ఆనీతేసు గన్థేసు అసుకో గన్థో అసుకేన థేరేన కతోతి విఞ్ఞాపనత్థాయ బుద్ధఘోసత్థేరేన కతో,

ఇదానాయం గన్థో అమ్హాకం హత్థే సంవిజ్జతీతి. సచే ఇదానాయం గన్థో తుమ్హాకం హత్థే సంవిజ్జతి, అమ్హాకం దస్సేహీతి. పస్సథావుసో అయమమ్హాకం హత్థే గన్థోతి దస్సేసి. అథ మహాథేరేహి సఙ్ఘరాజప్పముఖేహి తస్మిం గన్థే పస్సితే వినయగణ్ఠిపదం సీహళదీపే పరక్కమబాహురఞ్ఞో కాలే మోగ్గలానత్థేరో అకాసీతి ఆగతం, న చూళగణ్ఠిపదం సీహళదీపే అనురాధపురస్సదక్ఖిణదిసాభాగే వోక్కన్తిగామే అరహా మోగ్గలానత్థేరో అకాసీతి.

అథ థేరా ఏవమాహంసు,-కస్మా పన పిటకత్తయలక్ఖణగన్థే అనాగతమ్పి ఆగతంవియ కత్వా ముసా వదథ, న ను తుమ్హాకమ్పి ఏకంసికభిక్ఖూనం ముసావాదసిక్ఖాపదం అత్థీతి. అథ అతులత్థేరో ఉత్తరిం వత్తుం అసక్కుణేయ్యత్తా లుద్దకస్స వాకురే బన్ధమిగోవియ ఫన్దమానో హుత్వా అట్ఠాసి, సహోడ్డేన గహితోవియ చోరో సహముసావాదకమ్మేన సో థేరో గహితో అహోసీతి.

ఇదం ఇమస్స అత్థస్స ఆవిభావత్థాయ వత్థు, –

ఇమస్మిం కిర రట్ఠే ఏకో జనపదవాసీపురిసో కేనచిదేవ కరణీయేన అమరపురం నామ మహారాజట్ఠానీనగరం ఆగచ్ఛి. ఆగన్త్వా చ పచ్ఛాగతకాలే అన్తరామగ్గే పాథేయ్యం ఖయం అహోసి. అథస్స ఏతదహోసి,- ఇదాని మమ పాథేయ్యం ఖయం అహోసి, ఇమస్మిం కిర రట్ఠే సహస్సోరోధగామే లద్ధవరో నామ మహాసేట్ఠి సబ్బత్థ భూతలే అతివియ పాకటో. తస్సాహం ఞాతీతి వఞ్చేత్వా కథేస్సామి, ఏవం సతి తేన మహాసేట్ఠినా మిత్తసన్థవం కాతుం తేతేగామికా మనుస్సా మమ బహు లాభం దస్సన్తి, తదా పాథేయ్యేన అకిచ్ఛో భవిస్సామీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా అన్తరామగ్గే సమ్పత్తసమ్పత్తగామేసు మహాభోగానం గేహం విచినేత్వా మహాభోగానం సన్తికం పవిసిత్వా కథాసల్లాపం అకాసి.

అథ తేతేగామికా త్వం కుతో ఆగతో, కుహిం గమిస్ససి, కస్స ఞాతి,కో వా త్వన్తి పుచ్ఛింసు. అమరపూరమహారాజట్ఠానీనగరతో ఆగతో, సహస్సోరోధగామం గమిస్సామి, సహస్సోరోధగామే లద్ధవరస్స నామ మహాసేట్ఠినో జామాతా ధనవడ్ఢకో నామాహన్తి ఆహ.

అథ తేతేగామికా లద్ధవరేన మహాసేట్ఠినా మిత్తసన్థవం కాతుం నానాభోజనేహి భోజేసుం. అఞ్ఞేహిపి బహూహి పణ్ణాకారేహి సఙ్గహం అకంసు. ఇమినావ నయేన సమ్పత్త సమ్పత్తగామేసు వఞ్చేత్వా అత్తనో గుణం కథేత్వా అద్ధాన మగ్గం తరి. పచ్ఛా పన సహస్సోరోధగామం సమ్పత్తో. సో సహస్సోరోధగామం న సమ్పత్తపుబ్బో. లద్ధవరో మహాసేట్ఠి తేన న దిట్ఠపుబ్బో. సహస్సోరోధగామం సమ్పత్తేయేవ అయం కిం నామ గామోతి అపుచ్ఛిత్వాయేవ తస్మిం గామే మహాభోగతరస్స మహాగేహం విచినన్తో తస్సేవ లద్ధవరస్స సేట్ఠినో మహన్తం గేహం పస్సిత్వా లద్ధవరస్స సేట్ఠినో సన్తికం పవిసిత్వా తేన సద్ధిం కథాసల్లాపం అకాసి.

అథ మహాసేట్ఠి తం పుచ్ఛి,-త్వం కుతో ఆగతో, కుహిం గమిస్ససి, కస్స ఞాతి,కో త్వన్తి. అమరపురమహారాజట్ఠానీనగరతో సామి ఆగతో, సహస్సోరోధగామం గమిస్సామి, సహస్సోరోధగామే లద్ధవరస్స నామ మహాసేట్ఠినో జామాతా, ధనవడ్ఢకో నామాహన్తి ఆహ.

అథ మహాసేట్ఠి తస్స ముఖం ఉజుం ఓలోకేత్వా అయం మాణవ సహస్సోరోధగామోయేవ, అహమ్పి లద్ధవరో నామ మహాసేట్ఠి, మమ ధీతరో సన్తి, తాపి సస్సామికాయేవ హోన్తి, ఇదాని తా సకసకస్సామికానంయేవ సన్తికే వసన్తి, న త్వం

కదాచి మయా దిట్ఠపుబ్బో, కేన కారణేన కుతో ఆగన్త్వా మమ జామాతా భవసీతి పుచ్ఛి.

అథ సో మ్మనుస్సేహి అనుబన్ధియమానోవియ మిగో సకలమ్పి కాయం ఫన్దాపేత్వా కిఞ్చి వత్తబ్బం వచనం అజానిత్వా అలద్ధప్పతిట్ఠానతాయ ఏవం సతి కుతో ఆగతో, కుహిం గమిస్సామి, కస్స ఞాతి, కో వా అహన్తి ఇదాని న జానామి, సబ్బదిసా సమ్ముయ్హామి, ఖమాహి మమ అపరాధం, ఇతో పట్ఠాయ యావ జీవితపరియోసానా న వఞ్చేస్సామి, వఞ్చేతుం న విసహామి, ఇదాని అతివియ భాయామి, మా కిఞ్చి దణ్డకమ్మం కరోహీతి వత్వా వేగేన ఉట్ఠహిత్వా పలాయీతి.

ఇచ్చేవం అతులత్థేరో దుమ్ముఖో హుత్వా యంవాతంవా ముఖారూళం విలపిత్వా సఙ్ఘమజ్ఝే నిసీది.

అయం అతులత్థేరస్స పఠమో పరాజయో.

తతో పచ్ఛా ఖలిత్వా కద్దమే పతితం పురిసం పున ఉపరి అక్కమన్తావియ పున మహాథేరా ఏవం పుచ్ఛింసు,-ఇదం భన్తే తవ చూళగణ్ఠిపదం నామ తీసు వినయమహాటీకాసు సాధకవసేన దస్సితం చూళగణ్ఠిపదం ఉదాహు అపరన్తి. తీసు వినయమహాటీకాసు సాధకవసేన దస్సితం చూళగణ్ఠిపదంయేవ ఇదన్తి. ఏవంసతి కస్మా తవ చూళగణ్ఠిపదేయేవ వుత్తఞ్హి వజిరబుద్ధిటీకాయం, వుత్తఞ్హి సారత్థదీపనీటీకాయం, తథా హి వుత్తం విమతి వినోదనీటీకాయన్తి తాసం వినయమహాటీకానం పచ్ఛా హుత్వా తిస్సో వినయమహాటీకాయో సాధకవసేన దస్సితాతి. ఏవం పన పుచ్ఛన్తో సో మయా పుబ్బే వుత్తం తీసు వినయమహాటీకాసు సాధకవసేన దస్సితం చూళగణ్ఠిపదంయేవ ఇదన్తి వచనం సచ్చమేవాతి ముఖాసుఙ్ఞత్థాయ పునప్పునం వది.

ఇదఞ్చ ఇమస్స అత్థస్స ఆవిభావత్థాయ వత్థు, –

ఏకో కిర పురిసో ఏకేన సహాయేన సద్ధిం పుత్తదారపోసనత్థాయ రఞ్ఞో భతిం గహేత్వా యుద్ధకమ్మం కాతుం సఙ్గామం గచ్ఛతి. అథ పరసేనాయ యుజ్ఝిత్వా పరసేనా అభిభవిత్వా సబ్బే మనుస్సా అత్తనో అత్తనో అభిముఖట్ఠానం పలాయింసు. అథ సోపి పురిసో తేన సహాయేన సద్ధిం అత్తనో అభిముఖట్ఠానం పలాయి. తోకం పలాయిత్వా అన్తరామగ్గే పరసేనాహి పహరితదణ్డేన ముచ్ఛితో హుత్వా సో పురిసో తేన సద్ధిం గన్తుం న సక్కా, అన్తమసో నిసీదితుమ్పి న సక్కా.

అథ సహాయస్స ఏతదహోసి,-ఇదాని అయం అతివియ బాళ్హగిలానో హోతి మరణాసన్నో, సచాహం తస్స ఉపట్ఠహిత్వా ఇధేవ నిసీదేయ్యం, వేరినో ఆగన్త్వా మం గణ్హిస్సన్తీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా గిలానస్స సన్తకాని కహాపణవత్థాదీని గహేత్వా తం తత్థేవ ఠపేత్వా గచ్ఛతి. సకట్ఠానసమీపం పన పత్తస్స తస్స ఏతదహోసి,- సచే తం అన్తరామగ్గే ఠపేత్వా ఆగచ్ఛామీతి వదేయ్యం, తస్స ఞాతకా మమ ఉపరి దోసం రోపేస్సన్తి, ఇదాని సో మరిత్వా అహం ఏకకోవ ఆగచ్ఛామీతి వదిస్సామీతి. సకట్ఠానం పన పత్వా తస్స భరియా తస్స సన్తికం ఆగన్త్వా మయ్హం పన సామికో కుహిం గతో, కత్థ ఠపేత్వా త్వం ఏకకోవ ఆగచ్ఛసీతి పుచ్ఛి. తవ అయ్యే సామికో పరేసం ఆవుధేన పహరిత్వా కాలఙ్కతో, ఇమాని తవ సామికస్స సన్తకానీతి వత్వా కహాపణవత్థాదీని దత్వా మా సోచి మా పరిదేవి, ఇదాని మతకభత్తం దత్వా పుఞ్ఞభాగంయేవ భాజేహీతి సమస్సాసేసి. అథ సా తాని గహేత్వా రోదిత్వా మతకభత్తం దత్వా పుఞ్ఞభాగం భాజేసి.

అపరభాగే పన థోకం కాలం అతిక్కన్తే గిలానా వుట్ఠితో సకగేహం ఆగచ్ఛతి. భరియాపి తం న సద్దహి. అహం న కాలఙ్కతో, గిలానంయేవ మం ఠపేత్వా సో మమ సన్తకాని గహేత్వా గతో, సచే మం త్వం న సద్దహసి, అహం అన్తోగబ్భే నిలీయిత్వా నిసీదిస్సామి, తం పక్కోసేత్వా పుచ్ఛాహీతి ఆహ.

అథ సా తం పక్కోసేత్వా బహి గబ్భే నిసీదిత్వా పుచ్ఛి,-మమ సామి సామికో కాలఙ్కతోతి తం సచ్చం వా అలికం వాతి. సచ్చమేవేతం, యం తవ సామికో కాలఙ్కతోతి.

అథ సో పురిసో బహి గబ్భం నిక్ఖమిత్వా అఙ్గులిం పసారేత్వా న ఇదాని భోసమ్మ అహం కిఞ్చి మత్తోపి మరామి, కస్మా పన అమరన్తంయేవ మం మతో ఏసోతి వదేసీతి. అథ కిఞ్చి వత్తబ్బస్స కారణస్స అదిస్సనతో ముఖాసుఞ్ఞత్థాయ అఙ్గులిం పసారేత్వా ఉజుం ఓలోకేత్వా ఇదాని త్వం ఇధ ఆగన్తుం సమత్థోపి మతోయేవ, మతోతి మయా వుత్త వచనం సచ్చంయేవ, నాహం కిఞ్చి అలికం వదామీతి ఆహ. ఏవం సో పునప్పునం వదన్తోపి జీవమానకస్స సంవిజ్జమానత్తా పచ్చక్ఖేయేవ చ తస్స ఠితత్తా కోచిపి తస్స వచనం న సద్దహి, పరాజయంయేవ సో పత్తోతి.

ఇచ్చేవం అతులత్థేరో ముఖాసుఞ్ఞత్థాయ వదన్తోపి కోచి న సద్దహి, పరాజయంయేవ సో పత్తోతి.

అయం అతులత్థేరస్స దుతియో పరాజయో.

పునపి సేయ్యథాపి లుద్దకో కుఞ్జరం దిస్వా ఏకేన వారేన ఉసునా విజ్ఝిత్వా పతన్తమ్పి కుఞ్జరం పున అనుట్ఠాహనత్థాయ కతిపయవారేహి ఉసూహి విజ్ఝతి, ఏవమేవ ఏకవారేనేవ పరాజయం పత్తం పన వాదస్స అనుక్ఖిపనత్థాయ కతిపయవారేహి పరాజయం పాపేతుం పారుపనవాదినో మహాథేరా ఏవమాహంసు,- తవ చూళగణ్ఠిపదేయేవ సామణేరానం పరిమణ్డలసుప్పటిచ్ఛన్నాదీని వత్వాని అభిన్దిత్వాయేవ పవిసితబ్బోతి పుబ్బే వత్వా చీవరపటలఉపరిసఙ్ఘాటిం కత్వా ఉరబన్ధనవత్థం బన్ధితబ్బన్తి పన వుత్తం, కస్మా పన పుబ్బేన అపరం అసంసన్దిత్వా వుత్తం, తుమ్హాకం వాదే పటిసరణభూతానం పాళిఅట్ఠకథాటీకాగన్థన్తరానం నత్థితాయ అమ్హాకం పటిసరణభూతం చూళగణ్ఠిపదన్తి వదథ, తుమ్హాకం పటిసరణభూతా చూళగణ్ఠిపదతోయేవ భయం ఉప్పజ్జతీతి వత్వా సహ నిలీయనట్ఠానేన గహితం చోరం వియ సహ నిస్సయేన అధమ్మవాదినో గణ్హింసు.

ఇదం ఇమస్స అత్థస్స అవిభావత్థాయ వత్థు, –

అతీతే కిర బారాణసితో అవిదూరే నదీతీరే గామకే పాటలి నామ నటమచ్చో వసతి. సో ఏకస్మిం ఉస్సవ దివసే భరియమాదాయ బారాణసిం పవిసిత్వా నచ్చిత్వా వీణం వాదిత్వా గాయిత్వా ధనం లభిత్వా ఉస్సవపరియోసానే బహు సురాభత్తం గాహాపేత్వా అత్తనో గామం గచ్ఛన్తో నదీతీరం పత్వా నవోదకం ఆగచ్ఛన్తం దిస్వా భత్తం భుఞ్జన్తో సురం పివన్తో నిసీదిత్వా మత్తో హుత్వా అత్తనో బలం అజానన్తో మహావీణం గీవాయ బన్ధిత్వా నదిం ఓతరిత్వా గమిస్సామీతి భరియం హత్థే గహేత్వా నదిం ఓతరి. వీణాఛిద్దేహి ఉదకం పావిసి. అథ నం సా పీణా ఉదకే ఓసీదాపేసి. భరియా పనస్స ఓసీదనభావం ఞత్వా తం విస్సజ్జిత్వా ఉత్తరిత్వా నదీతీరే అట్ఠాసి. నటపాటలి సకిం ఉమ్ముజ్జతి, సకిం నిమ్ముజ్జతి, ఉదకం పవిసిత్వా ఉద్ధుమాతఉదరో అహోసి. అథస్స భరియా చిన్తేసి,-మయ్హం సామికో ఇదాని మరిస్సతి, ఏకం గీతం యాచిత్వా పరిసమజ్ఝే

తం గాయన్తీ జీవితం కప్పేస్సామీతి చిన్తేత్వా సామి త్వం ఉదకే నిమ్ముజ్జసి, ఏకం మే గీతం దేహి, తేన జీవితం కప్పేస్సామీతి వత్వా–

బహుస్సుతం చిత్తకథం, గఙ్గా వహతి పాటలిం;
వుయ్హమానకం భద్దన్తే, ఏకం మే దేహి గాథకన్తి.

అథ నం నటపాటలి భద్దే కథం తవ గీతం దస్సామి, ఇదాని మహాజనస్స పతిసరణభూతం ఉదకం మం మారేతీతి వత్వా–

యేన సిఞ్చన్తి దుక్ఖితం, యేన సిఞ్చన్తి ఆతురం;
తస్స మజ్ఝే మరిస్సామి, జాతం సరణతో భయన్తి.

అథ అతులత్థేరో అత్తనో పతిసరణభూతా చూళగణ్ఠిపదతో భయం ఉప్పజ్జిత్వా కిఞ్చి వత్తబ్బం అజానిత్వా అధోముఖో హుత్వా పరాజాయం పత్తోతి.

అయం అతులత్థేరస్స తతియో పరాజయో.

అథ రాజా తేసం ద్విన్నం పక్ఖానం వచనం సుత్వా చూళగణ్ఠిపదస్స పుబ్బాపరవిరోధిదోసహి ఆకులత్తా సుత్తసుత్తానులోమాదీసు అప్పవిట్ఠత్తా ఆగమసుద్ధియా చ అభావతో పరోవస్ససతం చిరం ఠితస్స గేహస్సవియ అతిదుబ్బలవసేన అథిరతం జానిత్వా ఇదాని సాసనం పరిసుద్ధం భవిస్సతీతి సోమనస్సప్పత్తో హుత్వా మమ విజితే సబ్బేపి భిక్ఖూ పారుపనవసేన సమానవాదికా హోన్తూతి ఆణం ఠపేసి. తతో పట్ఠాయ యావజ్జతనా సకలేపి మరమ్మరట్ఠే పారుపనవసేన సమానవాదికా భవన్తీతి.

అయమేత్థ సఙ్ఖేపో,-తేసఞ్హి ద్విన్నం పక్ఖానం సన్నిపతిత్వా వచనప్పటివచన వసేన వివాదకథా విత్థారేన వుచ్చమానా ఛపఞ్చసాణవారమత్తమ్పి పత్వా నిట్ఠం న పాపుణేయ్య. యస్మా పన సబ్బం అనవసేసేత్వా వుచ్చమానం అయం సాసనవంసప్పటీపికా అతిప్పపఞ్చా భవిస్సతి, తస్మా ఏత్థ ఇచ్ఛితమత్తమేవ దస్సయిత్వా అజ్ఝుపేక్ఖామాతి.

ఞాణాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజ గురు పన సఙ్ఘరాజా మహాథేరో సీహళదీపే అమరపురనికాయికానం భిక్ఖూనం ఆదిభూతో ఆచరియో బహూపకారో. అమరపురనికాయోతి తత్థేరప్పభవోతి.

కలియుగే పన ఏకాసీతాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో నత్తా సిరిత్రిభవనాదిత్యపవరపణ్డితమహాధమ్మరాజాధిరాజా నామ రజ్జం కారేసి. సో పన అమరపురతో సఙ్కమిత్వా రతనపూరం చతుత్థం మాపేసి. తస్స రఞ్ఞో కాలే గుణమునిన్దాధిపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స సిస్సం సజీవగామవాసిం సీలాచారం నామ థేరం అరఞ్ఞవాసీనం భిక్ఖూనం పామోక్ఖట్ఠానే ఠపేసి. రాజాగారనామకే దేసే విహారం కారాపేత్వా తస్సేవ అదాసి.

కలియుగే ఏకాసీతాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే చలఙ్గపురతో పఞ్ఞాసీహం నామ థేరం ఆనేత్వా అసోకారామే రతనభూమికిత్తివిహారే పతిట్ఠాపేసి, మునిన్దాభిసిరిసద్ధమ్మధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛమ్పి అదాసి.

కలియుగే చతురాసీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే మునిన్దాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛం దత్వా మహాజేయ్యభూమివిహారరమ్మణీయం నామ విహారం దత్వా తంయేవ మహాథేరం సఙ్ఘరాజట్ఠానే ఠపేసి.

ఏకస్మిఞ్చ సమయే మహాథేరే రాజా పుచ్ఛి,-చతస్సో దాఠా నామ చత్తాలీసాయ దన్తేసు అన్తోగధా వా, ఉదాహు చత్తాలీసాయ దన్తేహి విసుం భూతాతి పుచ్ఛి.

అథ ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు,-చతస్సో దాఠా నామ చత్తాలీసాయ దన్తేసు అన్తోగధాతి. ఏకచ్చే పన చతస్సో దాఠా నామ చత్తాలీసాయ దన్తేహి విసుం భూతాతి ఆహంసు. అథ రాజా గన్థం ఆహరథాతి ఆహ. అథ అన్తోగధవాదికా థేరా గన్థం ఆహరింసు,- అఞ్ఞేసం పరిపుణ్ణదన్తానమ్పి ద్వత్తింసదన్తా హోన్తి, ఇమస్స పన చత్తాలీసం భవిస్సన్తీతి చ.

దన్తాతి పరిపుణ్ణదన్తస్స ద్వత్తింసదన్తట్ఠికాని. తేపి వణ్ణతో సేతా, సణ్ఠానతో అనేకసణ్ఠానా. తేసఞ్హి హేట్ఠిమాయ తావ దన్తపాళియా మజ్ఝే చత్తారో దన్తా మత్తికాపిణ్డే పటిపాటియా ఠపితఅలాబుబీజసణ్ఠానా, తేసం ఉభోసు పస్సేసు ఏకేకో ఏకమూలకో ఏకకోటికో మల్లికమకుళసణ్ఠానో, తతో ఏకేకో ద్విమూలకో ద్వికోటికో యానకఉపత్థమ్భినిసణ్ఠానో, తతో ద్వే ద్వే తిమూలకా తికోటికా, తతో ద్వే ద్వే చతుమూలకా చతుకోటికాతి. ఉపరిమాయ దన్తపాళియాపి ఏసేవ నయోతి చ.

తస్స కిర ఉత్తరోట్ఠఅప్పకతాయ తిరియం ఫాలేత్వా అపనీతద్ధంవియ ఖాయతి, చత్తారో దన్తే ద్వే చ దాఠా న ఛాదేతి, తేన నం ఓట్ఠద్ధోతి వోహరన్తీతి చ.

తత్థ తస్సాతి లిచ్ఛవినో నామ రాజకుమారస్స, ఉత్తరోట్ఠఅప్పకతాయాతి ఉపరి ఓట్ఠస్స అప్పకతాయ. అపనీతద్ధం వియాతి ఉపరి ఓట్ఠస్స ఉపడ్ఢభాగం అపనీతం వియ ఖాయతీతి అత్థో. న ఛాదేతీతి ఉపరి ఓట్ఠస్స ఉపడ్ఢభాగే పన న పటిచ్ఛాదేతి. తేనాహి యేన చత్తారో దన్తే ద్వే చ దాఠా న ఛాదేతి, తేన నం లిచ్ఛవీరాజకుమారం ఓట్ఠద్ధోతి వోహరన్తీతి . ఏవం అన్తోగధవాదేహి థేరేహి గన్థం ఆహరిత్వా దస్సితే సబ్బేపి తస్మిం వాదే పతిట్ఠహింసూతి.

ఏకస్మిఞ్చ కాలే రాజా మన్తినిం అమచ్చం పుచ్ఛి,-పుబ్బరాజూహి విహారస్స చేతియస్స వా దిన్నాని ఖేత్తవత్థుఆదీని పచ్ఛిమరాజూనం కాలే యథాదిన్నం తాని పతిట్ఠహన్తి వా మా వాతి.

అథ మన్తినిఅమచ్చో ఏవం కథేసి,- సఙ్ఘికాయ భూమియా పుగ్గలికాని బీజాని రోపయన్తి, భాగం దత్వా పరిభుఞ్జితబ్బానీతి దసకోట్ఠాసే కత్వా ఏకో కోట్ఠాసో భూమిస్సామికానం దాతబ్బోతి చ వినయపాళిఅట్ఠకథాసు వుత్తత్తా పుబ్బే ఏకేన రఞ్ఞా దిన్నాని ఖేత్తవత్థుఆదీని పచ్ఛా ఏకస్స రఞ్ఞో కాలే యథాదిన్నం ఠితాని. ఏత్థ హి సఙ్ఘికాయ భూమియాతి వుత్తత్తా లాభసీమాయంవియ బలింయేవ అదత్వా సహ భూమియా దిన్నత్తా పవేణీవసేన సఙ్ఘికా భూమి అత్థీతి విఞ్ఞాయతి. ఏత్థచ పటిగ్గాహకేసు మతేసు తదఞ్ఞో చతుద్దిససఙ్ఘో అనాగతసఙ్ఘో చ ఇస్సరో, తస్స సన్తకో, తేన విచారేతబ్బోతి.

చేతియ పదీపత్థాయ పటిసఙ్ఖరణత్థాయ వా దిఇన్న ఆరామోపి జగ్గితబ్బో, వేత్తనం అత్వాపి జగ్గాపేతబ్బోతి చేతియే ఛత్తం వా వేదికం వా జిణ్ణం వా పటిసఙ్ఖరోన్తేన సుధాకమ్మాదీని వా కరోన్తేన చేతియస్స ఉపనిక్ఖేపతో కారేతబ్బన్తి చ

అట్ఠకథాయం వుత్తత్తా పుబ్బరాజూహి చేతియస్స దిన్నాని ఖేత్తవత్థుఆదీని పచ్ఛిమరాజూనం కాలేపి చేతియసన్తకసావేసేవ రితానీతి వేదితబ్బాని.

అథాపరమ్పి పుచ్ఛి,- కదా కస్స రఞ్ఞో కాలే ఆదిం కత్వా ఖేత్తవత్థుఆదీని విహారస్స చేత్యస్స వా దిన్నానీతి.

అథ మన్తినమచ్చో ఏవమాహ,-పురిమకప్పేసు పురిమానం రాజూనం కాలేపి విహారస్స చేతియస్స వా దిన్నానీతి వేదితబ్బాని, తేనేవ సుజాతస్స నామ భగవతో అమ్హాకం బోధిసత్తో చక్కవత్తిరాజా సద్ధిం సత్తహి రతనేహి ద్విసహస్సే ఖుద్దకదీపే చత్తారో మహాదీపే చ అదాసి, రట్ఠవాసినో చ ఆరామగోపకకిచ్చం కారాపేసీతి గన్థేసు ఆగతం, తస్మా చిరకాలతోయేవ పట్ఠాయ పుబ్బరాజూహి ఖేత్తవత్థుఆదిని దిన్నానీతి వేదితబ్బాని.

రాజవంసేసుపి భగవతో పరినిబ్బానతో వస్ససతానం ఉపరి సిరిఖేత్తనగరే ఏకాయ ఆపూపికాయ పఞ్చకరీస మత్తం ఖేత్తం ఏకస్స థేరస్స దిన్నం, తం ద్వత్తపోఙ్కో నామ రాజా విలుమ్పిత్వా గణ్హి. అథ పహారఘణ్టభేరియో పహరితాపి సద్దం న అకంసు. రఞ్ఞో కున్తచక్కమ్పి యథా పుబ్బే, తథా పేసితట్ఠానం న గచ్ఛి. అథ తం కారణం ఞత్వా ఆపూపికాయ యథాదిన్నమేవ థేరస్స నియ్యాదేసీతి.

కలియుగే పన నవనవుతాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే తస్స కనిట్ఠో సిరిపవరాదిత్యలోకాపేతి విజయమహాధమ్మరాజాధిరానా రజ్జం కారేసి, సో పన రాజా రతనపూరతో సబ్బమిత్వా అమరపురం దుతియం మాపేసి. తస్స రఞ్ఞో రజ్జం పత్తసంవచ్ఛరేయేవ జేట్ఠమాసస్స జుణ్హపక్ఖపఞ్చమియం రతనపూరనగరే మారవిజయరతనసుధమ్మాయ నామ పిటకసాలాయ సూరియవంసస్స నామ థేరస్స పరిసమజ్ఝే రాజలేఖనం వాచాపేత్వా సఙ్ఘరజ్జం నియ్యాదేసి. సూరియవంసాభిసిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నా మలఞ్ఛమ్పి అదాసి.

సో పన థేరో కలియుగే పఞ్చవీసాధికే వస్ససతే సహస్సే చ సమ్పత్తే మిగసిరమాసస్స జుణ్హపక్ఖసత్తమియం సుత్తవారే వాలుకవాపిగామే పటిసన్ధియా విజాతోతిసత్తతివయం సమ్పత్తే సఙ్ఘరజ్జం పత్తో సన్తిన్ద్రియో ఖన్తీ ధమ్మో సిక్ఖాకామో పరియత్తివిహారదో తిపిటకాలఙ్కారమహాధమ్మరాజగురుత్థేరస్స సిస్సో. సో పన కలియుగే పన్నరసాధికే ద్వివస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే తస్స రఞ్ఞో కాలేయేవ మచ్చువసం పత్తో.

అథ రాజా అనేకసహస్సేహి పాసాదేహి అభూతపుబ్బేహి అచ్ఛరియకమ్మేహి సరీరఝాపనకిచ్చం అకాసి. అథ కలియుగే సోళసాధికే వస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే తస్స మహాథేరస్స సిస్సం ఞాయ్యధమ్మం నామ థేరం పున సఙ్ఘరాజట్ఠానే ఠపేసి. పఠమం ఞాయ్యధమ్మాలఙ్కారధమ్మ సేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛం అదాసి. తతో పచ్ఛా దుతియం ఞాయ్యధమ్మాభివంససిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజ- గురూతి నామలఞ్ఛం అదాసి.

సో పన థేరో కలియుగే ఏకసట్ఠాధికే వస్ససతే సహస్సేచ దేవసూరగామే పటిసన్ధియా విజాతో హుత్వా అసీతాధికే వస్ససతే సహస్సేచ పఠమఆసాళిమాసస్స జుణ్హపక్ఖచుద్దసమియం ఉపసమ్పదభూమిం పత్తో.

తస్స రఞ్ఞో కాలే కలియుగే నవనవుతాధికే వస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే సీహళదీపతో పఞ్ఞాతిస్సో నామ థేరో సద్ధిం సునన్దేన నామ భిక్ఖునా ఇన్దసారేన నామ సామణేరేన ఏకేన ఉపాసకేన ఏకేన దారకేనచ అమరపురం నామ నగరం సమ్పత్తో. అథ సఙ్ఘరాజా తేసం పచ్చయానుగ్గహేన ధమ్మానుగ్గహేచ అనుగ్గహేసి. తేసు అపరభాగే కలియుగే ద్వివస్సాధికే ద్విసతే వస్ససహస్సేచ సమ్పత్తే పఞ్ఞాతిస్సత్థేరో జరరోగేన అభిభూతత్తా సఙ్ఖారధమ్మానం సభావం అనతివత్తత్తా కాలమకాసి. తస్స పున సిక్ఖం గణ్హిస్సామీతి పరివితక్కో మత్థకం అప్పత్తో హుత్వా వినస్సయి. తేనాహభగవా, –

అచిన్తితమ్పి భవతి, చిన్తి తమ్పి వినస్సతి;
న హి చిన్తామయా భోగా, ఇత్థియా పురిసస్స వాతి.

ఇమస్మిం పన లోకే పణ్డితో పుఞ్ఞం కత్తుకామో అభిత్థరేవ కరేయ్య. కో నామ జఞ్ఞా అజ్జే వా సువే వా పరసువే వా మరణం భవిస్సభీతి. తేనాహ భగవా, –

అభిత్థరేథ కల్యాణే, పాపా చిత్తం నివారయే;
దన్ధఞ్హి కరతో పుఞ్ఞం, పాపస్మిం రమతీ మనోతి.

అథ మహారాజా తస్స సరీరఝాపనకిచ్చం బహూహి సాధుకీళనసభాయేహి అకాసి. తతో పచ్ఛా సునన్దస్స నామ భిక్ఖుస్స పున సిక్ఖం అదాసి. సామణేరం పన ఉపసమ్పదభూమియం పతిట్ఠాపేసి. దారకఞ్చ సామణేరభూమియన్తి.

తే పన మహారాజా కలియుగే తివస్సాధికే ద్విసతే సహస్సేచ సమ్పత్తే మాఘమాసే బహూహి పచ్చయేహి ఉపత్థమ్భేత్వా తానితాని సబ్బాని కమ్మాని తీరేత్వా కుసిమనగరజేట్ఠస్స ఏకస్స అమచ్చస్స భారం కత్వా తస్సేవ సబ్బాని కిచ్చాని నియ్యాదేత్వా సీహళదీపం పహిణీతి.

సఙ్ఘరాజామహాథేరో పన సాసనస్స చిరట్ఠితత్థాయ సోతారానం సుఖప్పటిబోధనత్థాయ నానాగన్థేహి పాఠం విసోధేత్వా సద్ధమ్మప్పజ్జోతికాయ నామ మహానిద్దేసట్ఠకథాయ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి. బహూనం సిస్సానం పరియత్తివాచనవసేన జినసాసనస్స అనుగ్గహం అకాసీతి.

అపరభాగే కలియుగే అట్ఠవస్సాధికే ద్విసకే సహస్సేచ సమ్పత్తే మిగసిరమాసస్స జుణ్హపక్ఖఅట్ఠమియం తస్స పుత్తో సిరిపవరాదిత్యవిజయానన్తయసమహాధమ్మరాజాధిరాజా నామ రజ్జం కారేసి. తదా సూరియవంసాభిసిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురు- మహాథేరస్స సిస్సం పఞ్ఞాజోతాభిధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరం సఙ్ఘరాజట్ఠానే ఠపేసి.

సోపి సీలవా పరియత్తికోవిదో సిక్ఖాకామో లజ్జీపేసలో. అఙ్గుత్తరనికాయపాళియా తదట్ఠకథాయచ అత్థ యోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

తస్స రఞ్ఞో కాలే ఞోయ్యధమ్మాభివంససిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజ- గురుత్థేరో సద్ధమ్మవిలాసినియా నామ పటిసమ్భిదామగ్గట్ఠకథాయ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

మణిజోతసద్ధమ్మాలఙ్కారమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరోసంయుత్త- నికాయపాళియా తదట్ఠకథాయచ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

మేధాభివంససద్ధమ్మధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరో దీఘనికాయపాళియా తదట్ఠకథాయచ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

ఞేయ్యధమ్మాభివంససిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతిమహా ధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స సిస్సో ఉపసమ్పదావసేన పఞ్చవస్సికో పఞ్ఞాసామి నామాహం సద్దత్థభేదచిన్తానామకస్సగన్థస్స గణ్ఠిపదత్థవణ్ణనం మరమ్మభాసాయ అకాసిం. దసవస్సికకాలే పన అభిధానప్పదీపికాసంవణ్ణనాయ అత్థయోజనం మరమ్మభాసాయ అకాసిం. తస్సాచ పాఠం బహూహి గన్థేహి సంసన్దిత్వా విసోధేసిన్తి.

అపరభాగే సక్కరాజే చుద్దసాధికే ద్విసతే సహస్సేచ సమ్పత్తే అయం అమ్హాకం ధమ్మికో రాజా అనేకసతజాతీసు ఉపచితపుఞ్ఞానుభావేన జినసాసనస్స పగ్గణ్హనత్థాయ సమ్మాదేవలోకపాలేహి ఉయ్యోజియనోవియరజ్జసమ్పత్తిం పటిలభి. దసబలస్ససాసనం పగ్గణ్హితుకామస్స ధమ్మరాజస్స మనోరథో మత్థకం పత్తో అహోసి. మరియాదం భిన్దిత్వా దిన్నకతమగ్గంవియ ఉదకం లద్ధోకాసతాయ సద్ధా మహోఘో అవత్థరిత్వా తిట్ఠతి. చత్తారిచ వస్సాని అతిక్కమిత్వా వేసాఖమాసే పఞ్చకకుధభణ్డాదీహి అనేకేహి రాజభోగ్గభణ్డేహి పరివారేత్వా ఉదుమ్బరభద్దపిట్ఠే సద్ధిం మహేసియా అభిసేకం పత్తో. తేనావోచుమ్హా నాగరాజుప్పత్తికథాయం,-

మహాపుఞ్ఞోవ రాజాయం, కట్ఠటఘేవ ఆగతే;
సక్కరాజే హి సమ్పత్తిం, పత్వా దానే రతో వతే.

తదా చత్తారి వస్సాని, అతిక్కమిత్వా విసాధికే;
సద్ధిం మహేసియా సేకం, పత్తో హుత్వా మహాతలే.

జినచక్కఞ్చ జోతేసి, మహాసోకాదయో యథా;
అలజ్జినోచ నిగ్గయ్హ, పగ్గహేత్వాన లజ్జినో.

రట్ఠేచ దానసీలేసు, భావనాయాభియుఞ్చయే;
నిమిరాజాదయో యథాతి.

తదా యస్మా అలజ్జినో నిగ్గహితబ్బపుగ్గలే అవీచినరకే నిక్ఖిపన్తోవియ నిగ్గహకమ్మం అకాసి, తస్మా తే అలద్ధోకాసా నిలీయన్తి, యథా అరుణుగ్గమనకాలే కోసియాతి. తేనావోచుమ్హా నాగరాజుప్పత్తికథాయం,-

తదా పన జినచక్కం, నభే చన్దోవ పాకటం;
అలజ్జినో నిలీయన్తి, అరుణుగ్గేవ కోసియాతి.

యస్మాచ లజ్జినో పగ్గహితబ్బపుగ్గలే భవగ్గేఉక్ఖిపన్తోవియ పగ్గహకమ్మం కరోతి, తస్మా తే లద్ధోకాసా ఉట్ఠితసీసా నిరాసఙ్కా హుత్వా తిట్ఠన్తి, యథా చన్దిమసూరియాలోకానం పటిలద్ధకాలే ఆదికప్పికాతి. తేనావోచుమ్హా, –

తదాపిచ జినచక్కం, ఖే భాణుమావ పాకటం;
లజ్జినోపి ఉట్ఠహన్తి, ఓభాలద్ధేవ కప్పికాతి.

తేపిటకమ్పి నవఙ్గం బుద్ధవచనం చిరట్ఠితికం కత్తుకామో పరియత్తివిస్సరదేహి మహాథేరేహి విసోధాపేత్వా లేఖకానం భతిం దత్వా కణ్ణజముద్ధజాదివిధానం సిథిలధనితాదివిధానఞ్చ పునప్పునం విచారేత్వా అన్తమసో పరిచ్ఛేదలేఖమత్తమ్పి అవిరాధేత్వా అన్తేపురం పవిసేత్వా సువణ్ణమయేసు లోహమయేసుచ పోత్థకేసు లిఖాపేసి. ఞాణథామసమ్పన్నేచ భిక్ఖూ విచినేత్వా యథాబలం వినయపిటకం విసుం విసుం ధారేతి వాచుగ్గతం కారాపేతి. అగ్గమహేసిం ఆదిం కత్వా సకల ఓరోధాదయో బహూ రాజసేవకా అమచ్చాదయో నాగరికేచ యథాబలం సుత్తన్తపిటకం అభిధమ్మపిటకఞ్చ విసుం విసుం ఏకేకసుత్తమాతికాపదభాజనీచిత్తవారాదివసేన విభాజేత్వా ధారేతి వాచుగ్గతం కారాపేతి. సయఞ్చ అనత్తలక్ఖణాదికం అనేకవిధం సుత్తం దేవసికం సజ్ఝాయం కరోతి. జినసాసనస్స చిరట్ఠితత్థాయసకలవిజితేచ అరఞ్ఞవాసీనం భిక్ఖూనం అస్సమస్స సమన్తతో పఞ్చధనుసతప్పమాణే ఠానేథలదకచరానం సబ్బేసం సత్తానం అభయం అదాసి. పరియత్తి విసారదానఞ్చ థేరానుథేరానం మాతాపితాదయో ఞాతకే సబ్బరాజకిచ్చతో బలికమ్మతోచ మోచాపేత్వా యథాసుఖం వసాపేతి. ఏకాహేనేవాపి సహస్సమత్తే కులపుత్తే పబ్బజాపసమ్పదభూమీసు పతిట్ఠాపేత్వా సాసనం పగ్గణ్హి. అఞ్ఞానిపి బహూని పుఞ్ఞకమ్మాని కరోతి. కత్వాచ వివట్టమేవ పత్థేతి, నో వట్టం. అఞ్ఞేచ ఓరోధాదయో తుమ్హే యాని కానిచి పుఞ్ఞకమ్మాని కత్వా వివట్టమేవ పత్థేత, మా వట్టన్తి అభిణ్హం ఓవదతి. అనిచ్చలక్ఖణాదిసంయుత్తాయ ధమ్మకథాయ నిచ్చం ఓవదతి. సయమ్పి సమథవిపస్సనాసు నిచ్చారద్ధం అకాసి. రాజూనం పన రట్ఠసామికానం ధమ్మతాయ కిచ్చబాహుల్లతాయ కదాచి కదాచి ఓకాసం న లభతి కమ్మట్ఠానమనుయుఞ్జితుం, ఏవమ్పి సమానో సరీరమలపరిజగ్గనకాలేపి కమ్మట్ఠానమనుయుఞ్జతియేవ, న మోఘవసేన కాలం ఖేపేతి. లోకే హి అమఙ్గలసమ్మతానిపి మనుస్ససీసకపాలట్ఠిఆదీని సుసానతో ఆనేత్వా దన్తకట్ఠాదీని వా తంసదిసాని కారాపేత్వా అత్తనో సమీపే ఠపేత్వా అట్ఠికాదిభావనామయపుఞ్ఞం విచినాతి.

తదా పన అమ్హాకం ఆచరియవరం పరియత్తివిసారదం తిక్ఖ జవనగమ్భీరాదిఞాణోపేతం విచిత్రధమ్మదేసనాకథం సకల మరమ్మికభిక్ఖూనం ఓనమితట్ఠానభూతం వుద్ధాపచాయిం రూపసోభగ్గపత్తం యుత్తవాదికం ఞేయ్యధమ్మాభిమునివరఞాణకిత్తిసిరిధజధమ్మసేనాపతి- మహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి తతియం లద్ధలఞ్ఛం తం భిక్ఖుసఙ్ఘానం సకలరట్ఠవాసీనం పామోక్ఖభావే పతిట్ఠాపేసి అసోకమహారాజావియ మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరం. తేనావోచుమ్హా నాగరాజుప్పత్తికథాయం,–

తదాచ భిక్ఖుసఙ్ఘానం, థేరం పామోక్ఖభావకే;
ఞేయ్యాదిలద్ధలఞ్ఛం తం, పతిట్ఠాపేసి సాధుకన్తి.

తదాచ అమ్హాకం ధమ్మికమహారాజా సక్కరాజే ఏకూనవీసతాధికే సహస్సే ద్విసతేచ సమ్పత్తే మన్తలాఖ్యాతాచలస్స సమీపే సుభూమిలక్ఖణోపేతం ఏకనిపాతతిత్థమివ బహుజననయనవిహఙ్గానం సబ్బనగరాలఙ్కారేహి పరిక్ఖిత్తం మనుస్సానం

చక్ఖులోలతాజనకం నానారతనేహి సమ్పుణ్ణం నానా వేరజ్జవాణిజానం పుటభేదనట్ఠానభూతం రతనపుణ్ణనామకం మహారాజట్ఠానికం మాపేసి, మన్ధాతువియ రాజగహం, సుదస్సనో వియచ కుసావతీనగరన్తి. తేనావోచుమ్హా నాగరాజుప్పత్తికథాయం,–

తదా కట్ఠటయ్యో సమ్పత్తే, మన్తలాఖ్యాచలస్సచ;
ఏరావతీతి నామాయ, మాపేసి సమీపే నగరం.

సుభూమిలక్ఖణోపేతం , రతనపుణ్ణనామకం;
రాజగహంవ మన్ధాతు, అకిరమ్మణియం సుభన్తి.

సేయ్యథాపి నామ లోకే ఆలోకత్థికానం సత్తానం పీతిసోమనస్సం ఉప్పాదేన్తో ఉపకరోన్తో ఉదయపబ్బతతో సహస్సరంసీ దివాకరో ఉట్ఠహతి, ఏవమేవం మరమ్మరట్ఠికానం లజ్జీపేసలానం సిక్ఖాకామానం భిక్ఖూనం గిహీనఞ్చ పీతిసోమనస్సం ఉప్పాదేన్తో ఉపకారోన్తో అయం ధమ్మికోరాజా ఇమస్మిం మరమ్మరట్ఠే ఉప్పజ్జతి.

ఇమఞ్చ ధమ్మికరాజానం నిస్సాయ మరమ్మరట్ఠే సమ్మాసమ్బుద్ధస్స సాసనం అతివియ జోతేతి. వుడ్ఢిం విరూళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జతి.

సాసనఞ్చ నామేతం రాజానం నిస్సాయ తిట్ఠతీతి. అయం ధమ్మికరాజాయేవ న సాసనస్సూపకారో ధమ్మచారీ ధమ్మమానీ, అపిచ ఖో ధమ్మికరాజానం నిస్సితాపి సబ్బరట్ఠవాసికా సాసనస్సూపకారాయేవ ధమ్మచారినో ధమ్మమానినో రాజానుగతా హుత్వా. తేనేవాహ మహాబోధిజాతకాదీసు, –

గవఞ్చే తరమానానం, ఉజుం గచ్ఛతి పుఙ్గవో;
సబ్బా గావీ ఉజుం యన్తి, నేత్తే ఉజుం గతే సతి.

ఏవమేవ మనుస్సేసు, యో హోతి సేట్ఠసమ్మతో;
సో చేపి ధమ్మం చరతి, పగేవ ఇతరా పజా;
సబ్బరట్ఠం సుఖం సేతి, రాజా చే హోతి ధమ్మికోతి.

విసేసతో పన దుతియం అమరపురం మాపేన్తస్స మహాధమ్మరఞ్ఞో అగ్గమహేసియా అజ్జవమద్దవసోహజ్జాదిగుణయుత్తాయ ధితా అమ్హాకం రఞ్ఞో అగ్గమహేసీ సమ్మాచారినీ పతిబ్బతా. సబ్బనారీనం అగ్గభావం పత్తాపి సమానా కామగుణసఙ్ఖాతేన సురామదేన అప్పమజ్జిత్వా పుఞ్ఞకమ్మేసు అప్పమాదవసేన నిచ్చారద్ధవీరియా హోతి. నిచ్చం పరియత్తియా ఉగ్గహణం అకాసి. వేదపారగూచ అహోసి. సమ్మాసమ్బుద్ధసాసనే అతివియ పసన్నా అఞ్ఞాపి ఓరోధాదయో మహాధమ్మరఞ్ఞో ఓవాదే ఠత్వా ధమ్మం చరింసు. సాసనం పసీదింసుయేవ. ఉపరాజాపి మహాధమ్మరాజస్స ఏకమాతాపితికో మహాధమ్మరాజిచ్ఛాయ అవిరోధేత్వాయేవ సకలరట్ఠవాసీనం గిహీనం భిక్ఖూనఞ్చ అత్థహితమావహతి, సేయ్యథాపి చక్కవత్తిరఞ్ఞో సన్తికే జేట్ఠపుత్తో థామజవసమ్పన్నో అతిసూరో ఉట్ఠానవీరియో. అఞ్ఞేపి అమచ్చా అనేకసహస్సప్పమాణా మహాధమ్మరఞ్ఞా లద్ధేసు లద్ధేసు ఠానన్తరేసు ఠితా మహాధమ్మరఞ్ఞో తం తం కిచ్చమావహన్తి

పుఞ్ఞకమ్మేసు అభిరమన్తి. సకలరట్ఠవాసినోచ మనుస్సా దానసీలభావనాసుయేవ చిత్తం ఠపేన్తి. భిక్ఖూచ సఙ్ఘరాజప్పముఖాదయో థేరనవమజ్ఝిమా గన్థధురవిపస్సనాధురేసు అభియుఞ్జన్తి.

ఏవమేకస్స సాధుజ్జనస్స గుణం మహన్తేన ఉస్సాహేన కథేన్తోపి దుక్కరంతావ నిట్ఠం పాపేతుం, భగవతో పన తిలోకగ్గస్స అనేకసహస్సపారమితానుభావేన పవత్తం గుణం కో నామ పుగ్గలో సక్ఖిస్సతి నిట్ఠం పాపేత్వా కథేతున్తి. ఏవం మహాధమ్మరాజస్సచ అగ్గమహేసియాచేవ ఉపరాజాదీనఞ్చ గుణే విస్సట్ఠేన విత్థారతో కథియమానే ఇమిస్సా సాసనవంసప్పదీపికాయ అనేకసతభాణవారమత్తమ్పి పత్వా పరియన్తో న పఞ్ఞాయేయ్య, యస్మాచ అతిప్పపఞ్చా భవేయ్య, తస్మా సఙ్ఖేపేనేవాయం కథితా సాధుజ్జనానం మహాపుఞ్ఞమయాయ పీతియా అనుమోదనత్థాయ. ఇదఞ్హి సుణన్తేహి సాధుజ్జనేహి అనుమోదితబ్బం,- అసుకస్మిం కిర కాలే అసుకస్మిం రట్ఠే అసుకో నామ రాజా సాసనం పగ్గణ్హిత్వా వుడ్ఢిం విరూళ్హిం వేపుల్లమాపజ్జి, సేయ్యథాపి నామ రుక్ఖో భూమోదకానం నిస్సాయ వుడ్ఢిం విరూళ్హిం వేపుల్లమాపజ్జీతి.

ఇమస్స రఞ్ఞో కాలే ఞేయ్యధమ్మాభిమునివరఞాణకిత్తి సిరిధజధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురు నామ సఙ్ఘరాజా మహాథేరో రఞ్ఞా అభియాచితో సురాజమగ్గదీపనిం నామ గన్థం అకాసి. మజ్ఝిమనికాయట్ఠకథాయ అత్థం సిస్సానం వాచేత్వా యథావాచితనియామేన అత్థయోజనానయం పోత్థకే ఆరోపాపేసి.

మేధాభివంససద్ధమ్మధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురు నామ మహాథేరో జాతకపాళియా అత్థయోజనానయం మరమ్మభాసాయ అకాసి.

సఙ్ఘరాజస్స సిస్సో పఞ్ఞాసామిసిరికవిధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురూతి రఞ్ఞా లద్ధనామలఞ్ఛో సోయేవాహం ధమ్మ రఞ్ఞా అగ్గమహేసియాచ అభియాచితో సీలకథం నామ గన్థం ఉపాయకథం నామ గన్థఞ్చ అకాసిం. రఞ్ఞో ఆచరియభూతేన దిసాపామోక్ఖేన నామ ఉపాసకేన అభియాచితో సోయేవాహం అక్ఖరవిసోధనిం నామ గన్థం ఆపత్తివినిచ్ఛయం నామ గన్థఞ్చ. తథా సఙ్ఘరఞ్ఞా చోదితో సోయే వాహం నాగరాజుప్పత్తికథం వోహారత్థభేదఞ్చ వివాదవినిచ్ఛయఞ్చ అకాసిం. తథా పఞ్చజమ్బుగామభోజకేన లేఖకామచ్చేన ద్వీహిచ ఆరోచనలేఖకామచ్చేహి అభియాచితో సో యేవాహం రాజసేవకదీపనిం నామ గన్థం అకాసిం. తథా దీఘనావానగరభోజకేన మహాఅమచ్చేన అభియాచితో సోయేవాహం నిరయకథాదీపకం నామ గన్థం అకాసిం. తథా సిలాలేడ్డుకనామకేన ఉపాసకేన అభియాచితో సోయేవాహం ఉపోసథవినిచ్ఛయం నామ గన్థం అకాసిం. తథా బహూహి సోతుజనేహి అభియాచితో సోయేవాహం సద్దనీతియా సంవణ్ణనం పాళిభాసాయ అకాసిన్తి.

ఏకస్మిఞ్చ సమయే కలియుగే వీసాధికే ద్విసతే సహస్సేచ సమ్పత్తే రఞ్ఞో ఏతదహోసి,- ఇదాని బుద్ధస్స భగవతో సాసనే కేసఞ్చి భిక్ఖూనం సామణేరానఞ్చ కులదూసనాదిఅసారుప్పకమ్మేహి ఉప్పాదితా చత్తారో పచ్చయా బహూ దిస్సన్తి , కేచిపి అలజ్జీ పుగ్గలా జాతరూపాదినిస్సగ్గియవత్థుమ్పిసాదియన్తి, కేచిపి వినా పచ్చయం వికాలే తమ్బులం ఖాదన్తి, సన్నిధిఞ్చ కత్వా ధూమానిచ పివన్తి, అగిలానా హుత్వా సఉపాహనా గామం పవిసన్తి, ఛత్తం ధారేన్తి, అఞ్ఞోపి అవినయానులోమాచారే చరన్తి, ఇదాని భిక్ఖూనం సామణేరానఞ్చ బుద్ధస్స సమ్ముఖే బుద్ధం సక్ఖిం కత్వా ఇమే అనాచారే న చరిస్సామాతి పటిఞ్ఞం కారాపేత్వా భగవతో సిక్ఖాపదాని రక్ఖాపేతుం వట్టతి, ఏవఞ్చ సతి భిక్ఖూ సామణేరాచ మయం బుద్ధస్స సమ్ముఖే ఏవం పటిఞ్ఞం కరోమ, పటిఞ్ఞఞ్చ కత్వా వికారం ఆపజ్జన్తానం అమ్హాకం ఇమస్మింయేవ అత్తభావే ఇమస్మింయేవ పచ్చక్ఖే కిఞ్చి భయం ఉప్పజ్జేయ్యాతి పచ్చక్ఖభయం అపేక్ఖిత్వా తే సిక్ఖాపదం రక్ఖిస్సన్తీతి. ఏవం పన చిన్తేత్వా భిక్ఖూనం

సామణేరానఞ్చ ఏవం పటిఞ్ఞం కారాపేతుం యుజ్జతి వా మా వాతి మయం న జానామ, ఇదాని సఙ్ఘరాజాదయో మహాథేరే సన్నిపాతాపేత్వా పుచ్ఛిస్సామీతి పున చిన్తేసి.

అథ సబ్బేపి మహాథేరే సఙ్ఘరాజస్స విహారే సన్నిపాతాపేత్వా ఇమం కారణం పుచ్ఛథాతి అమచ్చే ఆణాపేసి. అథ అమచ్చా మహాథేరే సన్నిపాతాపేత్వా పుచ్ఛింసు,-ఇదాని భన్తే సాసనే భిక్ఖూనం సామణేరానఞ్చ అవినయానులోమాచారాని దిస్వా బుద్ధస్స సమ్ముఖే బుద్ధం సక్ఖిం కత్వా రాజా యథా ఇమే అనాచారే న చరిస్సామాతి పటిఞ్ఞం కారాపేత్వా భగవతో సిక్ఖాపదాని రక్ఖాపేతుం ఇచ్ఛతి, తథా కారాపేతుం యుజ్జతి వా మా వాతి.

అథ సఙ్ఘరాజప్పముఖాదయో మహాథేరా ఏవమాహంసు,- యస్మా సాసనస్స పరిసుద్ధభావం ఇచ్ఛన్తో ఏవం కరోతి, తస్మా తథా కారాపేతుం యుజ్జతీతి.

పణ్డితాభిధజమునిన్దఘోసమహాధమ్మరాజగురుత్థేరాదయో పన కతిపయత్థేరా ఏవమాహంసు, – ఇదాని భిక్ఖూ నామ సద్ధాబలాదీనం థోకతాయ భగవతో ఆణాసఙ్ఖాతం సచిత్తకాచిత్తకాపత్తిఇం ఆపజ్జిత్వా భగవతాయేవ అనుఞ్ఞాతేహి దేసనావుట్ఠానకమ్మేహి పటికరిత్వా సీలం పరిసుద్ధం కత్వా లజ్జీపేసలభావం కరోన్తి, న కదాచి ఆపత్తిం అనాపజ్జిత్వా, తస్మా భగవతా పటిక్ఖిత్తం కమ్మం సఞ్చిచ్చన వీతిక్కమిస్సామాతి బుద్ధస్స సమ్ముఖే పటిఞ్ఞాకరణం అతిభారియం హోతి, సచేపి పుబ్బే పటిఞ్ఞం కత్వా పచ్ఛా విసంవాదేయ్య, ఏవం సతి పటిస్సవవిసంవాదే సుద్ధచిత్తస్స దుక్కటం పటిస్సవక్ఖణేఏవ పాచిత్తి ఇతరస్సచాతి వచనతో తం తం ఆపత్తిం పటిస్సవవిసంవాదనదుక్కపేత్తియా సహేవ ఆపజ్జేయ్య, అథ పటిఞ్ఞాకరణతోయేవ ఆపత్తిబహులతా భవేయ్య, యథా పన రోగం వూపసమితుం అసప్పాయభేసజ్జం పటిసేవతి, అథస్స రోగో అవూపసమిత్వా అతిక్కమేయ్య, ఏవం ఆపత్తిం అనాపజ్జితుకామో బుద్ధస్స సమ్ముఖే పటిఞ్ఞం కరోతి, అథస్స ఆపత్తిబహులాయేవ భవేయ్యాతి, కిఞ్చ భియ్యో అభయదస్సావినో భిక్ఖూ అనేకసతబుద్ధస్స సమ్ముఖే అనేకసతవారానిపి పటిఞ్ఞం కత్వా సిక్ఖాపదం వీతిక్కమితుం విసహిస్సన్తియేవాతి.

అథ సఙ్ఘరాజా మహాథేరో అత్తనో సిస్సం పఞ్ఞాసామిసిరికవిధజమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుం నామ మం ఉయ్యోజేసి, తస్స థేరస్స వచనే పటివచనం దాతుం.

అథాహం ఏవం వదామి,- ద్వే పుగ్గలా అభబ్బా సఞ్చిచ్చ ఆపత్తిం ఆపజ్జితుం భిక్ఖూచ భిక్ఖునియోచ అరియా పుగ్గలా, ద్వే పుగ్గలా సబ్బా సఞ్చిచ్చ ఆపత్తిం ఆపజ్జితుం భిక్ఖూచ భిక్ఖునియోచ పుథుజ్జనాతి పరివారపాళియం వుత్తత్తా అరియపుగ్గలానంవియ పుథుజ్జనానం విస్సట్ఠేన పటిఞ్ఞం కాతుం న వట్టతీతి మనసికరిత్వా పుథుజ్జనభిక్ఖూనం పటిఞ్ఞాకరణం అతిభారియన్తి వేదేయ్యచే, సబ్బేహిపి అరియపుథుజ్జనేహి భిక్ఖూహి ఉపసమ్పదామాళకే ఆదితోవ చత్తారి అకరణీయాని ఆచిక్ఖితబ్బానీతి వుత్తేసు చతూసు అకరణీయేసు అన్తమసో తిణసలాకం ఉపాదాయ యో భిక్ఖు పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా అదిన్నం థేయ్యసఙ్ఖాతం ఆదియతి, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియోతి, అన్తమసో కున్తకిపిల్లికం ఉపాదాయ యో భిక్ఖు సఞ్చిచ్చ మనుస్సవిగ్గహం జీవితం వోరోపేసి, అన్తమసో గబ్భపాతనం ఉపాదాయ అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియోతి, అన్తమసో సుఞ్ఞాగారే అభిరమామీతి యో భిక్ఖుపాపిచ్ఛో ఇచ్ఛాపకతో అసన్తం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి, అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియోతిచ ఉపజ్ఝాచరియేన ఓవదియమానేహి అభినవోపసమ్పన్నేహి ఆమ భన్తేతి పటిఞ్ఞాకథాయేవ. సామణేరేహిపి పబ్బజ్జక్ఖణేయేవ ఉపజ్ఝాయస్స సన్తికే

పాణాతిపాతావేరమణిసిక్ఖాపదం సమాదియామీతిఆదినా పఠమం పటిఞ్ఞా కతాయేవ. తథా భిక్ఖూహి తంతంఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా దేసనాయ పటికరణకాలే సాధు సుట్ఠు భన్తే సంవరిస్సామీతి అభిణ్హం పటిఞ్ఞా కతాయేవ. సామణేరేహిపి ఉపజ్ఝాచరియస్స సన్తికే సిక్ఖాగ్గహణకాలేపి పాణాతిపాతావేర మణిసిక్ఖాపదం సమాదియామీతిఆదినా అభిణ్హం పటిఞ్ఞా కతాయేవ. తాహి పన పటిఞ్ఞాహి అభాయిత్వా ఇతోయేవ భాయామీతి వుత్తవచనం అచ్ఛరియంవియ హుత్వా ఖాయతి. ఇమాయ హి పటిఞ్ఞాయ తాసం పటిఞ్ఞానం విసేసతా న దిస్సతీతి.

అయం పనేత్థ సన్నిట్ఠానత్థో,- పటిస్సవదుక్కటాపత్తి నామ సావత్థియం పస్సేనదికోసలరఞ్ఞా ఇమస్మిం విహారే వస్సం ఉపగచ్ఛాహీతి ఆయాచితే సాధూతి పటిజానిత్వా లాభబహులతం పటిచ్చ అన్తరామగ్గే అఞ్ఞస్మిం విహారే వస్సం ఉపగన్త్వా పటిస్సవవిసంవాదనపచ్చయా ఉపనన్దం నామ భిక్ఖుం ఆరబ్భ పఞ్ఞత్తా. సమన్తపాసాదికఞ్చ నామ వినయట్ఠకథాయ వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకవణ్ణనాయం పటిస్సవేచ ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి ఏత్థ న కేవలం ఇమం తేమాసం ఇధ వస్సం వసథాతి ఏతస్సేవ పటిస్సవే ఆపత్తి, ఇమం తేమాసం భిక్ఖం గణ్హథ, ఉభోపి మయం వస్సం వసిస్సామ, ఏకతో ఉద్దిస్సాపేస్సామాతి ఏవమాదినాపి తస్స తస్స పటిస్సవే దుక్కటం, తఞ్చ ఖో పఠమం సుద్ధచిత్తస్స పచ్ఛా విసంవాదనపచ్చయా, పఠమమ్పి అసుద్ధ చిత్తస్స పన పటిస్సవే పాచిత్తియన్తి వుత్తం.

ఇచ్చేవం భిక్ఖూనం అఞ్ఞమఞ్ఞం దాయకేహిచ సద్ధిం పటిజానిత్వా విసంవాదనపచ్చయా అఞ్ఞేసం అత్థహితభేదేయేవ దుక్కటాపత్తి వుత్తా, న అత్తనో ఇచ్ఛావసేన సయమేవ అహం భుఞ్జిస్సామి సయిస్సామీతి ఏవమాదినా వత్వా యథావుత్తానురూపం అకత్వా విసంవాదనేతి. సచే పన భిక్ఖుసామణేరానం పఠమమేవ ఆమ భన్తేతిఆదినా పటిఞ్ఞం కత్వా పచ్ఛా కేనచిదేవ కరణీయేన తంతంఆపత్తిం ఆపజ్జన్తో సహ పటిస్సవవిసంవాదేన దుక్కటాపత్తియా ఆపజ్జేయ్య, ఏవం సతి తత్థ తత్థ సిక్ఖాపదేసు ద్వే ద్వే ఆపత్తియో పఞ్ఞాపేయ్య, న చ ఏవమ్పి పఞ్ఞత్తా, తేనేవ పటిస్సవదుక్కటాపత్తి నామ పరేసం సన్తికే పరేసం మతిం గహేత్వా పటిజానిత్వా విసంవాదనట్ఠానేయేవ పఞ్ఞత్తాతి దట్ఠబ్బా.

ఇదాని రాజా సాసనస్స సుద్ధిం ఇచ్ఛన్తో ఇమినా ఉపాయేన భిక్ఖుసామణేరానం సీలం సంవరాపేన్తో పచ్చక్ఖసమ్పరాయికభయం అనుపేక్ఖిత్వా సంవరం ఆపజ్జేయ్యున్తి చిన్తేత్వా బుద్ధస్స సమ్ముఖే పటిఞ్ఞం కారాపితత్తా న కోచి దోసో దిస్సతి. భిక్ఖుసామణేరానమ్పి భియ్యోసోమత్తాయసీలం సంవరిత్వా సీలపరిసుద్ధి భవేయ్యాతి. అథ రాజా సబ్బేసం భిక్ఖుసామణేరానం బుద్ధస్స సమ్ముఖే పటిఞ్ఞం కారాపేత్వా సీలం రక్ఖాపేసీతి.

ఇచ్చేవం ఇమస్స రఞ్ఞో కాలే పుబ్బే అలజ్జినోపి సమానా భయం అనుపేక్ఖిత్వా యేభుయ్యేన లజ్జినోవ భవన్తీతి.

బుద్ధస్స భగవతో పరినిబ్బానతో తిసతాధికానం ద్వివస్ససహస్సానం ఉపరి నవుతిమే సంవచ్ఛరే బహినదీతీరే గామసీమతో పట్ఠాయ యావ అన్తోఉదకుక్ఖేపా, తావ కమ్మం కరోన్తానం భిక్ఖూనం సుఖేన గమనత్థాయ గహట్ఠా గామసీమాయ ఉదకుక్ఖేపసీమం సమ్బన్ధిత్వా సేతుం అకంసు.

అథ తత్థ ఞాణాలఙ్కారసుమనమహాధమ్మరాజగురుగణా చరియనామకో థేరో ఉపసమ్పదాదివినయకమ్మాని కతిపయ వస్సేసు అకాసి.

ధీరానన్దత్థేరో పన తత్థ సక్కరదోసో హోతీతి కమ్మం కాతుం న ఇచ్ఛతి. తథా పట్ఠాయ యే యే ఞాణాలఙ్కారసుమనమహాధమ్మరాజగురుగణాచరియస్స మతిం రుచ్చన్తి, తే తే తస్స పక్ఖికా భవన్తి. యే యే పన ధీరానన్దత్థేరస్సమతిం రుచ్చన్తి, తేతే తస్స పక్ఖికా భవన్తి. ఏవంలఙ్కాదీపే అమరపురనికాయికా భిక్ఖూ. ద్వేధా భిన్దిత్వా తిట్ఠన్తి.

అథ ధీరానన్దపక్ఖే భిక్ఖు తప్పక్ఖికస్స సీలక్ఖన్ధత్థేరస్స సిస్సే ధమ్మక్ఖన్ధవనరతనభిక్ఖూ అమ్హాకం జమ్బుదీపే రతనపుణ్ణనగరం పేసేసుం సఙ్ఘరాజమహాథేరస్స సన్తికే ఓవాదస్స పటిగ్గాహణత్థాయ. తే చ కలియుగే అట్ఠారసాధికే ద్వివస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే కత్తికమాసస్స జుణ్హపక్ఖఅట్ఠమియం సీహళదీపతో నిక్ఖమిత్వా ఆగచ్ఛన్తా ఏకూనవీసాధికే ద్వివస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే ఫగ్గునమాసస్స జుణ్హపక్ఖసత్తమియం రతనపుణ్ణనగరం సమ్పత్తా.

అథ ధమ్మరాజా సఙ్ఘరాజస్స ఆరామే చతుభూమికం విహారం కారాపేత్వా తత్థ తే వసాపేసి. చతూహి పచ్చయేహిచ సఙ్గహం అకాసి. సఙ్ఘరాజాచ తేసం ద్విన్నం పక్ఖికానం వచనం సుత్వా బహూహి గన్థేహి సంసన్దిత్వా వివాదం వినిచ్ఛిన్ది. తాదిసే ఠానే సక్కరదోసస్స అత్థిభావం పకాసేత్వా సన్దేసపణ్ణమ్పి తేసం అదాసి.

మహాధమ్మరాజాచ తేసం పున సిక్ఖం సఙ్ఘరాజస్స సన్తికే గణ్హాపేత్వా పిటకత్తయపోత్థకాదీని దాతబ్బవత్థూని దత్వా తస్మింయేవ సంవచ్ఛరే పఠమఆసాళిమాసస్స కాళపక్ఖదసమియం నావాయ తే పేసేసి.

తతో పచ్ఛాచ ఞాణాలఙ్కారసుమనమహాధమ్మరాజగురుగణాచరియపక్ఖే భిక్ఖూపి తప్పక్ఖికస్స పఞ్ఞామోళిత్థేరస్స సిస్సే విమలజోతిధమ్మనన్దభిక్ఖూ పేసేసుం సద్ధిం అరియాలఙ్కారేన నామ సామణేరేన చతూహిచ ఉపాసకేహి. తేచ కలియుగే వీసాధికే ద్విసతే సహస్సేచ సమ్పత్తే కత్తికమాసస్స జుణ్హపక్ఖపఞ్చమియం సమ్పత్తా.

తదాపి సఙ్ఘరాజస్స ఆరామేయేవ ఏకం విహారం కారాపేత్వా తే వసాపేసి. చతూహి పచ్చయేహిచ సఙ్గహం అకాసి. సఙ్ఘరాజాపి పున వినిచ్ఛయం అదాసి యథావుత్తనయేన. ధమ్మరాజా తేసమ్పి భిక్ఖూనం సఙ్ఘరాజస్స సన్తికే పున సిక్ఖం గణ్హాపేత్వా సామణేరఞ్చ ఉపసమ్పాదేత్వా చతూహి పచ్చయేహి సఙ్గహం కత్వా పహిణి.

తతో పచ్ఛాచ కలియుగే బావీసాధికే ద్వివస్ససతే సహస్సేచ సమ్పత్తే మాఘమాసస్స కాళపక్ఖఏకాదసమియం సీహళదీపతోయేవ ద్వే భిక్ఖూ తయో సామణేరా చత్తారో ఉపాసకా సరజతసువణ్ణకరణ్డకం సరజతసువణ్ణచేతియదాతుం హత్థిదన్తమయం బుద్ధరూపం మహాబోధిపత్తాని మహాబోధితచం మహాబోధిపతిట్ఠానసూమిం సీహళదక్ఖిణసాఖాబోధిపత్తాని దుతియసత్తాహఅనిమిసట్ఠానభూమిఞ్చ ధమ్మపణ్ణాకారత్థాయ గహేత్వా రతనపుణ్ణం నామ మహారాజట్ఠానీనగరం సమ్పత్తా. తేసమ్పి ధమ్మరాజా చతూహి పచ్చయేహి సఙ్గహం కత్వా సఙ్ఘరఞ్ఞో ఆరామే వసాపేసి. భిక్ఖునఞ్చ పున సిక్ఖం గణ్హాపేసి. సామణేరానఞ్చ ఉపసమ్పదకమ్మం గహట్ఠానఞ్చ పబ్బజ్జకమ్మం గణ్హాపేసి.

ఇచ్చేవం మరమ్మరట్ఠే భగవతో పరినిబ్బానతో పట్ఠాయ యావజ్జతనా సాసనస్స థేరపరమ్పరవసేన పతిట్ఠానతా వేదితబ్బా.

ఇచ్చేవం మరమ్మమణ్డలే అరిమద్దనపురే అరహన్తత్థేరగణో ఉత్తరాజీవత్థేరఛప్పదత్థేరగణో సివలిత్థేరగణో ఆనన్దత్థేరగణో తామలిన్దత్థేరగణోతి పఞ్చ గణా అహేసుం.

ఇదాని అరిమద్దననగరే పఞ్చగణతో పట్ఠాయ విజయపురజేయ్యపురరతనపూరేసు థేరపరమ్పరవసేన సాసనస్స అనుక్కమేన ఆగతభావం దస్సయిస్సామి. సిరిఖేత్తనగరే హి 'సో యాం నేం' నామ రాజా పరక్కమవంసికస్స సారదస్సిత్థేరస్స అన్తేవాసికం సద్ధమ్మట్ఠితిత్థేరం అత్తనో ఆచరియం కత్వా పూజేసి.

కలియుగస్స చతువస్సాధికఅట్ఠసతకాలే సిరిఖేత్తనగరతో ఆగన్త్వా సో రతనపూరే రజ్జం కారేసి. అథ అత్తనో పుత్తం అనేకిభం నామ రాజకుమారం మహారాజ నామేన సిరిఖేత్తనగరం భుఞ్జాపేసి. దక్ఖిణదిసాభాగే 'కూ ఫ్లే ట-యో మో' నగరం, పచ్ఛిమదిసాభాగే 'ఫో ఖోం' నామ ఠానం, ఉత్తరదిసాభాగే 'మ లోం' నగరం, పురత్థిమదిసాభాగే 'కోం ఖోం' నామ ఠానం, ఏత్థన్తరే నిసిన్నానం గిహీనం మమ పుత్తస్స ఆణా పవత్తతు, భిక్ఖూనం మమాచరియస్స సద్ధమ్మట్ఠితిత్థేరస్స ఆణా పవత్తతూతి నియ్యాదేసి.

తస్సచ సద్ధమ్మట్ఠితిత్థేరస్స అరియవంసత్థేరో మహాసామిత్థేరోతి ద్వే సిస్సా అహేసుం. తేసు మహాసామిత్థేరో పుబ్బే వుత్తనయేన సాసనవంసం ఆనేస్సామీతి సీహళదీపం గన్త్వా సీహళదీపతో సద్ధిం పఞ్చహి భిక్ఖూహి సద్ధమ్మచారిం నామ థేరం ఆనేత్వా అభినవసిక్ఖం గణ్హిత్వా సిరిఖేత్తనగరే సీహళదీపవంసికం సాసనం వడ్ఢాపేత్వా నిసీది. తస్స మహాసారిత్థేరస్స సిస్సో అతులవంసో నామ థేరో చతూసు దిసాసు అహిణ్డిత్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హిత్వా సిరిఖేత్తనగరేయేవ తమ్బులభుఞ్జమాతికాసమీపే సాసనం పగ్గణ్హిత్వా నిసీది. తస్స అతులవంసత్థేరస్స సిస్సో రతనరంసీ నామ థేరోచ పరియత్తివేసారజ్జం పత్వా సిరిఖేత్తనగరేయేవ సాసనం పగ్గణ్హిత్వా నిసీది. తస్సచ రతనరంసిత్థేరస్స సిస్సో సత్వవధమ్మరాజస్స ఆచరియో అభిసఙ్కేతో నామ థేరో పరియత్తివేసారజ్జం పత్వా సిరిఖేత్తనగరయేవ సాసనం పగ్గణ్హిత్వా నిసీది. తస్స పన సిస్సో మునిన్దఘోసో నామ థేరో అత్థి. కలియుగే సత్తతాధికే నవసతే సమ్పత్తే పచ్ఛిమపక్ఖాధికరాజా సిరిఖేత్తనగరం అభిభవిత్వా నన్దయోధేన నామ అమచ్చేన సద్ధిం తం మునిన్దఘోసత్థేరం ఆనేత్వా రతనపూరే పతిట్ఠాపేసి.

సో కిర పచ్ఛిమపక్ఖాధికరాజా ఏవం కథేసి,- అహం సిరిఖేత్తనగరం లభిత్వా ఏకంయేవ భిక్ఖుం ఏకంయేవ గిహిం లభామీతి.

సో పన థేరో సామణేరనామేన మునిన్దఘోసో నామ. ఉపసమ్పన్నకాలే పన మాతులభూతస్స థేరస్స నామేన ఉపాలి నామ. దిన్ననామేన పన తిపిటకాలఙ్కారో నామ. తిరియపబ్బతవిహారే పన వాసత్తా ఠాననామేన తిరియపబ్బతత్థేరో నామ.

సో కిర ఏరావతీనదీతీరే చతుభూమికవిహారే పఠమం నిసీదిత్వా పచ్ఛా కలియుగస్స వస్ససహస్సే కాలేసట్ఠివస్సాయుకో హుత్వా తిరియపబ్బతవిహారే నిసీది. సామణేరకాలే సో జలుమస్యామభయేన రతనపూరతో నిక్ఖమిత్వా కేతుమతీనగరం పత్వా తత్థ తిసాసనధజత్థేరస్స సిస్సభూతస్స ధమ్మరాజగురుత్థేరస్స సన్తికే గన్థం ఉగ్గణ్హిం. పాళిఅట్ఠకథాటీకాసు అతిఛేకతాయ దహరకాలేయేవచ వేస్సన్తరజాతకం కబ్యాలఙ్కారేన బన్ధిత్వా కథనతో అతివియ పాకటో అహోసి. తస్స పన థేరస్స సిస్సో ఉచ్చనగరవాసీ మహాతిస్సత్థేరోతి సజ్గిరజనపదే అరఞ్ఞవాసం వసిత్వా పరియత్తిం వాచేత్వా సాసనం పగ్గణ్హి. తస్స పన సిస్సో రేమినగామే గామవాసీ చన్దత్థేరో నామ. తస్స సిస్సో తంగామవాసీ గుణసిరిత్థేరో నామ.

తస్స సిస్సో తంగామవాసీ కల్యాణధజత్థరో నామ. సో పన థేరో పదుమనగరే సహస్సోరోధబోధోదధిగామేసు పరియత్తిం వాచేత్వా నిసీది. తస్స సిస్సో బోధోదధిగామవాసినో ఇన్దోభాసకల్యాణచక్కవిమలాచారత్థేరా సహస్సోరోధగామవాసినో గుణసారచన్దసారత్థేరా వంతుమగామవాసీ వరఏసిత్థేరో కన్నినగరే జరరాజగామ వాసీ గుణసిరిత్థేరోచాతి ఇమే థేరా కల్యాణధజత్థేరస్స సన్తికే పున సిక్ఖం గహేత్వా పరియత్తిం ఉగ్గణ్హిత్వా కోవిదా అహేసుం.

తస్సేవ కల్యాణధజత్థేరస్స సిస్సో సజ్గిరజనపదే సమివనగామే నిసిన్నో ధమ్మధరో నామ థేరో మహల్లకకాలే పదుమనగరే కుసుమమూలగామే నిసీదిత్వా గన్థం వాచేత్వా సాసనం పగ్గణ్హి.

తేసు గుణసిరిత్థేరో అమరపురమాపకస్స రఞ్ఞో కాలే గుణాభిలఙ్కారసద్ధమ్మమహారాజాధిరాజగురూతి నామలఞ్ఛం గణ్హిత్వా జేయ్యభూమివాసకిత్తివిహారే పటివసి.

తస్స పన థేరస్స సిస్సో ఞాణాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాగురు నామ మహాథేరో. తస్సేవ రఞ్ఞో కాలే సఙ్ఘరాజా అహోసి. సో పన థేరో సీహళదీపే అమరపురనికాయికానం పభవో. గుణాభిలఙ్కారసద్ధమ్మమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్సేవ సిస్సో తిపిటకాలఙ్కారమహాధమ్మరాజగురు నామ థేరో. తస్స సిస్సో సూరియవంసాభిసిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతి మహాధమ్మరాజాధిరాజగురు నామ థేరో అమరపురదుతియమాపకస్స రఞ్ఞో కాలే సఙ్ఘరాజా అహోసి. తస్స పన సిస్సో ఞేయ్య ధమ్మాభివంసమునివరఞాణకిత్తిసిరిపవరాలఙ్కారధమ్మసేనాపతి- మహాధమ్మరాజాధిరాజగురు మహాథేరో దుతియం అమరపురమాపకస్స రతనపుణ్ణమాపకస్సచ రఞ్ఞో కాలేసు సఙ్ఘ రాజా అహోసి. సో పన ఞాణాభివంసధమ్మసేనాపతిమహాధమ్మరాజాధిరాజగురుత్థేరస్స సఙ్ఘరఞ్ఞో సిస్సోపి వరఏసిత్థేరస్స సిస్సోచ అహోసి.

అయం సీహళదీపతో సబ్బపచ్ఛిమాగతేహి సద్ధమ్మచారీమహాసామిత్థేరేహి యావ అమ్హాకం ఆచరియా థేరపరమ్పరా దస్సనకథా.

అయమ్పి అపరా థేరపరమ్పరా వేదితబ్బా. ఛప్పదత్థేరవంసికో సద్ధమ్మకిత్తి నామ థేరో జేయ్యపురం ఆగన్త్వా చతుదీపభూమిట్ఠానే నిసీదిత్వా మహాఅరియవంసత్థేరస్స సన్తికే పరియత్తిం ఉగ్గణ్హిత్వా తతో పచ్ఛా జేతవనవిహారం సఙ్కమిత్వా తత్థ నిసీదిత్వా పరియత్తిం వాచేత్వా సాసనం పగ్గణ్హి.

తస్స సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరస్స సిస్సో తిసాసనధజో నామ. తస్స సిస్సో ధమ్మరాజగురు నామ. తస్స సిస్సో మునిన్దఘోసో నామ. తస్స సిస్సో మహాతిస్సో నామ. తస్స సిస్సో చన్దపఞ్ఞో నామ. తస్స సిస్సో గుణసిరి నామ. తస్స సిస్సో ఞాణధజో నామ. తస్స సిస్సో ధమ్మధరో నామ. తస్స సిస్సో ఇన్దోభాసో నామ. తతో పట్ఠాయ కల్యాణచక్క విమలాచార గుణసార చన్దసార వరఏసీ గుణసిరి ఞాణాభివంస ఞేయ్యధమ్మాభివంసత్థేరానం వసేన సాసనవంసో వేదితబ్బోతి.

అయం పత్తలఙ్కస్స ఛప్పదత్థేరస్స సిస్సభూతా సద్ధమ్మకిత్తిత్థేరతో పట్ఠాయ థేరపరమ్పరదస్సనకథా.

ఇదం రతనపుణ్ణనగరే సాసనస్స పతిట్ఠానం.

ఏవం అపరన్తరట్ఠసఙ్ఖాతేన ఏకదేసేన సకలమ్పి మరమ్మరట్ఠం గహేత్వా సాసనవంసో దస్సేతబ్బో. భగవాపి హి అపరన్తరట్ఠే చన్దనవిహారే వసిత్వా తమ్బదీపరట్ఠే తంతందేసమ్పి ఇద్ధియా చరిత్వా సత్తానం ధమ్మం దేసేసియేవాతి.

ఇతి సాసనవంసే అపరన్తరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

నామ ఛట్ఠో పరిచ్ఛేదో.

౭. కస్మీరగన్ధారరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౭. ఇదాని యథావుత్తమాతికావసేన కస్మీరవన్ధారరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గం వత్తుం ఓకాసో అనుప్పత్తో, తస్మా తం వక్ఖామి.

తతియసఙ్గీతావసానే హి మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో మజ్ఝన్తి కత్థేరం కస్మీరగన్ధారరట్ఠం పేసేసి,-త్వం ఏతం రట్ఠం గన్త్వా ఏత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేహీతి. ఏత్థ చ కస్మీరగన్ధారరట్ఠం నామ చీనరట్ఠసమీపే తిట్ఠతి. తేనేవ హి అధునా కస్మీరగన్ధారరట్ఠవాసినో చినరట్ఠవాసినోచ మనుస్సా అరవాళస్స నామ నాగరాజస్స ఉప్పజ్జనకాలతో పట్ఠాయ యావజ్జతనా నాగరూపం కత్వా మానేన్తి పూజేన్తి సక్కరోన్తి, వత్థభాజనాదీసుపి నాగరూపమేవ తే యేభుయ్యేన కరోన్తీతి.

సోచ మజ్ఝన్తికత్థేరోపి చతూహి భిక్ఖూహి సద్ధిం అత్త పఞ్చమో హుత్వా పాటలిపుత్తతో వేహాసం అబ్భుగ్గన్త్వా హిమవతి అరవాళదహస్స ఉపరి ఓతరి. తేన ఖో పన సమయేన కస్మీరగన్ధారరట్ఠే సస్సపాకసమయే అరవాళో నామ నాగరాజా అరవాళదహే నిసీదిత్వా కరకవస్సం నామ వస్సాపేత్వా సస్సం హరాపేత్వా మహాసముద్దం పాపేసి. థేరోచ అరవాళదహస్స ఉపరి ఓతరిత్వా అరవాళదహపిట్ఠికం చఙ్కమతిపి తిట్ఠతిపి నిసీదతిపి సేయ్యమ్పి కప్పేతి. నాగమాణవకా తం దిస్వా అరవాళస్స నాగరాజస్స ఆరోచేసుం, - మహారాజ ఏకో ఛిన్నభిన్నపటధరో భణ్డుకాసావవసనో అమ్హాకం ఉదకం దూసేతీతి. తదా పన థేరో అత్తానంయేవ నాగానం దస్సేతి. నగరాజా తావదేవ కోధాభిభూతో నిక్ఖమిత్వా థేరం దిస్వా మక్ఖం అస్సహమానో అన్తలిక్ఖే అనేకాని భింసనకాని నిమ్మిని. తతో తతో భుసావాతా వాయన్తి, రుక్ఖా ఛిజ్జన్తి, పబ్బతకూటా పతన్తి మేఘాగజ్జన్తి, విజ్జుంలతా నిచ్ఛరన్తి, అసనియో ఫలన్తి, భిన్నం వియ గగనం ఉదకం పగ్ఘరతి, భయానకరూపా నాగకుమారా సన్నిపతన్తి, సయమ్పి ధూమాయతి పజ్జలతి, పహరణవుట్ఠియో విస్సజ్జేతి, కో అయంముణ్డకో ఛిన్నభిన్నపటధరోతిఆదీహి ఫరుసవచనేహి థేరం సన్తజ్జేతి, ఏథ గణ్హథ హనథ నిద్ధమథ ఇమం సమణన్తి నాగబలం ఆణాపేసి.

థేరో సబ్బం తం భింసనకం అత్తనో ఇద్ధిబలేన పటిబాహిత్వా నాగరాజానం ఆహ,–

సదేవకోపి చే లోకో, ఆగన్త్వా తాసయేయ్య మం;
న మే పటిబలో అస్స, జనేతుం భయభేరవం.

సచేపి త్వం మహిం సబ్బ, ససముద్దం సపబ్బతం;
ఉక్ఖిపిత్వా మహానాగ, ఖిపేయ్యాసి మమూపరి.

నేవ మే సక్కుణేయ్యాసి, జనేతుం భయభేరవం;
అఞ్ఞదత్థు తవేవస్స, విఘాతో ఉరగాధిపాతి.

ఏవం వుత్తే నాగరాజా విహతానుభావో నిప్ఫలవాయామో దుక్ఖీ దుమ్మనో అహోసి.

తం థేరో తఙ్ఖణానురూపాయ ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా తీసు సరణేసు పఞ్చసుచ సీలేసు పతిట్ఠాపేసి సద్ధిం చతురాసీతియా నాగసహస్సేహి. అఞ్ఞేపి బహూ హిమవన్తవాసినో యక్ఖాచ

గన్ధబ్బాచ కుమ్భణ్డాచ థేరస్స ధమ్మకథం సుత్వా సరణేసుచ సీలేసుచ పతిట్ఠహింసు. పఞ్చకోపి యక్ఖో సద్ధిం భరియాయ యక్ఖినియా పఞ్చహిచ పుత్తసతేహి పఠమే ఫలే పతిట్ఠితో. అథాయస్మా మజ్ఝన్తి కత్థేరో సబ్బేనాగయక్ఖరక్ఖసే ఆమన్తేత్వా ఏవమాహ,-

మాదాని కోధం జనయిత్థ, ఇతో ఉద్ధం యథా పురే;
సస్సఘాతఞ్చ మా కత్థ, సుఖకామా హి పాణినో;
కరోథ మేత్తం సత్తేసు, వసన్తు మనుజా సుఖన్తి.

తే సబ్బేపి సాధు భన్తేతి థేరస్స వచనం పటిస్సుణిత్వా యథానుసిట్ఠం పటిపజ్జింసు. తం దివసమేవ నాగరాజస్స పూజాసమయో హోతి. అథ నాగరాజా అత్తనో రతనమయం పల్లఙ్కం ఆహరాపేత్వా థేరస్స పఞ్ఞపేసి. నిసీది థేరో పల్లఙ్కే. నాగరాజాపి థేరం బీజయమానో సమీపే అట్ఠాసి. తస్మిం ఖణే కస్మీరగన్ధారరట్ఠవాసినో ఆగన్త్వా థేరం దిస్వా అమ్హాకం నాగరాజతోపి థేరో మహిద్ధికతరోతి థేరమేవ వన్దిత్వా నిసిన్నా. థేరో తేసం ఆసివిసోపమసుత్తం కథేసి. సుత్తపరియోసానే అసీతియాపాణసహస్సానం ధమ్మాభిసమయో అహోసి. కులసతసహస్సఞ్చ పబ్బజి. తతో పభుతి చ కస్మీరగన్ధారో యావజ్జతనా కాసావపజ్జోతా ఇసివాతపటివాతాఏవ.

గన్త్వా కస్మీరగన్ధారం, ఇసి మజ్ఝన్తికో తదా;
దుట్ఠం నాగం పసాదేత్వా, మోచేసి బన్ధనా బహూతి.

అధునా పన కస్మీరగన్ధారరట్ఠే సాసనస్స అత్థఙ్గతస్సవియ సూరియస్స ఓభాసో న పఞ్ఞాయతి, తస్మా తత్థ సాసనస్స పతిట్ఠానే విత్థారేన వత్తబ్బకిచ్చం నత్థీతి.

ఇతి సాసనవంసే కస్మీరగన్ధారరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

నామ సత్తమో పరిచ్ఛేదో.

౮. మహింసకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౮. ఇదాని యథావుత్తమాతికావసేన మహింసకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గం వత్తుం ఓకాసో అనుప్పత్తో, తస్మా తం వక్ఖామి.

తతియసఙ్గీతావసానే హి మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో మహాదేవత్థేరం మహింసకమణ్డలం పేసేసి,- త్వం ఏతం రట్ఠం గన్త్వా ఏత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేహీతి.

సోచ అత్తపఞ్చమో హుత్వా మహింసకమణ్డలం అగమాసి పచ్చన్తిమేసు జనపదేసు పఞ్చవగ్గో గణో అలం ఉపసమ్పదకమ్మాయాతి మఞ్ఞమానో. థేరో మహింసకమణ్డలం గన్త్వా దేవదూతసుత్తం కథేసి. సుత్తపరియోసానే చత్తాలీసపాణసహస్సాని ధమ్మచక్ఖుం పటిలభింసు. చత్తాలీసంయేవ పాణసహస్సాని పబ్బజింసు.

గన్త్వాన రట్ఠం మహింసం, మహాదేవో మహిద్ధికో;
చోదేత్వా దేవదూతేహి, మోచేసి బన్ధనా బహూతి.

అధునా పన తత్థ సాసనస్స అబ్భేహివియ పటిచ్ఛన్నస్స సూరియస్స ఓకాసో దుబ్బలో హుత్వా పఞ్ఞాయతి.

ఇతి సాసనవంసే మహింసకరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

నామ అట్ఠమో పరిచ్ఛేదో.

౬. మహారట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౬. ఇతో పరం మహారట్ఠసాసనవంసకథామగ్గం కథయిస్సామి యథావుత్తమాతికావసేన.

తతియసఙ్గీతావసానే హి మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో మహాధమ్మరక్ఖితత్థేరం మహారట్ఠం పేసేసి,-త్వం ఏతం రట్ఠం గన్త్వా ఏత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేహీతి.

మహాధమ్మరక్ఖితత్థేరోచ అత్తపఞ్చమో హుత్వా మహారట్ఠం గన్త్వా మహానారదకస్సపజాతకకథాయ మహారట్ఠకే పసాదేత్వా చతురాసీతిపాణసహస్సాని మగ్గఫలేసు పతిట్ఠాపేసి. తేరససహస్సాని పబ్బజింసు. ఏవం సో తత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేసి.

మహారట్ఠం ఇసి గన్త్వా, సో మహా ధమ్మరక్ఖితో;
జాతకం కథయిత్వాన, పసాదేసి మహాజనన్తి.

తత్థ కిర మనుస్సా పుబ్బే అగ్గిహుతాదిమిచ్ఛాకమ్మం యేభుయ్యేన అకంసు. తేనేవ థేరో మహానారదకస్సపజాతకకథం దేసేసి. తతో పట్ఠాయ తత్థ మనుస్సా జాతక కథం యేభుయ్యేన సోతుం అతివియ ఇచ్ఛన్తి. భిక్ఖూచ యేభుయ్యేన గహట్ఠానం జాతకకథంయేవ దేసేన్తి. విసేసతో పన వస్సన్తరజాతకకథం తే మనుస్సా బహూహి దాతబ్బవత్థూహి పూజేత్వా సుణన్తి.

తఞ్చ మహారట్ఠం నామ స్యామరట్ఠసమీపే ఠితం, తేనేవ స్యామరట్ఠవాసినోపి భిక్ఖూ గహట్ఠాచ యేభుయ్యేన సోతుం ఇచ్ఛన్తీతి. మహాధమ్మరక్ఖితత్థేరోపి మహారట్ఠవాసీహి సద్ధిం సకలస్యామరట్ఠవాసీనం ధమ్మం దేసేసి, అమతరసం పాయేసి, యథా యోనకధమ్మరక్ఖితత్థేరో అపరన్తరట్ఠం గన్త్వా సకలమరమ్మరట్ఠవాసీనన్తి.

యం పన యోనకరట్ఠసాసనవంసకథాయం వుత్తం, తమ్పి సబ్బం ఏత్థాపి దట్ఠబ్బంయేవ, తేహి తస్స ఏకసదిసత్తేన ఠితత్తాతి. తథా హి నాగసేనత్థేరోపి యోనకరట్ఠే వసిత్వా స్యామరట్ఠాదీసుపి సాసనం పతిట్ఠాపేసి. యోనకరట్ఠవాసినో మహాధమ్మగమ్భీరత్థేరమహామేధఙ్కరత్థేరాచ సద్ధిం బహూహి భిక్ఖూహి సీహళదీపం గన్త్వా తతో పునాగన్త్వా స్యామరట్ఠే సోక్కతయనగరం పత్వా తత్థ నిసీదిత్వా సాసనం పగ్గణ్హిత్వా పచ్ఛా లకున్నగరే నిసీదిత్వా సాసనం పగ్గణ్హి. ఏవం యోనకరట్ఠే సాసనం ఠితం స్యామాదీసుపి ఠితంయేవాతి దట్ఠబ్బం.

బుద్ధస్స భగవతో పరినిబ్బానతో ద్విసతాధికానం ద్విన్నం వస్ససహస్సానం ఉపరి నవుతిమే వస్స సీహళదీపే రజ్జం పత్తస్స కిత్తిస్సిరిరాజసీహమహారాజస్స అభిసేకతో తతియే వస్సే తేనేవ కిత్తిస్సిరిరాజసీహమహారఞ్ఞా పహితపణ్ణాకారసాసనం ఆగమ్మ సరామాధిపతిధమ్మికమహారాజాధిరాజేనాణత్తేహి లఙ్కాదీపం ఆగతేహి ఉపాలిత్థే రాదీహి పతిట్ఠాపితో వంసో ఉపాలివంసోతి పాకటో. సోచ దువిధో పుబ్బారామవిహారవాసీఅభయగిరివిహారవాసీవసేనాతి. ఏవం మహానగరయోనకస్యామరట్ఠేసు సాసనం థిరం హుత్వా తిట్ఠతీతి వేదితబ్బన్తి.

ఇతి సాసనవంసే మహారట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో నామ

నవమో పరిచ్ఛేదో.

౧౦. చినరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో

౧౦. తతో పరం పవక్ఖామి చీనరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గం యథాట్ఠవితమాతికావసేన.

తతియసఙ్గీతావసానే హి మహామోగ్గలిపుత్తతిస్సత్థేరో మజ్ఝిమత్థేరం చినరట్ఠం పేసేసి,-త్వం ఏతం రట్ఠం గన్త్వా ఏత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేహీతి.

మజ్ఝిమత్థేరోచ కస్సపగోత్తరేన అళకరేవత్థేరేన దున్దభియత్థేరేన మహారేవత్థేరేనచ సద్ధిం హిమవన్తప్పదేసే పఞ్చచీనరట్ఠం గన్త్వా ధమ్మచక్కప్పవత్తనసుత్తన్తకథాయతం దేసం పసాదేత్వా అసీతిపాణకోటియో మగ్గఫలరతనాని పటిలాభేసి. పఞ్చపిచ తే థేరా పఞ్చరట్ఠాని పసాదేసుం. ఏకమేకస్స సన్తికే సహస్సమత్తా పబ్బజింసు. ఏవం తే తత్థ సాసనం పతిట్ఠాపేసుం.

గన్త్వా మజ్ఝిమత్థేరో, హిమవన్తం పసాదయి;
యక్ఖసేనం పకాసేన్తో, ధమ్మచక్కప్పవత్తనన్తి.

తత్థ కిర మనుస్సా యేభుయ్యేన చన్దీపరమీస్సారానం యక్ఖానం పూజం కరోన్తి. తేనేవ తే పఞ్చ థేరా తేసం యక్ఖసేనం పకాసయిత్వా ధమ్మం దేసేసుం. కస్మీరగన్ధారరట్ఠం పన కదాచి కదాచి చీనరట్ఠిన్దస్స విజితం హోతి, కదాచి కదాచి పన విసుం హోతి. తదా పన విసుంయేవ అహోసీతి దట్ఠబ్బం.

చీరనట్ఠే పన భగవతో సాసనం దుబ్బలంయేవ హుత్వా అట్ఠాసి, న థిరం హుత్వా. తేనేవ ఇదాని తత్థ కత్థచియేవ సాసనం ఛాయామత్తంవ పఞ్ఞాయతి, వాతవేగేన వికిణ్ణఅబ్బంవియ తిట్ఠతీతి.

ఇతి సాసనవంసే చీనరట్ఠసాసనవంసకథామగ్గో నామ

దసమో పరిచ్ఛేదో.

ఏవం సబ్బేన సబ్బం సాసనవంసకథామగ్గో నిట్ఠితో.

ఏత్తావతాచ –

లఙ్కాగతేన సన్తేన, చిత్రఞాణేన భిక్ఖునా;
సరణఙ్కరనామేన, సద్ధమ్మట్ఠితికామినా.

దూరతోయేవ దీపమ్హా, సుమఙ్గలేన జోతినా;
విసుద్ధసీలినాచేవ, దీపన్తరట్ఠభిక్ఖునా.

అజ్ఝేసితాభియాచితో, పఞ్ఞాసామీతి నామకో;
అకాసిం సుట్ఠుకం గన్ధం, సాసనవంసప్పదీపికం.

ద్విసతేచ సహస్సేచ, తేవీసాధికే గతే;
పుణ్ణాయం మిగసీరస్స, నిట్ఠం గతావ సబ్బసో.

కోచి ఏత్థేవ దోసో చే, పఞ్ఞాయతి సుచిత్తకా;
తం ఖమన్తు చ సుద్ధియా, గణ్హన్తు యుత్తికం హవేతి.